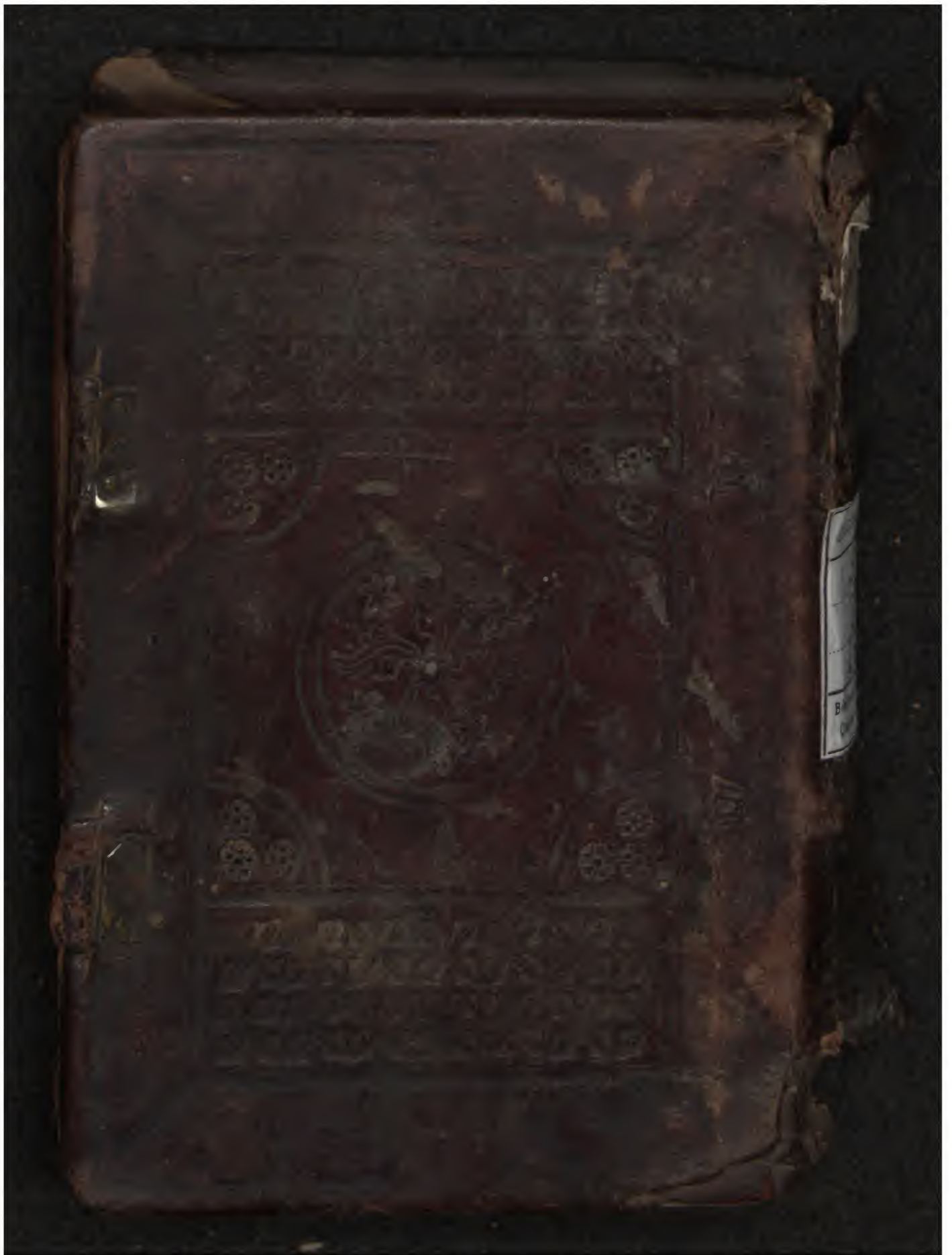

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Iohannes presbiterus. f. 7
 Martinus papa. q. 44
 Petrus de Longo. f. 12
 Martinus de Longo. f. 13
 Martinus de Longo. f. 14
 Martinus de Longo. f. 15
 Martinus de Longo. f. 16
 Martinus de Longo. f. 17
 Martinus de Longo. f. 18
 Martinus de Longo. f. 19
 Martinus de Longo. f. 20
 Martinus de Longo. f. 21
 Martinus de Longo. f. 22
 Martinus de Longo. f. 23
 Martinus de Longo. f. 24
 Martinus de Longo. f. 25
 Martinus de Longo. f. 26
 Martinus de Longo. f. 27
 Martinus de Longo. f. 28
 Martinus de Longo. f. 29
 Martinus de Longo. f. 30

40.

3-5-26

Stimulus diuini amoris
deuotoꝝ cordiū in Christi
amorem valde incētiuus.

Epistola problemialis

Epistola Problemialis Auctoris ad pios lectores: rediens eos attentos.

Nō te domine leuavi animā meam deus meus in te confido non erubescam. Confusus de tua liberalissima pietate. allectus mira suauissimi amoris et odoris tui suauitate. attractus instringibili vinculo tue ardentissime charitatis. Ad te qui habitas in celis leuavi oculos meos: splendore solis iusticie illustratus. claritatis tue lumine prouocatus: audivissime requirens speciosissimū decorem amantissimi vultus tui. Sollicitat me intima que tibi in me placita habeas. Quid autem mihi indigno seruo acceptabilius quā scire qualiter tanto domino valeam famulari. Ad tuū igitur amorē erectus amici prece inductus. zelo interno coactus. quāliter quisque te studiose querere debeat. qualiter inuenire valeat. qualiter possit ad te accedere et strictis tenere amplexibus: quibusdam meditationibus declamare presumam. In quibus etsi diuerse corde tanguntur. ad vnū redacte puris auribus faciunt melodiam. Quis enim diuerse et plurime materie in diuersis capitulis describantur: tamē inde nihil resonat nisi perfectio animi ad diuinū amorem. Sed quid aliud inueneris pie lector: legitime corrigas: et non rodas: quia malicia non est in causa: sed simplicitas. Diuersum namque modum inuenies in eis: vt diuersitate modi et materie lectoris fasti-

Epistola

dium temperetur. z eius anima ad celestia cautius eleuetur varijs illustrata radijs: abis refecta diuersis: multipliciq; varietate allecta. Tu autem mi frater Johannes: de ordine fratrum Minorum: qui eucharisti⁹ appellaris: acape munusculū quod a me indigno sepe tua humilitas postulauit. nec irrideas meam ignorantiam sed potius mihi paruulo balbutienti et infantilibus artibus gestienti: sicut pia mater: arride. Scio namq; q; simplicitatem diligas: z fercula etiam rusticana sapide quodaz famelico appetitu degustes. Insatiabile est em̄ desiderium tuum z auide apprehendis oblata. Aperf ergo os tuum z tibi (q̄uis rudia) incorpora in frascpta. Ipsa enim preseruatiua sunt z conseruatiua humidi radicalis. quia ea de ligno vite suscepi. Caue ergo ne lignum scientie te retrahat ab hoc esu: et nudus apparere verearis coram deo. insipidaq; tibi sapida: z sapida tibi insipida videantur. Hic vero modum orandi: viuēdi: z meditando inueniet vir deuot⁹. In istis iustus ab infimis eripitur. ad intima tollitur. ad summa erigitur cum dulcore. Qui ergo voluerit vsq; ad perfectum crescere legat et impleat que scribam gratia crucifixi irrigante.

Finitur Epistola prohemialis

Sequitur Prologus in librum sequentem: qui intitulat^r Stimulus diuini amoris.

Prologus

Incipit prologus in libꝝ sequen-
tem: q̄ Stimulꝝ amoris intitulatur
a sc̄to Bonaventura ordinis seras-
phici Francisci s̄m plerosq; seu s̄m
alios a venerabili p̄re Henrico de
Balma eiusdē ordinis feliciter editū

Iber iste q̄ stimulus amoris
in dulcissimū z p̄ssimū iesuꝝ saluatore n̄m
nō incōgrue p̄t dici: i tres diuidit p̄tes. ¶ In
quaz p̄ma de ch̄i gl̄iosissima passiōe agit: vi-
delicꝝ quō hō libēter ip̄am passiōē meditari dz z q̄ sic
vtilis eiꝝ meditatio. z q̄liter z q̄ libēter hō p̄uerti debz
ad p̄patiendū d̄no iesu ch̄o crucifixo: z alia plura q̄ cir-
ca ip̄am passiōē p̄siderari p̄nt. Et hz. xvij. capla. ¶ In
sc̄da p̄te de his q̄ ad p̄tēplatiōem dispositiua s̄t tra-
ctat. videlicꝝ q̄lit hō possit ampliꝝ p̄ficere z magꝝ deo pla-
cere. q̄literq; ordinatꝝ eē debeat ad deū: ad se: z ad pri-
mū suū. z alia plura q̄ ad ip̄az p̄tēplatiōem dispositiua
z inductiua s̄t. Et hz. xvij. capla. ¶ In tertia p̄te z vltia
p̄te de ip̄a p̄tēplatiōis d̄ete p̄sequit. videlicꝝ q̄ s̄t q̄ i ducit
hoiē ad p̄tēplatiōis d̄ete. z q̄ gl̄iosum sit se mutare in
deū. q̄litq; hō mutet i deū. z alia pla q̄ ad ip̄iꝝ p̄tēpla-
tiōis d̄ete p̄uenire volētibꝝ p̄utilia ac nec̄aria s̄t. Et hz
xx. ca. ¶ Qui vult h̄c sapore amoris i his q̄ sequuntꝝ
debet cū hūilitate z amore maiestātē z dignitatē dei ad-
mirari: q̄ntā hūilitatē z passiōē p̄f̄ charitatē p̄ nobis

Tabula Capitulorum

moriedo in in cruce sustinuit meditari: et ruminare cum amore et cum ardentissimo desiderio petitiones que ibi continentur sibi petere. et per certo proficiet in christi amore.

Capitula Prime partis

- Quo homo debet libenter christi passionem meditari. et quomodo sit utilis eis meditatio Capitulum primo
- Qualiter deus homo nati ad participandam christi crucifixio ii.
- Meditatio compassiva in parasceve doloris que tunc habuit beata virgo Maria iii.
- Quae circa passionem domini sex sunt consideranda iiii.
- Qualiter passio domini adaptatur quattuor affectibus animi v.
- Quo passio domini adaptatur singulis virtutibus. et primo quomodo fidei vi.
- De spe et charitate vii.
- De quattuor virtutibus cardinalibus viii.
- De septemplex ascensu contemplationis in passione secundum septem membra gratiam spiritus sancti ix.
- Quod christus in sua passione habuit octo perfecte x.
- Quae in cruce apparerent duodecim fructus spiritus: quos enarrat apostolus ad Galathas xi.
- Quae in cruce speculari possumus pulcherrimus exemplar decem mandatorum decalogi ca. xii.
- Quae a passione domini omnia sacra ecclesie trahunt virtutem. et quae sine ea impossibile est intelligere sacram scripturam xiii.
- Quo in beata domini passione relucent omnium angelicarum hierarchiarum officia xiv.
- Quae summa potentia. sapientia et clementia summa ibi relucent. et etiam circa haec quaedam excitativa xv.
- Quo in passione domini excitet et inflammet cor hominis ad septem opera misericordiae xvi.
- Oratio valde deuota circa passionem domini xvii.

Tabula

Sequuntur capitula secunde partis

Qualiter homo possit amplius proficere z magis deo placere	Caplo primo
Qualiter homo ad amorem dei se debet excitare. z quantum potest cor suum unire vel ignire	ij.
Qualiter homo debet deo libeter dare cor suum	ij.
Qualiter homo ordinet cogitationes suas ad deum: ita quod deum semp habeat in corde	iiij.
Qualiter homo ad opandum plus in deo ferueat	v.
Qualiter homo se perfecte odiat vt deum perfecte diligat	vj.
Qualiter homo debet in omni actione frui contemplatione	vij.
Quoddam delectabile et allecium	vij.
Quis sit homo bene ordinatus in cogitatione. locutione et operatione	ix.
De ordinatione ad proximum	x.
Qualiter zelator aiaz se ordinare z hēre debet	xj.
Quis anima debet affici tū amore christi: terrenorum vilitate contempra	xij.
Descriptio beatitudinis	xij.
Oratio valde deuota	xiiij.
Quedam notabilia	xv.
Quedam alia notabilia	xvi.
Qualiter se debeat habere sacerdos cum ad corpus christi venit.	xvij.
Petitio ad excitandum cor in amorem dulcissimi iesu christi	xviiij.

Sequuntur capitula tertie partis Que sunt que inducunt hominem ad contemplatio

Tabula

	Caplo pmo
nis quietem	
Q gloriosum sit z qliter possit hō mutari in deū	ij.
Q mirabile est gustantē semel deum posse ab eo am/ plus separi	iiij.
Q uo hō in breui tpe possit esse pfectus	iiij.
Q uomodo anima inebriatur in contemplatione a cre/ atore suo	v.
Q hō ante raptum diuersimode inebriatur	vi.
Q contemplatiuus debet gaudere de bonis proximē alioquin tria mala pmittit.	vij.
Q contemplatiuus non iudicet alios propter defectū in ipsis apparentes	viii.
Q contemplatiuus nō reputet se maiorē alijs	ix.
C ontra superbos z de se presumentes	x.
D e paucitate bene obedientium	x.
T entationes sunt vtilis seruis dei	xij.
T entatōes de pdestinatōe repmi debēt	xij.
Q uestio carnis ad deum patrē de christo	xiiij.
R esponsio patris ad carnem	xv.
M editatio super Ave maria	xvi.
M editatio humilis ac expositio super orationem do/ minicam	xvij.
S equūtur alie due breues expositiones sup orationē dominicam	xviiij.
M editatio super Salve regina	xix.
D e statu beatorū in celesti hierusalem	ca. xx.

Explicit Tabula

Prima

Incipit Prima pars huius libri
in qua agitur de Christi passione
gloriosissima. Et primo quomodo debet homo
libenter christi passionem meditari. et
quomodo fit utilis eius meditatio Ca. 1.

QUerite gentes undique et mi-
remini erga vos charitatem dei: et erga ipsum
cecitatem et malitiam vestram. Si enim dei filius vo-
luit inseparabiliter coniungi nature humane:
quanto magis anima vestra deberet sibi inseparabiliter copu-
lari. Si enim dei filius voluit tanto charitatis fervore sic vi-
lissimos cineres sibi unire. quanto avidius deberet unus-
quisque ad recipiendum ipsum devotissime cor suum aperire.
Que vesania anime quod hoc negligit: et potius vult sterco-
ribus adherere. Non enim assumpsit filius dei carnem ut homo
carni adhereret. sed sicut ipse in carne christi carnem afflixit et
carnalia contempsit: et anima eius spiritus deo patri adhesit. sic homo
carnem mortificet et spiritus se erigat ad divina. **M**irabilis ce-
citas hominis: quod cum ex anima et carne consistat: et anima sine prepara-
tione melior sit et nobilior ipsa carne: totum tempus suum expen-
dit in puissance carnis siue in his que caro requirit. et animam
sua negligit ac si nihil esset. nec ipsam pascere: nec ipsam
nutrire: nec in summo creatore studet querere. cum tamen hoc
levius. suavius. delectabilius seu oportunius sine preparatione
valeat impetrari. **U**bique enim se offert homini deus: et supplicium
us (nisi mortem filii sui) precium non requirit. Corporalia autem spiritus
fugiunt. nec etiam cum omni sollicitudine et labore ac anxie

Pars

rate possunt plene ab aliquo possideri in hoc mūdo. nō
si forte dicamus q̄ plene oīa possidet q̄ plene oīa contē
nit. Sed qđ mirabile est: hoc sibi facit aīa a carne ali
quantulū inclinata: nō tñ coacta. **N**asta voluntarie sub
dit se carni z carnis bñplacita nitit adimplere. z iđo sic
deo suo subdere cū oī exhortatōe: bñficioꝝ collatōe. iter
na inspiratōe p̄temnit. z in pprio bono. i. in ppria utilita
te: non vult dei voluntatē facere. **E**erte si aīa nō esset pe
ior oī aīali: deū (cui filis est) deberet sup omīa diligere z
de ceteris nō curare. **S**i ḡ oī aīa carnē diliget: nullā car
nem nisi carnē ch̄i ames. **H**ec em̄ p̄ tua z toti⁹ huma
ni generis salute est sup aram crucis oblata. cui⁹ passio
nē ruminēs in corde q̄tidie. **H**ui⁹ em̄ passiois xp̄i me
ditatio p̄tinua mentē eleuabit. qđ agendū. qđ meditā
dum. quidq̄ sciendū z sentiendū sit indicabit. te demuz
ad ardua inflāmabit. te vilificari z p̄temni z affligi faci
et affectare. te tam in cogitatōe q̄ in locutōe ac etiam
opatione regulabit. **O** passio desiderabil. morsq̄ ad
mirabilis. **Q**uid mirabili⁹ q̄ q̄ mors viuificet. vulne
ra sanent. sanguis albū faciat z mūdet intima. nimius
dolor nimīū dulcorē inducat. ap̄tio lateris cor cordis con
iungit. **S**z adhuc mirari nō cesses: qz sol obscurat⁹. pl⁹
solito illuminat. ignis extinet⁹ magis inflāmat. passio ig
nominiosa gloriūcat. **S**z vere mirabile est q̄ ch̄s. i. cru
ce sitiēs inebriat. nudus existēs p̄tutū vestimentis ornat
sed et eius man⁹ ligno p̄clauate nos soluūt. pedes con
fossi nos currere faciūt. emittēs sp̄m vitā inspirat. in li
gno decedēs ad celestia vocat. **O** passio mirabilis que
suū meditatoꝝ alienat: z non solū reddis angelicū h̄ di
num. **N**ā p̄ meditatōem p̄morās in ch̄i tormentis. etiā
seipm̄ nō videt: nec aliud nisi ch̄m deuz: sp̄ intuet dñm
suū passum. vult secū crucem bauiare. z p̄ ip̄o leuissime

B

Prima

omne bonum z malum vult portare. z ipse in corde portat celum z terram pugillo tenentē. Vult secum spinis coronari: z ipse spe glorie coronat. Vult secum in ligno sine vestimentis frigescere: z nimio amoris ardore accenditur. Vult secum acetum gustare: z vino inenarrabilis dulcedinis potatur. Vult secum in cruce existēs sibi illud. z ipse ab angelis honorat z a beata p̄gine in filium adoptat: secum volens tristari letari. secum volēs affligi consolatur z nimum iocundat. Cum christo vult in cruce pendere: z eum dulcissime ch̄s amplectat. secum vult faciem mortis palloze pfusam inclinare. z eius caput christus eleuās suauissime osculat. O mors amabilis. o mors delectabilis. o cur locō illius crucis nō fui: vt ch̄s fuisset manibz meis z pedibz p̄clauat. Certe illi ioseph ab armathia dixissem. nō auferas iesum a me h̄ me secum sepehas in sepulchro. Nō em̄ volo ab ipso ampli⁹ separari sed si hoc modo facere non possum corpe: saltē hoc volo facere mēte. Bonū est em̄ secum esse. z in ipso volo tria tabnacula facere. vnū in manibz. vnū in pedibz. h̄ aliud p̄tinuū in latere. Ibi volo quiescere z dormire. comedere z bibere. legere z orare. z oīa mea negotia p̄tractare Ibi loquor ad cor ei⁹: z ab ipso qd̄ voluero impetrabo Sic faciens dulcissime matris vestigia sequar. cui⁹ aīaz passionis filij gladi⁹ p̄transiuit: secure decetero ipaz alloquar vulnerat⁹: z ipam ad qd̄ voluero inclinabo. Et nō solū apparebo cū filio suo crucifix⁹: h̄ ad p̄sepe rediēs ibi cū eo iacebo puul⁹: vt ibidē cū suo filio suis vberibz merear ablactari. Discebo igit lac matris cū sanguine filij: z mihi faciā vnā dulcissimā potionez. O amātissima vulnera dñi nr̄i iesu ch̄i. Nā cū in ea qd̄a vice oculi subintrarem apert⁹: ipi oculi sanguine sunt repleti. sicqz nihil aliud vidēs cepi ingredi manu palpās: donec pueni

Pars

ad intima viscera charitatꝝ sue, quibꝰ post vndiqꝰ circū
plexus reuerti nequiuī. Ideoqꝰ ibi in habito, ⁊ quibus
vescitur cibis vescor: ac ibi inebrior suo potu. Ibi tanta
abūdo dulcedie vt tibi nō valeā enarrare. Et q̄ p̄ fue
rat p̄ pctōribꝰ i vtero ꝑgiali: nūc dignat̄ me miseruū
suū intra viscera sua ꝑportare. Sꝫ multū timeo ne ve
niat tꝑs partꝰ eius ⁊ ab illis delitijs excidar q̄bꝰ fruor.
Sꝫ certe etsi me pepit: debet sicut m̄ me lactare vbe
ribus. leuare manibꝰ. portare brachijs. cōsolari osculis
foueri gremijs. Aut certe qd faciā scio. Quantūcūqꝰ
me pariat: scio qꝰ sp̄ sua vulnera sunt apta. ⁊ p̄ ea in eius
vterum itez introibo. ⁊ hoc totiens replicabo quousqꝰ
ero sibi inseparabiliter conglobatꝰ. O cecitas filioꝝ ade:
qui p̄ hec vulnera in christo nesciunt introire. Sup̄ su
as vires laborant in vanū: ⁊ aperta sunt ostia ad detez.
An ignoratꝰ qꝰ christꝰ est gaudiū beatoꝝ. Cur ḡ tarda
tis p̄ sui corporis foramina in illud gaudium introire.
Quo insanitis: qꝰ beatitudo angeloꝝ patet ⁊ circūstā
tia ⁊ paries eius cōfracta est: ⁊ vos introire negligitis.
An forsan expectatis. qꝰ prius resoluat corpus vestrum
non credentes qꝰ in christo in p̄nci aīa valeat quietari.
Sed crede mihi o hō: qꝰ si in ipm p̄ hec angusta forame
na intrare contenderis. non solum aīa: sed etiā quietez
ac dulcedinē mirabilem inueniet corpꝰ tuū. ⁊ qd̄ carna
le est ⁊ ad carnalia tendit ex illo vulnerum introitu fiet
adeo spūale vt ceteras p̄ter eas q̄s sentit delitias re
putet esse nihil. imo fortasse aliqñ aīa p̄pter aliquā obe
dientiā v̄l vtilitatē dictabit esse recedenduz. ⁊ caro alle
cta illa dulcedie dicet ibi esse imoranduz. Et si ita acci
dit de corpe: quanta credis aīam frui dulcedine: que p̄
illa foramina ꝑiungit cordi christi. Certe exprimere tibi
neque h̄ expire ⁊ scire. Ecce apta est apotheca omnibꝰ

Prima

aromatibus plena et medicinalibus opulenta. Per vulnera
in fenestras intra et accipe medicinam sanatiuam, restaura-
tiuam, preseruatiuam et conseruatiuam. Ibi quicumque volueris
spiritus accipe, ibi quicumque delicata appetieris electuaria su-
me. Si etiam suauitatem unguentumque volueris deliniri: per illa
intrare vulnera non postponas. Ecce aperta est ianua pa-
radysi, et per lanceam militis gladio versatilis est amotus.
Ecce lignum vite tam in ramis quam in stipite perforatum, in quibus
foraminibus nisi pedes, id est affectus posueris: non poteris car-
pere fructum eius. Ecce aptus est thesaurus diuine sapientie
et charitatis eterne. Intra ergo per vulnere apturam: et cum cogni-
tione delicias obtinebis. **O** quam bona lancea et boni clauis, que
apertione homini facere meruerunt. **O** si fuisset loco illius
lancee: exire de christi latere amplius noluissem: sed dixissem.
Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo quoniam elegi eam.
O stulti et tardi corde: qui ad possidendum aliquid vanum per
incerta foramina introitis: et inde etiam exire multoties non
potestis, sed ad possidendum dei filium summum bonum: candore
rem et splendorem eternum per aptas vulnere ianuas non introi-
tis. **O** anima ad imaginem dei facta quomodo te potes amplius
percinere. Ecce spiritus tuus dulcissimus per te vulneratus: iam
factus gloriosus te cupit amplecti et tibi dulcissima elargiri
oscula: et ad ipsum negligens festinare. Nam pro nimio amore
aperit sibi latere ut tibi tribuat cor suum, sibi etiam voluit pe-
des et manus perforari: ut cum ad ipsum pueneris sicut tue manus
intrent in suas, ac pedes tui in suos: ut sibi inseparabiliter
iungaris. **O**bscuro fidei filium apostoli: omnia pro bona, hoc experiri
coneris: et si bonum tibi videbitur inde amplius non discedas
et non dubito quod si fueris expertus: omnia propter ipsum amaritudi-
nem reputabis. **V**elles tunc libenter tibi illa vulnerum
ostia postquam intraueris obserari ut inde exire amplius non
valeres, et admiraberis super tuam et aliorum super bonam habitam cecum

Pars

tatem. Gaudebis nihilominus de tanta dulcedie quā
tu senties: et intm̄ etiā inflāmabis cor tuuz: vt q̄si nitens
aīa de corpe exire velit et materialiter in ch̄ri vulneribz
habitare. Et inebriabis aīa a tāta dulcedine et feruore
et vix poteris eā ad aliud inclinare. **O** vulnera corda sa-
rea vulnerātia: et mētes congelatas inflāmantia: et pecto-
ra adamantina liquefaciētia p̄ amore. **O** certe vita dul-
cedo et spes n̄ra. Si tamē p̄ meditatōem istius passionis
ad illā pueneris dulcedinē de q̄ dixi vel etiā ad maiorem
attēde ne vel ipam passionē meditari p̄pter aliquē dul-
cedinē tpalem. s̄ vt tui creatoris b̄nificiū recognoscēs in
eius accēdaris amore. Et hec d̄z sp̄ esse tua p̄tinua oīo.

Oratio deuotissima

Domine sancte p̄r om̄ps eterne de⁹ p̄pter tuā largi-
tatē et filiū tui q̄ p̄ me sustinuit passionē et mortē: et
matr̄ eius excellētissimā sc̄titatē: atq; b̄ri Fr̄acisci et
oīm sc̄tōz merita: p̄cede mihi p̄ctōri et oī tuo b̄nificio in-
digno: vt te solū diligā. tuo amore sp̄ ferueā. tuū hono-
rem sp̄ sitiā. b̄nificiū passiōis p̄tinue i corde habeā. meā
miseriā recognoscā. et ab oībz p̄culcari et p̄temni cupias
nihil me afficiat nisi tu: nihil me p̄tristet nisi culpa. **A.**

Qualiter d̄z hō n̄ri ad p̄patiendū ch̄ro crucifixo

Ad p̄patiendū d̄no iesu ch̄ro crucifixo. **Ca. II.**
Ad p̄studeas q̄ntum potes te vnire illi p̄ feruen-
tem amorē. Nā q̄nto feruenti⁹ diliges eū: tanto
magis sue p̄patieris passioni. et q̄nto pl⁹ ei p̄patiaris: tāto
pl⁹ erga eū tu⁹ accendet affect⁹. Nā sic mutuo se auge-
bunt dilectio et cōpassio donec venias ad p̄fectū: nisi s̄
remāserit p̄pter aliquā tuaz miseriā. Et p̄cipue studeas
abijcere oīm p̄sumptōez. diffidentia et negligentia. De-
bet em̄ hō tā nobile op⁹ aggredi hūiliter. p̄fidēter et in-
stāter: et cū quāta p̄t mūdicia cordis. Et quis hō vides

Prima

titur sibi indignus et nequam: nihilominus non desistat
quod ipse pro peccatoribus crucifixus est. ¶ Ad patiendum christo
crucifixo Instructio prima. ¶ Primo igitur sic sibi uniat
amore: ut cor tuum iam sibi non tibi videatur coniunctum. Quomodo
enim tunc non senties eius vulnera: aut quos passiones habebit quod
non profundat cor tuum: Studeas ergo quantum potes ut cor
tuum intret in ipsum totaliter. et te extra ipsum reputes esse nihil
ac de te extra ipsum tanquam de nihilo curabis. Tota cura
tua vertatur ad patris circa dominum tuum passum. Nam eius es quod
quid es: nec debes alteri de te quicquid exhibere. Si ergo
translatum in ipsum sic fueris non possum credere quoniam eius vul-
neribus vulnereris: et profundarum eius contumeliosorum illusionibus et
opprobriis. Tunc quantum iocunditatem et dulcedinem asse-
quaris: dominus pro sua misericordia te faciat expiri. Vale enim
scirem habere tibi calamo declarare. Et si hec tibi nimis al-
ta videntur: nec ad hec bene pertingere poteris sicut velles: po-
tes te adhuc exercere modo alio grossiori subsequenti.
¶ Instructio secunda ¶ Debes enim cogitare quantum pas-
sionem sustineres si excoziareris sicut beatus Bartholome-
us. vel assareris ut beatus Laurentius: aut usque ad ossa car-
nes tue dentibus ferreis lacerarentur. et aliis etiam cogita pe-
nas quas volueris et passiones. Et cum ita ista cogitatio super-
te preceperis quendam horrorem nimie passionis. tunc cogita quod
dominus noster iesus christus pro te vilissimo peccatore multo graviores et
intolerabiliores sustinuit in cruce dolores quam tu sustine-
res in passionibus superdictis. Tunc ergo rumina in corde tuo
quantum sustinuit angustiam et afflictionem et quantum amor
ad habere ipsum induxit. Et sic meditatio afficiat cor tuum illis
doloribus quantum poteris: et quasi illos sustineres amarissimis
lachrymis profundarum. nec dubium quoniam in dulcedinem maximam
vertantur. ¶ Instructio tertia ¶ Et si adhuc habere tibi non
valet: melius expire. Facias tibi unum bonum flagellum mul-

Pars

tum afflictiuū z nō nimis lesiuū: z in abscondito egregie
te flagella. nō parcēs corpi donec fuerit bñ pfusus dolo-
re. Et tūc cū illos senties dolores: ad ch̄m passuz diri-
ge cogitatuū tuū z meditare q̄ dulc̄ dilect⁹ sp̄sus tuus
amor tu⁹. desideriuū aie tue. āgeloz solaciū. brōz p̄miū.
dñs iesus ch̄s. p te vilissimo stercore voluit i suo corpe
q̄si sine p̄patione sustinē mlto int̄iores dolores. Et nō
dubites q̄ vltimū istd̄ remediū multū valet. qz p passio-
nes addiscit hō p̄pati patiēti. Ad hec oīa addas orō-
nē: vt q̄si p̄tinue dep̄cer̄ dñm iesum ch̄m: vt suis vulne-
ribz mentē tuā vulneret. z vt p ipas passioēs z vulnera
a sua largitate ipetres qd̄ intēdis. ¶ Instructio q̄rta.
Et si hec oīa nō valēt tibi p̄p̄ duriciē cordis tui: te tan-
q̄ ster̄ abhorrēs plores amare z dicas. Usq̄q̄ cordis
mei neq̄cia p̄ualebit aduersus iesum dñm meū passum
cui⁹ vulnera vicerūt diaboli p̄tates. supauerūt p̄mi pa-
rent̄z veneficia. p̄fregerūt portas iferni. z aperuerūt por-
tas p̄adyti. z int̄m abūdat malicia cordis mei: vt nō de-
uincat a tāta excellētissima bonitate. Quid ḡ me neq̄
z qd̄ mal⁹ malicia cordis mei? Heu mihi qd̄ faciā q̄ ni-
miū infirm⁹ a passioē dñi mei iesu ch̄i neq̄o recipe me-
dicinā. Nō cessent oculi mei a ploratu donec lachrymaz
abundātia demolliat duriciam cordis mei. Heu heu q̄
ibo a spū tuo: qd̄ faciā ex q̄ aie mee vitā nescio inuenire.
z erga me summā diffusionē diuīe clemētie nō valeo de-
gustare? Sedebo in sterq̄linio: z ment̄z mee sanie testa-
radā. affligā me decetero nec aliq̄ten⁹ mihi parcā: do-
nec in afflictioē inueniā dñm meū afflictū. Dix̄ est cer-
te quō hō h̄z patientiā in seip̄o: vidēs tantā nequiciam
cordis sui z nō doleat. O cor pessimū imo diabolicum
vsq̄q̄ resistes largitati imēse? Quare maḡ delectaris
in vulneribus peccati q̄ in vulneribz iesu ch̄i. Quare

Prima

magis compateris parue puncture pedis tui ꝑ grauis-
sime morti dñi tui z intentissimo dolori capitis sui vite
aie tue chri: vbi maior ibecillitas z insania: **O** hō nō
ne tibi videt q̄ illū pl⁹ dilig⁹ cui pl⁹ ꝑpater⁹ i dolore: z
nū qd̄ ḡ pl⁹ dilig⁹ pedē tuū q̄ dñz tuū. qz. s. isti pedi pl⁹
ꝑpater⁹ in pua afflictōe: z in illū q̄si cor tuū rēdis: q̄ illi
sez dño deo tuo i maxia angustia z dolore: z paz aut nē
hil inclinā cor tuū ad ipm. **O** cecitas imensa. o serpen-
tibus deteriores q̄ in afflictōe ꝑpatiēdo capiti totū cor
pus suū exponūt flagello. **S**z certe videt q̄ tanq̄ mem-
bra putrida iam sum⁹ exasi a capite nro iesu chro: quia
ipso vulnerato ei⁹ vulnera nō sentim⁹. **H**eu heu domie
mi q̄re me fecisti si nō debeo tibi esse ꝑiunct⁹. aut si tibi
sum ꝑiunct⁹: q̄re nō sum tecū parit vulnerat⁹: **P**ro me
dñe ꝑ me vulnerat⁹ es: nō ꝑ te. z tu vulnera portas nō
ego. **Q**uid est hoc: ego debeo esse subiectū vulnery z nō
tu: qz ego sum q̄ peccaui. ego q̄ inique egi. s̄ tu q̄ es ino-
cens ovis qd̄ fecisti: **V**ertant obsecro vulnera hec ih̄mc
z in domū patr⁹ mei. **R**edde nobis dñe redde vulnera
nra: ne tu (q̄ innocēs es) nocēs appareas: retinēs vulne-
ra aliena. aut saltē tecū vulnera corda nra. **E**n mori vo-
lo nisi vulneres mentē meā. **A**bhorreo videre cor meū
nō vulneratū: cū videā te saluatore meū sic ꝑ me vultu-
mo cruci affixū. **A**ut ḡ dñe iesu me tecū conuulnera: aut
certe da mihi licentiā trāsuerberandi meipm materialē
gladio. **N**olo em̄ dñe sine vulnere viuere: quia te video
vulneratū. **S**i hec oia nō valuerint tibi tam nobilitati-
mo bñficio es indign⁹: z de cetero nō reputes te hoīem
s̄ bestia. z cū feris sit habitatio tua: qz indign⁹ es cōsoz-
tio alioz. **F**orte tñ si multū te humiliauer⁹: alle q̄ respe-
xit humilitatē ancille sue respiciet humilitatē aie tue. et
dabit tibi cor nouū vt cognoscas dñm deū tuū passum.

Parā

Sed quā dñe iesu quā hoc erit. **D**ifferre dñe mors mihi est: z si multū expectaueris forte desiderio liquefiā: z post modū ī liquido vulnera pmanētia īm pmi nō valebūt. **N**ā aīa mea dñe incipit iam languere z q̄si ad nihilum redigoz: desiderās tuis vulneribz consolari. **O** dñe iesu vbi est sapia tua: An ignoras q̄meli⁹ est te hīe creaturam tuā vulneratā q̄ ad nihiluz redactā. **N**ō ḡ me q̄so differas vulnerare. ne multa dilatatōe amittas quē tuo p̄cioso sanguine redemisti. **C**urre curre dñe iesu curre z me vulnera. qz fortasse nihil de me inuenies si expectas. **S**z heu mihi q̄ vilis factus sum: qz videt etiā q̄ deus (q̄ inimicos diligit) me odiat. **N**am qd ḡ plus q̄ inimicus fact⁹ sum. **N**ā (vt inimicos redimeret) voluit letaliter vulnerari. z ego deficio z nō videt curare. **N**ō enim peto vt p̄ me ampli⁹ vulneret: s̄ vt mihi q̄si iā mortuo applicet sua vulnera z reuiuā. **D**ñe iesu ferrū tuā creaturam insensibilē voluisti tuū corp⁹ vulnerādo intrare. z me tuā creaturā rōnalem intrare p̄ iam facta vulnera non p̄mittis. **Q**uid est hoc: **N**am qd cor meū est durius z vili⁹ oi ferro: an cogitas q̄ crudelius est. **S**z mea crudelitas nō tibi oberit si intrauero: cū ā modo sis impassibilis. **Q**uāntūcūqz eīm intrem p̄ tua vulnera z discurrā z tuas carnes comedā p̄ amore sp̄ impassibilis p̄manebis z me⁹ satiabif appetit⁹. ita tñ q̄ ampli⁹ incendat. **S**z quid vociferabor ampli⁹: tardas z non venis. z iam lassat⁹ desiderio incipio insanire. **A**mor r̄git z nō ratio. z curro cū impetu q̄cūqz me volueris inclināre. **N**am q̄ me vidēt deridēt. z q̄ tuo amore sum ebrius nō ḡnoscūt. **D**icūt eīm. qd iste insan⁹ vociferat in plateis. z q̄ntum sit desiderius nō aduertunt. **I**gnorant q̄ amor tu⁹ intēsus impedit vsum sensus. z q̄ q̄ te feruenter querit seipm z oia derelinquit. z q̄ te q̄rit puro corde

¶

Prima

sic patet de extrinsecis curat: ut etiam quid faciat multo
tiens non aduertat. Veni dñe bone iesu z noli ampli⁹
tardare ne pre nimio desiderio fiam simplr sine sensu: s̄
forsitan h̄ requir̄s: vt cū ab oibus fuero abstract⁹ pu-
rus intrem p tua vulnera gloriosa quib; tunc plenarie
vulneres amantē. Tunc clamabo z dicā. heu mihi dñe
mi iesu quō te video crudeliter vulneratū. quāto dolo-
re te video aggrauatū. quis mihi hoc tribuat vt pro te
moriar dulcissime dñe iesu. Te videre viuere in tanto
dolore sustinere non possum. te aspicere horreo supra
modū. te etiam liberari mors mihi esset. z idō angustie
sunt mihi vndiq; z quid eligam ignoro: nisi tecū parit̄
crucifigi. Tuas angustias p̄siderās in meipso deficio z
iam exanimis efficioz pre dolore q; p me sustines tanta
mala. Quid fecisti dñe: quare p me vilissimo. tu altissime
mus ascendisti in crucē? Et quid sum ego vilissim⁹ ver-
mis. putredo detestabilis: p quo tu dñs oīm debeas sic
affligi. cum tu sis sapia patris. Quare talē p̄mutatōez
fecisti vt dares vitam p morte. veritatē p vanitate. gra-
tiam p malicia. gloriāz p miseria. Quis (quare hoc tu
potens feceris) poterit cogitare vel iudicare. Anima fuit
dilectio tua. z in h̄ apparuit abyssus tue. s̄ mensitas
pietatis. Nō em̄ in te video cām mort̄: nisi supabundā-
tiam charitat̄. Nōne meli⁹ erat bone iesu vt nō essem:
q̄ vt fact⁹ te occiderem. Et cur carnes meas nō lacero
pre dolore. aut quō me oīs creatura nō occidit q̄ fuit oc-
casio tue mort̄? Nōne mirabile videt̄ me cogitare te tā
nobilissimū z benignissimū dñm p me tā vilissimo mor-
tuū: z nō statim me deficere pre nimia tristitia. Et quō
(si nō esset tue p̄riū volūtat̄) me materiali gladio non
occido p̄ dolore q̄ fuit occasio tue mort̄? Cum pugna ḡ
magna me debeo sustinere: sicut sustinerem aliquē ini-

Par:5

amicum meum coram oculis meis cum video quē toto corde occidere affectarē quōuis nō auderē aliq̄ rōne. Nō ne et hoc nequissimuz est q̄ post tam admirabile et fructuosum tue passionis bñficiū nō cesso peccare in cōspectu oculoꝝ tuoꝝ. ac si tua passio nihil esset. Te mihi dedisti et te renuo. tenebras effugasti et ipas incurro. mundum abiicisti et ipm eligo. An non vides patientissime domine iesu q̄ semp nitor facere tue contrarium volūtatī. et in facie tibi resisto aperte. Si dicas nolo vt hoc facias: dico volo. si dicis volo vt hoc fiat: dico nolo.

Scio te dominū meū summū bonū esse et nihil ego suz et ad te ac si nihil esses non aspicio. sed conuerto cordis et corporis mei faciem ad ea que vana sunt. et aliquādo ad que incongruū est nominare. et sic eis cor meuz amoris vinculo colligatur: vt ad te (cuius est) nequeat eleuari. et hoc certe detestabilis abusio est. Sed nunq̄d bone domine iesu voluisti pro me frustra mori: qui quē sic chare emisti pro nihilo perdidisti. Ne tecum occidas et pariter transigas: ne a te valeam amplius separari. et tecum possim viuere in eternū. Amen.

Oratio Deuotissima

Domine iesu chrisite cor meū tuis vulneribz saucia et tuo sanguine inebria mentez meā. vt quicūq̄ me vertā sp te videā crucifixum. et quicūq̄ aspexero tuo sanguine mihi appareat rubricatū: vt sic in te tot⁹ tendens nihil p̄ter te valeā inuenire: nihil nisi tua vulnera valeā intueri. Hec mihi sit p̄solatio tecū mi dñe vulnerari. hec itima sit mihi affectio s̄ te aliquid meditari. Nō quiescat cor meū bone iesu donec inueniat te cētrū suū. Ibi cubet: ibi suū terminet appetitū. Amē.

Meditatio cōpassiua in parascene doloris quē tunc habuit brā s̄go Maria Ca. III.

Prima

Stabat iuxta crucē iesu mater eius. **O** dñā mea
vbi stabas? Nunquid tm̄ iuxta crucem. imo certe
in cruce cū filio. **I**bi em̄ crucifixa eras secū. h̄ h̄ di/
stat: qz ip̄e in corpe. tu aut̄ ī corde. **A**ecmō z ei⁹ vulnera
p̄ corpus eius dispersa sunt in corde tuo vnita. **I**bi dñā
lanceatū est cor tuū. ibi spinis coronatū. ibi illusum. ex/
probratū. z p̄rumelijs plenā: ac aceto z felle potatū. **O**
dñā cur iuisti imolari p̄ nob. nunqd̄ nō sufficiebat filij
passio nobis nisi crucifigeretur z mater. **O** cor amoris
cur p̄uersum es in globum doloris? **A**spicio dñā cor tu
um: z iam non cor h̄ myzham z absynthij z fel video.
Quero matrē dei z ecce inuenio sputa. flagella z vulne
ra: qz tota cōuersa es in ista. **O** amaritudine plena qd̄
fecisti. cur vas sanctatis fecisti vas penalitatis. **O** dñā
quare nō es solitaria in camera tua. quare iuisti ad cal
uarie locum. non est tua p̄suetudo dñā ad talia specta
cula p̄perare **C**ur te non retinuit pudor mulieris. cur te
nō retinuit horroz facinoris. cur te nō retinuit verecun
dia p̄ginitatis. cur te non retinuit loci turpitudine. mul
titudine vulgi. detestatio mali? **C**ur te non retinuit cla
moris vehementia. stultoꝝ vesania. demoniacoꝝ cater
ua? **H**ec non cōsiderasti dñā: qz cor tuū alienatum a te
erat p̄ dolore. non erat in te h̄ in afflictione filij z ī vul
neribus vnici. z ī morte dilecti. **N**ō p̄siderabat cor tuū
vulg⁹: h̄ vuln⁹. nō pressurā. h̄ fixurā. nō clamorē h̄ liuorē
non horrorem h̄ dolorē. **R**euertere dñā ad locū p̄stinū
ne cum p̄cussione pastoris te etiam amittamus: vt non
vna hora vtriusq; p̄iuemur regimine. **N**on est cōsue
tudo dñā mulieres tali morte p̄demnari. nec etiam con
tra te dñā sententia est p̄mulgata. **S**ed vt puto hec au
dire non potes: quia amaritudine repleta es. totuz cor
tuū versū est dñā circa filij sui passioē. **O** mira res. **re**

Pars

ta es in vulneribus christi. totus christus crucifixus est
in intimis visceribus cordis tui. Quomodo est hoc quod continens
sit in contento? O homo vulnera cordis tui si vis hanc intellige
re questionem. aperit cor tuum clavis et lancea et veritas sub
intrabit. Non enim intrabit sol iusticie in cor clausum. Sed
o vulnerata domina vulnera corda nostra: et in cordibus nostris
tua et filii tui renoua passionem. Cor tuum vulneratum pingu
ge cordi nostro ut tecum tuis vulneribus pariter vulneremur
Cur hoc tuum cor saltem domina non habeo: ut quocumque per
gam spiritus tuo filio videam te confixam. O domina si non vis
mihi dare tuum filium crucifixum: nec cor tuum vulneratum.
saltem queso mihi tribue filii tui vulnera contumeliasque
et illusiones ac opprobria: et illa que in te sentis. Que enim
mater est: que (si posset) et a se et a suo filio non auferret
passiones et in suo poneret suo. Aut si sic inebriata es istis
quod nec ea vis a tuo corde nec a tuo filio separe aut ea ali
cui tribuere: saltem domina illis ignominijs et vulneribus in
dignissimum me coniunge: ut tibi et filio tuo solacium sit ha
bere socium penarum. O quam beatum essem si possem vobis sal
tem in vulneribus sociari. Nam quid est maius hodie domina
mea quam habere cor iunctum cordi tuo et filii tui corpori pro
rato? Nonne cor tuum plenum est gratie illius. Et si aper
tum est quomodo gratia illa non decurrit in cor sibi iunctum. Et si
filius tuus gloria est beatorum: quomodo si perforatum est corp
eius non emanat illius dulcedo glorie in cor sibi iunctum?
Non enim intelligo aliter posse esse: sed timeo ne simus ali
quam longe et credamus esse prope. O domina mea quare mihi
quod peto non tribuis: si te offendi pro iusticia cor meum vul
nera. si tibi seruiui: nunc pro mercede peto vulnera. Et
vbi est domina vbi est pietas tua. vbi est imensa clementia
tua: quare facta es mihi crudelis quam spiritus fuisti benigna: que
re facta es mihi amara que spiritus fuisti dulcis et pia. Quare

Es

Prima

facta es mihi auara que semp fuisti liberalis et larga.
Non peto a te dña solem neq; sidera: sed peto vulnera.
Quid hoc est si de istis vulneribus es auara: aut a me
dña vitam auferas corpale: aut cor meū vulnera. Ve-
recundū eīm z opprobriosus est mihi videre dñm meum
iesum vulneratū z te puulneratā dñaz: z me seruū vilis /
simū pgrāsire illesum. Tertio scio qđ faciā. vel te sine ces-
satione vl' intermissiōe cū clamore z lachrymis tuis pe-
dib; puolut⁹. postulabo z tibi ero nimū importunus.
aut hec mihi tribues. aut si me pculser⁹ vt recedā. tū sta-
bo z tua sustinebo flagella donec ero vndiq; vulnerat⁹
nec aliud a te nisi vulnera peto. Si autē sine pculsione
blādiri voluer⁹ pseuerabo p̄stās z tua recipiā blādime-
ta. z ipe blādicie cor meū tuo vulnerabūt amore. Si ās
nec quicq; fecer⁹ vel dixer⁹: tunc cor meū vulnerabit tris-
ticia z dolore. z sic sine dolore nō recedam

¶ Circa passionē dñi sex sunt p̄sideranda

¶ Circa passionē dñi iesu sic p̄t hō **Ca. III.**
Que habere vt sex p̄sideret circa eā. Nā p̄mo ad imi-
tandū. Scđo ad p̄patiendū. Tertio ad admiran-
dum. Quarto ad exultandū. Quinto ad resoluendum.
Sexto ad quiescendū. **¶** P̄mo igit eā p̄sideret ad imi-
tandū. Hec eīm est summa z p̄fectissima ch̄iani imita-
tio. hec est summa z p̄fectissima vita imitādo ch̄istum
hec est summa z p̄fecta religio z religiosa p̄fectio. hec est
regula z exemplar p̄fectiōis omnis vite z vtutis. s. ch̄i-
stum imitari in passione z morte. Sit ḡ regula nostra
viuendi passio saluatoris. z tanto ampli⁹ in hoc cōsole-
mur quāto ampli⁹ ch̄io p̄formamur. z tanto ampli⁹ de-
solemur quāto ab h̄ exēplari z reglā ampli⁹ elōgamur.
¶ Sp̄ ḡ quantū in nob̄ est velim⁹ ab oib; p̄culari. deijci.
vilipendi. illudi. persequi. flagellari. z in diuinis obse-

Paris

quibus ab omnibus exprobrari. Simus nudi cum eo nudo. et nihil penitus cupiamus habere. imo habere aliquid sit nobis grauissima pena et dolor intensus. nihil autem habere plena exultatio. Abhorreamus dulcia et delectabilia degustare. et potius velimus viliibus et amaris cibari. et desideremus quod quelibet cibaria felleum nobis potius quam melleum ferant saporum. quia ipse christus felle et aceto fuit potatus. Et ut breuiter dicam considerare mus que pro nobis sustinuit. qualiter in passionibus se habuit. et nos pro modulo nostro quantum possumus conformemus eidem. ¶ Secundo debet eam homo considerare ad compatiendum. Debemus enim considerare ipsius flagella. illusiones. et opprobria. et in corde nostro ruminare et imaginari. quanta ibi fuit delectio et contemptus erga dominum nostrum iesum christum. quantus dolor: quanta afflictio in corde et in corpore. Sic et ratione passionis et compassionis pro peccatis nostris fuit. Consideremus quanta tunc amaritudine repletus erat angelorum dulcedo. quantumque aggrauabat cum non tamen pene illatio et nostra ingratitude. et assistentis matris afflictio quam sic diligebat. et quasi deficere pro passionis dolore videbat. Ibi filius crucifigebatur cum matre. et propter mutuam et intensam dilectionem ex passione mutua erat nimia afflictio vtriusque. et maxime cum pro inuicem paterent. Sciebat mater quod filius patiebatur pro ipsa sicut pro reliquis redimendis. sciebat filius et certissime scrutabatur quod suus gladius ex passione matris animam pertransibat. vnde passio filii erat passio matris. Eya ergo christiane hec verte et conuerte in corde tuo. et totum cor tuum reple conciliis illis et penis: vides dominum tuum et spiritum tuum pro te talia sustinere. Si enim ei pro amore boni vnus fueris: tunc compatieris eadem. si autem non sentis dolorem capitis: quomodo es vnus cum ipso. Et sicut plus compatiendum est capiti

Prima

Et ceteris membris. sic magis sine comparatione sibi compari
ei debemus plus quam quantumcumque dilecto filio vel amico
Imo plus quam tibi ipsi si omnia predicta patereris. Nunc ergo charissimi
mi felle et absinthio atque myrrha inebriemur: et solum eius
vulnera sentiamus. transfigant cordis nostri intima eius con-
uicia. flagella et vulnera. nec in nobis sit quod non profundas
passionis dolore et affligat intense. ¶ Tertio confidere
mus eam ad admirandum. Si enim consideremus: quis. que.
per quibus. et a quibus passus est multum mirari debemus.
Primo quod patitur. scilicet filius dei verus summe potens. sapi-
ens. et bonus. et simpliciter quicquid nobilitatis ei attribueris
nihil est adhuc respectu magnitudinis sue. Quia quan-
tumcumque bona sint et magna: sunt sicut quedam fauilla:
Imo quedam vanitas in comparatione ipsius. Secundo quod patitur
scilicet peregrinationem. fugam. sitim. famem calorem. frigus. re-
sationes. horrores. persecutiones. obseruationes. sputa. op-
probria. vincula. flagella. illusiones et dolores. plagas
et vulnera. Cospuit enim gloriam. condemnat iustitiam. iudex
iudicatur. inoffensus inculpatur. innocens infamatur. deus blas-
phematur. christus cruciatur. occidit vitam. obscuratur sol. luna
denigratur. sidera dissipantur. Et hec omnia tolerat patienter
ut agnus: cum solo nutu omnem creaturam demergere possit
in profundum inferni. Tertio per quibus hec patitur: Pro ne-
quissimis mancipiis. per sceleratissimos inimicos. imo pro
diabolicis viris: et per imitationem diaboli filios. per contem-
ptoribus diuine maiestatis et diuine bonitatis ingratis. Er-
go talis et tantus talia et tanta per tam vilissimos et abiectis-
simos passus est. Quarto a quibus. scilicet a specialiter predilectis
et alijs preelectis quibus omnem benignitatem ostendit. A vilissi-
mis maximus. a stultissimis sapientissimus: quod dei verbum
et dei sapientiam. ab impijs sume per. a sanie fetidissima splen-
dor eternus. In his ergo omnibus in diuine benignitatis et

Pars

largitatis admirationē eleuemur. **Q**uarto confide-
remus eam ad exultandū. Exultare in ea debem⁹ de re-
demptione humana. restauratōe angelica. z diuina cle-
mentia. De f̄demptōe humana sine dubio nūm̄s gau-
dere debem⁹ facta p̄ ch̄i passionē z mortē. Quis queso
nō exulret z gaudeat cū cernit se p̄ h̄ac beatissimā passi-
onem liberatū a damnatōe eterna. a culpe ignominia. a
potestate diabolica. S; quis nō exulret in imensuz cū
cernit deū ip̄m int̄m diligere vt tante vilitati z penali-
tati subiecerit semetip̄m p̄ eo. Non (q̄ gaudeat de eius
vilitate z passioe) dico s; de ei⁹ effectū: affectusq; z amo-
ris manifestatiōe. Quis p̄nceps in regno vel imperio
alicui⁹ impatoris vel regis: cernēs se tantū a rege vel im-
peratore diligi vt parat⁹ esset mori p̄ ip̄so: nō gauderet
z exulteret: q̄nto magis nos vilissimi hoies z nephādis-
simi pctōres z fūi gaudere debem⁹ z exultare cū vide-
mus regē regū z dñm dñm antiū z creatorē nostruz iesum
nos ita p̄tinue diligere vt imolauerit seip̄m p̄ nob in tā
turpi z vilissima morte. Debem⁹ etiā sup̄extolli imen-
sa exultatiōe. Plus effi sine p̄patione me diligit q̄ ego
meip̄m. Gaudeam⁹ etiā z exultem⁹ q̄ p̄ ch̄i passiones
restaurata est angelica ruina. Magna iocūditas debz
nob esse cū videmus p̄ ch̄i mortē tam nobile collegiūz
repari de nobis: vt fiat vnū ouile z vnus pastor z simus
vnū in vno. In h̄ em̄ dz rota celestis curia z etiā milita-
ris ecclia gratulari. **S** certe amabilis z venerabil' pas-
sio saluatoris q̄ sic disuncta p̄iungis z tam sequestrata
p̄glutinas z vnis firmissime insūm̄l. stringisq; vinculo
p̄summati amoris z felicitate gaudiū sempiterni. Pre-
cipue aut̄ gaudere z exultare debem⁹ cernētes in supra-
dictis oib; sūmā clementiaz dñi deiq; nr̄i iesu ch̄i. Hoc
puto summā esse gloriā brōp̄ tā hoim̄ q̄ etiā angeloz;

D

Prima

quanto intimius et profundius contemplant clementiam et beniuolentiam dei et imensitatem bonitatis eius. et hoc debet esse cuiuslibet contemplantis exultatio medullarum. Sed ubi queso magis apparet diffusio bonitatis diuine et benignissime clementie dulcissimi et amantissimi patris et domini nostri iesu christi quam in passione sua. ubi talia. tanta. tam turpia et graua sustinere uoluit pro inimico suo liberando et glorificando. pro uanitate quadam digna morte eterna. In istud gaudium intret homo et reficiatur magnificentia benignitatis diuine. Accedat homo ad cor altum: et in corde suo exaltetur excellentissima et inenarrabilis clementia christi passi etc. ¶ Quinto etiam consideremus beatissimam christi passionem ad cordium nostrorum resolutionem in christum. et hoc etiam pro perfecta transformatioem in ipsum. quod fit quando homo non solum imitatur. compatitur. admiratur et exultat. sed etiam totus homo uertitur in eum. scilicet dominum nostrum iesum christum crucifixum: ut iam quasi ubique et semper crucifixus sibi occurrat. Imo tunc ille uere in ipsum resoluitur homo quando exiens ex se et suppositus uniuersis: imo super se abstractus ab omnibus totus est uersus in dominum suum passum: ut nihil uideat aut sentiat intra seipsum nisi christum crucifixum. illusum. exprobratum et passum pro nobis. ¶ Sexto consideremus eandem beatissimam christi passionem ad quietem dulcoris interni. quod fit quando resolutus homo (ut dixi) sitibundus eandem passionem ruminare non cessat. et intras semper posse suum illum passionis thesaurum humiliter et deuote: liquefacit amore deuoto. et feruida deuotione uel dilectione deficit a se: et requiescit in christo crucifixo. Sed quanto ei plus inheret et appodiat: tanto amplius deuotissimo amore in se deficit et liquefacit. et quanto plus deficit a se amore et deuotione tanto amplius eidem dilecto pro se mortuo inheret et plus requiescit in eo: Et sic mutuo se augent adhesio amoris et deuotio donec tota

Pars 14

sponsa sua absorbeat ab illo camino amoris passionis dilecti. Sic in amplexibus sponsi soporata descit quae clamat et dicit. Adiuro vos filie hierusalem ne euigiletis neque suscitare faciatis dilectam donec ipsa velit etc. Sic ergo circa passionem domini debet esse imitatio ad purgationem mentis et dilectionem. Passio ad unionem et amorem. admiratio ad mentis elevationem. gaudium et exultatio ad cordis dilatationem. resolutio ad perfectam conformationem. quies et pausatio ad deuotionis summationem.

Qualiter passio domini adaptatur quattuor affectibus animi.

Sed necdum ruminare cessem? **Ca. V.**
Sglosissima passionem. ut per eam dirigamur in omnia bona affectus. scilicet. sapientia. cogitatio. locutio et operatio.

Sed primo de quattuor affectibus animi videamus: quod scilicet. gaudium. dolor. spes. et timor. In hac autem beatissima passione datur nobilissimi gaudij materia et vehemens exultatio. Ibi est etiam omnis inutilis et nociui gaudij refectio.

Gaudium Ubi est maior materia gaudij et exultationis quam circa christi passionem quam ab omni parte diaboli liberamur. a culpa et pena absoluiamur. in dei filios adoptamur. et christo in matrimonium iungimur: qua etiam gratia clarior. celum aperit. gloria offertur et datur. Ubi maior est et excellentior gaudij materia quam ut videamus nos a deo intantum diligere ut talia voluerit pati pro nobis.

Est etiam ibi inutilis et nociui gaudij refectio. Considera domini nostri passionem beatissimam et videbis quomodo refecanda est omnis consolatio corporalis et omne gaudium corporale et omnis laus humana. **Dolor** Est etiam in hac vilissima passione materia immensis doloris. In dolore enim domini nostri iesu christi debemus intime sibi condolere et compati. Debemus etiam ei condolere et multum dolere quod peccata nostra fuerunt sibi occasio tante

Prima

abiectionis et tam imense afflictionis. **Spes** Est in
sup ibi materia spei. Qui em̄ p̄prio filio suo non peperit
h̄ p̄ nobis oibus tradidit illū. quō etiā cū illo nobis oīa
donauit. **Timor** Est etiā ibi vehemens materia ti
moris. Si em̄ sic p̄ delictis nostris passus est homo deus
(in quonō potuit esse pctm̄) q̄nto magis punient pecca
tores. Si em̄ sic actū est in viridi: qd̄ fiet i arido: Inui
cem aut̄ iunge. s. gaudiū et doloꝛē: spemq̄ et timoꝛem:
ne desperatōem iucurras vel p̄sumptōem. Et sic aliq̄liter
adaptatio de q̄ttuor animi affectib; patet.

¶ Quō passio dñi adaptatur singulis p̄tutib; et
primo quomodo fidei. **Ca. VI.**

Nunc aliquantulū de p̄tutib; videamus diuinis.
Quid dicemus de fide: Dico q̄ hec est robur et
fundamentum toti⁹ ch̄iane fidei vel religionis.
Peto an deus erat ille q̄ passus est: an non: Si sic ha
beo p̄positū: quia ipsa passio verā humanitatē demon
strat. et sic p̄t̄ ipm̄ esse v̄x̄ deū et hoīez. Si aut̄ dubitas
ostēdo tibi ex ip̄a passiōe ipm̄ fuisse deū. Nā si non erat
deus et dicebat se deū esse: erat sup̄bissimus hoīm: imo
et demonū. qz lucifer nunq̄ dixit se esse deū: licet quan
tum ad aliqd̄ voluerit esse filius altissimo. Sed sic sup̄
bum impossibile est tantā deiectiōnē. illusiōnē. passiōnē
et ignominiosam mortē subire tam voluntarie. tam hu
militer. tam pacifice. et velle cūp̄tōꝛib; reputari. **¶** De
ch̄is se deū ostēdere noluit h̄ multotiens occultauit. Si
em̄ nō erat deus et volebat se ostēdere deū: quicqd̄ fuis
set vilitatis. fragilitatis et deiectōis occultasset p̄ posse.
Ideoq̄ nec famē. nec sitim. nec laborē. nec fatigatiōnē.
nec lachrymatōem. nec timorē. nec vllū doloꝛē ostēdiss̄
h̄ si habuisset libenter occultasset. Nec em̄ multum cu
rasset se ostēdere hoīem: et maxie passibile et mortalems

Pars

sed q̄ videret esse apparentie. sublimitatis. z magnificē-
tie. vt posset aliquo modo credi deo. Suffecisset superbo
credi deo: nō multū curasset reputari hō. Cū hec simul
credere sit difficillimū nimis z parz ad elationē superbi
faceret reputari hō mortalis. ¶ Quz volūtarie passus
est. Quo obsecro dixisset. tristis est aīa mea vsqz ad mor-
tem: quō se dixisset filiū hoīs. si dicas q̄ non volūtarie
sed inuite passus est hoc stare nō p̄t. qz ip̄e dixerat. Ec-
ce ascendimus hierosolymā z filiū hoīs tradet vt cruci-
figatur zc. Vñ pdixit oīa. ¶ Quz nō ad aliquā deceptio-
nem hoc fecit. Si dicas q̄ hec ad deceptōem fecit: h̄ ni-
hil est. q̄ scz aliquis se velit morti tradere p̄pter aliquaz
deceptōem. ¶ Quz non simulatiue s̄ vere moriebat. Si
dicas q̄ videbat mori sed nō moriebat. Ad hoc dico q̄
nullo mō hō q̄ntumcūqz maliciosus seu etiā diabolicus:
nec etiā diabolus hoc fecisset: qz non erat ista via tradē-
da ad credendū aliquē nō deū esse deū: s̄ poti⁹ p̄rie-
bat. Qd̄ patet qz discipuli eius relicto eo abierūt. z (vt d̄r)
in sola p̄gine remāsit fides ecclie. Stultissimū em̄ z in-
credibile est nec etiā licet dicere nec etiā cogitare q̄ hō
quantūcūqz diabolicus p̄curaret se ab om̄ibz p̄ deo co-
li. tam ignominiosa morte z vilissima deiectione: s̄ poti⁹
econtrario. cū passio crucis sit iudeis scandalū. gentibus
aut̄ stulticia. Ex qua gloriofissima passiōe arguit̄ iesum
christū non esse tm̄ vep̄ hoīem: s̄ etiā vep̄ deū z om̄iū
dñm. Itē si solam humanā laudem quereret z appete-
ret. nonne descendisset de cruce qñ iudei dixerūt. descen-
dat nunc de cruce z credimus ei. Hec em̄ via passiōis
ignominiose etsi non esset expediens hoī deape volenti
(vt ostensum est) tm̄ p̄gruentissima fuit deo saluare cu-
pienti rōne sue bonitatis. potētie: z sapie. q̄ nō p̄curabat
vili n̄raz redēptōz z salutē: obediēdo p̄i vsqz ad mortē.

Prima

De Spe z Charitate **Ca. VII.**

Est autē hec gloriōsissima passio non solum fidei fundamentū: sed z spei erectio vbi seipsum dona-
uit. z charitatē inflāmatō vbi se p nob imolauit.

De quatuor virtutibus cardinalibus **Ca. VIII.**

Est nihilominus exemplū z ratio pfectissime pru-
dentie. tempantie. fortitudinis. z iusticie: sicut itel-
ligentibus apparet manifestissime. Et hec suffici-
ant de theologicis virtutibus z etiā cardinalibus. De quibus
tamen latius tam in precedentibus q̄ etiā in sequenti-
bus patet.

**De Septēplici ascēsu p̄templatōis in passiōe
s̄m septiformē grāz spiritus sancti** **Ca. IX.**

In hac etiā gloriōsissima passione gloriōsissime re-
lucet speculū sapiētie z intellect⁹. s̄ilij. z fortitudi-
nis. scie. pietatis z timoris. Sed quāliter ibi sit z
apparet summa sapiētia z sensus cōsummat⁹ cogitare
de ea z q̄ sapiētissim⁹ hō fiat in illa: z de alijs donis p-
tractare p singula nimis est plixum. Adhuc tñ charissi-
me frater potes in p̄clarissima passiōe: quā noiare sum-
indign⁹: septē ascēsus siue gradus p̄templatōis euiden-
tissime speculari s̄m septiformē grām spūs sancti. s̄. donū
sapie z intellect⁹ zc. Nā in illa brissima passiōe crucifi-
rus cum ch̄o ad acūmē p̄templatōis ascēdit p sapiētie
donum hoc modo.

**Ascensus p̄mus siue gradus in
passiōe dñi p donū sapiētie**

Consideratio sapiēcialis est in hac vilissima pas-
sione: qñ hō p̄siderat potētissimū pro nobis conculcarē
sapiētissimū ad modū stulti illudi. optimū amaritudi-
ne repleti. z tanq̄ pessimū turpissima morte damnari.
Et ex hoc surgit mens in quadam admiratōe tante di-

Pars

gnationis diuine z tate erga nos benignitas indignos
Et tunc cum masticat illam passionem domini sui iesu
diligenter admirans in ea excellentissimam benignita-
tem dñi dei nostri iesu christi erga nos seruulos suos.
Incipit mentis desiderium z amoris ardor erga dñm
nostrum iesum chzm incendi z quadā auditate hanc
excellentissimam passionē z immensam saluatoris cle-
mentiam ruminās incipit eius gust⁹ animi modo quo-
dam ineffabili dulcorari. appetitus refici. z totus homo
interior alienari a se z quietari in christo. **S** mira et a
seculis res inaudita. In ineffabili amaritudine dulcor
indicibilis reperitur. z in hoc pficitur ptemplatio specu-
lantis. quia summā z inenarrabilem dulcoris suauita-
tem quam sentit in consideratione illius summē clemē-
tie qua dignatus est p nobis mori cōiungit cum ama-
ritudine inestimabili quā sentit compatiendo dolorib⁹
dñi nostri iesu christi passi. Amaritudo em cōpassionis
aīm recolligit z vnit. admiratio diuine clementie in ea-
dem passione animū iam vnitum eleuat z totū in deuz
diffundit. **S** mira passio: ineffabilis potatio. o pfectio
impreciables. p̄mixtio inestimabilis. Intim⁹ dolor in-
terne ppassionis cū immēsa exultatōe diuine bonitatis.
Et qz ibi inenarrabilis amaritudo cū inenarrabili dul-
cedine regitur. idō inter vtrūqz ptemplant⁹ animus ob-
stupescit z alienatus z q̄si ebrius corruit tot⁹ in deum.
In passione illius amaritudinis fit q̄si aurum i forma-
ce aīa purissima In p̄sideratōe p̄o illius clementie z be-
nignitatis fit aīa ab illo sole iusticie splēdidissima. Fit
quidē illa amaritudine hō innocentissimus. fit illa be-
nignitate deuotissim⁹. fit hō interior illa amaritudine
abstractissim⁹. z fit illa clementie imēsitare diuinissim⁹
Quid dicā. Extraticus fit aspect⁹ interior. z ab illa ieffa

Prima

bili clementia absorbetur et tunc requiescit sponsa cum
spōso. et mira suavitate sopit. ¶ Secundus gradus per
donū intellectus. ¶ Est etiā ascēsus in preambuli
passione per donū intellectus hoc mō. Eo em̄ quod hō cogi-
tat quod filius dei voluit per ipso redimendo talia sustinere.
recognoscit quāte dignitatē quāteq; nobilitatis sit aīa
sua per qua redimenda voluit fili⁹ dei mori. et hoc ipso ad
nobliora animat. Et quod illū p̄ciosissimū sanguinē per aīa
sua dealbanda effusum esse agnoscit. dedignat se vilita-
tibus vicioꝝ inquinari. Quia cognoscit etiā per illā bea-
tissimā passionē ruina angeloz de hoībz reparari. ideo pro-
uocat et animat ad angelice viuendū et in celestibz puer-
sari. Et quia videt christū in cruce totū per nob̄ expositū
tribulationi. iam sibi om̄ia leuia vident̄ dūmō possit il-
li soli viuere et placere. Recogitat quō ab ipso christo de-
lectus est quē per se sic videt ignominiose et acerbe tracta-
tum. et amore ipsius accēsus illū latus beatissimū per suo
modulo nitit̄ inroire quōd per se ac sibi dinoscit esse aptum
Ardescit quasi ignis anim⁹ ei⁹. et cum ch̄o toto corde
desiderat crucifigi. Suspirat. anhelat et anxiat totalit̄
illa passione p̄fundi: et plenarie in suoz dñm crucifixum
transformari. In seruitute et miseria se reputat esse nisi
p̄seruet in sanguine redemptoris. Non se reputat ho-
minē s̄ bestiam: et peius quā bestiam nisi sit vestitus dñica
passione. Abhorret negligere tam nobilissimū dei be-
neficiū. et ideo se vel q̄si vult meditari de ipa passioe s̄
cut em̄ vult se redempt⁹ manere. sic se vult redēptiois
preciū in corde portare. suam vitā et suas delicias repu-
tat christū passum: et ideo se p̄uersat cū illo. Quātus
dolor quātāq; tristitia si videat eoz suoz ad aliqd aliud
inclinari. Inebriat se ch̄i cruore. et iam dedignat p̄frui
alia re. Nā sanguis xp̄i ornat genas eius vt christifos

Par̄s

mis sit pura christi sponsa. Agnoscit enim q̄ apertione lateris eius copulata est in iugium eius. Et iō sp̄ vult stare ad latus eius. Palpat z tractat sp̄sum suū vulneratum z totū vulnerat cor eius. applicat cor suū vulneribus sp̄si. pligat z signat indissolubili vinculo charitatis. z sic colligat vulnerata sponsa cū vulnerato sponso: z vuln̄ vuln̄eri copulat. Emanat sponsi sanguis in vulnera sp̄se. z ip̄a deficit dolore. amore liquefit. ibiq̄ requiescat.

Tertius gradus p̄ donū p̄silij. **T**ertius ascēsus est in illa tristissima passione p̄ donū p̄silij h̄ mō. Recogitat anim̄ p̄templans q̄ dñs n̄r iesus christus crucifixus vsq̄ ad crucis mortē fuit obediens p̄ri. oī vilitati. abiectiōni z derisui subiect̄ p̄ nob. paternū cū sua deiectiōe req̄rens honorē: vt sicut q̄ntū ex pte n̄ra erat. peccatis n̄ris inhonoraueram̄ euz. sic seip̄m inhonoraret ignominiose moriēdo p̄ nob. Recogitat etiā q̄ etsi xp̄s sp̄ fuerit paup. in cruce tñ paup̄rimus fuit. cū expoliat̄ nudus remāsit pendēs in ligno. Recogitat etiā q̄ i cruce fuit amaritudine z doloribus plen̄: q̄ angeloz dulce z solaciū erat. Elongata em̄ fuit ab eo oīs delectatio z p̄solatio tp̄alis. Ex his ḡ p̄surgit animus ad silia faciendū. z iam se abstrahere cupit ab oī appetitu honoris z ab oī rez possessione. ac ab oī corpali consolatiōe. **P**rimo ḡ intuens ch̄m dñm suū abiectū z vilificatuz: non iam temporalem honorem appetit: s̄ toto corde desiderat cū dño suo oēm vilitatē. abiectiōem z derisionem subire: in q̄b̄ posset dño suo aliq̄liter conformari. honores tanq̄ vilissimū sterco abhorret. Jam non desiderat placere hoīb̄: s̄ poti⁹ quantum in se est oīb̄ displicere z ab oīb̄ abhorrerī: sp̄ tñ ad dei honorē. Et etiā si indifferenter esset vtrūq̄: vituperiū poti⁹ appeteret q̄ honorē. **S**unt em̄ ei fetidissime sanies laudes sui. de seip̄o. vñ

E

Prima

solum diuinas laudes requirit. ibique totus effluit. resoluitur. et siti inextinguibili inestimabiliter in omnibus solum diuinum honorem requirit. Nam non ad se reflexus nec ad alia aliquatenus: sed totus rectissime tendens in deum. Tunc maxime letatur eius animus quoniam cum vituperio suo honorificat deum: quod ad utrumque anhelat. cor eius et utrumque respicit in christo crucifixo fuisse. Sed quid dicam de paupertate? Semper vellet esse nudus cum nudo in cruce. dolor enim sibi est intimus aliquid habere: gaudium maximum non habere: siue in proprio siue in communi: siue quantum ad dominium: siue quantum ad usum. Usus enim paupertatis maxime ei placet. Sed quod necessitas aut spiritualis utilitas non permittit eum aliquo usum indigere. ideo semper quod ad honorem dei videt esse tenet ea. sicut tamen quasi gladium acutum in corde. Et ideo paucioribus vitiis quibus potest alleviari se ab eis amplius quam potest. nec delectatur in multiplicando sed gaudet in abiciendo. Sed quid de corporis solationibus et delitiis dicam: ab omni breuiter solatione quae non est a deo vel semper deum vel in deo se abstrahit quantum potest. Semper desiderat amaritudinem et afflictionem cum christo repleri. quicquid complacet suo corpori aut corporis sui oblectationi corde abhorret. Non potest gaudere. non potest letari nisi videat se illi beatissimis vulneribus reformari. horret in solationibus. in amaritudinibus et doloribus gaudet. Sic egregie contemplator per donum spiritus sancti in passione christi se ab omnibus abstrahens totus in deum tendens super omnia eleuatur a seipso abstractus solum in dei honore. in christi vilificatione et afflictione cor suum et sua meditatio peruersatur. Nam solum cum solo peruersatur et circa diuinos honores. circa eternas diuitias. circa imensas dei delicias negociatur. in praedicta passione anima delicata delectatur. Ibi habitat. ibi requiescit. in domino deo suo dulcoratur cor. liquefit pectus. mens supra se eleuatur. inebriatur anima spiritualibus delitiis et in eis sepelitur.

Par̄s

¶ Quartus gradus p̄ donū fortitudinis

¶ Quartus ascēsus est p̄ donū fortitudinis p̄ hūc modum in p̄dicta passione. Nā aīa diligēter illā passionē dñi sui ruminās: p̄siderat ch̄i fortitudinē, aggrediēdo, tolerādo, subiugādo. In aggrediēdo tā volūtarie tam opprobriosa certamina: offerēdo se ad tā vilia z acerbissima p̄ferenda p̄ nobis idolatris z inimicissimis suis. In tolerando tam acerba z vilia a creatura sua quā in momento destruere posset quasi mansuetissim⁹ agnus imo sine p̄paratōe mansuetissimus in tolerādo. In subiugando se in cruce diabolū dñs supavit, z mortē moriēdo destruxit Sic z fortis ch̄isti miles z imitator dñi sui quāto res difficilior est quātoq; ignominiosior tanto feruenti⁹ z ardētius atq; libētius aggredit eā, dū tñ sit ad dei honorē z laudē: aut alioꝝ salutē: vel pp̄rie aīe utilitatē: qđ totū ad honorē diuinū est. Nā nihil ei difficile esse vel ignominiosum videt dum p̄ eo facit qđ pro ip̄o indigno talia est aggressus, imo oīa dulcia, oīa amabilia, oīa laudabilia z desiderabilia iudicat. Quanto mag⁹ assimilaf illi ignominiose passioni illa libentius astringit: amplectit̄ audi⁹. Hec q̄rit, hec r̄cogitat, hec s̄tienti aīo adimplere desiderat. Nō d̄t: q̄re mihi imposi tū est h̄ vel illd̄ on⁹. h̄ d̄t: q̄re nō subeo h̄ z illd̄ quissimū z vilissimū opus. Et ex hoc nitit̄ etiā imitari dñm suū z iesum in tolerātia passionū. Fit em̄ agnus z corā se ton dentib; irridentib; z flagellantib; obmutescit penitus, imo in om̄ib; his arridet cor eius, vidēs se dño suo conformari z pro merit⁹ digna pati, z eo ip̄o dñm honorari. Imitaf̄ etiā dñm in fortitudine dominādī. Subiugat em̄ sibi oēm animi sui appetitū: vt ad nihil nociuū, nihil vanū z inutile extendatur. Quasi castrum fortissimum cor suū custodit: vt non solū nociua: h̄ nec etiā ociosa v̄b

Prima

Infructuosa pmittat ibi vagari. **O**mni custodia custo-
dit cor suū. 7 sp vult diuina vel ad deū suū tendētia ru-
minare. Et qz duz in hac vita sum⁹ sp vel qsi sp tritico
palee admiscens. ido sp vētilabz tenet i manu ad cōti-
nue pflandū 7 purgandū areā suaz. In ostio cordis sut
ipī⁹ statuit versatīle gladiū vt ipm qsi dei pady sum cu-
stodiat diligēter. Quisqz cogitat⁹ in corde suo vsci vo-
luerit ligno vite. hunc diligenter fouet 7 nutrit. q̄ ho ad
lignū veritū solū aspectū direxerit. illum statim a corde
suo abscidit. Nō ibi introit⁹ colubzi tortuosi nec mulie-
bris cogitatio rperit. Et si inueniat cū vituperio 7 quo-
dam impetu remouet. solūqz ibi virilia nutriunt. Hic
vere pōt diuine p̄tēplationi adherere q̄ purgato corde
7 mūdo corpe incedit. Nō em̄ leuat oculos ad vana. nec
aures ad inutilia vel nociua. nō nares ad odorifera. nō
gustū ad dulcīa. nō tactū ad mollia. s̄ totalit̄ interi⁹ 7
exteri⁹ cū oī diligētia se custodit. 7 dñaf sui plenarie fm̄
q̄ p̄t assequi in hac vita. Sicqz ppter sui puritatē aptis-
simus fit ad susceptōem diuinaz 7 irradiationū. Liben-
ter in tam puro habitaculo habitat sol iusticie 7 fulget
in q̄buslibet angulis ei⁹. In intimis ei⁹ resplendet cla-
ritas hui⁹ solis. qz nec impediēs iuenit nec resistēs. splē-
det 7 resplēdet donec illd cor purz absorbeat diuina cla-
ritate. Tunc aīa sup se eleuata diuinā caliginem intrat
tūc clamat 7 dr. Et nox illūinatio mea i delictis meis

¶ Quint⁹ ḡdus p donū scientie **¶** Quintus
p donū scie ascensus est in beatissima passione dñi nrī
iesu chri. Et si vel accipe donū scie i medio natiōis p̄ue
7 puerse prudēter p̄uersari: p̄mo de h̄ clarissimū spectm̄
inuenies in hac brissima passione. Possim⁹ tñ p̄fatuz
donū scie accipe put est inferiorz p̄gnitio: put ipa st̄ au-
gilantis 7 inducētia ad spūalia 7 sup̄celestia p̄tēplāda.

Pars

z hoc in passione dñi nostri iesu christi inuenire poterimus. maxime considerantes correspondētia figurarū. Et repies ibi mirabilē thesaurū sub illis figuris absconditū: in quo mira deuotōis suauitas z aīa z satietas fodiētī cū diligētia elargit. Videas ḡ qualiter figure z diuina scriptura in ch̄i passione clarescunt. z inde postmoduz alti⁹ eleuare ad admirandam sapiam z clementiā des patr̄ n̄ri: q̄ sic ad vtilitatē nostrā oīa tā diligēter ordinauit. Quia ḡ in q̄tum possum⁹ ad ch̄m crucifixū reducamus. Dicam⁹ igit. In p̄ncipio creauit de⁹ celū z terrā. .i. in filio sic crucifixo angelicā z humanā naturā restaurauit. humanā redimēdo: angelicā de hoīb⁹ reparādo. Dixit deus: fiat lux. Ipse in cruce lux est expellēs om̄es pctōz tenebras: p̄ sui p̄ntiam faciēs diem: z p̄ absentiaz noctē. Fecit etiā firmamentū in medio aquarū in cruce diuidēs solatōes tpales ab eternis. vel diuidens aq̄s sapientie humane ab aq̄s sapie diuine. v̄l diuidēs aq̄s vicioz ab aquis gr̄az. vel aq̄s tribulationū ab aq̄s diuinarū solationū. Item in ch̄o exāte in cruce congregate sunt aque q̄ sub celo erāt: qz de⁹ posuit in eo oēs iniquitates nostras. .i. penas p̄ nostr̄ iniquitatib⁹ debitas. In eo h̄o facta est congregatio aquarū. qz in eo fuit diluuiuz passionū. tribulationū. amaritudinū z opprobrioz. z iō gr̄a sui terra n̄ra apparuit arida. Qui em̄ p̄ pctis n̄ris digni eram⁹ mundatōe oīs pene: liberati sum⁹ merito passionis sue. Vñ h̄e ip̄e fuit mare magnū z spaciosuz nimis z pfundū. Et sic discurre p̄ sc̄pturas fm̄ q̄ dñs tibi dabit. qz q̄si infinita inuenies ibi q̄ pulcerrime dñicā passionē designāt. Nec tñ si multo pl⁹ sine p̄patōe ec̄ne sufficerēt ad ip̄am plenarie declarandā. Et si q̄s bene z diligēter eas sc̄pturas recolligeret z videret in q̄ ista et illa ch̄i passionē demonstrarent: videret in hoc eis mira

Prima

bilem correspondentiā z audiret ibi mirabilē melodiam
q̄ miro mō dulcoraret cor suū z faceret eū ingredi i san-
ctuariū dñi. Accipe vnā quantūcūq; vis alienā figu-
ram de passione dñi n̄ri iesu ch̄ri z videb̄ quanta est ibi
dulcedo si bñ cū diligētia ruminet. Vide obsecro illam
abrae figurā de vitulo quē tribi angel̄ ad vescendū de-
dit quantā dulcedinē p̄tinet p̄templatōis: q̄ tñ in appa-
rentia paz vel pua apparet. Quantā ḡ p̄tinet dulcedi-
nem q̄ in ip̄o p̄mo aspectu ip̄am mentem dulcorat. sicut
est illa ligni vite in medio p̄adyssi. i. ch̄ri in cruce in me-
dio ecclie: siue in corde p̄ginis q̄ erat sicut p̄adyssus. z de
fonte egrediēte de loco voluptat̄. i. de latere ch̄risti zc.
Quid est obsecro abraam vitulū tenerrimū de armen-
to dare ad vescendū tribi viris: nisi deū patrē filiū suū
vnigenitū incarnatū. inocentissimū. imo gr̄e z veritat̄
plenū. p̄ nostr̄ iniquitatib; tradere morti crucis. Et qd̄ est
tres viros vitulo vesci: nisi ex illa passione toti satisfieri
trinitati. q̄ erat. p̄ n̄ris iniquitatib; ad iusticiā famelica.
In hoc apparuit illi⁹ figure dulcedo: q̄ p̄ abraā intelli-
gitur deus pater. z p̄ vitulum fili⁹: z p̄ illos tres viros
ip̄a trinitas. cū tñ nō distinguant p̄r z fili⁹ ab ipsa trini-
tate. nisi qz sunt de trib; p̄sonis due. In hoc dico appa-
ret ineffabilis mira z inestimabilis dulcedo cordi con-
templātis: qz deo ad iusticiā famescēte in seip̄m p̄pter n̄-
miā benignitatē suā iudiciū flexit: alioquin deuorasset
nos iusticie fames: qz nō erat q̄ satisfacere posset illi ap-
petitui nisi iste vitul⁹ tenerrim⁹. De⁹ ḡ p̄r tradidit fili-
um suū oī afflictioni z derisui ad satisfaciendū sibi z fi-
lio z spiritusctō p̄ iniuria eis illata a nob;. Quid est h̄c
Nūq̄d qz offendim⁹ eū debuit seip̄m iudicare. non ne
aliter potuit vindicare se nisi adiret penā offense. Ipse
ch̄ristus erat offensus a nob;. z irez iudicat⁹ fuit a nos

Pars

bis: et in nobis: et pro nobis. et hoc secundum diuersas naturas: tamen eadem persona fuit offensa et iudicata. Comede ergo et tu frater dulcissime de vitulo abrae. si vis mirabilem refectio- nem habere. Attende etiam quicquid in figura sequitur: Filius abrae promittitur de sara post vituli comestione. cum essent ambo senes prouectus etatis. Quid est hoc? Nunquid post mortem christi nascitur denuo christus: qui per Isaac intelligitur. Sic certe in cordibus nostris. Nam iste Abraam senex est deus pater qui antiquus dierum in Daniele vocatur propter principalitatem au- toritatis que residere consuevit apud senes. Non enim in eo est durationis successio. Nam etsi propter immen- sitatem sit eius duratio interminabilis vite possessio: tamen propter nimiam simplicitatem est tota simul. Iste pater antiquus de sara antiqua post vituli comestione genuit Isaac. id est unicum filium quem genuit et generat ab eterno. id est postquam pro nobis in cruce imolatus est in mentes nostras omni malicia antiquatas misit. non pro loci mutationem. sed pro mentium nostrarum irradiatio- nes. et tunc ridere vere potuimus: quia dulce lumen et de- lectabile oculis solem iusticie intueri potuimus. Et ideo vere isaac dicitur risus noster. Sed nunquid domino mira- bile fuit quod antiquus de antiqua generaret. Ita omni ad- miratione est dignus et gratiarum actione quod ille qui est summe maiestatis et antiquus propter autoritatis prin- cipalitatem vilissimarum animarum et idolatrarum omni- que malicia antiquarum voluerit recordari. Sed hoc ma- xime mirum videtur: quod post mortem vituli. id est filii. quia eo ipso digni eramus carentia eius: quod ipsum occideramus. Fecit ergo benignissimus dominus antiquato tempe et anti- quata malicia nobis bene: quod fecimus ei male. occidimus filium suum et illa morte nobis ipsum donauit. Vide et at-

Prima

tende mirabilia dei. Sz nōne anxiaris in corde in no-
uissimis dieb; iam sene sara. Quid si sara mortua esset
quid si paululū expectasset q̄ tanto distulit tpe. Nonne
defecissem⁹ in iniquitatib; nostris nisi esset ysa ac ampli-
us risus noster. Sz quare pl⁹ mō q̄ p̄us. Nōne qz abū
dauerunt iniquitates nre pre ceteris. Gr̄as tibi dñe iesu
gr̄as agim⁹ qz recordat⁹ es nostri repugnātib; meritis
nostris. Totū ḡ me tibi debeo āmo in infinitū pl⁹ q̄ totū
si possem. qz nō solū me fecisti totū: s; imensa etiam
benignitate tua me refecisti. Accedā ḡ z attendaz ad te
tot⁹ z tibi totalit; adherebo. Ibi quiescat cor meū. z de
cetero p̄ deuia nō discurrat. Sic ḡ in predicta passione
mens eleuari dz p̄ sciam figuraz correspondentiū z p̄
figurantiū ipam btissimā passionē. Debet em̄ eas cum
summa diligētia ruminare. z in illos diuine bonitat; et
benignitatis thesauros p̄ ipaz cōsiderationem introire
donec intm̄ eleuet vt tota mens in ch̄m suū dñm vul-
neratū totalit; pfundat: z ei⁹ amore absorbeat cor eius
Hoc tñ donū dei est totūq; ab ipō petere z recognosce-
re debet. faciat tñ qd̄ in se est.

Sextus gradus p̄ donū pietatis. **S**extus
est etiā ibi ascēsus p̄ donū pietat;. Cū em̄ hō cōsiderat
illa itima pietat; viscera dñi nri iesu ch̄i q̄ sup nos effu-
dit i cruce talit; moriēdo p̄ nob mouet z apitur cor eius
erga proximū suū vt libēter p̄ salute sua se totū ei impē-
dat p̄ quo videt suū dñm crucifixū. Dilatat cor ei⁹ ad
sanguinē xp̄i redemptos. z sicut toto corde cōpatit dño
suo iesu xp̄o i cruce pendēt: ita itime z q̄si sibi imetipi cō-
dolet primo suo ab ipis vulnerib; recedēt: āmo istū pre-
ciosum sanguinē cūculat. Iō vulnerat cor ei⁹ p̄pter con-
temptū sui dñi vulnerati. z p̄pter passionē. s. p̄ximū: be-
atam vitā in eternā mortē volūtariē p̄mutant;. Dei vi

Pars

det p̄emptū. mortē ch̄risti filij dei vnigeniti p̄emptaz
eiusq̄ p̄ciosissimū sanguinē p̄culcatū: nobilissimā crea-
turā dei imagineq̄ insignitaz voluntarie ire ad infernū
suspendiū. Et sicut malis p̄dolet: ita et bonis p̄gaudet.
vidēs eos recipiētes effectū vulnez iesu ch̄risti. Cū oībus
intra vulnē illa et sic vnū cū illis. Cum gaudētibus de
bono gaudet. et cū tristantibus de malo tristat. Quēlibet
p̄ximū reputat sicut seip̄m: vidēs se et p̄ximū esse ab eo/
dem creatos. p̄simili imagine insignitos. eodē sanguine
redēptos. et ad idē p̄miū ordinatos. Et ex h̄ p̄cipue
ad p̄ximū cor suū aperit: q̄ videt d̄n̄m suū p̄ oībus crucifi-
xum. et ideo ip̄m in oībus requirit. in oībus cōsiderat. et in oībus
p̄ suo modulo intuet. s. x̄pm suū p̄templās. totusq̄ est p̄
p̄ximū q̄ tot⁹ est crucifixi. Quāntū cordis gaudiū quā-
tumq̄ tripudiū cū videt p̄ximū suū d̄n̄m bonis opibus
honozare. Nō inuidet. nō emulat. nō detrahit. non re-
trahit. nō impedit. nō retardat. signis. dictis. aut factis:
causaliter seu occasionaliter: s̄ totaliter sitit p̄ximū p̄fe-
ctum et detestat defectū vtrūq̄ reputās sicut suū. Et h̄
maxime placet d̄no n̄ro iesu ch̄risto crucifixo: q̄ p̄ aīaz sa-
lute et paterno honozare est ip̄e affix⁹ i cruce. Aīaz salus
honoz diuin⁹. p̄passio p̄ximū. et inflāmatio sui sunt p̄pe-
attēdenda in vulnēbus ch̄risti. et p̄ illō pietat⁹ donum mō-
mirabili aīa eleuat in deū suū. Quā em̄ hō in q̄tū pōt se
nitit. p̄formare illi diuine pietatī quā erga nos manife-
stauit in cruce. tunc aīa p̄cipue p̄placet ip̄i ch̄risto. Et ideo
sibi p̄formatā. sibi dilectā. pietate aptā ad suos ample-
xus tanq̄ sp̄sā electā adducit. Hāc amat. hanc dili-
git. hāc ad se stringit. quā videt secum idē sentire sibi cō-
patiēdo. idē s̄ape deū honozādo. idē zelare aīas sitien-
do in seip̄m transformari nimio amore ardēdo. Ideo
pietas ad oīa vtilis est. q̄ et diuinū honozē appetit. et dol-

F

Prima

lores ab animabꝫ expellit. ⁊ animarꝫ fructus sicit. ⁊ chꝛi sanguinē in aia sua reqꝛit. ⁊ amorē erga deū ⁊ proximū erigit ⁊ ignit ꝛc. **A**tendamꝫ ḡ charissimi quia p certo credo qꝫ istud donū inter oia ⁊ forte pre alijs: imo firmiter credo qꝫ pre alijs placet dño deo nꝛo iesu chꝛo. **F**aciamꝫ ḡ obsecro beneplacitū eiꝫ ⁊ pietatē suam hauriamus de latere eiꝫ. **S**imus oēs vnū in vno dño nostro crucifixo. ⁊ nihil nisi iesum crucifixū in primo reqꝛamꝫ. ⁊ sic in primū tendamꝫ vt sp in chꝛi vulnera recurrāmꝫ cum ipso. **N**on primū nostꝫ aspiciamꝫ vt pulcrum aut hmōi qꝫ aiam retrahere a chꝛo vel eiꝫ amore pnt: sed vt chꝛi morte redemptū sanguine chꝛi pꝛusum. **V**ia primū cum sanguine chꝛi intret in cor nostꝫ: nihil nob sit difficile. nihil videatꝫ vile. etiā ignominiosa morte mori pro illo p qꝫ dñs noster est cuiꝫ tāta ignominia crucifirꝫ. imo oīes siciamus p aiarꝫ salute oēm afflictōem. oēs ignominia ⁊ mortē etiā turpissimā sustinere. **S**it vnusqꝫqꝫ primus sicut cor nostꝫ p quo fuit cor vel corpus dñi nostri iesu chꝛi tot doloribꝫ aggrauatū. **M**ultiplicemꝫ pꝛdicatōes. exercitatōes. bona exempla. oꝛones. ieiunia. genuflexiones. vigiliās. ⁊ vilificatōes p aiarꝫ salute. **H**oc sit officiū nostꝫ. hec glia ⁊ solatio nostra semp p aiabꝫ aliquid deo offerre. **N**on cesset lachrymarꝫ fons ab oculis nostris p nꝛis ⁊ primorꝫ peccatis. **S**ufficiat nob km̄i his doloribꝫ in hac valle miserie satiari. **S**p primorꝫ peccata ⁊ nꝛa pendeāt in oculis nostrꝫ. imo intrent ⁊ penetrēt intima cordis nostrꝫ. ⁊ sp vbicꝫ ⁊ i oibꝫ dñs noster iesus p peccatis nostris crucifixus occurrat. **H**ec pietatis ascensio totū emollit cor ⁊ dilatat. ⁊ inter chꝛisti amplexꝫ collocat ⁊ qꝛtat.

¶ **S**eptimus gradus p donum timoris ꝛc.

¶ **S**eptimus gradus ac vltimus ascēsus est per donuz

Pars

timoris: a quo omnis pfectio actionis z cōtemplatiōis
conseruat dumtaxat vt seruitus excludat. Et iste est af
census per hunc modum in passione domini nostri iesu
christi. Quando em̄ hō videt q̄ filius dei dñs deus su
us natura humana assumpta tāta pro peccatis nostris
sustinuit z tam grauissime peccatū nostrū in se iudice in
nocētissimo: imo deo nostro pijsimo vindicauit: consi /
derat quanta pena. quantis opprobrijs atq; illusionibz
z flagellis dignus est ipse qui ipam nequiciā ppetrauit
Cognoscit etiam ex hoc quantū pctm̄ suū summe ma /
iestati displicuit. z quantum ipsum abhorruit dum ad
ipsum abluendum suū filium tradidit morti crucis. Si
cut em̄ deo displicet filij p̄temp⁹ z occasio. sic suo modo
ei nostrum displicet peccatum pro quo facta est illa tra
ditio. imo tñ peccatum nostrum abhorruit vt potius
mortem filij q̄ peccatū ipsum sustinuit: magis sibi pla
cuit filium tradere cruci q̄ dedecus peccati sustinere.
Videat ergo homo z p̄sideret quantū illam summam
maiestatē offenderit: dum ipm̄ deū etiam post tale iu /
dicium p̄temp̄sit. z rursus (quantū in se est) dei filiū cru
cifigens. Virum est quō homo nimio timore non con
tinue tremat corā deo quē offendit: sicut tremuit popu
leum foliū cū a magno v̄cto remouet. z deberet q̄si in ci
nerem z terrā p̄ timore resolui. Recurrat⁹ ḡ charissi
mi ad vanitatē z nequiciā nr̄am z diuinā offensam. z co
ram ip̄o nos humiliem⁹ quantūcunq; poterim⁹. qz ad
huc modicus est fm̄ qd̄ p̄grueret neq̄tie nr̄e z maiestati
sue. Paueam⁹ atq; vereamur oculos nr̄os ad celum le
uare: z tundam⁹ pectora nostra more publicani vt no
bis peccatoribus misereatur. Dicamus. Magnū est
si dignabitur aspicere nos q̄ pro vilissimo stercore p̄tē /
psimus ip̄m. Timore reuerentie illius summe maiesta

Prima

et in nihilum prout possumus redigamur. et de cetero
de nobis non nisi vilia sentiamus. Contra nostram pravam nequiti-
am aieamur et nos ipsi nostri iudices sumus. vindicemus in nobis
iniuriam domini nostri. et quantum possumus nos perculsemus dicentes
vniuersis intra se. Si pro peccatis meis dominus meus ita vilifica-
tus est et afflictus: quanto mee vilitati et afflictioni parcere
potero quam peccaui. Absit a me ut de cetero presumam de me
nisi detestabile vilissimum et abominabile stercus. cuius fe-
torem ego ipse sustinere non possum. ego ipse quam contempsimus dominum
meum. et pro quam mortuus est dominus meus iesus. Jam horrent me
vestimenta mea. et mirum videtur quanto me non detestatur omnis cre-
atura. quia omnium creatorem contempsimus. Sic tamen timere debemus
ut spiritus de dei infinita clementia perfidamus. quia certe in infinitum
sua bonitas excellit malitiam nostram. Et iste supradictus
timor et humilitas et reuerentia est mire ascensionis oc-
casio. quia tunc precipue ducit homo ad supabundantiam gratie.

¶ Sed ne tibi displiceat charissime frater si huius
timoris occasione aliquam disgressionem fecero a dominica
passione. intendo enim tandem reuerti ad illam. Ut plenius
huius timoris preceptum tibi exprimere valeam. Jam mihi videtur
quod tota huius mundi machina pro me et contra me nephandum
proclamet et dicat. Iste est ille qui dominum deum nostrum contempsit
et contemnit. Iste est ille vanissimus et nequissimus qui pro
vanitate quam dominum dilexit. Iste est ille pessimus et ingrattissimus
qui plus diabolicis figmentis quam diuinis beneficis est tractus.
plus sibi placuit diabolica nequitia quam diuina benignitas.
magis elegit esse seruus diaboli quam filius dei. Iste est
qui in presentia dei ei iniuriari non timuit. Iste trahi non po-
tuit diuinis blanditiis nec diuinis terreri iudiciis. Iste
certe est qui diuinam potentiam. diuinam sciam. diuinam sapiam.
diuinamque bonitatem suis maleficiis contempsit. et quantum in se
fuit irritus. Plus timuit vni infirmissimo viro iniuriari

Pars

¶ Summe potentie dei. Plus verecūdashat corā aliquo
vilissimo rustico aliq̄ turpia pagere q̄ corā summe sapi
entie deo nephādistima ppetrare. Pl⁹ amplex⁹ est ster
cus fetidissimū q̄ summū bonū z summe suauissimum
cum tā id esset in phibitōe. istud in pcepto z exhortatio
ne. Iste est q̄ deū p nihilo reputauit z nō p deo adora
uit: z vanitatē sup̄ deū dilexit. querebat se ad abomia
bilissimā sanem: z dorsum p̄tebat ad diuinā maiestātē
Quid dicā? Oīa abominabilia nō timuit in dei p̄ntia
ppetrare. nec verit⁹ est creatorē suum. Clamāt suo mō
creature z dicūt. Iste est ille q̄ nob̄ abusus est z q̄ debu
it in b̄nplacito creatoris nos ordinare. fecit nos ad dia
boli dolū seruire: dū nos sup̄ deū amauit magnā nob̄is
iniuriā fecit. Iste est nefandissim⁹ hō q̄ nos ad honorē
dei factas iniuriā dei cōuertit. debuit nob̄ in b̄nplacito
dei vri: z voluit poti⁹ nob̄ in diabolica seruitute abuti.
Erat aīa eius ad imaginē dei facta z ip̄am deturpans
voluit oīm nostz imagine insigniri. Terrenior em̄ fuit
terra. fluxibilior aq̄. vanior aere. plus ardescēs vel ardē
tior igne cupie. durior saxis. q̄ se crudelior brut⁹. q̄ ali
os venenosior basiliscis. Quid dicā? Nec deū timuit.
nec hoīes reuerit⁹ est. suū venenū q̄tum in se fuit. i mul
tos diffudit. nūc oculis. nūc cogitatōib⁹. nūc h̄bis. nūc ge
stib⁹ z fact⁹. Non suffecit ei deo iniuriari in se. s̄ z alios
ad dei iniuriā q̄si in q̄tum potuit puocauit. Quid di
cam: seipm̄ q̄si aliqd̄ magnū: nō oīpotentē deū existima
uit. dum nec dei volūtate nec aliq̄ lege voluit regulari.
s̄ p̄ libito q̄ deū z put sibi placuit sua voluntate vagari
se p̄ suo posse sup̄ deū erexit. Si de⁹ suū nō adimpleuit
b̄nplacitū z aliq̄ aduersa intulit vel non sp̄ sue felicitati
puidit q̄ ip̄m dñm deū suū q̄si q̄ vnuz suuz famulū tur
babatur. Nō deū dilexit p̄ter se deum: s̄ p̄ter seipm̄. se

Prima

finem & deus ordinans ad se tanq̄ ad finē. In sua pro
pria volūtate oīa ad se tanq̄ finē. & deū & finē vltimum
put potuit ordinauit. Et si dimisit aliq̄ peccare: nō di
misit p̄pter odiū & detestationē mali & dilectionē summi
boni: s̄ quia aliq̄ timuit sue pelli. Vñ sp̄ erat ad se re
flectus siue in dimittēdo siue in faciēdo. & oīa p̄pter se vl
dimisit vel fecit. Tam de bonis q̄ de malis voluit cō
mendari ac si deus esset a quo cūcta (q̄ sunt bona & ma
la) ordinant in bonū. Quid vltra discurram: superbior
fuit lucifero. p̄sumptuosior adam eiecto de p̄adyso. q̄ il
li claritate plenī habuerunt allectiuū aliq̄d: imo mari^m
ad p̄sumendū. Iste aut̄ plenus fetidissimo stercore te
nebrositate & miseria nō habuit nisi retrahētia. **Q**lla
mant ḡ ḡ me indignissimū dignissime oēs vel vniuer
se creature & dicūt. Venite & dispdamus eū q̄ tot⁹ fuit
deditus iniurie dei nostri. Vñ suo mō clamat & d̄t ter
ra. quare tam nequissimū sustineo? Aqua dicit. q̄re euz
non suffoco? Dicit aer. q̄re ei nō deficio? Ignis aut̄. q̄re
eum nō pburo? Mala bestia. quare eū nō lacero. La
pis. quare eū nō lapido? Infernus. q̄re eū non deuoro
& crucio? Heu heu miser q̄d faciā: quo ibo: q̄ omnia cō
tra me sunt armata. Ad quem recurrā. quo diuertā?
Contra oīa feci. deum p̄temp̄si. angelos irritaui. san
ctos inhonorāui. homīes viatores multipliciter offen
di. abusus sum ceteris creaturis. Quid tantū discurro
hoc ipso q̄ deo creatori omniū iniuriatus sum: cum ipso
simul oēm creaturā offendi. Nescio ergo miser quo me
uertam qui oīm me constitui inimicum. nec superius
vel inferius. ante vel retro. a dextris vel a sinistris decli
nare possum. imo nec interius nec exterius. Consciētia
em̄ mea ḡ me pugnat. & totū diuisum est cor meū. Eui
gilabo ego miser & ocul̄ meis sine fine plorabo dū sum

Pars

In hac valle miserie: si forte dignes me respicere piissim⁹
p^r. Scio qd facia^m vl^l facere disposui. Proiciam me in co-
spectu dⁿi dei mei z dicam ei. *Eya* ve dⁿe ego sum ille tu⁹
pessim⁹ inimic⁹. neq^ussim⁹ seruus: neph^oadissima creatu-
ra q^u feci detestabilissima in p^rntia tua. No sum dignus
dⁿe creatura tua esse: eti^a in qu^oatuncq^{ue} pena p^rstitut⁹.
Si em ego solus haberem o^mni illa pena infernal^e quam
o^mnes demones z o^mnes hoies dⁿati habent. no sufficien^t
fm p^rta mea punirer. *Expande* igit dⁿe sup huc miser
palliu^m imense clemencie tue. z vincat neq^uciam mea imen-
sa bonitas tua. *Recognosce* i me imaginem tua^m q^uis de-
turpat^a. z reduc me ouem errantem ad te pi^um pastorem. *Gra-
tulet* dulcissim⁹ p^r de redeunte. p^r dico filio. pastor bon⁹
de inuenta oue z pi^ussima mater de dragma rept^a. *Q^uis
feliciter* erit dies z hora q^u sup collu^m meu^m corruet z oscula
exhibebis. *Et vt* te quidem possim placare scio qd facia^m.
Contra meip^m egoipe armabor z ero p^re ceteris cru-
delior mihi z seuerissim⁹ iudex. *Afficia* me vndiq^{ue} pe-
nalitatib^{us} z angustijs. z me tanq^{uam} lutu^m fetidissimu^m cocul-
cabo: z abominabor me sicut sterco^r z intolerabilis ero
mihi met^{ip}si. *In* mea p^rusione z deiectione z p^rculcatione si-
ue a me siue ab alijs illata letabor. z exultabo cu^m appa-
ruerit ignominia mea. *Et* q^u no sufficio me detestari. *S*
me vniuersum cet^{er}u^m creaturaz p^rgregabo. z a q^ulibet con-
fundi z puniri desiderabo: q^u eaz cōtemp^ti creatorem.
Hic erit mihi thesaurus desiderabilis sup me penas
z opprobria aggregare. z eos intimo corde diligere qui
me audierint in hoc facto. *Q^uem* p^rsolatōem z honore^m
vite p^rsentis horrebo z velut hostes blandientes habe-
bo. *Credo* firmiter si sic fecero: vniuersa (q^uis a me of-
fensa) ad mihi p^rpatiendum potius q^{uam} ad vindicandum
inclinabo. et que prius contra me clamabant nunc suo

Prima

mō p̄ me creatori suo intercedēt Ap̄iel sup̄ me indignū
z miserrimū diuine pietat̄ thesaur⁹ z illustrabor a gl̄a
sua. Exuar vestimēt̄ viduitat̄ nimie: z clara veste ful-
gebo: Et cert⁹ sum q̄ si sic me deiecero sicut dixi: q̄ nunc
sum oīb̄ creatur̄ abominabilis z oī malo dignissimus
p̄pter nimīā clementiā dei mei ornabor monilib̄. z i ei⁹
sponsam assumar. Introibo secū in cubiculū ei⁹: z tan-
dem secū matrimoniū cōsummabo. Resoluar in ipsuz
z fiam vn⁹ spūs cum eo. z q̄ p̄us erā demoniac⁹ ero di-
uinus. **O** mira z inenarrabilis imutatio dextre tue do-
mine de⁹ me⁹. Ad qd̄ ḡ retardabo adimplere q̄ dixi:
Quo capient somnū oculi mei. aut quietē cor meū: do-
nec veniā ad diu desideratū spōsum meuz iesum. **C**ur-
rant ḡ vndiq̄ opprobria z flagella z me neq̄ssimū intro-
ducant ad benignissimū dñm meū iesum. **O**me hono-
rificū z delectabile sit p̄cul a me: nec audiat in finib̄ me-
is. **S**olus honor diuin⁹ in oīb̄ nobis req̄ratur z abie-
ctio n̄ra. **S**cio etiā qd̄ faciā. dñi mei iesu vulnera introi-
bo z in eius dolores z opprobria quantum potero trāsi-
bo vel trāformabor. z ei⁹ opprobriossimā passionem
induā tanq̄ vestimentū regale z nihil requirā nisi q̄ st̄
p̄formioza huic passioni. **L**eteraq̄ abijciā sicut stercus
Que creaturaz audebit de celo p̄ me clamitare: si fue-
ro hac veste indut⁹. **J**am ch̄i passio p̄ me put̄ necesse
fuerit ḡ oīa militabit. **N**ō erit q̄ p̄ me militare audeat
si ch̄i stigmatib̄ fuero cōsignat⁹. **U**biq̄ z sp̄ habita-
bo in illis: vt sim q̄si in castro secur⁹ ab oī impulsu ma-
ligno. **E**t impossibile erit charissime frat̄ q̄ si fuero bñ
in ch̄m crucifixū transformatus qn̄ sim illi p̄formis et
coheres in regno vbi illi sunt dilectissimi dei q̄ sunt cru-
cifixi cū ch̄o. **N**on em̄ pōt se de⁹ negare sanguie ch̄isti
p̄fuso. **O**rnabo ḡ genas meas ch̄i cruore z ero amabi

Parſ

lis deo. mirabilis mūdo. laudabilis pſortio beatorum
Clamabūt z dicēt. Quis est iste formosus in stola sua.
quis est iste q̄ sic gloriose incedit laureat⁹ in sanguie ch̄i
Certe oēs predicabūt me b̄m q̄ oculū hēbunt aptum.
Vñ non dubites frater charissime q̄n istud est sūmūz
refugiū ad om̄e malū vitandū z ad om̄e bonū assequē
dum. Hic deliciaz p̄adyſus de cui⁹ lateris medio abū
dantia oīs dulcoris z suauitatis emanat. Ibi inebriat
hō dulcedine indicibili. z mira amenitate alienat a se z
supercedētī deuotōe reparat z superferit in ch̄o: ubiq̄z req̄
escit inter amplex⁹ dilecti. ¶ Hec aut̄ oīa charissime fra
ter redigam⁹ ad tria ad q̄ sp̄ tenemur v̄l conemur. s. ad
honorē dei. p̄passiōez ch̄i z p̄rimi. z dilectōez n̄ri. z hoc
toto corde: z nihil aliud sitiam⁹. Q̄d nob̄ p̄cedat q̄ vi
uit z regnat in sc̄la seculoz. Amen.

¶ **Q** Christus in sua passione beatitudines
octo p̄fecte habuit.

Ca. X.

In hac etiam beatissima passione dñi n̄ri iesu ch̄i
Octo beatitudinū r̄fulget clarissim⁹ splēdor. Imo
p̄prie hic est fons z origo eaz z etiā allectiuū z dire
ctiuū exemplar. Quis em̄ paup̄ sp̄ nisi ch̄s i cruce nu
dus: Quis mitis nisi q̄ tanq̄z ouis ad occisionē duct⁹
est. z coram condēte se nō aperuit os suū. Quis lugens
nisi q̄ cū clamore valido z lachrymis preces supplicatio
nesq̄ offerēs p̄ suis crucifixoribz z nob̄ pctōribz suisq̄
inimiciāssimis q̄s excusabat ap̄d deū patrez intercedēdo
dicebat. P̄z ignosce illis qz nesciūt qd faciūt. Ip̄e enim
pl⁹ pctā n̄ra lugebat. q̄z penā suā. pl⁹ p̄patiēdo nob̄is
q̄z sibi. Quis p̄o esuriuit z sitiuit iusticiā: nisi ch̄s i cru
ce p̄ pctis nostr̄ satisfaciēdo iniurie patris: esuriēs z si
tiens aiāz salutē. In e⁹ rei signū dicebat: Sitio. Quis
p̄o misericors nisi hic samaritan⁹: q̄ trāseunte sacerdo

B

Prima

te et leuata infundens uinum et oleum vulnerato alligauit
vulnera et imposuit iumento suo. scilicet corpori proprio: nostras in
firmitates assumens pro nostris peccatis. Quis patiens
nisi qui iustissimus et innocentissimus pro peccatis et iniusti-
tijs nostris crucifixus vi amoris et ardore charitatis ini-
quitates nostras portauit super lignum. Ubi relucet mun-
dicia cordis nisi in eo qui innocens imolatur. et ipse corda nostra
suo sanguine precioso mundauit et lauit. Quis pro paci-
ficus nisi ille qui est pax nostra: qui fecit utraque unum. et passio-
ne sua pacificauit nos deo in sanguine suo. Quis pro perse-
cutionem passus est propter iusticiam quam habebat faciebat. pre-
dicabat et fiebat: nisi ille qui est a iudeis crucifixus. Ve-
re hic est vere beatus cui maledixerunt homines aduersus
eum mentientes. Ne sunt breuitudines que habere ipse
christus docuit et in seipso qualiter sint adimplende suo
exemplo monstrauit.

¶ In cruce apparerent duodecim fructus spiritus:
quos enarrat apostolus ad Galathas Ca. XI.

In hac etiam crucis arbore sunt illi suavissimi fru-
ctus quos enarrat apostolus ad galathas capitulo
quinto dicens. Fructus autem spiritus sunt chari-
tas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas.
benignitas. mansuetudo. fides. quia ibi est fundamen-
tum fidei et fulcimentum et uerum oblectamentum in rati-
one sui obiecti et non subiecti. quia in christo non fuit fi-
des. Sequitur. modestia. continentia et castitas. Hec
omnia manifestissime relucet in passione christi in cruce:
et ideo convenientissime subdit apostolus ibidem. Qui autem
sunt christi carnem suam crucifixerunt cum uitijs et concupiscentijs.
scilicet. ut manifestissime ostendat hos fructus pendere in
arbore sancte crucis: quos capere possunt transformantes
se et affigentes seipos cruci.

Pars

¶ Quia in cruce speculari possumus pulcherrimum et exemplar decem mandatorum decalogi **Oca. XII.**

A Si etiam in hac beatissima passione regula et exemplar et executio mandatorum dei: ut sicut ipse fuit deo patri obediens usque ad mortem. sic et tu obedias usque ad mortem divinis mandatis. Possumus autem ibi speculari exemplar pulcherrimum omnium mandatorum dei. **¶** Quantum enim ad primum mandatum ipse in quantum homo summus dei cultor fuit. offerens se deo patri in ara crucis sacrificium medullarum oblationem et hostiam pacificam pro peccato. **¶** Quantum ad secundum mandatum non assumpsit nomen dei in vanum: nec falsum iuravit. sed in beatissima passione crucis que patribus iurauerat adimplevit. **¶** Quantum ad tertium mandatum. sabbato in sepulcro quiescit. et ibidem etiam nos debemus celebrare sabbata nostra. non in trifis. vanitatibus et discursibus: sed in quiete cum gratiarum actione. **¶** Quantum ad primum preceptum secunde tabule patri summam reverentiam in cruce exhibuit: dum se ei usque ad mortem crucis humiliavit ut debitum honorem contra iniuriam a nobis illatam impenderet ei. Exhibuit etiam debitam reverentiam matri sue. cui non solum modo fuit subiectus. Imo in cruce pendens cum magna diligentia dilecto discipulo eam commendavit. **¶** Quantum ad secundum: non solum non occidit. sed etiam sua beatissima passione et morte mortem occidit et mortuos vivificavit. **¶** Quantum ad tertium contra mecham detestabilem sibi in matrimonium copulavit ecclesiam sponsus castissimus sponsam castissimam eligendo: non habente maculam neque rugam. **¶** Quantum ad quartum. non rapinam arbitratum est esse se equalem deo: sed exinanivit semetipsum formam servi accipiens. Vel dicimus quod furtum non fecit: sed furtum recuperavit per mortem. **Descendit**

Prima

dit em̄ ad inferos ⁊ expoliavit infernū . ⁊ quos furtiua manus diaboli de bonis iniuste rapuerat ⁊ iniuste detinebat merito sue passiōis redemit: captiuāq; ducēs captiuitatem dedit dona hoīb;. ¶ Quantū ad quintum non solum falsum testimoniū nō dixit. s; p̄ veritate quam dicebat ⁊ faciebat se falsos testes habuit dicētes se eū blasphemiam ⁊ nequiciam. p̄pter qd̄ etiā adiudicat̄ ē mortis. ¶ Quantū ad sextū ⁊ septimū. nō solū nō aliena concupiuit. s; etiā semetipm̄ primis i cruce donauit Sic igitur manifestissime apparet ql̄it mādatorū obseruātia re lucet i passiōe gl̄iosa dñi nr̄i iesu ch̄i.

¶ Quia passiōe dñi oīa sacra ecclie trahūt p̄tutē: ⁊ q̄ sine ea impossibile est intelligere sacra scripturam.

AB hac etiā sacratissima passione **Ca. XIII.** oīa sacramēta ecclēstica trahunt p̄tutē: q̄ sunt nob̄ p̄ oēm morbum spūalem saluberrima medicina. Hec etiā beatissima passio est nobis diuinā scripturarum dauitica clauis: q̄ ap̄it ⁊ nemo claudit. claudit ⁊ nemo aperit. Sine hac em̄ impossibile est itelligere sacra scripturā. ⁊ hac bñ̄ in mēte impressa oīa in luce clarescūt Incipias ab adam quō eua de latere ei⁹ formata est. ⁊ de ligno vite i medio paradysi. de imolatōe abel ⁊ morte ei⁹. Et sic p̄ totā scripturaz discurre si vis videre quō veritas eius resplēdet in speculo passionis.

¶ Quō in bñ̄ dñi passione relucēt oīm angelicarū hierarchiaz officia. **Ca. XIII.**

AX predict̄ manifestissime apparet quō a bñ̄issima passione ch̄i emanat om̄is p̄fectio: ⁊ in ea relucet oīs pulcritudo ecclēstice vel euāgelice hierarchie Sili mō in ea resplendet ⁊ relucet oīs p̄fectio. pulcritudo ⁊ decor angelice hierarchie. Nam in eo p̄mo ⁊ p̄ncipaliter resulget ille seraphic⁹ ardor amoris. qz maior

Pars

rem charitatē nemo hz vt aīam suā ponat q̄s p̄ amīc̄
suis. Non credo q̄ om̄es angeli de p̄adyso possent suis
intelligēt̄is cape hāc vehemētiā charitat̄; q̄ dñs nos-
ter iesus voluit talia pati p̄ nob̄ vilissimis seruis: imo
neq̄ssimis inimic̄ ei⁹. ¶ Refulget etiā cherubica spe-
culatio z intelligētia veritat̄. Nichil em̄ scio in h̄ mun-
do qđ tantū v̄itatem sc̄pture elucidet: tm̄ ad celestia cō-
templāda eleuet: tantū ad deū sapienduz illuminet sicut
passio iesu ch̄i. Hic vere inuenit̄ sc̄ie plenitudo. ¶ Hic
etiā maxime splēdet erga maiestātē eternā thronica re-
uerentia z veneratio. Sicut em̄ illi celestes spūs throni
dicunt. qz in ip̄is d̄: de⁹ tanq̄ in suo throno d̄scere. p̄
nīmā veneratōem z reuerentiā quā erga diuinā maie-
statem h̄nt: qz ip̄e quiescit sup̄ hūiles z timētes eius ser-
mōnes. Sic z in hac beatissima passione dñi nr̄i iesu ch̄i
d̄: dñs de⁹ tanq̄ in suo throno quiescere: qz ibi fuit ex-
cellēs hūilitas reuerentiā z veneratio summa erga ma-
iestatē eternā. Nullāq̄ credo angelo p̄ reuerentiā huic
posse p̄pari. Et ideo vt p̄ antropostatos loqr̄ spūs dei
peccat̄ nr̄is irritat⁹ z inquietat⁹ i hac beatissima passioe
pacificat⁹ fuit z quieuit. Naturaliter em̄ dei thron⁹ p̄
appellari passio. qz in ea. i. in signis ei⁹ iudicatur⁹ ē mū-
dum. Vñ etiā firmiter credo q̄ ad mundum iudicā-
dum iudicandū de nequicia sua apparebit̄ ibi lācea. co-
rona spinea. clauis. spongia. z h̄mōi. z dñs iesus cū stig-
matibz suis: q̄ clamabit̄ dicēs. Videte q̄lia a vob̄. i. vo-
bis. z p̄ vobis passus sum. z tñ inḡti oīa p̄tēp̄sist̄. z pro
nihilo penā z ignominā meā duxist̄. Ite ḡ maledicti
ignem eternū zc. Et sic patz de prima hierarchia. ¶ In
hac etiā beatissima passione relucet dñationū p̄cellētia.
Humiliavit em̄ semetip̄m fact⁹ obediēs vsq̄ ad mortē
mortē autē cruc̄. Propter qđ z de⁹ exaltauit̄ illuz z de-

Prima

dit illi nomē qđ est sup omē nomē. ¶ Ibi etiā relucet vel
resplendet potestatum resistantia: quia illam diaboli /
cam p̄tatem (de q̄ d̄r q̄ nō est p̄tās sup terrā q̄ p̄paretur
ei) ip̄e iesus victoriosissime sibi sibiugauit p̄ patibulum
crucis: z mortē moriēdo destruxit. ¶ Refulget etiā ibi
futurū efficac̄ opatio. z p̄cipue ibi fuit v̄tus cordiū pene
tratiua z attractiua. Vñ illd̄ est. *Lū exultatus fuero z
terra om̄ia traham ad meip̄m.* Vñ q̄ nos credamus
aut diligam⁹ eū: nullo modo nobis ip̄s attribuamus.
quia nemo venit nisi tractus. In quo notatur mot⁹ nō
voluntarius ex pte nostra. sed potius violentus. Et sic
patet de sc̄da hierarchia. ¶ Clarescit etiā in hac b̄ss̄i
ma passione p̄ncipatum regimē: qz factus est p̄nci
patus sup humer⁹ eius. ¶ Ibi etiā v̄rescit archangeloz
releuatio. qz p̄ hanc gloriofissimā passionē fit sufficiens
releuatio ab omni culpa z ab om̄i pena. ¶ Ibi etiā lu
cescit angeloz reuelatio: qua occulta sc̄pture abdita v̄t
abscondita: z diuinoy secretoz mysteria pandunt per
ap̄tionē lateris christi z ideo merito in eius morte velū
templi sc̄ssum est vt apparerent que erant in sc̄tis scri
pturis occulta. Et sic patet de tertia hierarchia. Ex
his ḡ om̄ib⁹ patet manifestissime quō nō solū ecclesia /
stica s̄ etiam angelica hierarchia in passione d̄ni reful
get. Et sicut est angeloz purgare. illuminare z perfice
re. sic: imo multo magis in passione ch̄i reperitur aperte
¶ Per has etiā p̄dictas p̄formitates q̄s ch̄i passio cū
ordinib⁹ angeloz h̄z p̄uenientissimuz z aptissimū fuit:
non solū redimere aīas. s̄ etiā ad rep̄tōem angelice ru
ine: conuenientissime disponere z ordinare. Propt̄ em̄
nimiā charitatem que resplendebat in cruce incendūz
amoris erga deū z primuz in hoīb⁹ accendebat. Et sic
reddebant z adhuc reddunt apti ad sup̄euentē seras

Partis

phicum ordinē. Per veritatē etiā in hac beatissima passi-
one exp̄ssam illuminant homines cōtemplātes ip̄am ad
diuine veritatē cognitiōez. z iō apti sunt ad cognitionem
z restauratōem cherubyn. Et p̄ magnā hūilitatē z re-
uerentiā z veneratōez erga dei maiestātē q̄ fuit i illa pas-
siōe puocant hoies ad p̄siles p̄ suo modlo hūiliatōez z
venerationē ac reuerentiā z honorez. z sic apti fiunt ad
thronoz repatōem. Exēplo etiā illi⁹ excellētissime do-
minationis diuine p̄ passionē habite: de q̄ dictū est sup̄
p̄pter qd̄ z de⁹ exaltant illū zc. hoies puocant vt mace-
rationibz z afflictōibz corp̄alibz nitant vicijz z p̄cupis-
centijs dñari. et oēm sibi ai appetitum subiugare. vt ni-
hil ociosum. nihil inordinatuz presumeret in rōne hois
dñari. sed oīa recto iudicio rōnis hmōi appetituum ge-
nua flecterent. z sic apti fiant ad reparationem ordinis
dominationū. Et vt breuiter transeam sic p̄ reliquos
ordines discurre siue p̄ ordinū p̄fectiōes fm̄ qd̄ de istis
dictū est. vt. s. p̄ resistentiā contra diabolicam tentatōez
z fraudē ad potestates. Per virtuosas opationes z cō-
uersationes ad p̄tutes. Per diligens regimē oīm sen-
suum suoz z motuū internoz z etiā alioz hmōi actuū
si ad ip̄m spectant: ad p̄ncipatus. Per releuationez ne-
cessitatum z indigentiarum proximozum ad archan-
gelos. Per predicationem z doctrinam ad angelos.
Vel si vis dicere q̄ archangelozum est maiora: ange-
lozum minora docere: sic doctozes ad archangelos: p̄e-
dicatores ad angelos ordina. Et hec oīa ad passiōez
ch̄ri ordina: sicut de seraphyn z alijs dictum est. ¶ Rō-
quare debuerunt ordines angeloz ex hoibz restaurari.
¶ Potes etiā aliam breuem assignare rationez quare
passio ch̄ri fuit idonea ad repatiōem angelozum: quia
sicut illi p̄ summā p̄sumptionē z sup̄biam ceciderūt: ita

Prima

in infimā exinanitionē z humilationē ch̄i crucifixi verē
dei z hoīs: debuerūt p̄dicti ordines ex hoīb̄ in suis ocu-
lis abiecti z humilib̄ repari. vt qđ sup̄ dictū est p̄ci-
lariter p̄ restauratōem thronoz hoc p̄ oīb̄ vniuersalē
restaurādis ordinib̄ sumam⁹. ¶ **T**his aut̄ eisdē rōnib̄
q̄b̄ videm⁹ q̄liter angeloz decor z p̄fectio in ch̄o cru-
cifixo refulget. possum⁹ videre quō in eadē passione re-
fulget gl̄ia hoīm brōz: qz illi clare veritati (q̄ est in illa
passione br̄issima sicut sn̄p̄ dictū est) cor̄ndet apta visio
patrie q̄tum ad p̄gnitōem rōnalis. ¶ **I**lli p̄fundissime
humilitati z reuerētie (qua passio dñi thronns dicebat
sup̄ius) cor̄ndet firma intētio q̄tum ad irascibile: quia
sup̄ quē requiescet sp̄s meus nisi sup̄ humilē zc. ¶ **I**lli
etiā superexcellētissime charitati dñice passionis cor̄ndz
in patria ip̄ius p̄cupiscibilis dilectio h̄e consummata.
¶ **I**lli dñationi (de q̄ dictū est: p̄pter qđ z de⁹ exaltauit il-
lum zc.) cor̄ndet agilitas: qz subest eis cū voluerint p̄-
se. ¶ **I**lli resistētie p̄tatis (q̄ moriendo mortē destruxit)
cor̄ respōdet impassibilitas. ¶ **I**lli p̄tiositati (q̄ exalta-
tus a terra oīa traxit ad seip̄m) cor̄ndet subtilitas tan-
q̄ penetratiua p̄tus. ¶ **I**lli claritati z nobilitati p̄cipa-
tus (de q̄ d̄r. fact⁹ est p̄cipat⁹ eius sup̄ humez ei⁹ zc.
z de qua claritate p̄t illd̄ adduci. pater clarifica me zc.)
cor̄ndet dos claritat̄. ¶ **O**fficio aut̄ archangeloz et
angeloz (qđ bñ rep̄ntatur in illa passiōe vt p̄monstra-
tum est) cor̄ndet in hoīb̄ beatis decor aureole q̄ debet
doctorib̄ z p̄dicatorib̄. Et sic p̄tz q̄liter in br̄issima pas-
sione r̄fulget tanq̄ in speculo p̄clarissimo z mūdissimo
om̄is gr̄e z gl̄ie plenitudo. Gl̄ie dico q̄tum ad p̄m̄iū
subst̄iāiale: vt dotes aīe. z q̄tum ad p̄m̄iū p̄subst̄iāiale
vt dotes corp̄is. z q̄tum ad p̄m̄iū accidentale vt decor
aureole: q̄ debet p̄dicatorib̄ siue doctorib̄, martyrib̄. z

Pars

virginibus. Nam in cathedra sancte crucis docuit: et mar-
tyrum caput fuit. et homo virginum virginem virgini comendavit.
¶ Non solum autem ipsorum sanctorum plenitudo glorie refulget
in hac beatissima passione: sed etiam ab ipsa meritoze emanat.
Et ut magis appropriate loquamur: per apertionem lateris
mittit sanctus visionem apertam: per pedum et manuum declavati-
onem intentionem firmam. per gustationem aceti et fellis inebri-
ationem amoris. et hoc erat quod sitiebat. per coartationem liga-
minum meruit nobis agilitatem. per illusionem sputorum solis cla-
ritatem. per mortem impassibilitatem. per inclusionem in sepulchro
subtilitatem. per coronam spineam non solum auree: sed etiam aureole
venustatem. scilicet illis tribus generibus hominum: videlicet virginum.
martyrum et doctorum. Et quod dicam? credo quod in hac bea-
tissima passione sit materia excellentissime glorie. et immense
gaudij tam angelorum quam hominum beatorum. Et hoc est quod cre-
do firmiter et non dubito quod tam angeli quam homines beati
totaliter in deum tendunt. et totaliter et totis mentibus inti-
me deum diligunt. ita quod plures sine participatione deum diligunt quam se
ipsos. imo non credo quod seipsos diligant nisi propter deum. Et
ideo sine participatione plures exultant et gaudent de dei magnifi-
centia quam de propria gloria. Cum ergo in christi passione sit excellen-
tissima manifestatio summe potentie. summe sapientie.
summe clementie dei. sicut postea aliquando declarabo. ideo
predicta passio est eis materia excellentissimi gaudij et exul-
tationis immense. Unde quis gaudeant homines videntes
se per illam passionem redemptos: et angeli videntes se per ean-
dem repatos. et sic quodammodo ad seipsos reflectantur: quis
hoc se videant et referant in deum. tamen credo quod sine participatione
plus exultent et gaudeant et totaliter in deum excedant cognoscentes
in ea tam potentiam quam sapientiam et inestimabilem et imen-
sam clementiam dei sui. Unde sicut apparet hic et immensa
diffusio diuine bonitatis: ita credo quod in ea sit excellen-

h

Prima

tissima. plenissima. et totaliter medullaris diffusio mentium in deum ob nimiam iocunditatem et gaudium. Sic ergo manifeste apparet quod in passione christi fons gratie et glorie reperitur. et quod in ea refulget decor et perfectio subcelestium hierarchie et etiam celestis.

¶ Quod summa potentia. sapientia. et clementia summa ibi relucent. et etiam circa hec quedam excitatiua vel exercitatiua.

Nunc deo fauente videre restat qualiter **Ma. XV** supcelestium hierarchia (quod deus est) in cruce splendet. ut scilicet aliquo modo videamus qualiter in ea refulget summa potentia. summa sapientia. summa clementia dei. Et quod in firmo de potentia. stultum de sapientia. prauum de bonitate loqui presumptuosum est. ideo me velle subtilia et que super vires meas sunt inuestigare non licet. Attamen ad maiorem predictorum intelligentiam et consolationem nostram aliquo communia videamus. Manifestat autem in illa beatissima passione diuina potentia et beniuolentia in tolerando. in liberando. in gratificando. in iustificando. in suscitando. in magnificando. **¶** Dico primo quod manifestatur in hac beatissima passione eius fortitudo et clementia in tolerando. Quod autem ille qui est deus omnium et omnia preseruat. sine cuius manu omnia rediguntur in nihilum sustineret patienter effugari quod ubique erat. ligari quod immensus erat. flagellari: qui gloriosus existebat. alapari quod mundum plasmauerat. conspui splendorem eternum et speculum sine macula. blasphemari pater immense bonitatis. diiudicari iudex immense potestatis. crucifigi dominus immense libertatis. aceto et felle potari fons immense suauitatis. gaudium angelorum affligi. vita uiuentium occidi. spinis coronari glorie corona. latus aperiri agnoscere immense clementie. in lapide sepeliri sol iusticie. Hec omnia a nequissimo homine pro eo patienter sustinere imo pro eis orare fuit potestas immense tolerantie. boni

Pars

tales et clementie. Sic ergo patet potestas seu potentia
et bonitas christi in tolerando. ¶ Signum etiam fuit hu-
ius immense bonitatis et potentie in liberando. Quod enim
christus crucifixus potentissimum ligaret. mortem mori-
endo destrueret et occideret et sepultus infernum spolia-
ret. fuit immense potentie signum. Sed etiam hoc fuit
immense et excessiue clementie signum quod pro suis nequissi-
mis inimicis a morte liberandis dignatus est mori.
Hoc enim inexcogitabile est quod morte (quam sibi inferebatur)
liberaret inferentes a morte: cum propter hoc debuisset for-
tius vel potius secundum humanum iudicium nos omnes eter-
na morte condemnare. hoc ipso quod a nobis et occasione
nostri fuisset tam vili et crudeli morte occisus. Nec cre-
do quod angeli de paradiso potuissent hanc summam cle-
mentiam cogitasse antequam fuerit eis reuelatum. ¶ Fuit
etiam immense potentie et beniuolentie signum in iustifica-
do. Si enim est maius iustificare impium quam celum et terram
creare propter repugnantiam voluntatis. quante ergo cle-
mentie quanteque fuit potentie saluare et iustificare impium
summam impietatem perpetrantem: et saluatorem et iusti-
ficatorem occidentem. Et ideo illud immense clementie
fuit. quod effectum illius summe impietatis voluerit nos ab
omni impietate iustificare. cum secundum humanum iudicium
debuisset (si nunquam alia interuenisset culpa) nos penitus
reliquisse et ad nihilum redegisse. quod idem est: quia si
penitus nos relinqueret in nihilum redigeremur. aut il-
lam nequiciam non in iustificationem sed in penam ordi-
naret eternam. Hoc ergo summe potentie et clementie
fuit quod nos iustificauit merito sue passionis que procre-
ata est a nequicia nostra et merito nequicie nostre. Hec omnia in-
audita et mirabilia sunt diligenter ruminanda et omni ad-
miracione digna. et deficit ibi omnis ratio et intellectus et non

Prima

modicum succēditur affectus. ¶ Apparuit etiā ibi summa potentia in resurgendo. Planū est em̄ q̄ a mortuis resurgere z maxime p̄ se. vel mortuū resuscitare vtrūq̄ est infinite potentie: z vtrūq̄ ibi fuit: qz resurrexit z alios quos secū suscitauit q̄ venerūt in sc̄tām ciuitatē z apparuerunt mult̄. Sz z h̄ fuit imense clemētie q̄ dignatus est non statim resurgere s̄ p̄ fide n̄ra aliq̄ntulū differre: z p̄ nob̄ mortuū p̄manere: vt ip̄m fuisse veȳ hoīem crederemus fidelit̄. Nec nimis distulit vt z ip̄m esse deū veȳ credam⁹. z alios suscitauit vt ei redderēt testimonium. Et ip̄emet p̄ q̄draginta dies adhuc apparens in mult̄ argument̄: vt ei crederem⁹ distulit ad celū ascendere cū oī dignatōe z feruētī dilectōe nostrā salutē operans z p̄curās. Nō em̄ suffecit ei mortalis z passibilis cōuersari nobiscū. s̄ z gliosus z imortalis p̄ q̄draginta dies manifestissime apparere apl̄is z eos de regē dei docere. ¶ Amor quantū deū nostz iesum signasti nobiscum. q̄ nō videt̄ posse separi a nob̄. z nos vilissimā sanīem dignat̄ cum tāta ac tali diligētīa sibi p̄ fidē z amorē vnire. ¶ Manifestata est etiā ibi summa potētīa ī magnificādo. Magnificauit em̄ eū in p̄spectu regū z principum. q̄ tñ in p̄spectu dei fuit sp̄ magn⁹. Et istd̄. s̄. xpm̄ crucifixū in p̄spectu hoīm magnificare z oīb̄ supertolere fuit summe potētīe. Quare: Quia fuit ī sapientīā grecorū. ī scandalū iudeorū. ī idolatriā romanorū. ī se uiciam tyranorū. ī oīm astutiā demoniorū. sup̄ oīm rōnem z intellectū. s̄. credere hoīem crucifixū esse deum. ¶ Et istud fuit summe clemētie ei⁹. q̄ nos fecerit sibi credere imo ec̄ eū credēdeū. ī oīs duriciā z neq̄tīā n̄raz nos ad se sua intīma p̄tute trahendo. et iō summas grates z gr̄as ei debem⁹: qz nō fuit current̄ neq̄ volent̄ s̄ dei miserentis. Quid em̄ sibi fecim⁹ q̄ nos in eū pl⁹ q̄ re-

Dars

liqui crederemus. Fideliter ergo et cum omni timore et honore seruiamus ei perfecto corde et animo volenti. et iubilemus ei cum totis precordibus nostris: quia nobis indignis luxit cum iocunditate ammirabile lumen eius. et dulcissima: suavissima: et amabilissima claritas eius irradiat intima mentis. et tenebras auertit in lucem eleuat. coniungit. deificat. et resoluit. Ex his ergo manifeste apparet quod summa potentia et summa clementia dei refulget in passione domini nostri iesu christi. **N**unc restat videre qualiter summa sapientia relucet ibidem. Et quis non sufficiamus neque sciamus omnia enarrare. tamen aliquod de multis ad consolationem nostram dicamus. Sapientia eius summa in hac passione apparet in gratissima correspondentia in omnibus mysteriis redemptionis a culpa. Nam sicut prima mulier de hygene carne sumpta et facta seducta est. sic christus de hygene natus crucifixus est. Et sicut illa accepit de ligno vetito et dedit viro suo de quo facta erat. sic christus in ligno crucis est passus voluntarie. et hanc passionem matri sue (de qua natus fuerat) communicauit. cuius animam doloris gladius pertransiuit. Usque enim hodie ignorauimus quare dominus noster iesus christus voluerit illam dulcissimam matrem suam sibi assistere. et secum tam immenso dolore affligi. cum bene nobis sufficeret sua passio. Sed ut video hanc summa clementiam et summa eius sapientiam exigebat quis essemus indigni. Et sicut eua seducta est volendo esse sicut deus. ita passus est homo deus. Et sicut illa de latere viri facta fuit principium nostre damnationis. quia vix sibi consentire fecit. sic christus latus aperuit vniuersus sacramentorum emanauit. Et sicut illa vidit lignum quod erat pulchrum visu et ad vescendum suauem. sic christus consputus est in vultu. et amaritudinem fellis gustauit. Et sicut illius pedes currunt ad lignum et manus extendunt ad fructum. sic christus pedibus et manibus est in cruce affixus. Illa ambitiosa iste humillimus.

Prima

Illa pro inobedientissima. iste usque ad mortem crucis obedientissimus. Contra appetitum scie: dei sapientia condemnat. Illi erant ambo nudi cum peccauerunt. christum pro nudum crucifixerunt. Ibi homines post culpam se absconderunt a facie dei. hic christus dominus deus noster post mortem in sepulchro abscondit a facie hominum. Illi descenderunt ad unum ad laborandum. hic descendit ad infernum spoliandum. Sic apparet apte et manifeste qualiter in hac beatissima passione gloriosissima dei sapientia claret. ¶ Et in omnibus istis non solum dei sapientia. sed etiam summa dei dignatio et clementia demonstrat quod ipse voluerit per comestione illius ligni lignum crucis ascendere. et per extensis ad fructum manibus manus suas clauari in cruce. et huiusmodi que superius dicta sunt. Hoc enim fuit summe et ineffabilis sue clementie. Nec credo quod tanta dignatio possit a creatura aliqua comprehenditur: sed credo quod in ipsa angeli et sancti vere excedunt et superfundunt ab illius immensitate clementie: utpote sicut piscis in mari: etsi non sit similitudo perfecta. Accedamus ergo charissimi ad cor altum. et in illa profunditate benignitatis immense totaliter immergamur. Accedamus cum fiducia ad christi latus et intremus ipsum. Accedamus charissimi. accedamus et moriamur cum ipso. Accedamus obsecro accedamus: quia ad amplexus eius brachia sunt extensa. O bone iesu quid fecisti quod me tantum amasti. Quare domine quare. quare domine iesu. Quid sum ego: non sum dignus ut intres sub tectum meum: quanto magis ut moriaris propter peccatum meum. sed tamen dic verbo et sanabis anima mea. Quare ad ipsam sanandam vis emittere animam tuam: Sufficit domine sufficit verbum tuum. quare tam ignominiosa et crudeli morte effundis sanguinem tuum. Solo verbo angelos. celos: et totum hunc mundum creasti. Quare tot doloribus tam dura et crudeli morte me ne

Pars

quissimum seruum redemisti? Sonet obsecro fratres
charissimi in auribus vestris vox illa domini nostri ie-
su christi. imo sonet in intimis cordis vestri. Attendite
z videte si est dolor similis sicut dolor meus. Penetrēt
charissimi etiam isti dolores intima nostra. z corda no-
stra istis doloribus gladient. Accedamus ad latus eius
z sugamus sanguinem eius. quia hoc beneplacituz ei⁹
est. Non faciamus ipsum talia frustra pati. non pmitt-
amus hunc sanguinem effluere sup terram. Fiant er-
go corda nostra receptacula z vasa sanguinis dñi nri ie-
su christi. z eius inebriati doloribus dicamus. Nobis
autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu chzē
crucifiri. Qd nob pcedat q̄ viuūt z regnat zc.

¶ Quo in passione dñi excitemur z inflāmetur cor
hoīs ad septē opa misericordie **Ca. XVI.**

¶ Quia per ea que dicta sunt in passione domini no-
stri iesu christi multipliciter possit nostra contem-
platio regulari et perfici. nunc qualiter in eadem
ad actionem excitemur z dirigamur restat aliquo-
modo intueri. Et quia actiue vite siue inter alia opera mise-
ricordie z pietat̄ amplius eloquia sacra pmendant. et
etiam quia de illa actione que ad veram afflictionem z
deiectionem spectat satis est superius tractatum. Ideo
ad p̄sens alijs pretermiſſis videamus qualiter in illa
passione dominica est excitatio: inflāmatio: exemplar et
speculum illoꝝ misericordie opoz de quibz in **Matth.**
dñs noster dt se in iudicio disceptaturū. z pro illis eter-
num premiū largituz siue reddituz. Venite inquit
benedicti patris mei zc. Esurui zc. Abstergamus er-
go charissimi caliginē ab oculis cordis nostri z intuea-
mur diligentissime illā beatissimā passionē z videbim⁹
clare qualiter in ip̄a predicta opera eleganter relucet.

Prima

Sz pmo videamus qualiter ad ipa complenda allicimur. postea videre poterim⁹ qliter p ipam in eisdē operibus regulamur. Si em⁹ p⁹ sideram⁹ qualiter dñs noster esuriuit z sitiuit multū p nobis. multū moueri debem⁹ vt esurientes z sitientes pascam⁹: vt sic sibi in suis mēbris subueniamus. Et vt omnia reducamus ad passionem chri: audiamus in euāgelio ipm iesum clamantem in cruce: sitio. Nā si bti sunt q̄ esuriūt z sitiūt iusticiam cum ipse fuerit plen⁹ omni grā z pfectōe ipse maxie in hac beatissima passione nostra iusticiā esuriuit z sitiuit. q̄a qñ moriebat non p ea solū esuriem z sitim spūalem habuit ipse in cruce. s̄ etiā valde pbabiliter credo q̄ corpalem famē z sitim ibi habuit. qz nocte pcedenti multum laborauerat z vigilauerat in orōne. z postmodū in capture anxietate. z demū diuersis flagellis z laboribus fatigatus circa horā sextā (qñ appetit⁹ solet incitari z iutendi vel excitari z incēdi) fuit cruci affix⁹. et vsqz ad nonā ieiunauit ibidē z dixit: sitio. Et ipi ei p⁹ pinauerūt aceriū. qd̄ cum accepisset inclinato capite emisit spm̄. Nec est multū credibile qz tunc p̄tute diuinitat⁹ restiterit alicui necessitati z indigētie corpali: sicut cū q̄draginta diebus ieiunauit: qz ipi passioni exposuerat se plene p nobis in cruce. Sic ḡ qz dñs noster iesus chris esuriuit z sitiuit p nobis: multū allici debem⁹ ad ipm pascendū in membris suis. ¶ Peregrinus etiam fuit dñs noster: qz dirit in minēte illa morte btissima. Regnū meuz non est de hoc mundo. Etiā in cruce maxime peregrin⁹ fuit z alienus reputatus p nobis: qz amici z p̄mi eius tunc longe recesserūt ab eo. z tanqz pegrin⁹ extraneusqz factus est fratribus suis. Hūc ḡ peregrinū frēs charissimi. p nobis factū recolligam⁹ in mēbris eius. ¶ Nudus etiaz fuit dñs n̄r in cruce. p nob. ipm obsecro induam⁹ i mē-

Par̄s

bris eius. **I**bi etiā apparuit vere infirmus: doloribus
z angustijs plen⁹ p nob. ipm visitem⁹ in mēbris eius.
Captus est p nob z captiu⁹ ad crucē deduct⁹. in ea
suspen⁹ z cōclauat⁹. ad mēbra sua captiua z incarcera
ta eamus. Sic ḡ apparet qualiter in p̄habita passione
fuit tanq̄ vez obiectū allectiuū z exatatiuū ad predi
cta opa miscōie p̄plēda in mēbris ei⁹. **N**unc videā
mus q̄liter in p̄dicta passione fuit exēplar motiuū z di
rectiuū in operib⁹ supradict⁹. **I**p̄e em̄ eadē opa exercu
it. **I**p̄e em̄ latus suū aperuit z sanguinē suuz effudit ad
sitientes potādos. Carnē suam in ara cruc⁹ igni ardo
ris nimij amoris cremavit ad esurientes pascendos.
Et ideo in cena precedenti sacm̄ altar⁹ ordinavit ad
nos reficiendū. **Q**uidē sacm̄ est mēoziale dñice pas
sionis. nam caro sua p̄e est ab⁹: z sanguis ei⁹ p̄e est po
tus. sicut dñs ip̄e testat. **S**i ḡ de seipo dñs noster iesus
fecit cibū nob z potū: q̄to mag⁹ nos alere dē⁹ esuri
entes z sitientes nō solū de supfluis: h̄ etiā de necessarijs
nostr⁹. **S**i em̄ dñs noster dedit nobis carnē suā in cibū
quāto mag⁹ nos debem⁹ dare ei in mēbro suo carnes
bestiaz nostraz. **S**i em̄ seipm̄ panē viuū qui d̄ celo de
scendit dedit nob ad manducandū. quāto mag⁹ ei da
re debem⁹ in mēbris eius panē mortuū q̄ de terra exi
uit. **S**i nobis dedit cibum spūalem panē. s. angelozum
qui nos sibi vnit z p̄uertit in seipm̄: quāto mag⁹ nos ei
in mēbris ei⁹ dare debemus vtrem vini vel lactis: ver
miū. s. nutrimentum. **S**imus ḡ charissimi fr̄es solliciti
ad alendos paupes ch̄i: imo ad alendū ch̄im in pau
perib⁹ suis. **O**pus etiā hospitalitatis exercuit in ipsa
cruce. **N**ā ibi erat quidā peregrin⁹ q̄ iuerat viā longin
quam: z a ch̄o hospitium petēs ait. **V**emēro mei dñe
dū veneris in regnū tuū. q̄si diceret. **D**igneris dñe iesu

3

Prima

Christe peregrinū recognoscere et in illo regni tui palatio colligere. Virū de dei clemētia. iam oblitus esse videt quod alius dicit illi quod de eius hospitio interrogabat eum Vulpes foueas hnt et volucres celi nidos. fili aut hominis non habet ubi caput suū reclinet. Sed quod: Non tamen non tardat ipsum hospitio recipere. non sub porticu. non in stabulo: sed in seipso. non cras. non postcras: sed hodie inquit mecum eris in paradiso. O misera hominum nequicia dominus non latronem recepit in hospitio et in seipso: et nos in terrenis et lutosissimis domibus etiam bonos recipere nolumus: sed excusamus nos et dicimus: forte ipsi sunt latrones. Memoro miser homo quod latronem ipse dominus recepit. Et si forte non potes (quod et tu pauper es) colligere in materiali domo: collige saltem eum in corde tuo ei participando. ¶ Denudavit etiam se dominus non iesus christus ad nostra vereda optenda: et nudus pedem in cruce. quanto magis particas nostras nudare debemus ad optendum eum in pauperibus suis. aut (ut de nobis loquar) cellarum aut lectorum angulos a superfluis tunicis pro christi pauperibus euacuare debemus. O quantum gaudium nobis esse deberet cum nos erucere possemus pro christo ut non solum superflua sed etiam nobis necessaria pauperibus largiremur. Ipse enim pro me nudatus est. et ego pro ipso nolo indigentiam illam pati. Absit a nobis hoc fratres charissimi non solum nostra: sed nos primis nostris: imo christo in primo largiamur. quod ipse se totum pro nobis dedit. Nam et ipse nos infirmos visitavit et in cruce infirmitates nostras et curtarum infirmitatum nostrarum angustias et dolores super se portavit. Sic charissimi fratres infirmos eius sollicitate visitemus et eorum infirmitates in nos participando insimul recipiamus siue transformemur: ut dicamus cum apostolo paulo. Quis infirmus est et ego non infirmus: Ipse etiam dominus noster Iesus in illo triduo captivos inferni adiit.

Partis

Quomodo ergo erit sic terribilissimus et profundissimus
carcer: quoniam ibi visitemus captiuos: imo in captiuis dominum
nostrum iesum. Totum enim reputat dominus noster sibi fie-
ri quod amore ipsius facimus membris eius. Omnium
autem istarum pietatum in domino nostro compulsiva. conser-
uatiua et confortatiua fuit illa pietas qua pro suis cru-
cifixis exorauit. Sic et nos nostram pietatem et mise-
ricordiam erga proximum conseruare debemus in hoc ut
non solum nos offendentes parcamus et erga illos tra-
quillum animum habeamus: verum etiam pro ipsis affectuo-
sissimas ad deum preces fundamus. Quod nobis con-
cedat qui in trinitate etc.

Oratio valde deuota circa passionem domini
Domine iesu christe. o vere amice **Ca. XVII**
o amantissime sponse fac luctus ex sputo et lini o-
culos meos: ut qui cecus sum videre valeam vulne-
rata. Introduce me domine iesu quibus indignissimum famu-
lum tuum in gazophilacium veri templi: ut iuuari valeam
quod quantumque obtuleris patri pro nobis. Fortassis
anima mea (quibus a te vero sponso multis iniquitatibus
viciata sit) offeret tibi duo minuta. Recipe me quibus
filium prodigum ad comedendum tecum vitulum sagi-
natum assatum in cruce. O bone et vere magister doce
me thesauros sapientie vilissime mortis tue. Rex atque
terram domine iesu aperire digneris latus tuum mihi nequissi-
mo famulo tuo: ut oculi mei qui depredati sunt animam
meam in tuo latere inueniant predam meam. O bone
usu nimis sageum est cor meum nisi emolliatur sanguine
tuo. nimis distractum est cor meum nisi recolligatur in la-
tere tuo. O bone pastor ego sum illa ovis que periit et er-
rant. pro qua posuisti in cruce animam tuam. Ecce ego sum ag-
noscere eam. introduce me in caulas vulnerum tuorum. Tu

Prima

autē dñe iesu chziste in tua passione me custodias dili-
genter. nā sine tua morte morior. sine tuis vulnerib; vul-
neroz. sine tuis cōuicijs cōuicioz. sine tuis flagellis p̄ga-
non equitat; s; iniquitat; flagelloz. S; qz nesciui pseue-
rare in tua bñissima passione sum q̄si in nihilū iā reda-
ctus: qz ignominia cruc; dimisi ignominiosus fact; sum;
qz stulticia cruc; reliq; stultissim;: z vanissim; fact; sum;
qz infirmitatē tue passionis neglexi infirm; factus sum.
qz a dolorib; aculeoz tuoz r̄cessi spinis ꝓcupiscentiaz
ꝓfixus sum. Quid dicā: Nisi cor meum dolorib; tuis
aperiat. nefandissimis vicijs aperit Nisi sciat latitare
vulnerib;: a latronib; plagis imposit; spoliat. Nam ꝓ
supbiam z vanā gl̄iam. auariciā z inuidiā. odiū siue ir.
z acidiam. gulā z luxuriā ꝓfectissima medicina: imo siue
q̄ nlla alia medicina est passio tua. ꝓ supbiam eius h̄
militas. vanā gloriā ei; vilitas. auariciā eius nimia li-
gitas. z sic de alijs. Ipsa est que sepit aures ne audiam
vana vel ꝓaua. oculos claudit ne aspiciā mortifera vel
nociuā. os obstruit ne loquela vel gustu offendā. Na-
res obturat ne circa odorifera offendā. man; lignea-
figit ne extendant; ad tactus vl; opa viciosa. pedes on-
clauat cruci ne inutiliter vl; nociue discurrāt. Ipsa facit
mutuā dilectiōem. auget internā deuotiōem. eleuat ad
supnam ꝓtemplationē. Hanc ḡ dñe acerbissimā passio-
nem z ignominiosissimā da mihi in sp̄sam: z indiuisi-
bili z indissolubili vinculo ip̄am mihi ꝓiunge. sup om̄s
mulieres. i. delicias z ꝓsolatiōes ꝓales adamaui eam.
z tñ sepe alia supinducta repudiāui eā. nūc mō venio
requiro eā: ne mecū queso agas iuris rigore: sed tue cl̄-
mentie disp̄satione. Hanc ḡ da mihi dñe iesu: qz hanc
amaui. hanc dilexi. hanc tot; viscerib; ꝓcupiui. Ipsa b̄-
la mihi sufficit. ip̄a sola me medullit; nutrit z reficit. In

Pars

hac vita. Ipsa est vita mea solatio mea et delitiae mee.
ipsa est lux et sapientia mea. ipsa me reducit et deducit et addu-
cit. sine ipsa deuius et error. sine ipsa a portu salutis declino.
O bone iesu nihil aliud a te peto in hac vita: nisi ut per-
fecte sim tecum crucifixus in cruce. Certe dilectissime domine iesu
nolo viuere nisi moriar tecum. aut quodam mihi mortem cor-
poralem. aut in corde meo impime tuam mortem. Heu mi-
hi quare natus sum nisi dominum meum iesum amplectar in cru-
ce et requiescam in vulneribus eius. Magis eligo ad penitus te-
cum crucifigi quam tecum delitijs affluere. hanc tuam vilissimam
passionem volo. hanc peto. hanc totius internis concupisco
medullis. omnibus pro ipsa abrenuncio et etiam meipsum relinquo. ipsa
sit mihi anima mea et corpus meum et omnis solatio mea. Non
sanguis tuus inebriat me. et dolores tui sciunt cor meum.
Domine iesu pro me fecisti celum et solem: lunam et stellas. ignem. aerem.
aquam et terram. aues et pisces. bestias et reptalia. arbo-
res et flores. herbas et olera. aurum et argentum. uniuersa
metalla. colores diuersos et lapides preciosos. Sed quis
de manibus tuis quasiuit haec: sine petitione sine instantia haec
omnia nobis dedisti. et tota die affligo animam meam petendo
ignominiosam mortem tuam et vix possum aliquam guttulam
impetrare. Scias domine iesu quod omnia visibilia mihi vilescunt
pro ipsa tibi uniuersa restituo et da mihi vulnera tua. Haec
super celum habitant cor meum. super sidera mihi refulgent
et illuminant intellectum meum. super ignem accendunt affectum
meum. super aerem fecundant sermonem meum. super aquam emolli-
unt animam meam. super terram stabiliunt et fecundant affectum me-
um. Haec auium bestiis et piscibus utiliora. fructibus suauio-
ra. arboribus et floribus amantiora. argento auro et lapidibus
preciosis preciosiora. imo certe haec omnia nihil nisi vanitas est
vel sunt respectu tue passionis beatissime. hanc volo domine
iesu hanc volo. hanc tribue mihi in prore. Non peto pub

Prima

eritudinē celi: sed ignominia tua. nō mundi delicias: sed
tuas angustias. Cito mihi dñe iesu tribue eā nolo secū
dñe iesu spōsalia facere: s; matrimoniu; s; summare. Cō/
sentiāt in me dñe iesu qz s; sentio in eā: z est matrimoni/
um ratū. Intrēt cor meū vulnera tua z ipa intrēt aiām
meā: z erit matrimoniu; s; summatum. S; q; sum ego
dñe mi iesu vt a te in sponsam illā audeā petere: quā so/
lam tuis intīmis amic; z maximis p oib; amicic; tu/
is iungis. Sed q;uis nihil nisi vanitas z detestanda
sanies sum. psumo tñ de imensa clementia tua: etsi non
habeā puritatē z sanctitatē matr; tue vt digne tibi cō/
patiar. latronis tñ prauitatem habeo vt secū ad latus
tuū crucifigi debeam. Magis in hac vita desidero dñe
iesu cū latrone tecum in cruce ascendere q; cū petro ia/
cobo z iohanne in montē trāsffigurationis tue pscendere
Magis placet ad p̄sens oculo ment; videre te conspu/
tum q; trāsfiguratū. Et si nō sum tanq; velū nobilissi/
mū in templo vt in morte tua scindar. sum tñ fetidissi/
monumentū vt ad apertōem tui lateris aperiri debeā.
Quid in me queris dulcissime domie iesu? Si i morte
tua petre scisse sunt. ego tñ durior sum petra. si em̄ terra
mora est: z ego terrenissim⁹ sum. Quid g; iniquitat; de/
est in me vt nō indigeā tua morte. Et si celest; non sum
tibi p̄patiēdo: nec queā cū sole obscurari. tñ infernalis
p̄uersationis sum vt in h; triduo mort; tue a te debeam
visitari. Non g; dñe iesu te retrahat iniquitas mea quin
mihi hanc nobilissimā sponsaz ighominiosam scz moz/
tem tuā inseparabiliter mihi eius desiderio estuanti cō/
iungas. Ipa em̄ est pulcerrima omnium mulierum. id
est excellentissima omnium gratiarum. In ea fuit summ⁹
cultus dei. summa dei dignatio. summa dei ad nos dis/
fusio. Ipsa summa dei sapientia z prudentia percussio

Sars

superbum sua potentia. animas de inferno transtulit
in celum sua potestate. placavit imo et donavit deum
cuius violeum colorem amplectuntur humiles et confes-
sores. lilij candorem innocentes et virgines. roseum ru-
bozem amplectuntur martyres in charitate feruentes. quia
in ea fuit summa humilitas. innocētissima virginitas.
et excellentissima et excessiua charitas. Eius purpureuz
et coccineum colorem admirantur angeli. ac eius fragran-
tissimum odorem sentiunt et suscitant mortui. Ad eius
suauissimum tactum roborant infirmi. Ad eius dulcis-
simum gustum reficiunt et conseruantur perfecti. Ta-
lis est filij hierusalem et filie sponsa mea et amica mea.
desiderium anime meae. Ipsa inimicum meum diabolum
superat in me. a mundo me alienat. carnem meam be-
ne castigat. Mihi ergo absit gloriari nisi in cruce domi-
ni nostri iesu christi per quem mihi mundus est crucifi-
xus etc. Est ergo mihi quippe mi domine iesu magna glo-
riatio quod pro me celum et sidera et alias inferiores crea-
turas fecisti. Sed multo sine comparatione maior mihi
gloriatio quod pro me dignatus es mortalis homo fieri.
Magna quippe mihi gloriatio quod me fecisti ad ima-
ginem et similitudinem tuam. sed sine comparatione ma-
ior quod pro me formam serui accipiens factus es mihi si-
milis. Magna mihi gloriatio quod tot beneficijs me gu-
bernas et nutris. Sed sine comparatione maior mihi
gloriatio quod pro me esuristi. sitisti. et fatigatus super fon-
tem sedisti. et multa incommoda sustinisti. Magna mi-
hi gloriatio quod cunctis animalibus me preposuisti. sed si-
ne compatione maior quod pro me te dominum omnium vni pu-
elle et fabro subdidisti. Magna mihi gloriatio quod me si-
amicus tuus fuero honorificaturus es in celo tuo: sed si-
ne comparatione maior mihi gloriatio quod pro me adhuc pelli-

Nota

Prima

mo in amico tuo iudicatus. sputus et multipliciter illu-
sus es in medio terre. Magna mihi gloriatio quod me si
iustus fuero ditatus es in tuo regno. sed multo maior est
mihi gloriatio quod pro me peccatore in extrema paupere fuisti in
ligno: quia quantum ad gustum cum sitres fel habuisti et ace-
tum. quantum ad operimentum corpus habuisti nudum. quan-
tum ad reclinatorium non habuisti ubi reclinares caput
tuum. imo corona spinea fuit puluinar tuum. Magna mihi
gloriatio quod si gratiam usque ad finem habuero me delecta-
tione es impletus uniuersarum deliciarum paradisi. sed multo
mihi maior gloriatio quod pro me tuo peccatore et pleno omni
abominabili sanie impletus es inestimabilibus angustiis
et doloribus et morte turpissima demeratus in caluarie lo-
co. Magna mihi gloriatio quod si angelice vixero in terris.
angelis es me sociaturus in celis. sed multo maior mihi
gloriatio quod pro me diabolicam vitam ducere cum latronibus es
crucifixus in terra cum impiis et iniquis associatus et depu-
tatus. Mihi ergo absit nisi in cruce domini nostri iesu christi gloriari
In quo debeo gloriari nisi in summo dei mei honore. in
summa dei mei erga me dilectione et dignatione. Hec autem
sunt plene in cruce. Mihi ergo absit gloriari etc. Si enim per-
osa est in conspectu domini mors sanctorum eius: quia patiuntur et mor-
iuntur pro ipso. quanto magis debet esse gloriosa in conspectu
nostro mors domini nostri iesu christi: cum ipse patiat et moriatur pro
nobis. Ergo gloriari nos oportet in cruce domini nostri iesu christi
Sed heu heu audi iteque clamantem iesum et dicentem. Non
fecisti notos meos a me posuerunt me abominationem
sibi. Elongasti a me amicum et proximum et notos meos a mi-
seria. qui videbant me foras fugerunt a me: perijt fuga a
me et non est qui requirat animam meam. Extraneus factus sum
fratribus meis et peregrinus filius matris mee. Sustinui qui
simul tristare et non fuit qui consolaretur et non inueni. Noli

Pars

te fratres charissimi nolite fugere. nolite ch̄m crucifi-
xum in medio latronū solū relinq̄re. Redite obsecro et
eam⁹ ⁊ moriamur cū illo. oēs fugerūt: sola dñā mat̄ re-
mansit cum eo. Eam⁹ cū iohē ⁊ associem⁹ dñam n̄ram
⁊ stemus iuxta crucē cū ea. Si em̄ maria cleofe ⁊ maria
magdalene associant̄ yginī matri. bñ possum⁹ nos asso-
ciari matri ⁊ discipulo. Credo firmit̄ q̄ cum iohē diceſ
nobis. Ecce mat̄ v̄ia de dñā n̄ra. ⁊ ei diceſ: ecce filij tui.
Sim⁹ charissimi cū matre si volum⁹ filiū cū m̄re lucra-
ri. Non em̄ p̄t vn⁹ sine altero impetrari. Ascendamus
cum eis in palmā ⁊ apprehēdamus fructū ei⁹. nam ī ea
cor yginis cum filio pendet. Null⁹ se excuset in q̄cunq̄
sit statu. qz null⁹ est q̄ nō inueniat in hac arboze suauis-
simū fructū ⁊ sufficientissimū nutrimentuz. Nā si pctōz
es illam acerbissimā ⁊ ignominiosam passionē cōside-
ra ad detestandū pctm̄ ⁊ horrendū. quia ip̄e p̄ peccatis
nostris mortuus est. Si incipiens ⁊ penitēs es cōsidera
illam passionē ad exemplū p̄m̄e ⁊ satisfactōem haben-
dam. Si es p̄ficiens cōsidera illā passionē ad eius effe-
ctus rimandū ⁊ ruminandū in quo multū p̄ficiat homo.
Si es p̄fectus cōsidera illam passionē ad christo et ma-
tri eius intīme p̄patiendum ⁊ totū te in illam passionē
transformandū. Si tu es p̄firmatus in iusticia. cōside-
ra illam passionem ad dei dilectōem ⁊ dignationē erga
nos admirandā. Nullus ḡ se excuset quin hic inueniat
suū pabulum. quin hic inueniat portum. domicilium: ⁊
centrū suū. Hos igitur q̄ncq̄ status quinq̄ dñi n̄ri pla-
gas cum estuanti desiderio apprehēdite in curā ⁊ sollici-
tudinē p̄tinuā cordis vestri. Qd̄ nob̄ p̄cedat iesus ch̄ri-
stus crucifix⁹ benedictus in secula. **ARSA.**

¶ Explicat Prima pars huius libri: q̄ specia-
liter tractat de Christi passione gloriosissima.

R

Secunda

Incipit secūda pars huius libri
q̄ specialiter tractat de profectu ho
mīnis et cōtemplatōe: de his videli
cet q̄ ad cōtemplatōem dispositiua
sunt. Et p̄mo Qualiter hō possit am
plius p̄ficere et magis deo placere.

Ut hō possit ampli⁹ p̄ficere et ma
gis deo placere: ista decē q̄ sequunt̄ in se stu
deat h̄re. ¶ **P**rimo studeat q̄liter possit vel
quantū p̄ se vilissimū r̄putare et indignū oī
bñficio dei. Sibi displiceat: soli deo placere
cupiat: ab alijs velit vīl nō hūilis reputari. Et ex hoc
summā dei clementiā recoḡscat: q̄ cū ster⁹ sit vilissimū
in oīb; infidelissimū: ad imense maiestat; iniuriam taz
p̄mptissimū: dignat̄ in seruū sibi assumere. et qd̄ magis
est adoptare i filiū. Nō em̄ reputes maḡm q̄ deo suis:
s; reputa maximū q̄ ip̄e dignat̄ h̄re tā insufficientē et mī
ser; seruū. ¶ **S**ecūdo vt de nihilo nisi de pctō vīl ad pctm̄
inducēte et a bono retrahēte doleat. imo de q̄cunq; tri
bulatōe. iniuria et afflictōe gaudeat. Inferentes intime
diligat. specialē oīonem p̄ eis faciat. deo inde copiosas
laudes referat et ad regratiandū et de tanto bñficio in
sufficientē se recoḡscat. qz quē diligit de⁹ hūc corripit
et castigat. et ip̄e tribulatōes ad deum nos ire p̄pellunt.
¶ **T**ertio vt paup̄tatē et oēm penuriā p̄p̄l ch̄m diligat
de t̄palib; nisi stricte ad necitatē suā nō req̄rat aut quo
cūq; mō appetat; ch̄o capiti in paup̄tate et in oīs con
solatōis corp̄is deiectōe se studeat p̄formare. Et h̄ de

Pars

bet maximum reputare q̄ rex regum z dominus domi-
nantium christus sic seruū vilissimū suis dignat̄ induere
ornament̄ vel vestiment̄ z sibi lutum fetidissimum
simulare. Ideoq̄ q̄to videt se ditiozem z in pluribus
corporis consolationib; abundare: tanto debet intimi-
us z profundius contristari. cernens se eo magis a chri-
sti similitudine elongatum. ¶ Quarto vt in bonis z in
Indifferentibus alterius potius q̄ suam studeat adim-
plere voluntatē. imo semp suam in exteriorib; actibus
studeat abnegare. alioz beneplicita affectās cum om̄i
vigilātia in licit̄ adimplere. Et si h̄ circa oēs facere de-
beat: suoꝝ tamē superiorū debet p̄cipue obedire bñpla-
citis z ea totis viribus z visceribus amplexari q̄cunq̄
dixerint honesta esse aut velle fieri. Si ergo aliqua inti-
mauerint: debet pro posse suo cū magno desiderio effe-
ctui mancipare. ¶ Quinto vt nullum quantūcunq̄ mi-
serum despiciat sed potius erga om̄es materno mouea-
tur affectu. z sic oib; intime p̄patiat sicut mat̄ p̄pateret
vnico filio suo p̄dilecto. oēs eoꝝ miseras reputet eē su-
as. Et sicut sibi et ipsi debet om̄ibus: si tamen poterit
subuenire. Et q̄uis erga om̄es in compatiēdo z mini-
strando debeat maternalit̄ se habere. dz tñ om̄s tanq̄
p̄res z dños reuereri. ¶ Sexto vt nullū iudicet de pctō
cum ignoret quid diuina gratia in aīa operet. Sz si alī
quem p̄ signa aliqua manifesta cōlecerit pctōzem. plus
de peccato illius doleat: q̄ si vuln⁹ p̄prio corpi millesies
inferret. Recogitet etiā q̄ p̄ciosor est aīa q̄ sic letaliter
vulneratur q̄ oīa corpa vniuersi. s. tam hominū q̄ celo-
rum inq̄stum corpora. Et ideo sicut corpus meū ama-
re vel custodire vellē. sic imo mlto maḡ deberē primū
cum oī diligentia custodire z a pctō retrahere. oꝝone. ex-
hortatiōe. z exemplo. ¶ Septimo vt bonū pximi sicut

Secunda

suum diligat. et sicut mater in bonis filij iocundat. sic in bonis oim viuentiu debet iocundari. et maxime de his q̄ spūalia sūt et ad spūalia inductiua. et sic acsi sua essent d̄z alioz bona pcurare et pcurata sollicitate pmouere et sp̄ d̄z plura et maiora de p̄rio credere q̄ valeat intueri: debet nihilomin⁹ de bonis sp̄alib⁹ p̄xiimi nō modicū gaudē. ¶ Octauo vt nihil p̄ter deū diligat: s̄ pure p̄ter deum vt in oib⁹ solus de⁹ sinceriter diligat sine socio. nec eum alliciat quātacunq̄ sanctitas alicui⁹: aut bñficiū imēsititas. nec aliquē amore diligat singulari s̄ amore cōi: vt sc̄z charitate oēs in deū referēs maḡz diligat meliorem. P̄t tñ bñficia p̄ bñficijs rependere: et p̄ bñfactoribus et p̄p̄n̄q̄s et p̄cipue parentib⁹ orōnem deo ad salutē aīarum effundere sp̄ealem. ¶ Nonno vt quicquid faciat et q̄buscūq̄ faciat et q̄buscūq̄ negotijs implicet: deū tñ sp̄ actu in corde habeat et nihil aliud q̄ honorē suū i oib⁹ actualiter seu habitualiter intēdat. ac ad h̄ p̄cipue nitatur vt sic sp̄ p̄ntem deū intelligat. ac si ip̄m (q̄ vbiq̄ est p̄ns) i sua videret substātia et eētia. sicq̄ eū timeat et reueretur: et imenso amore in ip̄m ferat: eoq̄ put̄ p̄t in via fruat. et in ip̄o et non in alio requiescat. ¶ Decimo vt si p̄dicta assequi p̄t hec esse magna dei bñficia recognoscat. Debet tñ et ceteroz bñficioz innumerabilium p̄m qd̄ p̄t reminisci. et p̄cipue q̄ sua eū voluit imagine in signire. eiusq̄ naturā assumere: et se p̄ ip̄so morti tradere. In via sibi in cibū. in gloria in p̄miū tribuere semetip̄m. Et qz nondū assecut⁹ est eū in p̄miū. tñ in via aspiciat eū in patibulo. sicq̄ sibi p̄patiat acsi oīa ei⁹ vulnera in suo corpe sustineret. Et de h̄ p̄cipue dolere debz qz tot videt frustrari suo bñficio tam imenso. Cernat euz deniq̄ in altari exhibitū sibi in cibū et potū oīs saporis suauitatē habentē. et in ip̄o toto affectu delectatus cla-

Pars

met et dicat. Domine iesu chrisste qui es panis vite: ita me de te satiare dignare ut nihil propter te esuriam. ita me de te inebriare digneris ut nihil propter te sitiam. Tene domine mentem meam ne interueniente ymbra terre a te pro sole iusticie separet. Patri autem christi omnem (quam poterit) reuerentiam exhibeat et dicat. Dulcissime domine iesu dignare me infirmum peccatorem meum tue reuerentiam debitam exhibere. Et tu clemetissima domina impetra mihi ut sue et tue semper deditus sum seruituti: et tibi omni tempore obsequar pure mente. et corde et corpore deuotis continue tue benignitati assistam. Amen.

¶ Qualiter homo in se amorem vel ad amorem dei se debet excitare: et quantum propter cor suum ignire. **Ca. II.**
Quia cor contemplantis non cessat siue cessare non debet inuestigare quomodo sui creatoris amore amplius inardescat. propositus balbutientis ad hoc inducere aliquid quod inductiuum. **¶** Primum ergo agnosce o homo quod nihil est quod ad eius amorem tantum te inflamet: sicut beneficiorum eius immensa donatio. Hoc enim ipso quod ipsum ad largiendum tibi ineffabilia liberum vel liberaliter recogitas: ipsum te diligere nimium recogitare quincaris. Quid est hodie quod magis incitet vel excitet ad amorem quam diligere et amare? Hoc enim faciunt quantumcumque crudeles homines: quia diligentes se diligunt: quibus hoc erga suum creatorem instigante antiquo serpente negligat adimplere. Cogita quicquid velis et inde creatorem tuum habebis non modicam materiam diligendi. Accede ergo ad ipsum per hunc modum. Debes non sicut hoc vaciter recogitare te assistere coram domino tuo (ita enim est ubi es sicut est in celo empyreo) et te esse suum et non tuum cogita. Et non dubites quin ab eo: quicquid ad salutem pertinet non ad tuam damnum petieris: impetrabis. Hec certe omnia sunt incerta amoris. Quo non diligis eum cuius est: et quod parat est omnia

R 3

P
oro
bona

Secunda

tibi dare. Nōne multū diligis euz q̄ aliquid tibi tribu-
nōne ḡ magis eum diligis qui om̄i a: imo etiā tibi tribu-
it remetiḡm. Si ḡ te diligis: quō ip̄m q̄ te fecit non dili-
gis? Tu te destruxisti et adhuc destruis et te amas. et
ip̄m qui te construxit et restituit et conseruat non amas.
Dic ḡ dño. Dñe creatura tua sum et mihi teipsum ne-
gare non potes. S; anteq̄ pcedas: hec q̄ dixisti medi-
tare et inflāmare amore. Quis em̄ ampli⁹ se continere
potest quin statim omnib; oblitis in deū se totū p̄iciat
nō p̄ partes. dum cogitat dñm suū summū bonū. deliti-
as angeloꝝ. premiū beatoꝝ. homini i firmo et corrupti-
bili: cuius miseriaz nemo posset expr̄imere: semetipsum
negare non posse. et quantūcumq̄ sit infirm⁹ seu miserri-
mus et peccator: si ad ip̄m se p̄uerterit et ip̄m petierit ob-
tinebit. et h̄ nos desiderat petere et largiri cum dicit. Pe-
tite et accipietis. Nescio quid amplius laboram⁹. cur q̄ri-
die nos affligimus circa nihil. cum possidere creatorem
omniū valeamus. Quid ergo amplius laboramus et
querimus? Si em̄ om̄e bonū sic leuiter habere valeo.
cur nitamur plena miseris possidere? O dñe deus meus
quid tibi nisi iniuriam fecimus: q̄ te nobis tribuis sic
libenter. Si te habeamus nihil tibi cōfert: et tamen sic
nos diligis q̄ te nobiscum esse delicias tuas dicis. Qua-
re nos tantum diligis vt libentius teip̄m nobis tribu-
is q̄ aliquid aliud quod petam⁹? Et certe nec ego vo-
lo decetero aliquid aliud possidere. ex quo debita peti-
tione valeo possidere deū meū. Ornabo me monilib;
et ip̄m introducā in thalamū cordis mei. et ibi secum de-
cetero requiescā. Bene scio q̄ nihil aliud petit et querit
ip̄e. animā meā visitare et intrare desiderat: et diu est q̄
pulsauit. doleo tñ q̄ tantū et tam diu carui tanto bono.
Dic ḡ ei. Scio q̄ plus q̄ ego me diligis. de me igit am

Pars

plius nō curabo. sed solū tuis delictis iherabo: et tu tñ
mei curam habeto. Non possum intendere mihi et tibi
et ideo pmutatim tu intende mihi et mee infirmitati ut
ipam subleues. et ego intendam tue bonitati ut in ipsa
delecter. Et quis ego tecum lucrer nimis et tu mecū ni-
hil: scio tñ q̄ libentius mecum es et me conseruas et pro-
moues: q̄ ego tecum ut tua pfruar bonitate. Vñ hoc
certe non nisi q̄ ego me odi et tu me diligis. Si aut̄ do-
mine vellem discurrere p̄ oia tue dilectōis signa: defice-
rem: quia nec bona nature: nec bona fortune: nec bona
gratie. nec bona glorie: si hoīm et angeloz linguis loq̄-
rer exprimere possem. Et ideo his tacitis in tuū filium
pater eterne respirabo. Quanta fuit erga hominem
deus meus tua dilectio. q̄ eum tantū dilexisti ut velles
hoīem esse deum et deū hominez appellari. Quid enim
amplius sibi facere potuisses q̄ q̄ eū tibi inseparabiliter
vnisti. Quid dicam de sexu fragili: ipm tuuz filium de
ipō nasci voluisti. et qui erat tuus vnigenit⁹ et p̄ri⁹ fili⁹
voluisti filiū virginis noiari et esse. Vultū quidez dñe
fm̄ vtrūq̄ sexum exaltasti gen⁹ humanū: qui tibi equa-
lem filiū voluisti hoīem esse et filiū mulieris. Nō h̄ dile-
ctionis signū voluisti circa angelos demonstrari. nō em̄
angelos h̄ semē abrae apprehedit. Mirū est certe quō
p̄ tuo amore corda fidelū vel filioz hoīm nō scindunt.
Quid habuit de⁹ aliud facere q̄ cū peccauim⁹ in iher-
ni pfundū nos deicere et aliā nobilioz creaturā si volu-
isset in instanti creare. Quanta fuit ista dei dilectio: q̄
post lapsum dignat⁹ est nos q̄rere tam benigne. et post
eius offensaz nos ampli⁹ q̄ prius exaltare. Quid fuit
istud: nunqd̄ exaltatōez meruit culpa nra? Certe non:
h̄ ne a te fugerem⁹ ampli⁹ humanā naturā tibi insepa-
rabiliter vnire voluisti. Mira videtur tua dilectio de-

Secūda

us meus: qui te odientes diligis et exaltas. Si ergo nos
qui nihil sumus tantum diligis quod es summus: quanto nos misere-
ri te non diligimus quod es omne bonum. **O** cor meditantis
quanto in tam excellenti dilectionis affectu non deficiis pre-
amore: Quid in hoc deus voluit: nisi ut suo nos inebria-
ret amore. Quanta est hec creatoris nostri dignatio: quod
nos tantum desiderat sibi per dilectionis vinculum colligari.
Quomodo poterit cor hominis aliud cogitare: Ut sic ergo nos exalta-
res deus noster voluisti puulus nasci. ut nos bestiales per
peccatum celestes faceres. voluisti inter bestias in presepio
collocari et reclinari. **O** mira bonitatis divine diffusio.
O detestabilis nostrorum execratio oculorum. **O** glacies
non cor. cur non liquefiscis ad hunc calorem. **I**heu mihi ne-
scio per quam viam deus amplius nos requirat ex quo per hanc
nos non habet. Sed quod dicam: Christus quod est receptaculum expul-
sorum voluit fugere in egyptum. Nunquid dominus iesu qui
ubique eras fugere indigebas: Non certe. quod omnes inimi-
cos tuos in tua potestate tenebas. Sed hoc facere vo-
luisti ut hec per me facies tuum mihi manifestares amorem
et ad te fugerem persecutus. **O** deus meus bene video quod totus
es meus. et me vis totaliter possidere Sed quod preteritaceo
vite tue processus quod totus est dilectione plenus. et venio ad a-
lapas et sputa. Certe hoc dilectionis signum cor hominis non suf-
ficit cogitare. Si enim nihil amplius mihi unquam fecisses
nec etiam facturus esses nisi quod tu deus eternus in mea na-
tura sustinere voluisti hec opprobria: deberem totaliter
tuo igniri amore. Quid enim maius deo. et quod vilius pec-
catore: Et tamen tu deus voluisti per peccatoribus a peccatoribus con-
spui et illud. **O** deus meus quod fuit istud quoniam a creatura
tua quam in momento delere poteras sic vilia tolerasti.
et dicentibus te esse demonia cum benigne respondebas.
O summa tue manifestatio charitatis: quod talia demoni-

Parſ

adis audiebas. Quid tibi tantū cure erat de nob̄ q̄ te
oī opprobrio ſupponebas. S; tua nim̄ia dilectiōe h̄ ſu-
ſtinere voluisti placide. O cor plus q̄ lapideum. o cor
non cor. cur non accenderis ex amore? Lapis calore ſo-
lutus in es vertit. z tu ad tantū calorē imutabile p̄ſene-
ras. vrinā ḡ lapideū eſſes nō carneū. Et qd̄ h̄o mirabi-
lius q̄ q̄ caro cordis lapide durior z inſenſibilior inue-
nitur. Sed nonne d̄t dñs q̄ auferet a nob̄ cor lapideū:
z dabit nob̄is cor carneū? Imo ex quo lapis citius imu-
tatur q̄ cor carneū: det lapideū: cor carneuz auferendo.
ad verecundiā noſtrā dico. O cor nequiſſimū. o cor ina-
niſſimū. o cor inſideliffimū: cur te ſic odis? cur te ſic lace-
ras z p̄sumis? cur te ſic fortiter diligentē nō diligis? O
cor crudeliſſimū cur mortē plus q̄ vitam diligis. cur te
querentē nō recipis. O lapides z creature inſenſibiles
flete veſaniā cordis mei. Certe dñe ieſu etiamſi me odī-
res: ex quo de⁹ meus es z refugiū meuz. ſolus p̄tector et
gubernator meus: te diligere deberem: quāto maḡ cū
me tantū diligas: z me ſequaris tuis bñficijs fugientē.
Nam tantū me diligis vt te p̄ me odire videar. Non
ne tu iudex oīm voluisti p̄ me iudicari z mortē turpiſſi-
mam z grauiffimā ſuſtinere. O de⁹ me⁹ qd̄ mihi am-
plius facere debuisti: Certe ſi hoc mihi feciſſet mīmus
ruſticus: ip̄m deberē diligere in eternū. z ego nō te dili-
gam deū meū. Nō dico q̄ ſanguis tui effuſio q̄ tota fu-
it plena charitate: h̄ plane ſolus tuus aspect⁹ me inebri-
are deberet. quanto maḡ ḡ tua paſſio grauiffima z ig-
nominia plena. Certe me totū voluisti: q̄ mihi te totuz
tribuiſti. Et quis red̄rebat h̄ de manu tua dñe mi: cur
tibi cure fuit de tam viliffima creatura? Certe nihil ali-
ud niſi tua maxima bonitas z imenſa dilectio h̄ exegit.
Nam ſi non red̄imere volebas aliter facere potuiſti: h̄

L

Secunda

sic facere dignatus es : vt nos tuo amplius inflāmare
amore. O amor ⁊ desiderū cordis. o dulcedo ⁊ suauitas
mentis. o ardor ⁊ inflāmatio pectoris. o lux ⁊ claritas
oculoꝝ. o auriū pulcra simphonia. o hostia deo pa-
tri odorifera. o mellifua gustatio flux⁹ sanguis. o amā-
tissima palpatio lateris. o aīa mea. o vita mea. o visce-
ra cordis mei. o medulla ossium. vegetatio carniū. sensē-
ficatio organoꝝ. intellectus. inspiratio ⁊ exultatio mea.
Cur ḡ non sum p̄uersus totus in tuū amorē: quare ali-
quid est in me nisi amor. Quō possum aliud aliqd̄ co-
gitare vel meditari. Et quid amore tuo dulcius: quid
amplius cupio: cur ḡ non sum illo illaqueat⁹ ⁊ captus.
Undiq; circūdat me amor tu⁹: ⁊ nescio quid sit amor.
S; heu mihi cur sic insensibilis maneo sine causa. cur
vanitas plus q̄ tu q̄ es veritas me allexit: cur iniquitas
pl⁹ q̄ saluatoris mei benignitas me attraxit. Cur ster-
corum odiū plus q̄ mei creatoris ⁊ redemptoris amo-
rem nimīū adamauit. O quantū dilexisti hoīem deus
meus. nō solum in cruce p̄ ip̄o pependisti: s; etiam apud
infernōs ip̄m visitasti: ⁊ tecū ad sup̄os reduxisti. Nonne
potuisti dñe iesu. p̄ ip̄o mittere aliquē angeloꝝ nisi ip̄m
extraheres p̄ teip̄m. Cur vis hoīem ubiq; sociare: cur
in om̄i loco vis cū hoīe habitare. Quid h; nisi vilia et
mala ip̄e hō: cur ip̄m diligis sic imense. Postq; etiā re-
surrexisti voluisti adhuc q̄draginta dieb; hoī apparere.
s; ⁊ cum glificat⁹ esses vesci voluisti. pacē donasti: ⁊ te et
palpabilē tribuisti. S; dñe iesu nōne sufficiebat hoī q̄
p̄ ip̄o fueras crucifix⁹ nisi ip̄m de inferni pfundo ⁊ infi-
mo lacu extraheres. Uides q̄ tantū hoīez dilexeris vt
ab ip̄o nolueris abstinere. An ignorabas q̄ tā de excellē-
ti passiōis bñficio fueram⁹ ingrat⁹: etiā q̄s spēales habu-
eras increduli extiterunt. Quō ḡ nos potuisti ampl⁹

Pars

Inueni. **O** quod mirabilis est tua dilectio dulcissime domine iesu: cum non possis ab hominibus separari. Nonne qui ascensurus eras ad dexteram patris tui: potestatem homini dimisisti ut tecum velit habere in altari. hanc potestatem ei antequam mori inciperes dimisisti: ne amittere te timeret. Sed cur hoc facere voluisti cum missurus esses spiritum sanctum: cur semper cum homine vis morari. Sed tuo corpori incorporare nos totaliter voluisti et tuo nos potare sanguine. ut sic tuo inebriati amore tecum unum cor et unam animam haberemus. Quid enim aliud est tuum sanguinem bibere (qui sedes est anime) quam nostram animam tue anime inseparabiliter colligare. Hoc est certe quod vis propter et domine mi quod tanto tempore procurasti. Pro hoc enim ab infantia tua laborasti. Hoc nobis concedas qui eternum vivis et regnas. Amen.

Qualiter homo debet libenter deo dare cor suum.

Ca. III.

O domine mi iesu: tu te mihi dedisti et a me cor meum petis. Sed quantum est hoc domine mi qui ita excellens es: Si enim haberem cor unum quod solum maius esset quam si sint essent omnia corda filiorum hominum et omnes angelorum affectus: et ut materialiter loquar maius esset. et quod plura spiritualia et corporalia sint actu contineret vel continere posset quam celum empyreum: ipsum totum et totaliter tibi tribuere deberem. et adhuc tanto domino munusculum parvum: imo quasi nihil esset. quanto magis quam illam quam scintillam cordis quam habeo tibi dabo et totaliter in te ponam. Hoc ei premaximum est mihi quod cor meum habere digneris. Nonne quam stultus es si illud applicare de cetero alicui creature cum deus meus illud velit habere. Etiam in meipso nolo quod remaneat amodo. sed volo ut totaliter redeat in te quod creasti illud ad laudandum te. Delictus est quod cor me

Secunda

um maneat in eterna iocunditate. in diuina maiestate.
z in imensa bonitate: q̄ in mea fragilitate. in tua sc̄z det
tate. q̄ in mea iniquitate. Si hoc haberes z p̄templa
tue cupis. multū corde desideres z multū ore postules
z desiderū aīe tue tribuet tibi de⁹. z voluntate tua non
fraudaber̄. h̄ mentē tuā eleuās in b̄ndictionib⁹ dulce
dinis te p̄ueniet z tanq̄ corona lapidīs p̄ciosi semetip̄o
mentē tuā circūdabit. **Regula.** Nullus em̄ p̄t p̄fecte
inuenire deum qui se p̄fecte nō odit.

¶ Qualier hō ordinet cogitatōes suas ad deū:
ita q̄ deū sp̄ habeat in corde

Ca. III.

O homo vis p̄gnoscere quō ad deum tuū dirigas
cogitatū: sp̄ cogitare debes te esse in p̄ntia dei tuī:
z ip̄m sp̄ habeas in tuo cogitatu. Sup̄ ch̄m autē
p̄ te grauissime vulneratū q̄si sp̄ dirigas cogitatus. z q̄
ip̄e sit de⁹ tuus qui p̄ te talia passus est cogitab. Sepe
etiā ad matrē ch̄i reuerēt̄er (q̄ est multoz solaciū) festi
nabis. z quotienscūq̄ ad ip̄am tuū diriges cogitatum:
ip̄am cogita matrē dei: vt sic quocūq̄ dirigas cogitatu:
deū tuū sp̄ habeas in corde tuo: z sp̄ corā ip̄o ex̄ns suā
q̄ admirās magnitudinē z tuā miserā recognoscēs q̄n
tum poteris resilies in teip̄m. admirans nō modicuz q̄
dignat̄ rem tam fetidā corā suis oculis p̄ntare. z te ad
momentū patit̄ in sua p̄ntia p̄morari. Hec sic faciens:
de hoc dono maximo z de oib⁹ alijs referas deo gr̄as.
Et q̄ etiā ei regratiari possis recogita magnū donum.
Et hoc donū. s. q̄ in p̄ntia sua valeas p̄morari sp̄. z alia
q̄ tibi p̄cesserit dñs debes cū omī vigilātia custodire. sp̄
cū magna auīditate inhiās ad maiora. Et si p̄pter tuā
miserā aut aliquā occupatōem exteriorē cogitatu tuuz
a sua p̄ntia absentare p̄pender̄ vel respic̄ impeditume
cum magna anxietate reuerti studeas vbi eras: sc̄z ad

Pars

pñtiam dei. Et hoc faciēs q̄lem p̄cessum habere debe-
as vñctio te docebit. Hoc tñ p̄ certo in te habeas. q̄ d̄c
quid sit de alijs. sp̄ debes te ad nihilū redigere quantū
potes z oim̄ p̄ctōz te infimuz reputare. z tam p̄ te q̄ p̄
alijs a deo tuo tibi p̄nte cum oī humilitate veniā postu-
lare z tuā p̄sideratōem sup̄ h̄ dirigere poteris p̄ hūc mo-
dum. Nunc q̄ p̄siderare vel cogitare debes q̄ alijs p̄ctō-
res taliter a deo sint elongati: quin ipsi sepe z si non sp̄
ad dñm se cōuertāt in corde. z qñ dñm suū tunc intimi⁹
recogitēt q̄ tu z clari⁹ recognoscāt. z qñ reuerētia maio-
iori corā ip̄o assistāt. z maiorē suoz habeāt cōfusionem
p̄ctōz z humili⁹ se ei p̄sentent. quin etiā maiori z ardē-
tiori moueant affectu in p̄ntia tantī boni. Et si h̄ pleno
corde nō poteris cogitare. h̄ ip̄o deberes te sup̄bissimuz
reputare. Nec de p̄gruo deberes huic tue sup̄bie p̄pon-
derare conscientias alioz cū a sapiētibz sentiat q̄ sicut
p̄tingit de bono: ita z de malo q̄ aliquē defectū est in q̄
libet repire. Si aliqd̄ in te inueneris qd̄ in alijs tam ex-
cellenter non poteris inuenire: debes tūc firmissime cre-
dere q̄ sup̄bia sit illd̄ viciū in q̄ singulariter tu excedis.
exquo non potes tuā respicere prauitatem. Et certe si h̄
est vez sat̄ potes te infimū oim̄ reputare. Sed forsan
tua sup̄ba cogitatio dicet tibi. quō h̄ de infidelibz cogi-
tare possuz. s. q̄ sum eis infimi⁹ q̄ nec deū etiā p̄gnoscut
Sed audi ceca sup̄bia. an ignoras q̄ si deū recognoscēs
ip̄mqz te redemisse credis suo sanguine p̄cioso. z p̄ eū ele-
uaris in sup̄biam: q̄ graui⁹ peccas q̄ si hec om̄ia igno-
rasses. Nonne vbi cū p̄ctō maior est cognitio: maior est
z p̄empt⁹: z nonne vbi maior est p̄ceptus mai⁹ est pec-
catum. Nullū ḡ excipias o insania. h̄ pleno corde te hu-
milians tuā miserā r̄cognosce. Et si tibi tunc subrepas
cogitatio. ḡ tu es a deo reprobat⁹. h̄ac q̄citi⁹ excludere

Secūda

debes: nec pmittere aliquo modo tecum cōmorari. **T**imere tamen debes non modicū: z altissimi dei supertol-
lere pietatem z confidere in ch̄i vulneribz z in clemen-
tia matris eius. Immensa em̄ miscōia dei nostri. Et si
essent in te solo oīa peccata q̄ vnq̄ facta sunt vel etiam
possent decetero ppetrari: an infinitū supercellit ei⁹ mi-
sericordia. z tibi hec om̄ia si ad se recurreres ppter suaz
pietate largissimā p̄donaret. Si etiā tūc tibi subrepat
cogitatio vtz sis in charitate an nō: timere p̄culdubio
debes. s̄ caue ne determinate in p̄c̄ aliquā incliner̄. si
deliter tñ age z de diuina miscōia sp̄ spera. Si em̄ hoc
egeris z tui p̄sideratōe reputauer̄ teipm̄ pctōrem no-
cte vndiq̄ obrutū. ac de tanta tenebrositate intense do-
lens ad fontē pietat̄ humilicer p̄uenter̄ mentem tuam
oziet̄ in tenebris illis lux tua. z eleuaberis dei n̄ri dulcis-
sima pietate ad celestia p̄templāda: z ibi delict̄s abū-
dabis z dices cū p̄pheta. Et nox illuminatio mea in de-
lict̄s meis. Qd̄ nob̄ prestare dignet̄ zc̄.

¶ Qualiter homo ope mundo vel ad opanduz
plus in deo ferueat **Qa. V.**

Si attēderes o hō q̄liter deus ad imaginem suā te
creare z formare voluit. z p te tot z tam nobiles
creaturas condidit: z tuā assumēs naturā tā cha-
re te redemit. z non solū vt ipm̄ habeas in cibū in p̄nti
s̄ etiā seipm̄ in futuz tibi in premiū repromisit. nūc na-
turam p̄seruat. gratiamq̄ infundit. z hec oīa ad suū fa-
cit honorē. Si etiā in ipm̄ tenderes vt deberes z eius
honorē appeteres: vt q̄si tui oblit⁹ p̄ nihilo te suppone-
res: quicqd̄ honoris. p̄solationis: aut tribulationis sine
iniurie tibi p̄tingeret: ac si nihil accideret reputares. to-
tum in laudem z gloriā referens creatoris. Et quan-
tumcunq̄ z quicunq̄ aliqd̄ faceres ad dei honorē aieq̄
tue salutem: vtrum difficile esset non iudicare deberes.

Pars

sed cum impetu mentis: imo amore seruēti deberes stude-
dere effectui mancipare. Si enim bene creatoris tui eēs
succensus amore: o hō. nihil pro ipso iniuriosum: nihil
difficile reputares. omnia tibi leuia amabilia. omnia dul-
cia et suauia apparerent. et tam libenter hec omnia adim-
pleres: ut cum omnia p̄fecisses: te tñ quasi nihil p̄ ip̄o fe-
cisse crederes: imo poti⁹ defecisse. teq; ex hoc tantū ero-
sum haberes ut teipm̄ vit̄ posses aliq̄tenus tolerare. et
cogitares sollicite quō posses maiora facere: aut saltem
p̄fectius eadem adimplere. p̄poneresq; in corde tuo de-
factis et defectib; tuis grauius flagellari. Nam erube-
sces non modicum et doleres tam altissimo dño tuo
sic miserrime ministrare. Quid plura dicā: q̄nto pl⁹ p̄fi-
ceres. tātō pl⁹ te deficere cogitares et ampli⁹ erubescer-
es et doleres. et maiori succēsus ardoze sp̄ maiora rein-
cipere conarer. Nunq̄ em̄ de his q̄ ad honorē dei cer-
neres tu⁹ posset refici appetit⁹. sp̄ em̄ famelic⁹ appareret
O mirabilis calor amoris q̄ sic cito digeri facit: ac tan-
dem p̄uertit in p̄m̄ium sine fine. Nō dubito q̄n tunc ni-
mio seruoze ebulliret cor tuū somnūq; haberes erosum
et quicq̄ ad momentū te s̄traheret a seruitio dei tui:
sp̄ tñ videret; tibi ad seruiendū deo tuo piger. aliq; ser-
ui dei respectu tui viderentur tibi promptissimi et seruē-
tissimi apparerent. et eorum pronitas seu promptitas tibi
esset in magnum gaudium. sed tua pigritia in mero-
rem verteretur. Accede ergo ad cor altrū. et in tuis acti-
bus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris cor in-
firmum et terrenum. minima seruitia maxima reputa-
bis. et que quasi nihil erunt tibi difficilia apparebunt.
et illa que pro te aut pro vno amico tuo vilissimo liben-
ter faceres pro deo summo et altissimo facere grauabel-
ris. vltra modum dulcia et amabilia reputabis amara.

Secunda

z amarissima dulcia iudicab. Oculi infirmus irradiationes veri solis iusticie abhorrebit: z ambulare in tenebris affectabit. De spūalibz viris triumphabis. z de te triumphari a demonibz ignorab. applicabis manus pre pigritia sub ascellis z in estate gle medicabis. Sed heu z ve tibi: qz iam bestijs nō potes pparari. Utinaz iumentis filis factus esses: q̄ subeūt onera dñoz. Non poterz eadē culpa alios arguere: z te tuis intimis neq̄ tuis adimplere. Si ḡ sic ad seruienduz deo tuo habes man⁹ ligatas z pedes nō restat tibi nisi vt i exteriores tenebras proijciaris. A quo nos ip̄e custodiat cui⁹ misericordia tot⁹ est plen⁹ orbis. Amē.

¶ Qualit̄ hō se p̄fē odiat vt deū p̄fēte diligat. **¶** Quoniam ad dilectioem dei habendam. **¶** Quia. VI. **¶** Q̄ impedit dilectio sui. z quāto plus vna intendit altera remittit. **¶** Nō vt p̄fēte possim⁹ deū diligere debem⁹ nos p̄fēte odire. Tunc aut̄ p̄fēte te odis cū appetis ab oibz pleno corde cōculcari. vilissimū reputari. flagellari. deijci: z quasi ad nihilū redigi. z hec oia reputes esse pauca. in tuis iniurijs delectari: z in tuis tribulationibz p̄solari. Et nō solū vis tibi hec ab oibz inferri s̄ etiā cupis eos credere te istis iniurijs z tribulationibz esse dignū. Hoc dico ideo qz multi appetūt aduersa sustinere vt in eoz tolerātia ab hoibz cōmendent. Tales aut̄ nō se odiunt s̄ diligūt. z mercedē suā p̄dolor iā recipiunt in h̄ mūdo. Tunc etiā p̄fēte te odis qn̄ non solum vis ab hoibz p̄culcari: s̄ etiā teipm tantū abhorres vt vix teipm valeas tolerare. z es tibi abominabil̄ nimis. z velles etiā a creaturz irrōnabilibz z insensibilibz impugnari. Et cū aliqd̄ p̄pter tuā necessitatē: licet nō s̄ deū: delectabile tñ aut̄ nō afflictiuū recipis. s̄ temetipsum turbaris. solū deuz queris. z oia renuis extra ipm.

Pars

Ad hoc autē donum maximū puenire valebis: si confis-
denter z ex corde sepe perieris hoc a deo. Ex pte tñ tua
pnt esse aliq̄ inductiua z dispositiua ad donū istō. Pri-
mo considerare debes q̄ natus es in pctō: z exq̄ ab illo
lauacro regenerat⁹ es z purgat⁹ z lot⁹ postq̄ vsū li-
beri arbitrii habuisti vsq̄ ad hāc horam q̄si p̄tinue pec-
casti: imemor ablutiōis prime: q̄ deriuauit a latere iesu
chri. z diuinā non timens nec reuerens maiestātē: i cui-
us pntia existebas z temetipm offenderis pl⁹ q̄ aliq̄s
crudelissim⁹ inimicus. Quō (si hec cogitaueris) te non
odibis: z qd odim⁹ nisi mala p̄ria z nociua. Et qd pe-
ius q̄ se opponere summo bono: Quid mag⁹ p̄rius q̄
sanguinis chri euomere medicinā: quid est nociuus q̄
sue aie occasio: Et tu tibi talis fuisti: etiā pl⁹ q̄ ualeas
cogitare. Debes etiā cogitare q̄ quanto ab extrinsecis
ampli⁹ molestar⁹ tātō mag⁹ tibi p̄cludit̄ uia ne uager⁹
p̄ deuiā z affectū applices creature: s̄ ut in solo deo altis-
simo requiescas. Quis ḡ nō odibit ap̄tionē illi⁹ dan-
sure vñ pōt exire a deo. Lerte tūc apitur cū p̄pria tribu-
latio non amat: s̄ ab aīo effugat⁹: poti⁹ volēs requiesce-
re in stercore q̄ in deo. Cogita ḡ q̄ soli deo debes reue-
rentia z honor. z ip̄e in se z in suis creatur⁹ sol⁹ est dili-
gendus. Et ideo si uere deū diligis, debes te honorari
z diligi ab oib⁹ abhorre. Quō nō abhorrebo mihi ac-
tribui qd est dei: imo oppositū poti⁹ affectabo, ne si me-
dium tenere uellē incurrerem in extremū. Q̄ q̄ utiles
sunt iste afflictiones extrinsece. Lerte p̄ ip̄as ad cogni-
tionē miserie nostre deuenim⁹. z p̄ hāc cognitionem nr̄i
puenim⁹ ad p̄gnitiōem dei. Nam quanto q̄s mag⁹ est
sue uilitatis cognitor: tātō magis est diuine maiestatis
inspectoz. Quid ḡ uili⁹ q̄ p̄ hoc hūiliari z ad celestia
exaltari: Quis ḡ reuuet se odire z ab oib⁹ conculcari.

25

Secunda

certe nescio nisi stultus. Si igitur times o homo que ab hominibus
inferunt: quanto magis timere deberes que a deo infli-
guntur. Sed si illa times certe ista diliges et amabis.
Nam iste afflictiones sunt vie ad patriam et materia magni
boni. Consolationes vero sunt vie ad penas et materia ma-
gni casus. Iste scilicet consolationes animas interficiunt et deturpant
Hec autem animam lauant a macula et purgant a scoria peccatorum.
ut sic dealbata et mundata videat deum suum. O deus quod
non appetit habere: nisi quod non appetit te videre: aut quod
non appetit euolare. Et quanto probabiliter aliquis esse tuus
verus amicus nisi quod pro te aduersa voluerit sustinere. Num
quid vera amicitia probatur in consolationibus et honoribus
huius mundi? Certe si sic pauci inuenirent mali. quod pauci
sunt et vix aliquid quod non appetant consolari. Sed certe illi filii
tui percipiunt quod corrigere non desinis. nam se cum talibus con-
moraris. Non igitur hoc reuertat sed diligat. nisi quod modo vult tam
quam specialis amicus: imo tanquam charissimus filius cum domino ha-
bitare. Et hec nos per stimulant et faciunt currere ad maio-
ra. faciuntque ascendere ad montana et ad celestia pre-
planda. Hec sunt certe que ceteris patientibus membris com-
pati instruunt. Quomodo enim primo iniurias passiones et da-
na patienti participat: quod eas nunquam probavit. Propterea dicit
apostolus ad Hebr. Non enim habemus pontificem qui non possit com-
pati infirmitatibus nostris. Et hoc est quod in suo corpore fuit
eas expertus: sicut ibidem innuit. Et si nunc alijs non com-
patimur: quomodo cum illo pregnabimus. aut si membra mortua
et insensibilia sumus quod restat nisi ut de corpore excidamur
Aut dicito mihi quomodo tuo capiti christo pro te mortuo scies
participari qui non pateris. Aut si non participaris quomodo sibi po-
teris transformari? Sed certe si nihil aliud te moueret: hoc
solum deberet te facere avidum passionum. Quid peius aut
magis mortiferum aut pestiferum quam passionibus christi non com-

Pars

pat: aut tanti beneficii ingratus existere. Aut quod fructuosius aut suavius quam illius passionis ex corde passionem plenam gerere. Quod bene nullus potest facere nisi qui iniurias passus vel expertus est. Aut dic mihi quid nobilius est quam assimilari filio dei. Quomodo si nunc ei dissimiles fuerimus per consolationes et honores: erimus sibi conformes in regno dei. **V**inime. Quid enim abominabilius quam videre per me vilissimo stercore dei filium in assumpta humanitate iniurias et opprobria sustinere. mortem turpissimam et grauissimam tolerare: et ego velim ab hominibus honorari et delictis affluere. **Q**ui homo stercus et plura quam stercus: per iniuriam quam sibi feceras ipse semetipsum ad talia iudicauit. ipse scilicet actor et iudex super se reflexit iudicium amarissimum et tu adhuc coram eo: qui sibi iniurias: vis pertransire impunus. **S**altem coram oculis sic per te afflictum prende merorem et corde te offer ad consilia patientia. et certe non dubites quod ex quo est sufficienter punitus: si hoc iterum sustinere volueris et toto appetieris corde: non sustinebis hoc. quia non vult ut pro eadem iniuria bis passio inferat. **S**ed quod credis iniurias esse in honorem conuertet. et quod credis tribulationem esse in consolationibus mutari videbis. et ubi credis esse damnum reperies fructum multum. **E**t quanto iniuria maior. tanto honorabilior eris. et quanto tribulatio et afflictio intensior: tanto magis consolaberis. et si omnia propter spiritum amiseris: certe ipsum qui est omnia possidebis. **S**i autem honorem appetieris depmeris. si consolationes: tribulaberis. si temporalia pauper eris. **Q**ui enim aliquid propter deum appetierit se affliget imo etiam si se indebite dilexerit: se occidet. **S**i autem se odians deum dilexerit: ipsum plenarie possidebit. **U**nique qui deum diligit ipsum habet. et quanto perfectius deum diligit tanto perfectius ipsum habet. **Q**ui stultissimi homines quomodo

Secunda

hic oculos vros non ponitis si vultis vos et oia abhor-
rere. Certe cum videritis vos possidere creatorem omnium
et mens vna in ipso quiescit. oia mundana vanita-
tem reputabit. et corpora vestra dum adhuc sunt mortalia
tanquam stercoza erunt vobis abominabilia. et sicut qui aufer-
ret stercus vel aliquid abominabile ab oculis vestris: sic qui vos
usque ad mortem affligeret. Et sicut qui detestaretur quod abo-
minaremini gauderet: sic qui vos detestando iniurias et
opprobria vobis dixerint et fecerint exultabit. Nam ni-
hil poterit vobis aduenire aduersi quia consolatioes et hono-
res non poterunt vos decipere. eo quod de ipsis non curabit: sed
eorum fructum appetetis. Aduersitates etiam non poterunt vos
decipere. quia ipsas affectat. imo quanto maior erit tribula-
tio: tanto maior erit consolatio: quia magis in hoc casu adimple-
bitur desiderium vestrum. nam certe sic deberet esse. Quis
enim non deberet gaudere si separet a vanitate et coniunge-
retur veritati? Nonne hec oia sunt vanitas? Et quid est
veritas: nihil nisi deus. Et ideo oia propter deum: aut que in
ipsum non tendunt abhorrenda sunt. Si enim sic esses o homo
quod in solo deo velles affici et suum sitires honorem: et te ut di-
ctum est non diligeres sed odires: et ab alijs appeteres con-
culcari. viam diabolo obstrueres vel obstruxisses. ut ad
te penitus intrare non posset. In hoc enim concordant doctores
quod omnis malicie causa est timor vel amor: imo etiam cau-
sa ipsius timoris est amor sui. Quo ergo ex timore peccare
poteris qui te desiderabis affligi et poenitentiam et ab hominibus con-
culcari? Et quo amore tui peccare poteris qui te perfecte
odis et creatorem tuum diligis? Hec certe si habueris a sedi-
tate sepaberis et ad perfectam innocentiam et sanctitatis con-
summationem pertinges. et qui aliquando fuisti seruus diaboli. eris
primarius in regno dei. Quid ergo assequi ista tardas: qua-
re negligimus hanc mentis perfectionem habere? Nunquid hoc do-

Pars

num excellentissimū negabit nob̄ deus si ab ip̄o illō po-
stulare voluerim⁹. Certe non. De hoc te certifico sicut
possum: imo libētissime h̄ tibi dabit. Nō dico q̄ tibi da-
bit pati. qz non oīb̄ ꝓcedit h̄. s̄ tribuet tibi velle pati. z
h̄ tibi sufficit. Quis esset melius z velle pati z pati. Et
forte si dignus fuer̄: etiam istud dabit tibi. Et si dicis.
non possum tantū laborare vt ad tantā sanctitatē ve-
nirem vt solū deū diligerem z me sup̄ oīa abhorrerem
z ab alijs vilipendi appeterem. Et ego dico tibi q̄ ad h̄
non requirit̄ iste labor extrinsec⁹: aut corp̄is valitudo: s̄
poti⁹ sollicitudo cordis z corp̄is quies. labor cordis et
quies mentis. Non requirit̄ dico mult⁹ labor extrinsec⁹
qz ꝓ illuz destrueret vel distraheret h̄o interior. Labor
tñ pietatis z humilitatis ad hoc z ad oīa vtilis est. dñ
tñ quietē mentis h̄o custodiat. Nec requirit̄ valitudo
corp̄is: qz repugnat valitudini spūs. Requirit̄ autē la-
bor cordis in surgendo z totaliter se euellendo ab istis
infimis: z ad celestia ascendēdo. z dum ascenderis req̄-
ritur quies mentis. Vultū em̄ abhorret de⁹ cū q̄s eum
de gustat z tibi nō quiescit. s̄ poti⁹ tanq̄ de⁹ non esset si-
bi sufficiens. redit ad amplexanda stercoza. z sic inq̄nat⁹
iteꝝ vult dñm amplexari. Sz cū tu h̄ vni rustico face-
re non auderes: q̄ ip̄m deū pl⁹ oīni rustico vilipēdim⁹.
z nihilomin⁹ volumus q̄ in oīb̄ satisficiat voluntati
nostre: s̄ non est ita. Sed si impetrare voluer̄ sine ꝓpul-
sa h̄ tam precellēs donū z alia: ꝓus q̄ ad alia ad ipsum
reuerenter ꝓscendas. ibiq̄ quiescas: z sollicite roga euz
vt ampli⁹ non te ꝓmittat redire ad vomitum. Et si sic
feceris: non dubito q̄ ab alio splendore eterno illumi-
natus tuas miseras recognosces. z sup̄ oīa te odibis:
dīuinā expieris bonitatē: z oīa tanq̄ stercoza reputab̄.
z ꝓiūgeris amoris vincto soli deo. Qd̄ ip̄e nob̄ ꝓce. zc.

Secunda

Qualit̄ hō debz in omni actōe frui ꝓtemplatōe
S hō bene inebriatus amore sui **Ca. VII.**
creatoris esset: nihil in oīb; quereret nisi quō suo
creatori posset diligentius ꝓfectius deservire. et
ꝓziā penitus quantum posset voluntatē abscondēs so-
lum que magz crederet deo placere cum impetu animi
asseq; conaref. ꝓ sic in oīb; ꝓ oīa non que sua sunt que-
reret: sed que iesu christi: obliuisceret quodāmodo suis:
solus memor dei. Hic talis ꝓ tantus ꝓre fervore et a-
moris magnitudine vel immensitate nō multū vt cre-
do distingueret inter gradū ꝓ gradū: vitā ꝓ vitā. statuz
ꝓ statū. ꝓsonā ꝓ ꝓsonā. tꝓs et tꝓs. locum ꝓ locū. ꝓ quo-
cunq; modo ꝓ quacunq; hora discernere posset qđ am-
plius suo creatori placeret statim ꝓficere conaref. toto
animi affectu tendens in deum. Quanto em̄ creature
ad deū minus reducunt: tanto a se inuicem disiungunt
ꝓ quāto ad deum amplius reducunt: tanto sibi mutuo
amplius vniunt. Omnino ergo cōicans. i. ad vnuz cōe
oīa reducens: qđ facit quis cū nihil req̄rit in oīibus
nisi honorificentā dei: ad quā facta sunt oīa. ꝓ ad hoc
vniuersa ordinar. ꝓ in vno creatore ꝓiūgēs qđ vez ē cū
vniuersa in deo collocat: ꝓ solū deū in oīb; intuet. oīa
cōmunicās ꝓ in vno creatore ꝓiūgēs. nihil in oīb; nisi
deū videret. sp̄ suspirans. sp̄ anhelans. ꝓ ad seruenduz
deo suo in oīib; tot⁹ accēsus. totus ignit⁹. nō ꝓsidera-
ret qđ sibi suauit⁹. qđ dulci⁹ esset. ꝓ in oīib; qđ deo suo
amabili⁹. **F**elix talis qui cum actiua ꝓtemplatiua
haberet: qz sic dño ministraret vt martha: vt tñ a pedi-
bus dñi nō discederet cū maria. sic se angelic⁹ sp̄ritibus
niteref ꝓformare: q nob ministrādo a diuina ꝓtempla-
tione non vacāt. Quid em̄ est hoc (scz dño ministrare)
aliud nisi cum ministrat sano. cū visitat infirmū vel ser-
uit infirmo. sp̄ in eis dñm intueri ꝓ frui deo ꝓximo affe-

Pars

stendo. Manū porrigit ad proximū z cor ad deū. Pro-
ximo seruit non vt hoī: s̄ vt in homīe deo. Totuz sp̄ res-
fert ad iesum qui dicit. Quod vni ex minimis meis fe-
cistis: mihi fecistis. Et ideo cum in lecto videt primum
infirmū: sibi videt q̄ videat ch̄m suum. ac p̄ hoc sibi ni-
hil difficile. nihil sibi abominabile. nihil ignominiosum
estimat facere pro infirmis ac pro alijs desolatis. Soīa
dulcia. omnia suauia. omnia amabilia iudicabit: cum sic
in proximo ministrat ch̄sto. Credo sine preiudicio: q̄
qui sic vt dictum est feruenter z diligenter ch̄sto ī pro-
ximo ministraret pure p̄pter ch̄stū. tendens in ch̄stū:
q̄ plus mereret z virtuosius moueret z a deo amplius
approbare q̄ si p̄rio corpi ch̄sti ministraret. Et h̄ sic
patere potest. Unus enim pessimus homo si videret
ch̄stum esse in vno lecto z bene cognosceret eum. non
est dubium quin sibi feruenter z diligenter ministraret
sed sibi id est ch̄sto in proximo cum tanto seruore z di-
ligentia ministrare non posset nisi p̄fectus vt credo. im-
mo vt ita loquar z plus q̄ p̄fectus. Et ideo cum to-
to animi conamine hanc gr̄az habere conemur. Quis
de cetero abhorrebit leprosum. declinabit infirmum: ne-
gliget desolatum: cum in eis intuemur ch̄stum. z plus
ibi possumus mereri z deo placere vt probatum est: q̄
si etiam ministraremus ipsi ch̄sto. Indicabo tibi sp̄o
sa quez diligit aīa tua. Certe in infirmaria iacet. ibi an-
gustiatur ibi dolore torquetur. Curre z sibi ministra. si
huc compatere infirmanti. Cur instas sponsa quoti-
die vt sponsi osculo osculeris: accede ad leprosum z os-
culare eum: quia ibi iacet leprosus. Cur sponsa misera
p̄ sponsi amore languere te dicis: z ipsuz quotidie nu-
dum. discalciatum z afflictuz ante te vides trāsire. z ne-
gligis z etiā non p̄pateris ei. Et si non possumus fra-

Secunda

tres omnibus prestare obsequia: quia multi sunt indigen-
tes saltē omnibus compassionē donem⁹ ⁊ in oib⁹ p̄sidere-
mus ch̄m. Credo firmiter q̄ si ch̄m neglexerim⁹ in ce-
no vel in terra: q̄ ip̄m nō hēbimus in celo. Audi q̄d ip̄e
dicit. Infirm⁹ erā ⁊ nō visitast⁹ me ⁊c. ite maledicti ⁊c.
Et bñ nostis q̄ non sunt hec v̄ba mea: s̄ ch̄i ⁊ ineffabi-
lis veritatis. Timeamus ḡ fr̄es hanc sn̄iam: q̄ totiens
negleximus eū. Nō interrogem⁹ eū decetero nec dica-
mus ei. vbi iaces. vbi cubas in meridie: quia iam nouim⁹
locum. Scim⁹ em̄ eum in infirmaria iacere. non autē
restat nisi p̄stare obsequiū. Audite obsecro p̄siliū meū
⁊ nō aspiciatis ad factū meū. Qui em̄ vult vt dixi cum
actiua p̄templatiua vitā h̄re vt suū dñm in oib⁹ p̄tem-
pletur: videt mihi q̄ hec via sit breuis ⁊ bona. videlicet
vt se totū recolligēs intret ad cor suū ⁊ in intima cor dis-
ingrediēs se resoluat in deū: vt nihil nec videat nec sen-
tiat nisi deū. ⁊ tunc aliq̄ mō sic deificat⁹ ⁊ transformat⁹
in deū ad quocūq̄ se vertet nihil nisi deū cōsiderabit. ⁊
quicq̄d opis faciat: non hōi s̄ soli deo facere existiabit
Et dū hanc formā tenebit in oib⁹ deū videbit. ⁊ in la-
bore actiua p̄templatiua fruet. Et si p̄tingat: imo quia cō-
tinget ab hac nobili forma discedere ad ipsam statim
nitat hō redire. ⁊ hoc totiens faciat q̄ quasi in habitus
ducat. ⁊ h̄ mag⁹ honore ⁊ diuina largitate q̄ aliq̄ indu-
stria impetrare se credat. Et si hec oīa nimis difficilia
tibi vident: saltem ad h̄ conare vt sp̄ ⁊ in omnibus queras
facere q̄d sit mag⁹ honorificū deo p̄forme ch̄o. vtile tibi
⁊ primo. afflictiuū ⁊ ignominiosum corpi pp̄rio. Q̄d
ip̄e nob̄ p̄cedat q̄ est bñdict⁹ in secula seculorū. Amē.

¶ Quoddā delectabile ⁊ allectiuū. **Ca. VIII.**
Auma mea liquefacta est vt dilectus locut⁹ est ⁊c.
Ad mira ⁊ inestimabilis p̄tus amoris. deū indicat

Pars

ad terrā. mentem eleuat ad patriā. z deum z animam
simul ꝓglutināt ad gloriā. deū facit hōiem: z hōiem fa-
cit deum. tpale facit eternum. imortale occidit. mortale
imortale facit. z imū excelsuz ꝓstituit. inimicū facit amī-
cum. seruū facit filiū. z abominabile facit glōsum. fri-
gida facit ignea. obscura facit clara. dura facit liquida.
Nam aīa mea liquefacta est zc. **O** verbuz admirabile
o verbū nūmū delectabile. ego vilissimus z neq̄ssimus
seru⁹ tu⁹ dñe de⁹ meus: q̄ etiam nō sum dignus aliqua
tua creatura vocari nec esse: q̄o sum tibi tāto charita-
tis vinculo colligat⁹: vt ad verbuz tuū ꝓ amore fuerim
liquefact⁹: **O** ardor amoris q̄ intima ment⁹ in deum
effundis. Nā adamantina erat aīa mea z eius intima
nūmū solidata. nūc amore liquefcit. nūc extra se exit. et
in deū totaliter se diffundit. ꝓpriū locū relinquit z i deū
currit. absorbetur a deo z obliuiscit sui **O** amor q̄d tibi
tribuam q̄ me fecisti diuinū. **V**iuo ego: iam nō ego. vi-
uit aut i me ch̄s. **I**nenarrabilis est virtus tua o amor
q̄ lutū in deū transfigurās. **Q**uid ḡ te potenti⁹. q̄d dul-
cis. q̄d iocundi⁹: q̄d z nobili⁹ obsecro: **B**one amor q̄
terrena ponis in celū: deficio tui memor: z fac me vniri
dilecto. **O** felix amor q̄ nos facis languidos: z sponsi
nostri amplexib⁹ sustentari. **O** desiderabilis amor qui
summīs delitijs replet egētes. **S**z si liquefacta es ad
verbū ei⁹ o aīa mea: q̄o sustines amplex⁹ ei⁹. q̄o non
es ꝓsumpta ad oscula ei⁹: **S**i liquefacta es ad affatuz
eius q̄o non es absorpta cum intras ꝓ vulnera eius z
puenis ad cor eius: **S**ed o mira dilectio z mira iocun-
ditas. vt (q̄d non meremur noiare) possum⁹ masticare.
Nō mereor esse ancilla: z facta sum in delitijs charissi-
ma. **Q**uis sufficit tāti amoris etiā scintillā modicā itue-
ri: **Q**uid est hoc: **N**escio. capere nequeo inq̄r: s̄ obstu-

A

Secunda

pesco admiratione. iocundor delectatione. inebrior exultatione. Sz quid merui: qd feci vt rāta mihi bñficia exhiberes. Te persecutus sum z in te collocatus sum. tuā faciez pspui. z tu oscula mihi tribuisti. te vulneravi gladio: z tu me a morte liberasti. te repleui dolore: z tu me gaudio z psolatōe. Occidi te deū meū. z mihi te felicez vitā tribuisti. Mira mutatio dextre tue. Nō ḡ misisti ad p̄bū tuū lq̄scit cor meum: imo decetero tot⁹ accendar z totaliter liquefiam: vt ī te totaliter sim effusus: n̄hil preter te videā. nec in aliud cogitata. dicta vel facta transeāt vllō mō. imo mirum vides quō non sumus sic intenti ad te q̄ ignoremus om̄ia p̄ter te. Si em̄ habemus te: quid amplius volum⁹. In te ḡ dulcissime dñe iesu quiescat mens nostra. z a te nec ad modicū separatur. Stultissimū quidē est tam nobilissimū z iocūdissimū locum exire. Quō audem⁹ nisi dulcissimū sponsuz inspicere: ne subtrahat a nobis: quid queso nos mouet aliud intueri? Nonne terrena sunt stercoza. z h̄ est summū bonū? Quō om̄ia non desipiunt z despiciunt: quō om̄ia non ferent ad p̄nciam tantī boni? O o stulticia hominum impiorum. redite preuaricatores ad cor. In vob̄ ē reḡm dei. z vos p̄ sanie fetidissima īsanit⁹ z diabolicā fuitutē subit⁹. In vob̄ ē certe de⁹ nr̄. Quertimini sup̄ eū z fruamī ip̄o. z quē p̄us p̄tēpsistis nūc z decetero p̄tēti sitis. z hec sit portio vestra. Qd̄ nob̄ p̄ccdat zc̄.

¶ Qz sit homo bene ordinatus in cogitatione locutione: z operatione. **Ca. IX.**

Seruus dei nunq̄ deberet: nec aliud: nec aliter cogitare. loqui z opari q̄ si deū facie ad faciem videret. Nec em̄ dubium est q̄ sic est nob̄ p̄ns deus: z sic nos videt sicut si eē m⁹ in celo empyreo. in sede beate virginis. q̄uis non sic influat hic sicut ibi. Et ideo q̄uis eum non videamus ex quo scimus eum esse iuxta

Pars

nos etiam in intimis cordis nostri. non propter hoc debemus plus vel minus vel aliter loqui aut facere quam si semper videremus eum. Tantum enim timeret seruus imperatoris si sciret quod imperator esset iuxta eum et videret eum. et quis ipse imperatorem videre nequiret. quantum timeret si imperatorem videret: imo forsitan magis. Nullus enim seruus est qui non timeat proprie quod videatur a domino suo. Unde si sciret seruus pro certo quod dominus suus non posset eum videre. nec etiam scire posset quid seruus faceret. non timeret tunc dominum ut credo. Sed si sciret se videri a domino: et dominum tamen videre non posset: tunc multum timeret. Quanto ergo magis dominum nostrum timebimus: quia nobiscum et in nobis est et omnia intuetur: debemus semper moueri timore. reuerentia. deuotione. amore: et erubescencia peccatorum. Virum est certe quomodo tam modica scintilla (sicut est cor meum) non absorberetur totaliter ab immensa bonitate diuina et quomodo seruus dei amore domini sui non semper inebriatus incedit. Hoc credo fieret si illi bonitati immense vellet applicare cor suum. Unde de hoc non dubitet aliquis: quod quanto magis illi bonitati diuine vellet applicare cor suum. tanto melior et perfectior esset. et qui in summo bono cor suum applicare posset: ut penitus oblitus omnium preter ipsum toto animi conamine in ipsum tederet ibique quiesceret. non statim a tanto bono resiliens. tunc credo quod absorptus dulcedine consummaret in statu. Tunc enim inter consolationes et tribulationes: vituperia et honores. blademata et opprobria inseparabilis pransiret nihil sentiens nisi deum suum et solum eius affectans honorem. Tunc reprehensor dici posset potius quam viator. beatus non miser. angelus non homo. non peccator sed sanctus. Et si ad hoc pringere cupis o homo hanc breuem regulam tene.

Secunda

Quicumq; vult esse summatus in statu dz de sua virtute totaliter despare z plenarie se quertens z pmittens in manib; pietatis immese toto corde pfidat de ipa. nihilq; quantū in se est omittens de ptingentib; fideliter agat quicquid pōt cernere ad sui p̄tinere honorē. Sz et hoc in pfata regula scriptum. est donū dei p̄maximum. Et q̄squis h̄ habuerit nō a se s̄ a deo fideliter habuisse recognoscat. sciens p̄ certo q̄ ad h̄ p̄ se est impossibilis. s̄ pronus potius ad digna tormēta mortis eterne. A q̄ morte nos custodiat ille q̄ est b̄ndict⁹ i sc̄la sc̄loz Amē

De Ordinatione ad proximū **Ca. X.**

De proximo accipe h̄ac doctrinā. Unūquēq; hominē de mūdo reputa teipm. z si h̄ b̄n feceris z in corde tuo b̄n impresseris: non est dubiū quin bonū suū sicut tuū diliges. z qd̄ ad salutē suā spectare videris sicut pro te sollicite curabis orōne. exhortatōe: z auxilio. z quocunq; mō poteris. Et cū ipm videris bona dicere vel facere repleberis gaudio sicut si tu diceres aut faceres. Si aut̄ sciueris ipm esse in pctō aut in aliq̄ sp̄ali vel sp̄iali delicto v̄ defectu nimīū p̄dolebis: z ipm put poteris a malo reuocabis. z induces ad bonū. De miseris aut̄ corpis sic p̄pateris sibi ac si illas in p̄prio corpe haberes. z sic libēter ac diligēter seruias ei sicut faceres tibi. z etiā qz te debes odire: illū aut̄ diligere. Et ideo si te offenderit dicto vel facto. nō plus curabis q̄ si tuipe hoc fecisses vel dixisses. z eo ampli⁹ tibi placebit. qz ibi est maior merēdi materia. Et si qd̄ feceris boni vel dixeris: nō plus eleuaberis q̄ si ali⁹ fecisset vel dixisset. Et si aliquē defectū nō culpabilē feceris corā eis: nō pl⁹ curabis q̄ si in p̄uato vbi null⁹ vidisset fecisses. Inde etiam sequit: qz si vnūquēq; reputaueris teipm qz nullū specialem hēbis: z qz oēs tibi singlares erunt: nullus plus

Pars

altero diliges. nisi quantū noueris ip̄m meliorem esse: non quia tibi plus familiaris vel notus. Nec etiam circa quantūcumq; bonū debem⁹ affici. s̄ solūmō circa deum siue in se absolute: siue etiā in q̄tum illi vel isti tanta bona largit. Possum⁹ tñ plus orare pro illis q̄b sumus mag⁹ obligati. Nec tñ sic orandū est p̄ illis vt alios dimittam⁹. Hoc aut̄ solū appropriat̄ tibi. s. tuā culpam ⁊ defectus tuos: ⁊ q̄ te viliorē oib⁹ reputes. Et nō solum tua: s̄ etiā aliena pctā reputes esse tua. ⁊ p̄ ipsis veniam postulabis sicut ⁊ p̄ tuis. Et si dicas. quō possum om̄s hoīes estimare meip̄m: Hoc te docet facere p̄fecta charitas. q̄ te eis p̄iungens vnū cum eis facit. Hoc tñ clarius intuet ⁊ ad hoc faciendū facili⁹ mouet q̄ cor suum in honorē dei totaliter radicauit: nihil aliud nec in se nec in alijs querēs. Un̄ hec est via optia q̄ q̄ vult deū ⁊ p̄mū diligere solū honorē dei sitiat: ⁊ cū magna auditate querat. nihil aliud intendēs in oib⁹. Qd̄ nob̄ cōcedat deus eternus. Amen.

¶ Qualiter zelator aīaz se ordinare ⁊ h̄re debz. Et debet esse modus ⁊ forma p̄parā. **Ca. XI.**
Hdi ⁊ disponēdi se vt possit quis fructificare in primo sine sui detrimēto. Quia p̄tingit aut p̄tingere aliqñ pōt q̄ in p̄curanda alioz salutē p̄pria negligit. imo p̄pria suffocat. Cum ḡ vis p̄ primo orare vel ei p̄dicare aut lectionē legere vel eius p̄fessionē audire: aut aliq̄ talia facere. Primo faciem mentis ad eternū lumē uerte ⁊ ad eius splendorē. Confortare spū vt nō p̄ualeat caro. Abstine ab exteriori hoīe q̄tum potes: vt solum sis interior ad interiora uersus. Tunc eundem interiorē hoīem in primo p̄sidera: de eius exteriori (nisi in q̄tum ad interiorē ordinat) nō curans. Tūc interior tuus hō ad interiorē p̄ximū uertat. ⁊ vtriusq; exterior

A 3

Secūda

In supradictis actibus tanq̄s vanitas negligat: ne p̄ ex-
teriozem interior ad vana trahat. Ip̄m ḡ exteriorē p̄t̄
mī hoīem tanq̄s sacculum stercoꝝ relinquēs p̄sidera in-
teriozem ad imaginē dei factum. sanguine ch̄zi redem-
ptum. locū sp̄s sancti. habitaculū ch̄zi dei. p̄t̄uris z sapi-
entie sedē. z ad eternā beatitudinē possibilē. Tunc ho-
noris dñi tui sitibū dus ingemisce z ploza: quia ei⁹ ima-
ginem vides denigrari. p̄ciosissimū sanguinē cōculcari.
sp̄s sancti habitaculū pollui. sponsam ch̄zi p̄stitui. eius
sedē deiici. z totā suā beatitudinē p̄ vilissimis stercoꝝ
cōtemni. Mirum certe videt̄ quō iusti oculi possunt a
plozatu cessare vidētes tantaz vesantiā in proximo: imo
etiā fuisse aliq̄n in seip̄o: z tantā iniuriam deo suo fieri.
Quis mihi queso dabit vt cū **Harcho**cho induit⁹ sac-
co p̄ tanta p̄p̄i nece: nō imminente vt illa iudeoꝝ: s; iā fa-
cta: q̄tidie plozem: imo p̄tinue vsq; ad fores palaciū plu-
lando incedēs. Si em̄ ille p̄ corpali morte iudeoꝝ tan-
tum dolorē z tristitiā p̄t̄ nimīā plenitudinē charitatis
publice p̄tendebat. quō ego miser lachrymis impono
quietem: qui infinitā stragem video aīarum z deū meū
p̄ nihilo reputari. Animes hīs aīa viri iusti z dei sui cō-
temptū non sustinēs. aīarum mortem abhorrēs. conet̄
modis om̄ib; quib; potest animas a peccatis liberare.
Quō potest dicere se deum diligere z eius amorē appe-
tere q̄ eius imaginē videt iacere in sterquilinio z nō cu-
rat? Aut quō si cogitat q̄ filius dei p̄ aīabus redimen-
dis mortuus est. quō z ip̄e p̄ aīabus mori nō cupit. Et
maxime cum vldet ch̄zi sanguinez pedib; p̄culcari. quō
queso potest hanc sui dñi iniuriā sustinere? **Quō** se to-
tum nō fundit in orōne. q̄tidie clamat in p̄dicatiōe. aut
p̄ximos instruit lectōe: vel eos audit in p̄fessiōe: vt hūc
sui dñi sanguinē recolligere possit: aīas recolligēdo z cō-

Pars

uertendo. Quid plura dicam: credis ne te esse habitaculum spūs sancti qui vides eius templū latrinam fieri z non clamas sed dissimulas: qui solum tuā quietē req̄ris: Absit. Quō ḡ credis te sponsi amicitiam habere qui eius sponsam ab adulterio non custodis: aut adulterantē non reprehēdis cum facultas non desit. aut eā festinanter ad sponsum non reducis. Aut quō poteris eternaliter summo bono p̄frui qđ vides adeo p̄temni: vt pro vilissima sanie cōmutetur aut negligat: imo potius blasphemet. z tamē ab hoc p̄temptu negligis animas remouere z ad eius amorem p̄uerrere. His auditis sandant̄ obsecro corda nostra. z nullo modo tantā dei iniuriā patiamur. Fateor (vt vos ad animarū zelū alliciam) in corde meo iacere. qđ si certissimus essem qđ nunq̄ deberem p̄frui deo meo. nihilominus vellent ad honorem suum libentissime pro qualibz anima peccatrice semel mori. ita qđ tot mortes in presenti sustinerem quot sunt in mundo anime peccatrices: vt ipse consequerētur gratiam in p̄senti z gloriā in futuro. quanto magis si secum deberem postmodum gloriari. Ista charissimi sez diuinus contemptus z animarū interitū sunt que deberent nos inflāmare ad p̄dicationes. confessiones. oratōes. z ad bonorū exemploz exhibitiones. nō vana gloria. non cordis iactātia. nō p̄placētia hūana. nō aliqua vtilitas mundana. Solū ab aiab̄ iesum ch̄m crucifixum queramus. empte em̄ sunt precio magno: vt aut p̄ciū reddāt aut in emptōe p̄maneant. Inebuemus eas sanguine: non curiositate. vt sic dñm nostrum crucifixū p̄cipiscant. Dicat q̄libet nostrū eis. Nihil iudicavi me scire inter vos nisi dñm iesum z hūc crucifixum. nō certe Aristotel' vel Platonis philosophiā. Illū em̄ rep̄uto hoc solū verbū dicere posse: qđ nihil a p̄

Secunda

primo nisi passionē christi requirit. et in quolibet primo sibi videt quod videat iesum christum passum. Un̄ signāter dicitur inter vos nihil me iudicavi scire etc. Quid dicat: Nō solum v̄ra non volo aut vob placere cupio. s̄ nec etiam vos ipsos aut aliqd aliud cognoscere me iudico: s̄ in oib̄ solum dñm iesum et hunc crucifixum. Et bñ dicitur: nō iudicavi. qz etsi alia habitualiter sciam: sic tñ ad hoc. scz ad ch̄i passionē sum totaliter intent⁹ vt meū iudicium ad aliud non flectat. Posset aut̄ illd̄ verbum alit̄ ad aīaz p̄solatōem exponi. tantū sum in hac passione in deum inebriatus: vt quicquid aliud offerat mihi aut visui aut gustui seu auditui siue alij sensui. et qcquid sit p̄ter istud totum reputo esse nihil: quia iam non delector. iam nō glorioz. iam non morioz nisi in sanguine ch̄i. Ad hunc em̄ totaliter sum p̄uersus. Nō sunt oculi mei pleni ad/ulterio: s̄ ch̄i tormēto. Non os meū plenu est detracti/one: s̄ ch̄i passione. Et sic de alijs p̄sequere sensib̄. quicunqz es qui h̄ dicere potes. qz longe est a me verbum istud. Et si in p̄bis istis nō fuit hec intentio Pauli: sic tñ intentio nostra: qz non intēdo hic intentiōem pauli exponere. s̄ nostrā deuotiōem excitare. Qd̄ nob̄ cōcedat q̄ est bñdictus in secula seculoz. Amē.

¶ Qz homo debet affici amore solius christi: terrenorum vilitate contempta. **Ca. XII.**

Anima rōnalis ad imaginē diuinā p̄creata inter deū et irrōnales creaturas media cōstituta. nō ad infima p̄ amorē se deberet inclinare. s̄ solum se erigere ad deum: eius inebriata amore: inferioruz vilitate p̄tempta. Et si ad aliquā p̄tingeret se vertere creaturā etiam eq̄lem: vtpote alioz hoīm aut angeloz. statim deberet oīa ad amorem dilecti referre. solum ad suum sponsum vnicū medullit⁹ et impetualiter tendens nihil

Pars

Inueniens columbina sponsa in quo nisi in sponso reque
scat pes ei⁹: nec etiam appodiet aut adhereat yllo mō.
Nescit castissima spōsa viuere nisi cum sponso. sicut nec
piscis nisi in aqua vel infra aquam. Ibi natat aīa deli-
cata. ibi delectat. ibi reficit inarrabili ⁊ suauissimo nu-
trimento. Si quo mō erit statim incipit palpitare. sta-
rimq; ad igneum flumē seu fluuiū rapidūq; redit extra
ipm omnia suspicās mortem esse: tota liquescit ⁊ resolu-
tur in dilectum. O amor qd facis: qd h amore nobili⁹
quid vtili⁹. quid suauis⁹? Et tñ oēs aut qñ oēs negligū
hūc amorē. Nūc hic dicit p̄r. Qui manet in charitate in
deo manet ⁊ de⁹ in eo. Qd nob pcedat ⁊c.

¶ Descriptio Beatitudinis **Ca. XIII.**

Alcipe charissime frater sane vba q̄ de beatitudie
dicam indignus. Nam sic puto eā posse describi.
tu tñ corrige. Beatitudo est plena ⁊ intima in de-
um resolutio: Beatitudo est summa exultatio de hono-
rificentia dei. Beatitudo est ex castissimis ⁊ eternis am-
plexibus sponsi cū sponsa. vel sponse cū spōso m̄rimoni⁹
p̄summatio. Beatitudo est diuine dulcedinis inebria-
tio sine fine. Beatitudo est incessabilis ⁊ irremissibilis
foznax amoris. Beatitudo est sol iusticie splēdor eter-
nus. Beatitudo est cū imenso desiderio plena refectio.
Ad quam nos pducatur qui viuit ⁊ regnat p̄ eterna seculis
la iesus christus. Amen.

¶ Oratio Deuotissima **Ca. XIII.**

O Deus meus. a amor me⁹. o lux delectabilis. dulce
odo inestimabilis. O suauissima irradiatio. O io-
cundissima p̄templatio. O nutrimentū deificum
pabulū suauissimuz. sapidissima degustatio. indicibilis
refectio. O mellifluū osculū ⁊ amplex⁹ felicissimus. O
indissolubilis cōiunctio. cordialis diffusio. medullaris

Secunda

transformabo. **S** accensio amantissima. inflamatio in-
centiua. ebriatio sobriissima: z liquatio solidissima. **S**
ponse meus. **S** de^o me^o. **S** amor me^o. **S** cordis ur-
bilus. **S** mentis ardor. **S** amoris incendiū. **S** dulcis-
simū solacium. **S** verissimū gaudiū: irradiat fulgoribz
aiam meā dulcissime charitatis tue transfixam iaculo.
z amoris facibz inflamata sapidissimis affectiōibz tuis
z amore languētibz desiderijs refice dulcorata. Amē

¶ Quedam Notabilia.

Ca. XV.

Sem aliquis princeps inuitasset aliquē pauperem
z vilissimū hoīem ad puīniū abundās z delicatuz
in quo omīs sufficiētia z suauitas reperiri posset:
que regiri posset in aliqua creatura: z ille vilissimus hō
nausearet sup illo nobilissimo puīnio. z ad stercoza po-
tius inhiaret. deberet stultissim^o reputari. Sic imo si-
ne p̄patione magis stultus reputari debet quilibet hō
z maxime vir p̄fectus qui est ad celestes delicias iā vo-
catus. z p̄cipue sacerdos q̄ celestibz alimentz vescitur: si
cor suū istis corruptibilibz applicat. Et sicut sapiēs z de-
litiosus hō fetidissimā sanie m nō solū nō appeteret: sed
nec etiā videret vel noiare vel audire noiari abhorret.
Sic omīs vir p̄fect^o z sacerdos p̄cipue abhorre de-
beret quicqd̄ illas internas delicias modo aliq̄ impe-
diret. aut illud christi habitaculū mō aliquo macularet
Nā omī custodia deberet custodire cor suū. **S** mira ce-
citas oīm impioꝝ q̄ magis eligunt p̄cio aīe sue a diabo-
lo emere vnā fetidissimā p̄solatiōem z vilissimā: q̄ sum-
mam z excellentissimā p̄solatiōem a deo gratz habere.
Quis em nō putaret stultū illū qui poti^o vellet ab vno
tabernario vinū corruptū z fetidissimū emere p̄cio om-
niū bonoꝝ suoꝝ z se totaliter omī bono p̄ taz vilissimo
potu expoliare. q̄ ab vno alio dulcissima vina gratis

Pars

habere. et ex hoc omnibus bonis repleri. Hanc stultissimam
et multo maiorem adimplet peccator. Sicut enim stultus re
putari deberet et nunquam ad opulentiam pervenire ille mer
cator qui in cateruo mercationum loca et tempora et modum
mercandi notaret. et hec etiam referret alijs. et in seipso
sepius hec repeteret. et nunquam tamen mercationem bonam vel
utilem faceret. Sic qui tota die de regno celorum scripta
multiplicat et ipsis vacat et alijs etiam predicacione denun
ciat. et tamen nunquam aggreditur aliquam operationem bonam.
Quid prodest o stultissimi mercatores studere et predi
care et opere non implere. Sicut sponsa delicata et nobi
lis que haberet nobilissimum sponsum et pulcherrimum et
sapientissimum et optimum. non inclinaretur ad afficiendum
circa aliquem fetidissimum leprosum. Sic imo multo ma
gis affectus viri perfecti nullo modo non solum separari. sed
nec etiam retardari deberet ab amore dei sui propter amo
rem alicuius creati. nec villo modo prout potest. debet
affici circa aliquam creaturam. sed potius deberet abhor
rere et abominari: sicut supradicta sponsa predictum lepro
sum. Quod nobis cedat etc.

¶ Quedam alia notabilia. Ca. XVI

Sic pie iuste et caste debet vivere unusquisque: ac si sciret
proprie et pro certo se eodem die vel statim mi
graturum vel moriturum. Unde non est perfectio
onis ut credo quod communiter dicunt multi. Si scirent
me moriturum infra breve tempus: ita bene me prepa
rarem et tam sancte viverem. Debet enim perfectus di
cere non sic: sed sic. Si mille milia annorum viverem: et
scire pro certo: ita studiose tam iuste et sancte ac sollicitate volo
deo meo vivere ac si hodie deberem de hoc mundo transire. et si
filius: non mercenarius vel servus appareret. Sicut ei diligo

Secunda

deum z ipi seruiio ppter se. cum eque bonus sit si multuz
vixero sicut si paz. ita debeo ei seruire z eum diligere si
multu vixero sicut parum.

Ca. XVII.

Qualit se dz hze sacerdos cu ad corp⁹ chzi venit
missam celebrandam sex psidero attendenda.

Primu est ronis discretio respectu veritat⁹: vt scz
sciat quid. qd recipere debet. Quid: qz vez deu qui
fecit celum z terrā: z vez hoiem q p nob pependit in li
gno. Quis: qz hō nō bestia: nisi p pctm. Vñ p ceter⁹ re
pellat a se sacerdos bestialitatē pcti. Scdm est mentis
deuotio aut eleuatio respectu ei⁹ sanctitat⁹. Debet em
sacerdos psiderare q quem receptur⁹ est: sanct⁹ scōrū
oim est z omis sanctitat⁹ origo. Et ido quantū p⁹ san
cte z deuote accedat ad ipm: a se expellens oem amari
tudine pcti p lachrymaz p punctōem. z oem ariditatez
p deuotōis ozonem z dulcedinem. Tertiu est animi re
uerentia respectu sanctitat⁹ z maiestatz: vt. s. ad tam ex
cellentez dñm vereat accedere tam vilissima creatura.
Si em ante impatorē non esset dign⁹ stare hō infectus
putredine: quāto mag⁹ dñm recipere in sacramento altar⁹
indign⁹ est hō miser. cui⁹ oēs iusticie sunt sicut pannus
menstruate. Et si iusticie st⁹ tales qualia sunt pctā: Et
quidē indignissim⁹ est ad hō omis hō. psideret tñ q ma
ior est dignatio diuina q̄ indignitas nostra. benignitas
sua q̄ miseria nostra. Quartū est amor z desideriu cor
dis respectu sue bonitat⁹ z benignitat⁹. Vñ multū ca
uere dz hō ne cum tedio aut cordis tepore ad illud sa
cramentū accedat: in q̄ p̄tinet summa bonitas z infini
ta iocunditas. Vñ mirū videt quō in ista receptōe hō
nō liquefat amoris calore z quō nō absorbet suauitat⁹
dulcore. Consideret ibi sui dñi passionē si vult ad eius
amorē accendi. z illi⁹ nobilissimi corpis z sanguinis af

Pars

bationem: si vult desiderium prouocari: et tandem refid
puocatur. Quintum est pro se et pro alijs affectuosa et humi
lis deprecatio in sermone respectu sue clemencie. Ab ipso enim
secure potest petere quod dicitur. petite et accipietis: quante et inuenie
tis. Et ad hoc credo istud sacramentum maxime esse institutum:
ut postulet veniam: et gratia impetret in oblatione illius excellen
tissimi holocausti. Sextum est totius hominis summa diligen
tia respectu sue immense nobilitatis siue nobilissime imen
sitatis. Si enim cum diligentia magna seruit alicui principi
seculari. quanto maiori diligentia debet sacerdos domino suo
ministrare et cum omni vigilia tractare illud altissimum et di
gnissimum sacramentum ac si nihil aliud esset aut nunquam aliud fa
cere deberet. Debet esse ibi tunc intentio tota. prolatio
sufficiens et distincta: ut nihil ibi sit confusum vel diminutum.
Debet esse nihilominus ibi preteritio prouida et discreta:
ac omni honestate ornata ut sint omnia ibi honesta. et sic
omnia cum summa diligentia ibi operetur sacerdos. Ad hoc
consulo cuilibet sacerdoti ut pro ceteris hominibus se omni tempore ab
his omnibus que aliquid modo cor suum habitaculum summi regis sui
polluere possunt siue peccatis siue multis. tam occasionaliter quam
actualiter elonget se quantum potest. Tunc autem precipue cum
ad missam celebrandam vadit a cunctis se abstineat quantum
potest. et se totum recolligat in seipso ut nec sensus nec cogi
tatio diffundatur ad aliud. suam conscientiam discutiat dili
genter. et quod inuenerit laudandum laudet abundantia lau
chrymaz. vadat ad confessorem suum et extra euomat omnia
venenata. et immediate pacta prima (si tunc facere poterit)
recolligat semetipsum. ad diuinam maiestatem eleuet men
tem suam. diuinam consideret. magnificenciam et ad propria
miseriam se conuertat. ut sic videat quod magnus est dominus et quod
paruus seruus. imo quod vanus et inutilis seruus. Intret
quantum potest in deum. et in seipso quantum potest ad nihilum

Secunda

redigat. Et cū fuerit alteratus & diuinus effectus: vt q̄
si nihil aliud audiat. nihil aliud videat: nihilq̄ sentiat
aliud nisi deū. & p̄ter deū oīa reputet vanitatē. Tūc cogi-
get q̄lis fuit erga nos dilectio dei nr̄i: q̄ sic p̄ vili ream
mo p̄ tam detestabili voluit vilis & vermis reputari. et
sic vilem sibi vnire naturā: & in ea a vilissimis & abomi-
nabilissimis tam seua & turpia voluit sustinere. Tūc
ruminet illā magnificentiā charitat̄: & illo inestimabi-
li ardore quantū valet inflāmet. Et cum ignitus fuerit
caritate circa dilectū adapiat viscera pietatis. & sic p̄ se
vilificato: afflicto: & letaliter vulnerato cōpatiatur itra
se om̄ia illa vulnera in se transformet: ac si ipsemet iam
esset letaliter p̄ singula vulnerat̄. Et vt maḡ vulnera
christi eius animo imp̄manē discurrat p̄ singula vulne-
ra. & nunc quantū in illo vulnere passus sit meditetur.
nūc q̄tū i isto & q̄tū i illo. nūc q̄ta & q̄lia ista opprobria
nūc eē q̄nta & q̄lia fuerint illa flagella existiet diligēter.
Et cū sic i ista meditatiōe fuerit cū ch̄o crucifix̄ (q̄ h̄
maxie exigit in isto sac̄o) tūc cogitet q̄ illā tā nobilem
carnē i cruc̄ ara imolatā p̄ nob̄ dignat̄ est donare in cū-
bum. & sanguinē eius effusum pro redemptiōe humani
generis de latere suo in potuz. Et nūc credas q̄ san-
guis ille quem recepimus in altari sit extra corp̄ eius.
Sed tamen vt effusum pro nobis in passione recipere
debemus. i. sub illa intentione vt tunc eius dilectionez
erga nos mens nostra ruminet & cōsideret illius magni-
ficentiam sacramenti. & hoc intelligendo quantum pōt
quia vix poterit aliquam inuestigare scintillā tam imē-
si amoris dñi nostri iesu ch̄i in hoc magnifico sacramē-
to. Et cū bñ ruminauerit illud magnificū sacramentuz
saluatoris. & iam quadā celesti dulcedine imbut̄ fuerit
humiliter & reuerenter ad hoc sacramentū accedat & cū

Pars

omni diligentia missam psequat: adhibet alij s circa
stantijs quas in huius pncipio capituli ptractavi. Cū
aut recipere debuerit: aliq poterit pmeditari si placet. vt
pote dicat in corde suo Ad istd tam nobile sacramentū
suscipiendū nō sufficerent mille anni ad preparationez
condignam. Quanto magis ego miser indign⁹ sum q
quotidie pecco. incorrigibilis perseuero. z impreparat⁹
accedo. Quare dñe me fecisti vt tibi tam execrandam
iniuriam facerem: q te pono in latrinaz pctōz aīe mee.
Eteim nō est cloaca tam fetida sicut peccatrix aīa mea
Utina saltē p hanc immundā aīam meā aliq̄lis p̄pun
ctionis fluuius p̄trāsisset vel decurrisset: vt ibi nō fuisset
tanta pctōz sanies p̄gregata. Dñe iesu qd est h: nūqd
ibi te ponere debeo: Sed in infinituz maior est tua mi
sericordia q̄ mea miseria. Et ideo de tua benignitate
solū pfidens z te p̄sumo sumere. vt sic infirm⁹ accedaz
ad te medicum dulcissimuz vt sic tua medicīna liberer.
Quanto em plus infirmus sum: tanto pl⁹ te indigeo
deus meus. z in hac liberatōe mea mag⁹ apparebit tue
imensitas pietat⁹. Accedā ḡ ad deū meū pfidēter. quia
infinite sunt misericordie eius. z secum fruar delitijs be
atorum. Ingrediar ḡ sponsa ad sponsum secumq̄ vo
lo inseparabiliter cōmorari. Nolo ampli⁹ alteri adhere
re. vt cum ip̄o solo gaudiū habeā sine fine. Hec et alia
qui dicere voluerit corde dicat: nō ore. qz non credo ex
pedire illic p̄ferre alia q̄ illa q̄ in canone continent: **Ec**
nota q̄ fm meū iudiciū hec duo ad istud sacramentum
efficaciter recipiendum valent. scz cōpassio mort⁹ ch̄ri.
z vilificatio z annihilatio sui. vt scz quantū pōt vilis fi
at z indignus in oculis suis qui recipere debet. Cum
autē sacramentū expletum fuerit cogitet in corde suo et
dicat. Post tam nobile cibū nolo decetero stercoza de/

Secunda

gustare. Et cum ipse sit summa iocunditas nolo decere
ro affici circa aliquā creaturā. Si aut nullā affectionē
seu refectōem spūalem ibi habuerit: recogitet signū esse
infirmatē vel mortē. Ignē em̄ posuit in sinu et calorem
non sentit. mel posuit in ore et dulcedinē nō p̄sensit. Et
ideo talis suam miserā recognoscat: et mutet in melius
vitam suā. Si hō refectōem spūalem ibi recepit nō sibi
attribuat: s̄ infinite bonitati maiestatis diuine. q̄ se ad
bonos et ad malos extendit et dicat in corde suo. In me
dñs deus mirabilia opatur ad detestationem miserie
mee ad p̄uertendū meip̄m: et ad p̄uincendū b̄nificijs inf̄
quitatem meā magnā. Nam me mortuū sentire fecit et
vermē vilissimū celestia degustare. Si mihi pctōri ta
ta fecit dñs: q̄d faciet si correxero vitam meā: et cum to
to conamine voluero me in meli⁹ pmouere et celestibus
meditationib⁹ dedicare vel occupari. et decerero sibi so
li adherere. Q̄d tñ facere recogitet auxilio dñi: nō p̄p̄
tute. Et sicut cogitat: sic ope adimpleat. Q̄d nob̄ con
cedat q̄ est b̄ndict⁹ in sc̄la sc̄la. Amen.

Petitio aa excitandū cor i amore dulcissimi iesu.

Odñe de⁹ me⁹ quō ausus sum **Ca. XVIII.**
te alloqui vilissima creatura: Nā fetidissimus et
horribilissim⁹ sum et vile ster⁹: vermīq; nequiss
mus et vanissim⁹ hō. Tu aut es de⁹ deoz. rex regū. do
minus dominantū. om̄e bonū. om̄e honestū et pulcrū.
oīs vtilitas. oīs amenitas. oīs suauitas. fons splendo
ris. fons melodie. fons odoris. fons amoris. fons dul
coris. et intim⁹ dilectōis amplex⁹. Et tñ me rogas et ego
fugio. de me es sollicit⁹ et de te non curo. mihi sp̄ seruis
et ego te sp̄ offendo. te mihi tribuis: et ego te sp̄ p̄temno.
me ergo vanitatē et nihil diligis: et ego te infinitū et ine
narrabile bonū sperno. Fetorem. horrorem. mortalem

Part

Dolor: tibi o btiſſime. benigniſſime. amatiſſime ſponſe
pono. Pl⁹ me allicit creatura. q̄ creator. vanitas q̄ et
nitas. deteſtabiliſſima miſeria q̄ ſūma felicitas. Plus
me inclināt ſordes q̄ eleuet pulcritudo. fuit⁹ q̄ magni
tudo. amaritudo q̄ dulcedo. Nā z meliora ſt⁹ vulnera
diligent⁹ q̄ fraudulent⁹ oſcula. Et tñ pl⁹ approbo z affe
cto fraudulent⁹ vulnera q̄ diligent⁹ oſcula. Sz ne remini
ſcatis dñe delicta mea vl parentū meoz. h̄ pietatis tue
viſcera z dolores vulnez tuoz. Nō qđ ego h̄ qđ tu feci
ſtū me respice. Nō qđ egi: h̄ qđ tu p me ſuſtinuisti cōſi
dera. Si me vt oñdis dilig⁹: cur me relinqs. cur me. va
gari pmitt⁹: De ḡ amatiſſime dñe tene timore. reſtrin
ge amore. q̄eta dulcore. Dulciſſime ſpōſc: neſcio. neq̄o.
nolo tibi ſuire. tibi adherē. te toto corde: imo vix tua p
tricula cordis amare: z h̄ i me opari potes: tu ſcis. Hoc
de me tu vis z a me exig⁹. Quid ḡ deficiā in bñplacito
meo: vl tu i tuo. obſecro vt nō p̄ualeat hō h̄ de⁹. Noli i
hac p̄rietate deficere: h̄ me reficere. nō ſuccūbere: h̄ ſuc
currere feſtināter In viuēdo luxurioſe. i. nimis: imo me
z tuas creaturas laſciue amādo: totā meā ſbam diſſipa
ui. Nunc recognoſcēti penuriā z miſeriā ſuā z famelico
appetitu ad pane miſcōdie viſcera redeūti ſuccurre miſe
rendo. z me ocul⁹ tue pietatis agſce. z digre mihi radijs
tue gr̄e letabūduſ occurrere: z cū āplerib⁹ pac⁹ z quiet⁹
oſcula largiar⁹ mihi. Certe reco ḡſco q̄ in celū. i. in totā
curiā celeſtē z eccliam romaūā: imo in oēm creaturā tuā
z corā te: te p̄tēnendo peccaui: imo etiā tibi ſoli peccaui:
z malū corā te feci: z certe nō ſum dign⁹ vocari fili⁹ tuus
imo nec mercēnari⁹ vl etiā ſeru⁹ tu⁹ aut aliq̄ viliffima
creatura tua. Sz miſerere mei z dele iniquitatez meā: vt
iuſtificer⁹ in ſmonib⁹ tuis z vincas cū iudicar⁹: qz dicūt
aię mee inimici mei, nō eſt ſal⁹ ipi i deo eius. Obſecro

D

Secunda

lube vt detur mihi p̄ma charitat' stola: fidei feruentis
anul'. z calciament' eleuant' z p̄firmant' spei p̄tegan't
pedes. i. affect'. sanguie veri vituli occisi ipinguet' effe-
ctus: z reficiat' affect'. Apias cor meū bone iesu ad tua
vulnera vt q̄ntū me diligas recognoscā: vt sic ebri' tuo
sanguie tot' i te resoluar amore. Intret dolor tu' i inti-
ma mea: z erpiet oēm amorē meū alienuz. Sim tecum
crucifix' mūdo vt sim mortu'. z vita mea abscondita sit
solū tecū i deo. O vita p̄a. vita btā. vita felix: q̄ abscondi-
ta est ipi mūdo: z associata ipi ch̄zo. in deo cētro suo de-
taf. Unū est mihi necariū. vnū solū q̄ro. Abscedat ḡ a
me fantasmātū mltitudo: qz vn' est dilect' me'. vnus
est sp̄sus me'. vn' est amor me'. dñs meus iesus ch̄s
de' me'. Nihil ḡ mihi sapiat. nihil ḡ delectet. nihil me
alliciat nisi dñs iesus ch̄s. Tot' sit me' z tot' sum su'
z fiat cor meū vnū cū ip̄o ch̄zo. nihil me iudicās scire. ni-
hil amare. nihil affectare: nisi dñm n̄m iesum ch̄m et
hūc crucifixū. Ergo bone dñe iesu recollige me visceri-
bus. refice vberib'. inebria vln'erib'. Euigila ḡ aia mea
ad viscera p̄passionū q̄b' plozauit in infantia. sup iher-
usalē. sup lazaz: z in cruce: imo in ill' sup te. Et egredie-
bat' flui' de loco voluptat' ad irrigandū p̄adyfuz qui
est in q̄ttuor capita diuisus. Si em flui' lachrymaruz
eg' diebat' de loco voluptat' z oīm deliciaz: q̄nto mag'
dz egredi de loco oīm spuraciaz. Ergo bone iesu p̄ me
sūmis delitijs plen' plozasti. Euigila etiā aia mea ad
vbera instructionū. exhortationū. z p̄missionū q̄ habes
de p̄bo vite etne. Euigila etiā ad vln'era exprobratōis
illusiōis z occasiōis: ad dolores. s. passiōis z p̄passionis.
Attēdite in q̄t z videte si est dolor silis sicut dolor me'.
Imo dñe attendā z videbo si est amor sic amor tuus.
Imo z si est amor nisi amor tu'. Et iō nihil nisi te vlt' p̄t'

Pars

te volo amare. Tu dñe iesu me iniquū z pessimū ptem-
porē tuū. vilissimū fetorē stercoꝝ z horrozē vermiū tā-
tū amasti: vt tanta p me sustinere z pati digreris. z ego
te infinitū bonū. pzem p̄ssimū. sp̄sum dulcissimū. ois
pulcritudis. suauitat̄ z sc̄itat̄ fontale p̄ncipiū. nō tan-
tū diligam vt saltē p te moriar mūdo. imo moriar z mi-
hi: vt tot⁹ tecū affix⁹ liḡ nihil sentiā nisi te: vt z viuā ego
iā nō ego: viuat aut̄ i me ch̄s. Quid ḡ retribuā dño p
oib⁹ q̄ retribuit mihi. Calicē salutar̄ accipiā z no⁹ dñi
inuocabo. Sit ḡ h̄ calix passiōis p̄tinu⁹ in corpe. salus
sup̄abundant̄ gr̄e radicē in corde. melos diuine lau-
dis diffundat̄ q̄si indefinēter i ore. Laudabo em̄ deuz
meū in vita mea: psallā deo meo q̄diu fuero. Iocundū
sit ei eloquiū meū. ego ḡ delectabor i dño. Eleuabor z
ostendā ei faciē ment̄. z i aurib⁹ ei⁹ ab ore meo resona-
bit imēsa gr̄arū actio z magnificētie sue laus. Recedāt
ḡ de cetero oīa vetera de ore meo z de aīo meo: qz de⁹
sc̄iaꝝ dñs est. z ip̄i p̄pan̄ cogitatōes z voces. Arcū for-
tū sup̄abo: z induar p̄tute ex alto. Baudens gaudebo
solū i dño: z r̄plebit̄ os meū iubilo. z oīa ossa mea exul-
tabūt i deo meo: qz me totū offerā saluatori meo. Qui-
escet cor meū i dulcedie bonitat̄ imēse. laudabo excellē-
tiā gl̄ie sūme: z seq̄r vestigia passiōis acerbe. Corp⁹ cō-
tulceat̄. cor eleuet̄. laude ḡ r̄pleat̄ os meū vt die ac no-
cte q̄tidie dei mei magnitudinē loq̄tur vel cantet. Oīa
abijciēs. tot⁹ i te sitiēs. nihil p̄ter te sentiēs resoluar i te
z incētralit̄ q̄scā. Abcedat vanitas. accedat deitas. tñs
formet charitas: z siā tot⁹ diuin⁹. Apiatur cor meū. ape-
riant̄ cordis vlnera. iūgant̄ int̄ia. z sim vnū cū xp̄o. A⁹.

¶ Explicat Sc̄da ps hui⁹ libri. q̄ sp̄caliter tra-
ctat de his que ad p̄templationē dispositiua z indu-
ctiua sunt. z de p̄fectu p̄templationis.

Tertia

Incipit tertia pars huius libri

que specialiter tractat de contemplationis quiete. et de his que ad dictam quietem peruenire volentibus utilia et necessaria sunt. Et primo que sunt que inducunt hominem ad contemplationis quietem

Sed ad contemplationis quietem volueris. **Q**uia. I. peruenire: in te studeas tria radicare. **P**rimum est. ut quantum tuum conditorum offenderis et a te et ab alijs quotidie offendas recognoscas et de tuis sceleribus irime dolens. alijsque tanquam sibi patienter abundanter si potes quotidie lachrymeris. et hec cogitatio magis tristari desideres quam gaudere. cernens quod non sumus in statu leticie sed meroris. Magna est enim si deum nostrum sic quiter offensum in nostris delictis possumus toto tempore vite nostre plorando placare. Et hanc consolationem debemus eligere in presenti: pro posse spiritus nostras et primorum miserias et nequicias deplorare. et ipse benignissimus dominus anime sic fideliter in amaritudine existenti post lachrymatorem et fletum exultationem infunderet. Et sicut aqua in vite putrefacta cum solis calore decocta in vinum convertitur. sic lachryme imperfecte trito fervore charitatis decocte: in vinum leticie convertuntur. Nec enim decet dominum tam nobilem in aliqua domo habitare nisi mundissimam inuenerit: et cum omni diligentia lachrymis expiata. **S**ecundum est. ut nitaris quantum potes christi participacioni: et ubique eam tecum circumferre in corde. **N**isi enim participando nouerimus pati secum: secum non poterimus iocundari. Si enim bene passionem suam fueris meditatus et multum intraueris latera eius: cito venies ad cor eius. **D**extera eius sic coram christi dulciter colligat. cuius leua sub capite eius et dextera illud amplectat: quia tunc recte cum sponsa sponsus collocat et colligat in cubiculo. Sed optimam cor mihi narra obsecro dulcedinem quam tu sentis. quibus affluis de-

Pars

litijis nō occultes. Sed vt bñ video nō audis: qz cor tu
um absorptū est p̄ dulcore. Itā tu interpret' tui existens
in carcere oblitus es. Lerno em̄ sic te amenitate nimia
esse captū vt iam non sint ampli' neq; vox neq; sensus
Quicūq; em̄ ad p̄templatōis q̄etem z dulcedinē nisi p̄
istud ostiū voluerit intrare: furē se reputet z latronem.
¶ Tertū est vt possidere nō cupias nisi deū. z quicqd
nisi deū habueris: aut oblatū fuerit vel videris: aut noia
re audieris: debes tanq̄ de tot folijs nō curare: s; in deo
solo stabilias mentē tuā. z solus soli sibi iungaris. Tūc
auribus tuis melos sue eloquētie resonabit. thesauros
sue sapie reuelabit. melliflua oscula exhibebit. teq; p̄
delitijis nō poteris sustinere. z suis te sustētans amplexi
bus nimia dulcedine absorberis. ¶ felix aīa q̄ abisti q̄
nos in tāta amaritudine reliquisti. Nūcia nob̄ obsecro sē
tibi sufficit istud bonuz. an vis q̄ de nr̄is obsequijs tibi
trāsmittam'. S; vt puto nō reputas nos encenijis sed
stercorib; abundare. Quid tibi offendim' o aīa iocun
ditate repleta. q̄ etiā maria nr̄a aspicere non dignaris.
¶ Quare q̄ sic diligim' tu p̄tēnis. S; vt video nob̄ non
loqueris: qz rapta es a dilecto. ¶ amor ineffabil' q̄ cor sic
cōglutinat suo fini. ¶ mira benignitas saluatoris q̄ se
singulariter diligētes tā dono visitat excellētē.

¶ Quod gliosum sit z q̄liter possit hō mutari in deū.
¶ Mirabilis mutatio dextre excelsi. ¶ Ca. II.
¶ Sicut em̄ apud hoīes tp̄alia diligētes vel aman
tes mirabile esset si q̄s vnū fetidissimū sterco' p̄mu
taret in oēs delicias z honores mundi hui'. s. vt p̄ vno
fetidissimo stercore h̄ret hui' mūdi plenā dñationem. z
quantū ad tp̄alia ad modū impatoris. z quantū ad
sp̄alia ad modū pape. z nullam resistentiā h̄re posset.
z vsq; maligni sp̄s obtēperaret ei. z nō solū terra s;

Tertía

etiã celi z sidera ad suũ regerent nutũ. mortificare etiã
posset z mortuos suscitare: z infirmos curare: z etiã pos
set cursum nature in oĩb; mutare. z h̄et oēs diuitias et
delicias q̄s citra deũ posset excogitare: imo q̄s de⁹ pos
set facere: dũ tñ in deũ nõ duceret. sic imo sine p̄patione
multo maḡ est admirabil̄ laudabil̄ z amabil̄ illa p̄mu
tatio qñ q̄s p̄mutat se in deũ. Nã maior est sine p̄para
tione distãtia inter hoĩem z deũ q̄s int̄ quãcunq; vilissi
mã creaturã. z oĩa q̄ citra se de⁹ facere posset. Tũc aut̄
h̄o seip̄m p̄mutat in deũ qñ eligit z diligit se odiri. z so
lum deũ diligere: z circa nihil aliud vult affici nisi soluz
circa deũ. z ille sol⁹ in suo iacet affectu: z de nihilo curat
nisi de ipso deo. z totaliter sitit quõ p se vel p alios ho
norificet dñs de⁹ su⁹. ¶ P̄mutatio desiderabil̄. nã cer
te iste vulnera pctõz i vulnera ch̄i p̄mutauit. z mentis
feditatẽ in dei bonitatẽ. suã vilitatẽ in dei maiestãtẽ. suã
nequiciã in dei clementiã. amaritudinẽ cordis in dulce
dinẽ creatoris. Nam tot⁹ est dei z nihil nisi deũ req̄rit.
Cor suũ plenũ est ip̄o deo. se exiit z deũ induit. zelo dei
sibimet guerram facit tanq̄ crudelissimo hosti. Si ḡ
talis est p̄mutatio ista: cur serue nequã. infidele manci
pium. inutiles creatura hoc adimplere retardas. Caue
etiã ne h̄ adimplere studeas cũ torpore vl̄ tepore opis.
Guamine cordis. anxietate pectoris. insensibilitate mē
tis. h̄ poti⁹ cũ animi auuiditate feruoris. intentõe amoris
imensitate. maxie cũ nihil sit utili⁹ hoĩ. nihil delectabi
lius. nihil nobili⁹. Si ḡ teip̄m exieris z p̄ hũc modum
in deũ intraueris: caue ne extra ip̄m possis aliq̄ mō inue
niri. Et si aliq̄ mētis infirmitate vel negligẽtia te exire
p̄tulerit. illic statim recurre cũ fletu. z deprecare sup̄l̄r vt
tibi indulgeat: z dignet te fugitiuũ suũ recipere. Et tunc
ponas firmũ i corde tuo q̄ ampli⁹ inde nõ exeat. Nõ

Pars

tamen dico vt tale ppositum facias qd ad nouā culpaz
te obliget. qz fragiles sum⁹ z inconstātes. Sz si millesi-
es ab eo exieris toties ad ipm recurras. ¶ Regla istius
bona. Null⁹ cū deo p̄t bñ pfecte vniri vel esse q̄ alicui⁹
creature affectū suū ligatū vel inclinātū habet.

¶ Qz mirabile est gustantē semel deū posse ab
eo amplius separi. Ca. III.

Multū mirari debem⁹: imo nos non mirari mire-
mur. quō hō se deuz degustās z ei⁹ dulcedinē p̄t
ab eo ampli⁹ aliq̄ten⁹ separi: z quō nō obliuiscat oīa ex
ebrietate nimia: etiaz comedē z bibē ac dormire. z si qd
aliud an ipm ponat quō p̄t ibi aliud q̄ suū dñm beni-
gnissimū intueri z i eo sūma dulcedie delectari. cū ipm i
oīb⁹ sciat esse. z in oīb⁹ illū inuenire possit vt i oīb⁹ reque-
scat: ¶ Qz bon⁹ isrl⁹ de⁹: his q̄ recto st⁹ corde. ¶ Qz dul-
cis z suavis est spūs ei⁹ in eis. ¶ Qnta amaritudine.
quāta tristitia. qnta anxietate repleti deberet aliq̄s. quē
etiā ad momentū a tāta sequestraret dulcedine.

¶ Qūo hō in breui tpe possit esse pfectus.

Quicumqz p contēplationē ad sum- Ca. IIII.
mitatem montis dei vult peruenire: oportet q̄ nū-
q̄ quiescat dum vigilat. sed semper per ment⁹ ele-
uationem ascendat. Nam in isto ascensu non quiescere
est quiescere. z qui quiescere vult fatigatur. nec postea
sic bene potest ascendere. imo contingit aliquādo q̄ cū
quiescere vult intantum fatigat vt amplius nullo mo-
do ascendere possit. In ascensu enim montis materia-
lis: quia caro infirma est quietem interpositam requi-
rit. Sed in ascensu montis spiritualis: quia spūs prom-
ptus est: contrarium requiritur. vt scilicet non quies-
cat spiritus. Sed dum fatigatur tunc ascendere debet
velocius, currere fortius, et recentior fiet et audior erit

Tertia

ad maiora. et sibi leuius apparebit. et delectabilius et suauius et dulcius quodam diebus. non desistere eligens pro quodam. Et ideo stulti sunt: et quod sit contemplatio in experti: quod cum resumendi vires requiescunt. Tunc habeant pro certo quod in illa quodam vires mitem resumunt: hoc potius dispungunt. Vnde si fortis currit animus contra contemplationis: tunc suauis est ei. si plane incedit incipit fatigari: si desistit vires dispungit. Et ideo non est aliud nisi cum fugine ascendere in motana cum festinatione. Si quis hoc cape non potest vult desistere: et tamen ascensum in desiderio habet: hoc restat remedium. Quis non valeat his que dicta sunt ad eum. scilicet ut saltem modicum ascendentiu materialiter non deserat. Nam que materialiter in montem ascendunt: et in medio fatigati desistere volunt non descendunt ad descendendum in valle. quia sic ad summitates nunquam venire possent: et stultissimi reputarentur ab omnibus hominibus. Sic sunt ab omnibus stulti reputandi et nunquam ad cacumen contemplationis puenient que hodie pro contemplationem modicum vel multum ascendunt et affecti tedio ad locum vnde veniunt: siue ad statum vnde recesserant redeunt ad descendendum. et in periculis siue vanitatum vallibus seu imperfectis planicie credunt ad ascendendum efficere fortiores. ignorantes quod vix poterunt ad locum siue statum ad quem puenierant puenire. Et ista est ratio sicut credo: que sic pauci homines contemplationem attingunt super ciliu montis. Vnde si homo ascenderet quantum posset et ibi desisteret: non inde recedens aliquid modo. et cras eleuaretur alius. et ibi etiam figeret pedem cordis. et postmodum inde ascenderet sic faciendo spiritus dico vobis quod iste plus proficeret in vno mense: quam alius in quadraginta annis que retrocederet ad descendendum. et spiritus ad idem rediret. Et credo quod iste in breui resumaret in statu. et esset gloriosus coram deo. et a tanto celesti curia prodiletus. Si autem in morte timueris aliquid: curras ad cavernas lateris christi. Si homo non potes abstinere a valle: quia ibi nutritus es. nec vis adimplere quod dixi: hoc saltem fac ut ad valles

Pars

tue miserie z etiã toti⁹ hūani generis p̄descēdas p̄ hūilitatē tui z p̄passionē pximi: tā de tuis q̄ de alienis dolēdo pctis z p̄ eis veniã postulādo a deo. Quā ipse cōcedat q̄ est b̄ndict⁹ i sc̄la. Amē. ¶ Un̄ hec breuis reglā hec oīa i breui p̄phendit. Qui voluerit p̄ p̄tēplatiōem ad summitatē montis dñi puenire: nō d̄scat nec retrocedat donec assecut⁹ fuerit qd̄ intēdit: nisi forte descēdere velit ad suos z alioz tristitiã pctōz.

¶ Quō aiā inebriat⁹ i p̄tēplatiōe a c̄atore suo

O Altitudo diuitiarū sapie z sc̄ie dei: q̄ **Ca. V.**
O incōprehēsbilia s̄z iudicia ei⁹ z iuestigabiles viē ei⁹. Quis ascēdet i montē dñi aut q̄s stabit i loco sc̄to ei⁹. S̄z si q̄s ascēdere voluerit: p̄ quā viā: cū inuestigabiles sint viē ei⁹. Audi dilectū tuū aiā dilecta. z gaude cū cūcta q̄ d̄cā s̄z cū oī diligētia studueris adimplere. et sic deo appropinq̄ris vt nihil p̄ter ip̄m valeas cogitare. z cetera p̄ter ip̄m tibi sint i nimia amaritudine. z q̄si libentius velles aiāz a corpe separi: q̄ aiāz tuā separe a p̄tinua cogitatōe dei tui: v̄l q̄si p̄tinua. Et q̄si videres tibi q̄ teip̄m nō ames nisi te p̄ter ip̄m amaueris. Quid tibi de dilecto tuo p̄tingat ausculta amore repleta: imo q̄si tō in amore p̄uersa. Iste dilect⁹ tu⁹ o dilecta: a q̄ nō potes aliq̄ten⁹ separi: seip̄z a cogitatu tuo p̄tinuo paulisp̄strahet. ita vt cor tuū circa aliqd̄ aliud incipiet euagari. z tu vidēs eū quē sic fortit̄ diligis abcessisse. nimia auuiditate repleta queres vndiq̄z quō possis (quē sic fortiter diligis) inuenire. oībusq̄z creatur̄z breuit̄ nunciabis vt dicāt vel indicēt tibi vbi est dilect⁹ tuus. qz lāguida efficeris p̄ amore. Quāto tūc fletu. q̄nta lamētatiōe pfundaris. q̄nta anxietate p̄ dilectū tuū discurras: tibi nescio enarrare. S̄z o mirabil̄ inebriatio amoris. hoc ip̄o q̄ in ip̄m tēdis cū ip̄so es z ignoras. S̄z qd̄ faciet dilect⁹

¶

Tertia

ctus tuus oī amore repleta: Nunquā poterit se āplius occultare: S; dilectissim⁹ spōsus tu⁹ q̄ntoti⁹ p̄ntabit. z tu illū vidēs quē cū tāta auiditate q̄sieras nimio amo re amplexaberis eū. sp̄ tñ cū oī reuerētia z amoze z timo re. S; q̄nta ad hec assit tibi p̄solatio: tūc si sapiēs fueris poteris expiri. S; audi o amācissima dñi: cū te securam reddideris itez se absentabit: z tūc maiorē ardorē q̄ p̄ ip̄m req̄rendo hēbis. Quid dicā tibi: Itēz se absentabit: z itēz atq; itēz. z breuit̄ toties a te se absentabit do nec sis sollicita custodire eū. vt te securā nō audeas red dere: z oīa hēas iā suspecta. S; o felix aīa audi qd faci et tibi dilect⁹ tu⁹: cū secū icipies q̄etari: vno dulcissimo incipiet te potare: z tu ei⁹ allecta dulcedie: ampli⁹ eum incipies affectare. z ip̄e largissim⁹ āpli⁹ tibi dabit. z q̄n to pl⁹ dabit ampli⁹ p̄stulab. z ip̄e benignissim⁹ āplius tibi mīstrabit. Quid dicā: Satiari nō poteris donec in ebriata fueris z vino iā vndiq; p̄fusa. Utz at p̄ frequē rem z nimia inebriatiōem soporē aut raptuz p̄sequis: si dñs tibi p̄cesserit poteris expiri. Largissim⁹ est em̄ z pl⁹ sine p̄patione q̄ credi valeat elargit̄. Hoc tñ sp̄ h̄e de bes in corde tuo: q̄ tu sis vilissimus z q̄ nullo mō ad h̄ apt⁹ sis: imo p̄maxi⁹ tibi dz videri si ip̄e delz p̄cā tua: etiā cū q̄ntacunq; penaz afflictōe in h̄ mundo: q̄ est lau dabilis z gl̄iosus in secula. Amē.

¶ Qz hō añ raptū diuersimode inebriat **Ca. VI.**
Quonia in plurib; loc; sup̄dictoz caploz diximus hoiem duz diuina influentia inebriari posse. Ut mens tua ampli⁹ eleuet: volo vt ebrietatē illaz in fluentiaz diuinaz nō ignores. Debes em̄ intelligere q̄ vir p̄tēplatiu⁹: q̄uis multas p̄solatiōes hēat sp̄iales: añ q̄ ad soporē z raptū pueniat: ad qd pauci attingunt valet duplicē expiri ebrietatē. **¶** Prima est qdam abū

Pars

dantia iocunditatis in corde: et vehemens iubilatio mentis quae post multum fletum aut multam considerationem passionis christi. aut per magnam feruorem amoris singularis in deum venit ex quadam noua influentia et diuina irradiatione in mentem. Et illa leticia tantum abundat in corde ut etiam in membris corporis redundet. et illa facit diuine clementie arridere: et per exultationem nimiam ad modum ebrii precipitate gradibus quietem non sustinet: et creaturas quas inuenit sui creatoris amoris magnitudine amplectitur. Et hinc potes credere quod cor suum non multum applicat ad terrena. sed si aliud occurrerit omnia reputat esse vana. ¶ Est alia dulcedo siue ebrietas que nimiam dulcedine replet cor ex diuino consorcio. hec venit per contemplationis quietem. et intantum abundat hec dulcedo in corde ut redundet ad omnia membra abunde. adeo ut totus sibi tam interius quam exterius mellifluus videatur. Et sicut prima ebrietas per hilaritatem quietem non sustinebat: sic et ista per nimiam dulcedine quiescere facit. Et hec nisi intantum incendat ut soporem generet: non auferet totaliter particularium sensuum actus. sed ad modum ebrii esse liberos non permittit. et tunc quasi quicquid viderit reputabit quadam diuina dulcedine abundare. Et quous prima sit in intentione leticie. et ista in intentione dulcedinis. tamen non oportet dubitare quin illa sentiat dulcedinem. et ista leticia non priuetur. Et quous non sit necesse timere de prima: si potest sit gaudendum. tamen de secunda que consistit in quadam admirabili dulcedine cordis: sepe seculum est dubitare. quod diabolus transfiguratur se in angelum lucis. et consuevit aliquid quando similia procurare. Vellet enim quod homo supbiret et se aliquid reputaret: ut talibus deliciis frueretur et ibidem desideret ut sic auerteretur a deo. Et hoc bene permitteret dominus uenire: quod aliquid contemplatiui aliquando de se nimis presu-

Tertia

munt: aliosq; stemnūt z credūt se deo esse p̄imos. cuz
tñ sint p̄f supbiā ab eo nimis elōgati. Et iō diabol⁹ p̄
supbie hāc p̄tatem ī eos accipit vt talib; delitijs eos de
cipere possit. Et iō cū summa diligētia attēdendum est:
vt qñcumq; tibi acciderit tal' delectatio: aciem mentis in
deū dirigas. nec ab ip̄o cor tuū discedat. Et si delectari
opteat: solū delecteris in deū. Tunc si a deo esset illa dul
cedo deberet intēdi. si a diabolo deberet p̄uari aut saltē
remitti. **Q**z si de⁹ in hoc te voluerit aliqñ p̄solari: vt q
p̄ tuis aliorūq; pctis amaritudie repletis. aliqñ delitijs
p̄fruaris: reḡtari sibi debes vt potes. z adhuc tñ licitū
est timere ne p̄sumptōem incurras. Potes em̄ cogita
re ad humiliandū cor tuū s̄b hac dulcedie: q; dñs p̄ par
uo aliq̄ bono qđ facit in p̄nti: qđ tu reputas esse magnū
fortasse vult tibi p̄ p̄mio dare illd. qz te p̄remijs eternis
reputat esse indignū. Potes em̄ timere ne istd dulcissi
mū vinū tibi adhuc sp̄ualit' febricitati piculū mortis in
ducat. i. occasionaliter te faciat subire. Ideo pleno cor
de dum sum⁹ in hac valle miserie p̄stituti. debem⁹ ma
gis p̄ peccat' appetere cum christo crucifixo affligi q̄ p̄
culosis delitijs afflui. Et sicut quotidie peccamus. imo
quasi p̄tinue: sic debemus p̄ eisdē peccat' velle penā cō
tinuam sustinere. Et sicut sumus vilissimi serui dei: sic
debet nobis placere. imo debem⁹ appetere ab om̄ib; vi
lissimi reputari. Et sicut ad honorē dei facti sum⁹. sic il
lud solū deberet in me z in alijs placere mihi qđ ad suū
tendit honorē. z illd solum displicere qđ in p̄riū ver
git. De indifferentib; autem nullo modo debemus cu
rare. nisi quia omnia debemus ad laudem dei referre.
Quod nob' concedat zc.

¶ **Q**z contemplatiuus debet gaudere de bonis
proximi: alioquin tria mala p̄mittit. **Ca. VII.**

Pars

Hec oia etiā appetere debes o contemplatiue cuiuslibet
hoī z debes p̄ quilibet homīe sollicite orare. Et qñ
vides aliqđ bonū in p̄rio mirabilī gaudere de-
bes. etiā si illđ nō videas ī te. **Q**đ si nō feceris: s̄ potius
dolueris: tria maxia mala in h̄ pctō p̄mittis. **P**rimū est
q̄ honorem dei (q̄ in bonis illi⁹ resultat) odire videris.
Scđm est. q̄ passionē ch̄ri (q̄ ad h̄ est passus vt vnusq̄s
q̄ abundet fructib⁹) p̄tēnis. **T**ertiuū est q̄ charitatem
(q̄ primū sicut teipm diligere debes. z ei⁹ bonū affecta-
re sicut tuū) laceras z diuidis. **M**ultū ḡ bonū p̄mi dī-
ligas z p̄cures. z maxie spūale. z etiā cū necessitas se ob-
tulerit tpale. z sp̄ spūalia tibi dñs exhibebit. z tādē ad
celestia te vocabit. **A**d q̄ ip̄e nos p̄ducatur q̄ p̄ nob̄ volu-
it crucē opprobria sustinere. Amen.

Qz contemplatiuus non iudicet alios p̄pter
defectus in ip̄is apparentes **Ca. VIII.**

Dabolus in malicia antiq̄tus viros contemplationis
cernēs ī celestib⁹ p̄uersari: vñ p̄t supbiā est eiect⁹:
nitit mō aliqđ eos secū trahere ad inferna. Et qz
videt eos nō posse vincere ī apto. conat̄ saltez decipe in
occulto. **S**z q̄uis diuersa mala diuees tēpib⁹ suggerat.
tū ad h̄ nitit vt contemplati⁹ de se p̄sumat z alios iudicet
viciosos. ap̄lice inherēs snie: oia iudicat spūalis z ip̄e a
nemine iudicat. **S**z o pest⁹ atq̄ mors ḡuissima z occul-
ta. hec deū fugat. p̄sumptōem pessimā inducit z abhor-
rendam. hec vescentē in croceis facit stercoza amplexa-
ri. hec spūali plenū leticia ad acidia ducit. hec oia ad ho-
norē dei referēda facit diabolice fraudari. **S**z o hō nū-
quid in altū contemplatōis ascēdisti: vt sic faciēs aliosq̄ iu-
dicās debeas magis p̄cipitiū sustinere: **P**one ḡ te in no-
uissimo loco in p̄sideratōe tuij̄p̄i⁹ z cadere nō valebis.
z dei p̄mendans opa oia p̄mēdabis. **A**ttēde ḡ o hō in

Tertia

contēplatione constitutus z cognosce qualiter deus p/pter suū honore faciēs creaturā: diuersis diuersa voluit munera largiri: vt nō vno mō h multiformiter honore tur: atq; sui thesauri manifestari sic queant. z vt p̄mendandi suā magnificentiā materiā multip̄r habeamus. Debes ḡ cogitare p̄mo q̄ de⁹ sicut bon⁹ paterfamilias ordinās domuz suā p̄sat filioꝝ sapiām. potentiā z bonitatē. z fm̄ q̄ viderit diuersa cōmittit officia z tribuit dignitates. Cogita ḡ p̄mo tu q̄ p̄tēplationi vacas. q̄ deus pater tu⁹ benignissim⁹ sciens te ad om̄ia imbecillum: noluit te in periculis z difficilib; ac implicat⁹ operib; ministrare. h̄ sua clemētia tanq̄ infirmū p̄ p̄tēplationis quietē te voluit p̄solari. Alios aut̄ cernēs i charitate feruens z fortiter radicos voluit sup̄ piculosa z difficilia ordinare. sibi nihilomin⁹ quietē tribuēs p̄ laborē. z p̄solatōem nō modicā in labore. Si ḡ videris te sp̄ualib; inherere: ceteros aut̄ circa alia laborare: nō eos iudices: h̄ sapiām z bonitatē dei in eis inspice. te aut̄ infirmū agnosce: aliosq; p̄sidera esse fortes. Quō em̄ fortem te reputare potes q̄ p̄pter nimīā tuī infirmitatē lecti molliciem. i. p̄tēplationis dulcedinē sustinere nō valet. h̄ ad modū arundinis om̄i vēto moueris. Quid ḡ faceres si te oporteret vna manu edificare z alio hostes gladio effugare? Nēpe deficerēs solo pauore. Lauda ḡ deū tuū q̄ potētes i arduis posuit z aduersis. prudētes intētos fecit studijs: clemētes bonoꝝ tp̄aliū fecit dīstributores. Te aut̄ ne deficerēs voluit q̄scere p̄ p̄tēplationis quietē ne errares. noluit te subtilia z curiosa inuestigare vt simplicitatē h̄es: ne mai⁹ dispensator es ses voluit te om̄ia abnegare vt paup̄ esses. Nō ḡ te de istis exaltes nec alios iudices h̄ exaltes. nec ab his excludas eos q̄s videris ociosos. Debes em̄ cogitare q̄ tan

Pars

¶ Sapientes et probi thesaurum acquisitum abscondunt laborantes in occulto et in publico quiescentes. Aut certe cogita quod ille qui dedit ventis pondus permittit eos in istis minimis et manifestis deficere: ne de maximis que sibi concedit in superbiam eleuetur. Et quis sic facere debeas de omnibus supradictis, tamen quia vides eos in periculo esse, debes tu (qui in quiete es) pro eis orare, ut sic possis eos allicere ad quietem. ¶ Debes secundo omnia ad laudem creatoris reducere, quod facere poteris per hunc modum, et etiam melius si dominus dignabitur tibi indicare. Cum etiam videris aliquos in prelatioe temporalis vel spiritualis: siue in dignitate aliqua constitutos: hoc esse factum ad commendandum magnificentiam et potentiam dei cogitabis: et eum laudabis. Cum autem aliquos insistentes scientie videris, et non solum creatoris: sed etiam creaturarum occultissima inquirentes et quelibet rusticulum curiosissime obseruantes et ordinantes: hoc esse ad manifestandum dei sapientiam non ignores, et in eis diuinam sapientiam commendabis. Cum autem videris aliquos temporalibus negotiis insistentes, in ipsis laudabis dei prouidentiam, per tales quiescentibus prouidentem. Si videris aliquos insistere operibus pietatis in ipsis laudabis diuinam bonitatem: se ad omnia diffundentem. Si videas aliquos ceteros iudicare: domini iudicium time. Si videas penam inferentes: diuinam recogita iusticiam. Si rigidos, diuine iusticie expauesce rigorem. Si reprehensores causarum: discussionis futuri iudicii recordare. Si videris platos circa punitionem remissos, in eis diuinam misericordiam commendabis. Si calorem habueris, recogita dei patris erga nos nimiam charitatem, qua suum filium voluit incarnari et pro nobis omnibus crucifigi. Si frigus habueris, ab omni estu miserie ad refrigerium anhelabis. Et sic omnia potes reducere ad lau-

Tertia

dem conditoris. Nō em̄ debet esse creatura in qua tuum
nō honorifices creatorē. Hoc ipso em̄ oīs creatura digna
est oī laude q̄ a deo condita est: z ab eo p̄seruata i esse. z h̄
ip̄o q̄ dat esse. s. dei ei⁹: z suū mirabilr̄ p̄mēdat auctorem
Nec pauca exēpla posui vt hēas mentē z viā ad maio-
ra. Et istō est diuinū iudiciū ad qd̄ te voluit ap̄l's inui-
tare in' aucte p̄dicta quā tu pessime assumebas. Nō em̄
vult ap̄l's innuere q̄ spūalis hō cetos debeat p̄tēnere
vlt iudicare: cū alibi ip̄e dicat. Nolite añ t̄pus iudicare.
Et alibi. Tu q̄s es q̄ alienū seruū iudicas? S; tu dicēs
q̄ hec secreta diuine sapie nō p̄cipit hō carnal'. s; spūali
mēte p̄dit⁹ vt dixi: q̄ meli⁹ in creatura q̄libet iudicabit
i. discernet. Iudica ḡ z tu oīa. i. diuinā potentiā. sapias
z bonitatē in oī creatura discerne. z vez oīm honorifi-
ces conditorē. Si aut̄ aliquē certitudinalit̄ z p̄babilit̄
nouer̄ p̄ctōrem: caue diligētē ne p̄pter h̄ ip̄m p̄dēnes.
nec etiā ip̄m p̄mēdes. s; viciū tibi displiceat: z p̄patiaris
in q̄stū poter̄ p̄sone. Laudab̄ etiā dñm deū tuū q̄ non
p̄misit impiū q̄uis cadere: nec te illd̄ viciū p̄petrare.
Nullo mō enim dubites q̄ si te non custodiret a malo:
grauissima z turpissima deduceres ad effectuz. Deum
etiā suppl̄ exorabis vt ip̄m z quēlibet p̄ctōrem releuet
a p̄ctō: z te custodiat ab oī malo. Nisi em̄ nouer̄ p̄pa-
ti peccat̄ p̄rimoz ad bonū: indurabit̄ cor tuū. z forte i
malū corruēs sine freno Qui em̄ fidelit̄ oīone vlt exhor-
tatione bonū p̄rimi nō p̄curat cū facere p̄t. non dubito
q̄ ab ip̄o dñs elongatur. S; q̄nto maḡ credis ab his
dñm elongari: q̄ arridēdo detractoribz z ceterz p̄ctōribz
applaudēdo eos i sua malicia fouent. z audaciā tribuūt
itez similia faciēdi. Si ḡ oportunitas se obrulerit maluz
argue. aut si non expedierit saltē tristitiā p̄tende faciēdi.
vt aliq̄liter p̄fundat̄ p̄ctōr. Nec attēdas magnitudinē

Pars

alicuius: qz illū reputa esse magnū q̄ approximat deo. z tanto maiorē quāto ampli⁹ approximat. Que enim pueritas facit seruū diaboli timere z magnū reputare: z filiū dei adoptiuū ptēnere iā arrā patrie possidentem vesanta est nimis magna. A q̄ nos custodiat ch̄s q̄ est b̄ndictus de⁹ in secula seculoz. Amē.

¶ Qz ptēplatiu⁹ nō reputet se maiorē alijs
Non cessans antiqu⁹ hostis cū nō pt **Ca. IX.**
viros ptēplatiuos in h̄ decipe vt velit alios iudi-
care: saltē n̄rifeos. ad h̄ deducere vt qz vidēt se in
multis opib; q̄ ipi faciūt pficere: alios impfectos esse iu-
dicēt: qz eisdē nō vacāt laborib;: aut certe qz eadē q̄ ipi
solllicitudie z dete sine vigilia z abstīnētia nō vtunt: sed
poti⁹ eos vidēt fm suū iudiciū ociosos: vel cernunt eos
circa tpalia implicatos: in q̄b; ipi qui sic mūdo pficiunt
aliqñ offenderūt. Szo error pessime z occulte: qui fm
exteriorē puerfatōem vult de interiori homie iudicare.
Nō em̄ requirit tantū laborē corpis q̄ntū laborē cordis
edificiū spūale. imo ap̄d deū p̄mū sine sc̄do nō valet. se-
cundū at sic sine p̄o. z q̄d̄vni est nociuū aliq̄ qz putile erit
Et sicut facies hoīm s̄q; diuerse: sic z modi viuēdi et in
bono pficiēdi Et ido qñ te vides laudabilib; operib;
fulgere: z alios vides circa alia intēros z negligētes: co-
gitare debes q̄ licet ista sint in apto: in occulto tñ v̄l sal-
tem in cordis cubiculo laborāt opa delicata. Et qz de⁹
illos p̄ cordis sanctitatē diligit spēaliter forte nō curat
eos exteriorib; laborib; agguare: vt ne tam interiorib; q̄
exteriorib; laborantes sustinere non possent. Debes ḡ ad
istā tentatōem expellendā p̄mo in corde tuo cogitare q̄
non est psuetudo q̄ filij regū quotidie ad lucrandū pa-
nem suū manualib; opib; se affligāt: h̄ vt delicate z sine
labore magno de regalib; diuitijs nutriant. **¶** **R**

Tertia

ad istam oportebit quod multotiens unum fratrem ad habendam unam deuotionem aut aliquam interiorum ordinationem multum laborare: et illud idem vel melius habebit alius in solam mentis persione ad deum. ¶ Secundo cogitare debes quod illud quod habere laboras et modo de nouo incipis degustare. sit iam in alijs inueteratum et firmiter radicum. Et fortassis ista est ratio una. quare affici sicut tu exterius circa bona spiritualia non videntur: quia dulcedo spiritualis de nouo veniens mutationem inducit: sed non sic (ut credo) illum qui iam diu est mutatus inmutat: sed perficit et conseruat. Et quando vides te quodammodo liquefieri pro amore. alios pro minime. cogitare debes quod ad colorem solis iusticie ad similitudinem solis materialis aliquid liquefiunt pro amoris feruore: adeo ut sua membra vix valeant aut non valeant sustinere. Alii pro desiccantur non solum ab aquositate peccati: sed etiam ab humiditate reliquiarum peccati. et in bono ita consolidantur et confortantur in malum ut nihil a charitate dei valeat eos separe. Aliqui pro maturescunt: ita quod sibi tam interius quam exterius dulcissimi videantur: et abolita iam omni mentis acerbitate iam potius in patria quam in via habitare cernant. Alii pro crescendo ad modum arborum: quibus tales dulcedines non degustent: crescetes tamen de die in diem fiunt apud deum maiores. Alii autem putrescunt ut mali. Cum ergo aliquos istorum affectuum recipis debes credere quod ille idem affectus vel maior sit in fratre tuo. Et quis non sic cito liquefiat pro amore sicut tu: fortassis solidat vel maturescit vel crescit in bono. et homines sunt forsitan meliores effectus. Et certe cum credis te liquefieri tu marcesces. et ideo alios non minus te propter talia perfectos iudices: sed potius time ne sibi tu valeas comparari. Nam si cera (cum liquefat ad solem) ceteris creaturis diceret. nullum beneficium solis: aut non ita magnam percipis sicut ego: stultum esset: quia etsi non liquefiant

Pars

ad solem sicut ipsa. tamen arbores potiora fructus percipiunt beneficia. **P**otes autē et aliter a te supradictarum tentationē effugare. **D**ebes namque cogitare quod sicut quantum ad bona temporalia bonitatem dei percipiamus omnes ita tamen quod secundum aliam rationem iste quod ille. et quot homines imo quot creature sunt tot participandi dei bonitatem differentes rationes recipiunt. Ita simili modo credendum est quantum ad bona spiritualia in rationalibus creaturis. nam gratia naturam perficit. **E**t hanc diversitatem in spiritualibus donis innuit **A**p[osto]lus ad **C**orinthios. cum dixisset. **V**olo autem omnes homines esse sicut me ipsum. cui statim subdit. sed unusquisque proprium donum ex deo habet. alius quidem sic. alius pro sic. **E**t ex alijs diversis locis hanc veritatem habere potes. **S**i ergo ita est. quomodo non aliter spiritualiter vivet et serviet iste quod tu. **A**liqui enim tendunt ad deum per quietem. aliqui per labores. alij sic. alij pro sic. et multotiens est melior qui vilior reputatur. **N**on ergo aliquem imperfectiorem te iudices si non facit omnia que tu facis. **C**um etiam vides fratrem tuum cum aliquo vel cum aliquibus commorari et tu solitarius es. tunc cogitare debes: quod iste perfectus est in charitate: et propter magnam dei dilectionem ubique sit cum eo. siue cum fratribus sit siue solus. **E**t quod tu in dilectione dei es imperfectus: vix te potes ad proximum convertere quin offendas. vix autem aut nunquam ad deum potes bene te convertere quin oporteat te a primo sequerari. sed hoc certe imperfectiois est. **N**am angeli qui sunt in charitate perfecti ita bene inveniunt in deum cum sunt nobiscum: aut cum nobis ministrant. sicut cum sunt in celo empyreo. **H**oc tamen non dico quod credam sic totaliter posse in via fieri siue dum viatores sumus. sed aliquantulum possumus eos sequi. **A**dhuc etiam potes cogitare quod quicquid sit ab istis exterioribus abstracti et soli deo vacent. et ita serventer mori

Tertía

uentur in ipm q ppter nimia intentione mentis corpus
dissolui videat z ad nimia redigat debilitate. z ideo vt
vires resumant: ne penit⁹ deficiat. z ne etiã sua scitã ab
alijs aduertat: se offerit vt suos solacio primo. sp tñ
oia ad honore dei faciẽtes. Et iõ stultũ est frẽm suũ iu-
dicare p qlibet trusa: vel impfectũ reputare. Sunt em̃
hodie multi honestissimi exteri⁹ q paz pficiũt intertus
z multi st⁹ dissoluti in gestib⁹ q st⁹ in corde sanctissimi
aut amicissimi dei. Aut qd pei⁹ est aliq st⁹ odoriferi ho-
minib⁹: z corã deo st⁹ fetidissimi. z sue exterioris scitã
iã suã receperũt mercedẽ. Et aliq apparẽt hoib⁹ pctores
z eoz puerfatio interior est i cel. Nõ dico tñ qn multo-
riens puerfatio exterior corũdeat interiori. Et qz h vlt
etiã prius discernere nõ valem⁹: oēs dei filios iudicem⁹
z nos inferiores oib⁹: nisi tñ manifeste prius videam⁹.
Nã de bonis pximi z de sua eminẽtia sanctitat⁹ incerti
sum⁹. s de nra multiplici malicia sum⁹ certi. Mag⁹ est
em̃ psumptio velle circa pximũ meũ limitare influentiã
diuine bonitat⁹: qz mihi omes mores sui nõ placet. Et
qd insani⁹ q diuinã influentiã vel pplacentiã velle fm̃
meã pplacentiã regulare. Hoc aut tũc facio cũ illõ (qd
nõ mihi placet) suspicoz nõ placere deo. Cũ etiã vides
aliqs circa exteriora iplicari: tunc cogitare debes q illa
ad laudẽ sui creatoris referat. z mag⁹ in ill⁹ circa deum
afficiant qz tu cũ te recte puerf⁹ ad deũ Fortasse em̃ qz
sic deũ diligũt vehemẽter studet ipm qreere i oib⁹ creatu-
ris. qz ipm in oib⁹ nimis laudabilẽ z desiderabilẽ eẽ cre-
dũt z pgsunt. Et h est magnũ gaudiũ z leticia eoz cũ
videt etiã in reb⁹ vilissimis sumã dei potentã. bonitatẽ
z sapiã mirabl⁹ p̃mendatã. Et illa vilia forte sic libẽ
ter ptractat ne assilent nob: qb⁹ oia st⁹ nociua. Sz for-
te qn credis eos ociosos esse inenarrabili tunc leticia sq

Pars

spūali pfundunt interius quibus hoc dissimulent vt sapi
entes. Aut forte qz se reputāt ita viles nō psumūt se di
uine faciei cōtinue pñtare. h se vilibz adiungētes nitunt
reuerēti ipi in corde. ita tñ q ipm in vitate aliqñ pteplen
tur. Et hec pōt esse rō qre sic sp cū alijs iocundant. qz ori
tur eis leticia q sic viles hoies sicut se esse existimāt pos
sint cū eis qz filios dei reputāt solari. Et si dicz ppter
aliqs. g deberēt cū melioribz puerfari. Dico q forte il
los meliores reputāt q minore simulāt scitatem. Aut
forte esse cū ill nō reputāt se digz: qz nimis puerfationi
illoz vides esse dissilis vita sua. z ido sufficere eis vides
si valēt esse cū ill dei filijs qz pñt aliqñiter imitari. Sci
unt em q in hñtibz symbolū facilior est tñsit? Aut forte
nolūt esse cū magnis vel nimis pfectz ne sua bona intē
tio pgnoscat. Potes etiā cogitare q forte h pcessit eis
dñs vt circa ista extrinseca implicent z cū fratribz puer
sent. qz sic est deū difficili⁹ possidere qz si solitarij pma
nerent. z qnto cū maiori pugna z labore deū obtinent.
tāto est eis laudabili⁹. Quis dubitat q si hō implicat⁹
vite actiue negotijs adeo pfecte possideret deū sicut ille
q morat solitarie. qñ ei laudabili⁹ esset. Et certe vbi est
maioz resistētia ibi aliqñ intendit vis amoris. z p multū
plicē intensiōē act⁹ siue feruoris auget substātia cha
ritat⁹. z inde mai⁹ pmiū assequunt. Cum g eos credis
pdere ipi lucrant. z cū eos existimab infimos inuenire i
patria: sup te inuenies exaltatos: si tñ ibi fueris. Mul
tum em timendū est ne sicut humilitas ipos exaltat: ita
nra supbia (q oēs alios volum⁹ iudicare) nos deiciat i
infernū. Aut cogita de eis q ipi magis approbāt posse
se deo fuire pfecte in his ad q se inueniūt paratos. qz ac
cedere ad ardua z deficere sicut tu facz. Multū em re
putāt vel reputare debēt incōgruū aliqd tāto dño age

R 3

Tertia

re imperfecte. Aut forte tā magna in occulto q̄ parua in publico. tam terrena q̄ celestia attentāt facere: vt i oibz ab eis inimic⁹ humani gener⁹ impugnet⁹ z ipi in oibus mereant. Et q̄uis sic imperfecti tibi videant: forte pl⁹ in vno interiori motu mouent q̄ tu i mult⁹: imo forte pl⁹ q̄ tu in oibz. z hoc ignorās minores te nō iudices alios s̄ lauda dñm q̄ dignat⁹ est te eis sociare: quoz forte meritis spūaliter viuis. z si nō viuis p eos forsitan viues. Nec aut dixi ad repmendum diabolicā tentatōem. Et q̄uis sit sic aliqñ aut sic esse possit: z sic de primo sit credendū sicut tactū est. tñ simplr mihi mag⁹ placet: z credo q̄ mag⁹ placeat deo vita cōtemplatiua q̄ actiua. et vita solitaria q̄ domestica. z mihi magis placet honestas q̄ dissolutio. z hec credo multo mag⁹ esse eligenda q̄ illa. qz etsi illa posset bñ ordinari in deū z in sapiētibz ordinē. tamen sp̄ qd̄ est p̄pinq̄⁹ fini mag⁹ est eligēdū: z mag⁹ ip̄e finis q̄ id qd̄ est ad finē. Et iō licz ita se habeant ista. tñ nō est dubiū q̄ p̄sone ista habentes se hñt vt excedētia z excessa. Nā aliq̄ actiui maioris sunt charitat⁹ z meriti q̄ aliq̄ p̄tēplatiui z econuerso. z aliq̄ domesticici q̄ aliq̄ solitarij z econuerso. z aliqui dissoluti q̄ aliqui honesti: z econuerso. Quicquid tamen nos habeam⁹ dūmō deo placeam⁹ magnū erit: qz in tāta multitudīne hoīm pauci s̄ deo gr̄ti. Cui⁹ rei cā z p nob z p ip̄is debem⁹ nō modicū q̄tidie lachrymarū: z q̄si q̄tidie dñm dep̄cari: vt dignet⁹ nos facē sibi gr̄os. aut si sumus vsqz i finē i gr̄a nos p̄fuet. Qd̄ ip̄e nob zcedat q̄ p̄pter hoc voluit incarnari z letalit⁹ vulnerari. Amē.

¶ Contra supbos z de se p̄sumētes **Ca. X.**
O Superbe. o luciferi imitator responde. nūquid te cogitas dominū esse. an omnia esse a deo ignoras
Si ergo aliquid a te protestaris: certe deum te eē fateris. Sed amplius vide vt tua insania reprimatur

Pars

Nonne de alienis stultum est gloriari. Cum ergo cuncta sint a deo: si de aliquo gloriaris te comprobas esse stultum. Si autem hec ignoras: te comprobas esse ceterum. Audi ergo insane. si gloriari vis et stultus apparere non vis: exclude que non sunt tua et de reliquis gloriaberis. Sed certe si omnia non tua exduferis in nihilum redigeris. ergo de nihilo gloriare si non vis incurrere vanitatem. Sed specialius ad dona gratum facientia descendamus. De illis gloriari non potes: quia hec te habere ignoras. imo si gloriaris non habes. Sed etiam quod tu habeas supponamus: qualiter ea possideas videamus. Tibi proditori et infideli seruo domini tui iusticiam quam habes: noster benignissimus dominus tanquam panem albidissimum dedit. et tu eam stillare non cessas sanguine menstruato. Sed o vesania plene: urinam saltim frontem mulieris meretricis haberes. Quæso que sit meretrix sic corrupta: que de menstruo gloriatur: imo quasi nullam inuenies meretricem que de hoc non intime perfundatur: nec etiam audeat hoc ipsa amantissimo sponso reuelare. Quid ergo o stulte in malicia gloriaris? Si tamen in mense semel ad modum mulieris deficeres: haberes forte causam gloriandi: sed erubescere et dolere: quia continuus vel quasi continuus est fluxus tuus. Si ergo a te tamen est malum. et a deo tamen est bonum. non in te sed in domino gloriaris. et de tua turpitudine coram oculis diuine maiestatis continue erubescas sicut deficere non desistis. Sed dicis. in me nolo decetero gloriari: sed tamen cupio ab omnibus commendari. Sed o impie latro audis nonne stultum est largissimo domino (qui omnia tribuit) abundanter furari quod sibi charissimum est. maxime. ut videat et sibi displiceat et sustinere non valeat: Sic est stultus qui ab hominibus laudem querit.

Tertía

Ideoq; cum vniuersa ppter semetipm opatus sit deus
oēs laudes oīaq; laude digna ad honorem referas dei
tui. z in teipō cogita diligēter q; ad h̄ creat⁹ es z redem
ptus vt nō tu h̄ deus in tuis opib; p̄mendes. Tu ḡ dñi
voluntatē fidelit̄ exequaris vt laudari abhorreas. deū
aut gaudeas ab oīb; exaltari. Et q̄nto mag; ab aliquo
p̄mendat̄ rāto in mai⁹ gaudiū eleuer; z studeas q̄ntuz
potes mēte. lingua z ope deū tuū oī tpe adorare semp; q;
actu solā suā laudē intendas. Si em̄ bñ diligeres dñm
deū tuū: eiusq; honorē appeteres vt deberes: malles a/
marissimis q̄buscunq; sp̄ pasci z ab oīb; stult⁹ reputa/
ri. imo tanq; sterc⁹ abhorrerī q̄ q̄buscūq; delictis abū/
dare z q̄ntūcunq; ab oīb; eleuari: aut quāracunq; cor/
porali p̄frui sospitate: si de⁹ tu⁹ in te ampli⁹ nō lauda/
retur. Et iā posito q; par esset p̄miū vtrobicq;: h̄ deberet
ḡtissimū esse nob; q; altissim⁹ de⁹ n̄r a nob; z de nob; ali/
qd̄ laudis munusculuz recipe dignaret. S; ppter n̄ras
miserias in x̄p̄m nitimur tota die. S; o mira ineffabil
amabilisq; clemētia saluatoris: q; tam benignissime no
stris p̄descendit miserijs; q; illā poterit nūciare. O hō
totaliter te inuolue in sua misc̄dia z mirare. z tam dulci
dño gr̄as agere nō desistas. O mi dñe qd̄ tibi cōtuli q;
tam dulcit̄ me superbū atq; arrogantē p̄tractas z foues
Que est ista gr̄a quā inueni: q; an̄ te me sustines ad mo
mentū: Certe h̄ nō merui: h̄ poti⁹ cum feris habitare.
imo bone iesu nec etiā creatura tua mereor noīari. qd̄ tibi
p̄ his faciā: O imensitas bonitat; qd̄ p̄ his tantis
bñficijs poterō tibi exhibere: ego nescio tibi satisfacere
p̄ delictis. nec etiā p̄ beneficijs laborare. nec tibi valeo
aliquid dare nisi tuū. Scio qd̄ faciā. me tibi rōliter ex/
hibebo z meipm in te totū p̄iciā. z sp̄ timore z verecū/
dia plenus tibi q̄ntum poterō reuerentā exhibebo. et si

Pars

dignaberis tibi fideliter p̄tinue ministrabo. z si hoc p̄
rum sit: tñ qz qd̄ potui feci nō dubito p̄probab. Sed h̄
maximū mihi est si dignaberis me tecū in area p̄morari
Q̄ q̄ dulce tūc mihi esset tua p̄ntia summe bona. Acce
dam cū silētio z discooperiā pedes tuos: vt me digneris
aduenā in matrimoniū coplare. Non q̄escam certe do
nec tuis amplexibz gaudeā z inenarrabili dulcedine cō
sopit̄ in tuis brachijs p̄q̄escam. Tūc delit̄s affluam
z mirabit̄ z dilatabit̄ cor meū: z mira suauitate potius
nihil nisi te p̄tero cogitare Attamē z nūc obsecro ama
bilis dñe vt meo regimini nullo tpe me dimittas. quia
sum aie mee lacerator z lapidator impius. Dia q̄ mihi
volueris elargiri sicut illa tribuis tu conserua. z tibi solū
sit honor z glo:ia zc.

¶ De paucitate bene obedientiū **Ca. XI.**
Quis dabit capiti meo aquā z oculis meis imbrez
lachrymarz: vt plorare valeā p̄fectoz statū q̄si ad
nihilū iam redactū. Nā terra culta diuis p̄silijz
ch̄ri exēplis: spinas z trbulos germiat p̄ frumēto. Ler
te quāto res pdita est nobilior: tāto dz esse intēsiōz do
lor. Sz vt de multz aliq̄ videam̄: de obedientia tanq̄
de religionis fundamēto p̄mit̄ p̄tractem̄. Heu curre
z discurre vtz possis in sua p̄fectiōe in aliquibz eā inue
nire. z credo q̄ vix aut nunq̄ inuenies eā latitantē. Sz
mirari potes q̄ cū religiones z religiosi multiplicentur
multi: quō obedientie p̄fectio sic in paucz: imo q̄si i null
valeat repiri. Certe etsi multiplicata est gens: nō est tñ
magnificata leticia spūalis intēsiue. Quēso vt mihi di
cas. q̄s est ille q̄ velit h̄re p̄latū ad p̄cipiendū. nōne pot
us ad seruiendū? Nam nolum̄ p̄latoz volūtatibz assen
tire. h̄ volum̄ vt volūtates n̄ras debeāt in oibz adiple
re. Et si aliqd̄ deest: iam plus de ip̄is q̄ dñi de scutiferz
S

Tertia

tuus tuus murmuramus. ipsis gladio lingue non parcimus. et quod peius est: quod nobis ab alio esset gratum. hoc ipso quod fit a platis est nobis odiosum. Nam non cogitamus quomodo possumus eorum voluntatem plenius adimplere: ac nostram voluntatem perfectius abnegare. sed quomodo possumus eis in omnibus resistere. et ad faciendum quod cupimus eos coartare. aut ad renuendum quod nobis iniungunt excusare et aliquid palliare. aut diligenter inuestigare quomodo non teneamur sibi in hoc vel in illo aliquatenus obedire. Sed heu luciferi imitator: qui peresse voluit potius quam subesse. timeo ne secum habitaculum habeam: et ad confusionem nostram appareat christus passus. qui pro nobis patri usque ad mortem voluit obedire. nihil sibi retinens quam propria voluntas in omnibus appetere consuevit. Se enim exinanivit ad plenum. Hunc imitati sunt patres nostri: qui cum plati essent: se subditos subditus faciebant. Hoc sibi dulce. sed delectabile. hoc sibi erat gratabile in his que magis sue voluntati propria existebant. in his que ad exterioris hominis confusionem. afflictionem: et exinanitionem spectabant: sibi infimis obedire. Non enim curiose librabant an se melius illo. sed securius. sed laudabiliter esset. sicut quidam faciunt causa fuge. sed cuncta que non essent deum quantumcumque ardua et vilia: dum cernerent esse secundum beneplacitum plato: et adimplerent auiditate maxima. Tanta enim in eis erat obedientie dilectio ut ad eam implendam non timerent discurrere super aquas. nec ire ad capiendas leenas cum iniungeret eis. et multa alia que non sufficiunt enarrare faciebant. Nec enim iudicavit esse infructuosum quod abbati obediens quasi impotabiliter voluit pro annu lignum aridum ad aquam. Ibique apparuit obedientie celsitudo: quia quod mortuum et aridum fuerat per obedientie meritum fructum fecit. Quid ergo de obedientia gloriamur. cur non potius de nostra superbia confundimur. Numquid viri prelativi possumus noverari: timeo quod nec etiam christi

Pars

ni. sed potius imitatores luciferi possumus et demonia
ci appellari. Quō em̄ ch̄ian⁹ dici p̄t q̄ ch̄o p̄ria nititur
adimplere. Nunq̄d ch̄s p̄sideravit q̄ ip̄e erat deus: et
p̄m humanitatē omni gr̄a et scientia plen⁹: imo quantū
ad animā iam beat⁹: q̄ beate virgini et ioseph erat sub/
ditus. In soluendo etiā didagma seruus demonū vo/
luit obedire. Nos h̄o sum⁹ sepulcra dealbata hypocrī/
si plena ossib⁹ mortuoz. hoīb⁹ exteri⁹ mortui apparētes
et interius timore sup̄bie vegetamur. Jā obedire renu/
entes dicimus: q̄ nō sum⁹ vocati in seruitutē s̄ poti⁹ in
libertatē. Ignoram⁹ em̄ q̄ obedire vel seruire deo ī hac
obedientie seruitute regnare est. Quāto em̄ maḡ nos/
metip̄os subijcimus: tanto maiori honore efficimur dī/
gniores. Nō solū em̄ ip̄a obediētia reges p̄stituet in fu/
turo. s̄ et nunci in sua p̄fectione existat: facit creatur⁹ oī/
bus dñari. Ad statū reducit pristinū. et nihil p̄rium (ni/
si ad p̄fectū anime fuerit) molestare p̄mittit. Aduersa
facit prosp̄a. et hoīem adhuc in mortali corp̄e facit an/
gelice se habere. nec non et sui dñi honorem facit appete/
re cum seruoze. et oīmb⁹ postpositis laudem dei facit
querere cū magna auīditate in q̄libet creatura. nec mo/
mentum p̄mittit p̄transire a seruitio dei sui. Q̄ virtus
mirabilis: qui sui facit hoīem obliuisci et in suū semper
tendere redemptorē. et in terris ambulatē facit ī cele/
stibus habitare. Quid ergo murmurat de obedientia
o sup̄be. Cū em̄ dicit Apls. q̄ in seruitutē nō sum⁹ vo/
cati. innuit q̄ non debemus nec deo nec prelatīs obedi/
re timore seruili ad modū seruoꝝ. s̄ timore filiali et libe/
rali ad modū filioꝝ. ac si voluerit dicere q̄ de cetero vo/
luntatem nostram propriam non faciam⁹. Cū em̄ dñs
iesus christus dicit. qui vult venire post me. non adiun/
git beneplacitum suū s̄z sequat⁹: sed abneget in q̄t semet

Tertia

ipm z tollat crucem suā z sequat me. Et tota sacra scri/ptura. i. tā vet⁹ q̄ noua obedientiā laudat. Si em̄ bo/ nam supbiā h̄res nō renueres deo tā in se q̄ in alio q̄cū q̄ plato vilissimo obedire. h̄ poti⁹ dedignarer⁹ aīaz tu am tā nobilē subijcere alicui alij creature vilissime. Si rum est autē q̄ dedignat hō deo fūire in plato. z nō de/ dignat: seruire vni libero aut alicui alij creature vilissi/ me. h̄ totū tps suū nitif expēdere circa illō. Idoq̄ paup solitari⁹ si cerneret q̄ pl⁹ q̄ ali⁹ se offenderit z d̄ dñm supbe egerit. suā voluntatē in vindictā dei z sui nitere i oibz abnegare. z seipm abhorrēs veller ab oibz scalca/ ri. sp̄ tñ ad honorē dei sui oīa referēs. Qd̄ facere ip̄e cō cedat nobis q̄ volens p̄i obedire crucifix⁹ est p nobis redimendis. Amen.

¶ De tentationes s̄ vtiles seruis dei **Ca. XII.**

Odire benignitatē altissime q̄ nos tētari pmittis nō vt capiamur. h̄ vt timentes ad te portū tutissi/ mū fugiam⁹. **M**ore bone matr⁹ fac⁹ o dñe q̄ filiū suū a se elongatū videre desiderās z amplexari p terri/ bile aliqd̄ timorē inducit z expandēs brachia filiū reci/ pit fugientē cū gaudio. sibi arridet z oscula dulcia elar/ gif. z ne al⁹ a se recedat hortat: vt nō accidat sibi malū solat ad se stringēs z demū vbera s̄ministrat. **S**e/ lic tentatio q̄ ad diuinos amplex⁹ fugere nos cōpellit. **D** dulce dñe: q̄ nos pmittis vndiq̄ effugari z te sp̄ tri/ buis refugiū salutare vt tecū oī tpe p̄moremur. Non ḡ te tentatōes h̄re mirer⁹ o hō: h̄ ad deū fugias expauel/ cens. ibiq̄ (si tētari noluer⁹) resideb. sin autē capi poter⁹ z damnari. Si autē deo tuo nimīū te elongatū reperer⁹ nec potes ad eū recurrere pleno corde: ad ch̄m tibi p̄xi mū accelerab. z in sui lateris puteo p̄ano supposito ab/ sconderis. z ne timeas q̄ te inueniat inimic⁹. **¶** **¶** **¶**

Pars

semper per generali regula habeas. quod quicumque volueris deum ad te perfunde inclinare: in corde tuo vulnera christi portabis. et eius dispersus sanguine te patri quasi unigenitum presentabis. et ipse tanquam pater dulcissimus tibi plenarie providebit. Accede ergo ad christum et eum suppliciter deprecaberis: ut ex quo non deerit ipsum denuo vulnerari: dignetur in tuo corpore sua vulnera renouare: teque totaliter suo sanguine rubricare. et sic indutus purpura poteris regis palacium introire. O tunc vulnera hec meditare. et hec spiritus tibi erunt refrigerium et solamen. Nec dubites quod si ea in corde tuo impresseris: nulli aditum tentationi patebit. Quis enim videns dominum glorie nostris sceleribus sic graviter vulneratum auderet iterum scelera perpetrare? Et si pro ipsorum vulnerum reuerentia atque compassione non desisteret a peccato: saltem quod videret quod sine participatione grauius pena deberet peccatori in omnibus quibus innocenti: a peccato deberet timere et etiam abstinere. Si autem pro te etiam ipsum christum propter tuas nequicias videris indignatum: ad spiritum peccatorum confugas matrem suam. et ipsi tanquam matri dei reuerentiam exhibebis: ac fuscis lacrymis eius auxiliium postulabis. Et si perseveraueris non quiesces. non dubites quando ab ea quod vulneris impetrabis. Secum enim crevit miseratio et sibi pro miseris satisfacere ex officio est commissum. Et cum magna diligentia exercet: quod quod ceterum exercet erga omnes tibi non poterit denegare. Quod et si nullo modo te videris consolari. noscas deum te diligere. et hoc facit ut peccatorum tuorum profunditates agnoscas. et tuam miseriam non ignores. Et hoc maximum dei donum est. Non enim sibi placet presumptio aliquorum qui se iustos reputant. et ad ipsum altissimum tanquam ad familiare amicum accedunt. Vult enim ut quantumcumque quis sit magnus se miserum et quasi nihil reputans ad ipsum veniat cum peccatorum suorum confusione et magna reuerentia et timore. et magnum: imo maximum reputet quantumcumque magnus. si ipsum

Tertia

immensus deus noster dignatur saltem a longe intueri
Ideoq; pleno corde dei magnitudinē z suā paruitates
p̄fiteatur z dicat. Dñe non solū nō sum dign⁹ vt intres
sub tectū meū: s; nec vt tibi appropinq̄re valeā vllō mō.
Sufficit em̄ mihi vt tue pietatis oculis me digner̄ re
spicere a remotis. Dico q; si in h̄ pseueraueris nō quie
scens. non solū te videbit: s; ad sua secretissima te intro
ducet. Quod ip̄e facere digner̄ qui est benedict⁹ in secu
la seculozum Amen.

¶ Quo tentatio de predestinatiōe rep̄mi debet.
S de p̄destinatione aut p̄scientia **Ca. XIII.**
S̄ dei aliqua cogitatio tibi subrepat: sic responde dē
abolo talia p̄pināti. Quicquid em̄ sit de me: te cer
tum est esse damnatū. s; si ego p̄scitus sum z deū meum
non debeā habere post hāc vitam: totis tñ virib; labo
rabo vt ip̄m saltem habeā in p̄nti z ip̄m possideā q̄ntū
possum: ne in vtroq; statu caream tanto bono. Homē
tum ḡ t̄pis de cetero non dimittam: quin fm̄ meū posse
totaliter fruar ip̄o. z semp in ip̄o summa iocūditate de
lecter. ex quo eternā miseriam assequi debeo in futuro.
Nōne mihi summa vesania esset si certū est me eterna
lib; ignib; cruciandū me inimico meo tradere in p̄sentē
z exnūc incipe cum diabolo p̄uersari. Nōne sufficit illa
miseria nisi me nūc miser̄ faciā añ t̄ps. Imo certe plus
p̄destināti me deo meo put̄ potero tōliter exhibebo: vt
nihil sit i me. nec cor. nec lingua. nec cetera mēbra q̄n p̄ti
nue sint in fuitio dei mei: vt saltē dū possuz z q̄ntū pos
sum habeā sūmū bonū. Sicut ei sc̄lares q̄ in q̄dragesi
ma nō dñt comedē carnes: volūt i carnispruiuo carnib;
abū dare. sic de dec facere deberet q̄ de sua p̄ntia essen
cer̄. Et h̄ p̄cipue faceret q̄ q̄ suauis est dñs degusta
ret. cetera p̄o delicata absinthiū reputaret. S; quantū

Pars

tuncq; me deus presciuerit sciam. constat mihi z scio qd
seipm negare nō p̄t. Eū ḡ totz mentz visceribz amplexa
bor. z ipm stringens fortiter: etiamsi auroza apparue
rit: nisi mihi benedixerit nō ipm dimittā. qd si benedixe
rit mihi nec etiā tunc dimittā. z sine me recedere nō va
lebit. Licitū est em̄ mihi inferre sibi violentiā in hac p̄
te: cū ip̄e p̄mēdet illos qd regnū celoꝝ rapiunt violenter
Aut certe scio qd faciā. In'cauernis vulneruz suoz me
abscondā. ibiq; quiet⁹ latitabo. nec extra se me inuenire
poterit: z etiā expellere nō decebit: qd d̄t. Eū qd venit ad
me nō eūciā foras. Et sic me damnare nō poterit. nisi se
ipm iudicare voluerit. Aut ad matr̄ sue pedes puolis
tus stabo. z qd p̄pter pctōres mat̄ dei facta sit allegabo.
z vt mihi veniā impetret implo:abo. Nec repulsaz ab
ea pati potero: qz fons pietat̄ ab oibz p̄dicat. Ipsa em̄
non misereri ignorat: z miseris nō satisfacere nunq̄ sci
uit. Nō credo qd p̄pter me nouam velit addiscere lectio
nem. ideo qz ex p̄passione maxima añ filiū suuz mecum
(si dici pōt) apparebit: z mihi ad indulgentiā quātoq;
suum vnicum filiū inclinabit. Et sic triplex refugiu ha
beo: qd quasi triplex funiculus difficile p̄fringet. ¶ Qd
si predestinatus sum z eternā patriā debeā cum angelis
possidere: certe debeo exnunc vitam angelicam ducere:
non humanā. Totum me illi exhibere debeo qd se mihi
in premiū p̄pauit: z hac portione contentis nihil aliud
amodo debeo affectare. Iustus est em̄: z si aliō q̄ ipm
quererē qd me posset rōnabiliter indignari. z quem visu
rus sum mihi beniuolum: viderem statim iratū z qd me
sententiam inferentem. Igit̄ in fine diabolo sic conclu
de. Quicqd de me futurum sit: a seruitio dei nō desistā
z ve tibi qui nō potes tanto dño ministrare: z eius dul
ci presentia iocundari zc.

Tertia

Questio carnis ad deū patrem de Christo
Artem ꝛ spm ꝛ ꝓtemplatōem **Ca. XIII.**
Queuatū: imo ꝛ chꝛm aīam eleuantē auscultra. In/
quit caro. Tibi deo ꝓꝛi iusto ac miscēdie infinite de
tuo filio ꝓꝓꝛoz vt tua iusticia ꝓsideret violentiā mihi fa
ctam ꝛ miscēdia tua mee miserie ꝓdescēdat. Ille tuꝝ fi
lius plenꝝ scīa ꝛ ꝓtute: me sua sapia circūuenit ꝛ sua vir
tute violentiā mihi fecit. Ille tuꝝ filius sua sapia se sub
carne mihi sili occultauit ꝛ ad me hūilitate nimia ꝛ be
nignitate inenarrabili callide subintrauit. Om̄ibꝫ fuit
humilioꝝ. oībꝫ despectioꝝ. oīm necessitates assumpsit. et
oīm īfirm itates ꝓrtauit. ꝓ oībꝫ crudelissime voluit cru
cifigi. tā cōpassione q̄ ꝓuissima passione voluit affligi:
cordis sui amorē ꝓ apertioem laterꝫ sui voluit demon
strare. indeqꝫ voluit in remediū emanare sacra. Quid
plura: Sua carnē ꝓstituit in cibū. suū sanguinē in potū.
ꝛ seipm ꝓmisit in premiū. tua ꝓcepta faciētes matrē fra
tresqꝫ vocabat. Demū nō solū in via ꝛ etiā in patria ꝓ
mittebat qꝫ se succingeret. ꝛ eis ad mēsam tuā. comedē
tibi transiēs mīstraret. His om̄ibꝫ ꝛ alijs q̄ nec scio nec
valeo enarrare. aīaz mihi deputatā allexit nimis. ꝛ nō
solū allexit. ꝛ etiā intus intrās sua attraxit ꝓtute: intm̄
vt sic sibi ipam suis blāditijs ꝓiunxerit vt iā de me non
curet. ꝛ ꝓotiꝝ affligat deiciat. cōculcet ꝛ ad nihilū redi
gat. ꝛ qđ grauꝝ videt ꝛ mihi inferentes dilīgat. ꝛ ꝓ eis
oꝛonem spēalē fundat: ꝛ si nō inferantꝫ inferri appetat.
Sicqꝫ mortificoz ꝛ nō curat. ī limo iaceo ꝛ exultat. Sꝫ
qd. Dolorē dolori addit: ꝛ vt intēse doleam cupit. hec
sua glia videt eē mihi inferre iniuriā. cōtumeliā. ꝛ qđqd
vilissimū credi ꝓt. Sicqꝫ me desolatā afflictāqꝫ relinqꝫ
ꝛ ipa sp vult tuo filio cōmorari. sp sua carne cibari. suo
sanguie iebriari. ꝛ vbicūqꝫ fuerit vult sp secū pariter cō

Par3

Mozari. Nunc autē secū apparet in presepio parua. nūc
secum brachijs virginis amplexat. virginis brachijs de/
portatur. lacte virginis fouet. Nūc secū famelat. tūc secū
sirit. nunc secum conspuif. nunc secū vulnerat. nunc secū
in cruce tristat. nūc secū in celis apd te letat z cōsolatur.
quocumq; prexerit secū vadit: sine ipō esse non requirit.
ad nihil potest se vertere sine ipō. Quid igit dicam de/
us pater de filio tuo : q̄ aiā meā mihi deditam sic suo
inebriauit: amore: sic aut alienauit a me. Si rapinam
cōmisit iubeas restitui: Nec em̄ mihi parū videt sic ra/
pere vnā mētē. Cur em̄ mihi aiā deputata solū filiū tuū
diligit: cur me sic odit: cur cetera derelinq̄t tui filij amo/
re absorpta. Gradif sine sensu. iam nihil audit. nihil ali/
ud videt: nihil aliud gustat: nihil aliud odorat. z sp̄ vult
int̄ sua brachia p̄mozari. Ibi iocūdat. ibi letat. ibi deli/
cijs abundat. ibi nimio amoris dulcore inebriata cubat.
Nec mirū si hec aiā mea tantuz cū filio tuo adhesit. q̄a
nisi eēt lapide durior z ferro insensibilior: ex quo sibi tā/
ta filius tuus fecit: aliter facere non deberet: imo aliter
stultissima appareret. Et vbi est sic dur⁹ lapis qui tantū
amoris ardore non scinderet. imo liquefieret sicut cera
si sibi fierent om̄ia supradicta. Et ideo non p̄quero de
ea tibi benignissime pater: qz fecit qd̄ debuit. s̄ de tuo fi/
lio qui eam nimis allexit beneficijs. ac me in tanta mi/
seria derelinquit.

Responsio patris ad carnem **Ca. XV.**

Atende z audi quid respōdeat pat̄ clemētissim⁹
carni. Quia creatura mea es tibi iusticiā cū mise/
ricordiā exhibebo. Nā cū ancilla aiē esses: sp̄ tamē
dominari voluisti. ac sp̄ inordinate egisti. tibi non mihi
eam seruire fecisti. ipsam ad oīa mala pronā reddidisti.
z qd̄ peius est eā ad imaginē meā factā diabolice serui/
T

Terria

tuti subdidisti. Eam bestijs peiorē fecisti. eam fetidā
z abominabilē exhibuisti. eam sup oēm caliginē deni-
grasti. z intm̄ eam alterasti vt creaturam meā tam no-
bilem cognoscere nō valerē. **O**portuit ḡ (qz eā qm̄ car-
ne erat nimis diligebam) meum filiū incarnari: vt eā
alliceret ad suum meūqz amorē. z qz tibi carni aīa adhe-
rendo mortua erat: vt uiuificaret: meum volui filiū in-
carnatum pro ea occidi. Nec fuit filij mei hic aliqua cir-
cumuentio vel deceptio. s̄ mea suaqz ineffabilis digna-
tio. **E**t qz tu caro a sue infusionis p̄ncipio sp̄ male egisti
meus p̄o filius erga eā nimio exarsit amore. z se totum
sibi exhibuit. ideo iusticia mea multa exigit: vt eam to-
tam z totaliter sibi dimittā. z ipa te plus q̄ stercus ab-
horreat z ab om̄ibz abhorreri cupiat. **S**z quia nō solū
iusticiā sed z misericordiam implozasti: volo vt aliqñ etiam
in p̄nti dulcedine (quam in meo sentit filio) pfundaris.
et insuper in futuro nobilissime ac p̄fectissime te dota-
bo. z si bene anime in omnibz obedieris: exnunc non so-
lum a pena eterna: sed a purgatorio te absoluo. qui vi-
uo in eternum.

Meditatio deuota z humilis sup salutatione
angelica. scz **Aue maria** **Ca. XVI.**

Ale maria gratia plena dñs tecum zc. Tibi dñe
deus gr̄as ago q̄s possim ex intimis p̄cordijs me-
is: q̄ dignus es n̄ram assumere naturā z virginalē
vtero baiulari. z ex ea p̄gine nascēs lacte nutriri. ei⁹ fo-
ueri gremio. z ei⁹ subijci impio. q̄ oīa p̄seruas z regis. z
me fetidissimā sanie m̄ z turpitudinē detestabilē z abo-
minatōe plenū: z om̄i vita. imo eētia indignū: digna-
tus es tantū illustrare vt sciā te m̄rem habere. z hoc mi-
hi indignissimo p̄cessisti: vt ipam possim z audeā salu-
tare. **N**ō em̄ dñe fecisti taliter oī nationi. z s̄ summū be

Pars

beneficium non manifestasti eis. Ubi est dñe peculiaris ille tuus ppl's quē in manu potenti z brachio extēso de terra egypti p̄ desertū in terrā p̄missiōis eduxisti tot si- gnis z pdigijs magnificētie tue? Nōne dñe iste est ppl's ille cui h̄ bñficiū p̄misisti? Cur igit̄ nō sibi tuis cultoribus h̄ nob̄ idolatris z infidelibz h̄ tuū summū z maxī- mū bñficiū reseruasti? Quare nob̄ pauc̄ cū multi z q̄si infiniti populi hoc ignorent. Nonne dñe vniuersorum es creator z omēs ad imaginē tuā fecisti? Nonne dñe se- creta psueuerunt pandi amicis? Cur nunc dñe inimic̄ z maxime mihi: qui a vertice capitis vsqz ad plantā pe- dis infectus sum. z totus tendo ad ea que tue sunt con- traria voluntati? Cur dñe tam nobile donū. tam excel- lentes thesaurz tuo infidelissimo z nequissimo seruo de- disti? Nonne dñe tibi videt̄ q̄ nō honorē sed derideam matrē tuam: qñ supbus humilē: imo humillimā supbis- simus. castissimā immūdissim⁹. celestissimā imo diuinis- simam vanissimus z terrenissim⁹. sanctissimā impijssi- mus. m̄rem dei fili⁹ diaboli salutare p̄sumo. Ubi est bone iesu nūc reuerētia matr̄ tue: cur tales eā salutare p̄mitt̄? Sz o p̄ssime iesu p̄pter tuā erga nos nimiam charitatē nō suffecat te oī derisui z p̄ceptui p̄t nos sub- iacere: h̄ matrē tuā iā ad dexterā tuā sedentē p̄mitt̄ pol- lut̄ labijs tractari: vt possis corda n̄ra tuo z eius amo- re inflāmare. Nec dubiū est q̄ indignissimū sum⁹. z cre- do firmirer q̄ null⁹ sit celest̄ angel⁹ q̄ eā (vt digna est) valeat salutare. q̄nto maḡ ego immūdissima creatura. Niz videt̄ quō miser hō nō tremat z expauescit tantā dñam salutare. Sz illd̄ detestabile nimū est ip̄az noiā re ore. z corde vana z iutilia: imo nefanda tractare. ip- samqz alloq̄ tergo x̄so. Eū oī em̄ reuerētia. hōre z deuo- tione est x̄go beatissima salutanda. z ipsa tales queris

Tertia

qui ad eas deuote et reuerēter accedāt. Hos em̄ diligit. hos nutrit. hos in filios suos suscipit. O beatus q̄ de tam nobili matre letat. ip̄am corde amplectit. ope imitatur. O felix qui matri dei s̄m posse suū nitit̄ p̄formari. Hic est certe q̄ om̄i creatura p̄temp̄ta soli deo singulari amore inheret. et crucifir̄ cū ch̄o salutē aīaz sitit. O mirū vere. quō nō rapit̄ exultatōe cor talē virgīnem salutantis. Matrē dei alloquit. deū ex ip̄a factū hoīez cōtemplat. Hic videt ima summis: et summa imis p̄ se vanitate p̄iungi. Quō queso nō liquescit in hac salutatione mens n̄ra: vbi deū nos tantū dilexisse videm̄ vt ex p̄ginali vtero dignatus sit fieri frater n̄r. Os em̄ nostrum et caro n̄ra est. O mira et ineffabilis diffusio bonitatis diuine. Quanta queso erga talē p̄ginem deberet cor nostrū deuotōe diffundi p̄ quā talē ad nos meruimus diffusionē diuinā. p̄ quā certe meruim̄ deo esse cōfratres et coheredes in regno. Vira deberet dulcedie os nostrū abundare: cū tam dulcē dñam et benignā salutamus et eius b̄ndicim̄ fructū. Suauissim̄ em̄ et dulcissim̄ est fructus eius. et in ore et in corde sapient̄ dulcescit. O q̄ mira est hui⁹ p̄ginis fecūditas. q̄ dū salutatur deuote ad cor salutant̄ suauissimū suū fructū emanat. Quāto autē in eius fructu quis ampli⁹ iocundat̄: tanto ab ea ampli⁹ impetrat. et nisi dicat sufficit nunq̄ cessabit. O mira dñā mirū vides quō nō tantū delectamur in te salutādo q̄ p̄ter te et fructū tuū cetera ignoremus. Quō queso nō est ad te tantū intētus hō p̄p̄ tuā suauitatē nimīā: vt etiā semetip̄m a se abstract⁹ ignoret. O raptrix cordiū. o absorp̄trix mentiū. Cur nos dñā ingrauidas tuo fructu? Cur nos deo n̄ro impregnas? Cur luto imples celos: et vanissimos fac̄ diuinos? Cur nos obsecro filij tui inebrias amore: cum nec tibi nec s̄

Pars

bi aliquid impedere valemus. Quid tibi pdest aīa
amatric q te z filiū tuū nimio diligam⁹ amore. Nonne
tibi celestia sufficiūt: cur terrena corda requir⁹. cū tamē
sint fetidissima z terrena. Accipe aīaz venatrix z refo
ue in sinu grē tue. Quis em pōt aīaz venatrix effugere
claritatē tue fulgorē: z tue radios pietatē: Nec em est q
a calore abscondere se possit: qz beneficijs tuis pleni sūt
celi z terra. Quocunq; em pgamus occurrit nob diffu
sio vteri vginialis. Ecce g vndiq; nos tuis bñficijs irre
tisti. z sp z vbiq; tue benignitatē laqueos extendisti: vt
a te matre dulcissima fugere rōnabiliter nequeamus: s
sp in tue dulcedinis gremio quiescam⁹. Currite g cha
rissimi vndiq; z tā nobile z suauē vginē salutem⁹ (aue)
Patientiā habe dñā q angelicā salutatōem pmo z an
gelice nō viuo. s poti⁹ diabolice. horredus sum z te sa
lutare psumo. Confido certe dulcissima de nimia boni
tate tua z tuo inflāmat⁹ amore te (q̄uis idign⁹) nō pe
oz salutare (aue) Quid mihi dñā dulc⁹ tuo aue: O mi
rum aue: qd qdam celesti dulcedie inebriat cor deuotiū.
Certe iam dicere pōt deuote salutās. Liquefacta ē aīa
mea vt salutauī dñāz meā. Deficit cor meū z caro mea
dū alloquor dñāz meā. Quis in te nō deficiet pgo sa
cra dum cernit hac salutatōe preuia te filio dei impreg
natam: Quis hō nō deficiet dū cernit dei filiū tuo vtero
batulari. tuo lacte nutriri: Quid g libenti⁹ audis o do
mina q̄ salutatiōem q̄ recognoscer⁹ mat dei: Sic in te
vis hoies iocundari vt sp in eū (cui⁹ mater es) refunda
tur affect⁹. Non em puto vt velis aliter nisi vt mater
dei salutari: nec etiā cognosci. Porta es cristallina. z p
te vis tuo filio nos pungi. S; aue z vere aue. nam cor
nostz aperuit tuum aue. O mirabile z supadmirabile
aue. ad qd demones effugant: pctōres liberant. filij de

Tertia

lectantur. angelus gratulat. verbū incarnatur. Igo gra
uidatur. Certe aue. cuius fructu creature renouantur:
hoies redimunt. angeli repant. g̃ tibi aue vniuersa cre
atura sine fine p̃mat. O dulcissimū z suauissimū aue: q̃
terrestria letant. celestia iocundant. ima summis iungū
tur. O aue: q̃ intellectū irradiat. affectū satiat. mentē
ad celestia leuat: quo anim⁹ illustrat. pect⁹ dulcoratur.
caro macerat. Igit aue. O cathenale aue: q̃ cor p̃strin
gis cū h̃gine z sepas a terrenis. cū misericordissima mi
ser. cū d̃na seruū. cū matre filiū firmissime ligas. O a/
mabile aue accedat vt saluet q̃ vult cathenari amore.
z cū saluauerit ex corde: ampli⁹ fortiusq̃ p̃stringetur z
quanto p̃stringet fortius: libētius saluabit. Sicq̃ a/
mor z aue mutuo se augebūt donec cor saluant. deficī
at pre dulcore. O h̃ginis amor: diuinū reddis amantē
virginēū facis iā multa sorde pollutuz. Ergo aue d̃na
mea: mater mea. imo cor meuz z aia mea Igo maria et
maria mea aue. O nomē suauissimū. nomē iocundissi
mū. nomē dulcissimū: nomen marie. Quid feci. qd̃ pre
sumpsi. quō excessi q̃ nominare te audeo: Quis vnq̃ ta
lia audiuit: vt pditionis fili⁹. pctōz saccul⁹: demonum
famul⁹ te noiare p̃sumat. O amor mei nomen matris
dei. reuereri nescit amor. mihi p̃ce d̃na: q̃ me amare di
cam te. Etem si nō sum dignus: non es indigna amari
Quis o d̃na te amare desistet. cuius b̃nificijs graz z glo
riam impetram⁹. Per te d̃na frangunt vincula. soluun
tur debita. vicunt vicia. solidant p̃fracta. repant pdita.
renouant vetera. roborant infirma. magnificant mini
ma. exaltant infima. incepta pmouent. imperfecta pficiū
tur. p̃fecta p̃summant. cor purgat. refulget mēs. anim⁹
inflāmat. liquefcit pectus. dulcescit gust⁹. decorat aspe
ctus. desponsat peregrina. traducit sponsa. z resoluitur

Pars

anima. Omnia hec per te virgo maria. ergo aue maria.
Vere maria stella maris. amarum mare et dñā. Stella
la maris. mundo totaliter in amaritudine posito. lucis
eterne radium emittēdo. Amarum mare. cor tuū in pas
sione filij tui in cruce p nob pendentis totaliter trāsfor
mando. Domina: sup omnes angeloz choros ad filij de
xteram ascēdēdo Et stella maris nos dirigēdo. ama
mare compatiendo. et domina es protegēdo. Stella
maris es honestate. ama mare pietate. sed dñā pote
state. O dñe deus quid tibi retribuemus pro omnib
que dedisti nobis. Quid tibi faciemus aut facere pos
sumus: q nobis in amaricatione amaritudinis positis
tenebris vndiqz circūseptis: a portu salutis nimū ele
gantis. turbinibus et pcellis ad naufragium agitatīs:
imo tempestate nimia pene submersis. tam nobile sola
cium. tam dulce consortium. tam efficac auxilium. tam
pium subsidium: virginem mariam irradiantem stellā
dedisti. O certe beata nox. et felix tenebra. et gloriosa ca
ligo: que tali stella meruit irradiari. Certe hec nox illu
minatio mea in delicijs mei O gloriosa virgo si es stel
la maris. semp volo in hac vita esse in mari vt sis semp
mea stella. sp in mari sim pfecte amaritudinis de pecca
tis meis gemendo. christo crucifixo intime ppatiēdo.
proximoz miserijs et vicijs pdolendo. Sp volo in hoc
triplici pelago nauigare: vt sp habeam hui⁹ stelle duca
tum. Ve ve illis qui sunt in delicijs et nolunt in hoc ma
re intrare: qz hac dulcissima stella carebūt. Currant vn
dīqz tribulatiōes et sepiant amaritudinibz inauditjs: nō
tumebo qm tu mecū es. imo tunc vere mshī refulges cū
velatus sum angustijs. cū omni hūano auxilio destitū⁹.
cum intrauerit aqua vsqz ad aiām meā. cū abiectus fue
ro et reprobatus ab omnibz creaturjs. De pctōre neqz

Tertia

simū z omī malo dignissimū impugnet z stimulet obse-
cro tota hec mundi machina vt mecū sit hec stella ma-
ris maria. **Q** felix cū fuero ab oīb; exprobrat⁹ z cōcul-
catus z ab hac stella suscept⁹. Stella est mar⁹ z ī ama-
ritudine posit⁹ ip̄a relucet. **Q** q̄ dulce z delectabile o-
culis videre hanc lucē. **Q** q̄ bona z amabil' p̄mutatio
oēm mundi p̄solatiōem abhorzere. z lōge a se irrecupa-
biliter eijcere p̄ refulgētia stelle maris. Plus em̄ valet
vna sola illustratio illius stelle q̄ oīm mundanorum.
Quis ḡ oīs amaritudinis z p̄passiōis z passiōis mare
non gaudēter intret: vbi refulget hec stella. Nec pau-
at cor p̄fectū. qz īmpossibile est naufragiū fieri hac stel-
la radiāte. nec pōt nubes aliq̄ interponi nisi volēti. **Q**
dñā mea: tu ī hoc mari es nob; nauis sustentās z por-
tans. anchora stabiliens z firmans. gubernaculū diri-
gens z rectificans. velū deducēs z obumbrās. stella re-
fulgens z salutis portū demonstrans: imo impetrans z
p̄seruans. **Q**uis ḡ non libenter h̄ mare p̄pūctionis cō-
passionis z passionis intrabit. vbi tu nob; ī oīmib; sub-
uenis z ministras. Imo vt pl⁹ audeā dicere: tu es ma-
ria amaz mare facta p̄pter filij tui passionē z iniquita-
tum nr̄az p̄passionē. Nō q̄ mō aliquid tristabile patia-
ris. s; p̄sideo mentē tuā s̄m q̄ ī hac vita iuxta crucem
viuebas. Hoc ḡ duplex intrem⁹ mare. s. tuo filio cruci-
firo z tuo cordi sibi infiro p̄patiēdo. z de nostr⁹ iniqui-
tibus q̄ tante fuerunt necis occasio intīme contristādo:
sī volum⁹ cor tuū intrare. qd̄ factū est mare magnum z
spaciosum nimis. **Q**uis ḡ nō libenter intrabit h̄ mare
vt possit cor p̄ginis introire: Certe hi bene intrant cor
tuum z sunt p̄rīue ī corde tuo: qui filij tui cōtinue ru-
minant passionem. Impossibile est em̄ mater p̄ssima
filij tui intrare vulneca z non intrare cor tuū. quia illa

Pars

vulnera sunt in corde tuo ppetuo collocata. Sicut em̄
illa stigmata sp̄ erunt in filij tui corpe. sic sp̄ in matr̄ mē
te. Quis ḡ ampli⁹ tardabit ⁊ pigritabit h̄ nauigiū in
troire. Dulce est de te audire. h̄ dulci⁹ de te cogitare. et
dulcissimū ⁊ suauissimū p̄ ch̄i vulnera cor̄ tuū intrare.
Non ḡ recedat hō a ch̄i passione. ⁊ tumelia. ⁊ vulnere
si nō vult de corde tuo exire. Ibi fit hō tot⁹ ḡgine⁹. to
tus sanctissim⁹: rotus diuin⁹. Ibi obliuiscit hō sui: reco
gitans q̄ sunt matr̄ ⁊ filij. Nō nob̄ pcedat ille q̄ bene
dictus viuit ⁊ regnat in sc̄la sc̄loꝝ Amen.

Meditatio humilis ac expositio sup̄ oꝝonem
dominicam sc̄z Pater noster

Ca. XVII.

Pater noster qui es in celis ꝛc. O imensa clemen
tia. o ineffabilis benignitas. o mira dignatio. O
longitudo. latitudo. sublimitas: ⁊ pfundū chari
tatis diuine. Nilissimū lutū. detestabilis sanies. neq̄ssi
ma creatura se dei filiū nuncupat. ⁊ de⁹ deoꝝ. rex regū.
⁊ dñs dñantium se meū p̄em̄ d̄r. Cū orat⁹ inq̄r: dicite.
pater nr̄ q̄ es ꝛc. Exq̄ hoc d̄r veritas verissimū est: ⁊ scio
q̄ plus sine p̄patione me diligit q̄ pat̄ carnalis vel m̄r.
imo q̄ me egoipe. De tanto ḡ p̄e eleuabit̄ cor̄ meū vt
aquila. ⁊ iam heres celi oia inferiora p̄remnam. Quid
mihi vltra de terrenis honorib⁹ q̄ sum fili⁹ dei. Mai⁹
dedecus esset mihi apperere quantūcunq̄ honorē terre
num q̄ filio impatoris latrine officij. Quid vltra mi
hi de terrenis diuitijs: q̄ regni eterni sum heres. Igno
miniosius esset mihi de quantūcunq̄ magnis diuitijs
terrenis curare: q̄ p̄mogenitū impatoris de fimo eq̄ū
suozū. Quid vltra mihi de delicijs carnalib⁹ ⁊ terrenis
quantūcunq̄ magnis. Detestabili⁹ mihi esset filio im
peratoris summi affici in quantūcunq̄ allectiua creatu
ra: q̄ filij regis in sanie fetidissima. Quid bonū. quid

A

Tertia

pulcrum. quid vtile. q̄ desiderabile me allicere p̄t: qui heres sum om̄is boni. font̄s ois pulcri z boni. **D**ia em̄ respectu illi⁹ nō sunt nisi quedā silitudo z ymbra. **A**ccedam ḡ ad p̄em meū. qz nihil aliud vult nisi vt habeā ip̄m. **N**unqd ḡ negligēs ero? nunqd ḡ pausabo? nun / quid alijs int̄tus ero? **L**erte cū impetu oib⁹ postposit̄s currā ad eū. **S**ufficit mihi si habeā p̄em meū. z ideo toto corde tendā ad eū. **N**on aliud aspiciā nec aliud v̄i debo: nisi dñm deū meū: qz oculis mētis tot⁹ tendo ad eum: qz nimis allexit animū meū. **P**̄ n̄ rē. **H**el z fa / nū in ore meo cū te deū meū patrē meū voco. **D** dulce / do indicibilis. o iocūditas inestimabilis. o iubilatio in / effabilis: cū audeā te p̄em meū vocare. **E**xultatio. o admiratio. o medullar̄s modulatio: qz pat̄ meus es tu. **Q**uid vltra p̄cedam. quid vltra dicam. qd vltra petā? **P**ater meus es tu. **S**z vbi es tu pater mi vbi es? **S**i vbiq̄ es. imo qz vbiq̄ es: quō sedes est tibi celū. **S**z iō benignissime vis vt dicam⁹ pater noster qui es in celis vt nos a terrenis ad celestia eleues! vbi maxie tua po / tentia. tua sapiā z bonitas elucescit. vt ibi mi p̄ sit sp̄ te cum p̄ersatio nostra: vt a te celestia nō terrestria petā / mus. aut certe vt nos sp̄iales celi facti in nob sit habi / ratio tua. **Q**uid ḡ nos retardabit. qd nos retrahet. qd impedimēta prestabit: quin celestē vitā nō terrenā du / camus: vt in nobis sit habitatio tua. **D**igna admira / tio. mira dignatio. z dignatiua ch̄i habitatio in nobis **E**go fetidissimus sim⁹ z abominabil' pccōz latrina va / leo esse ex immēsa clemētia dei mei tabernaculū ei⁹. z ḡ sum plenus sanie z fetore ero sanctū dei templū. sapien / tie sedes. z habitaculū sp̄s sancti. **D** felix dies. o beata hora: cū talē hospitē possidebo. **T**enebo eū nec dimic / tam donec introducā eū: imo ip̄e introducat me in do /

Pars

num illius: que sursum est hierlm matris mee. z in cubiculum genitricis mee. s. in intima p̄tēplatois dēte. vbi cubāt. vbi quiescunt aīe delicate. ¶ P̄z n̄r q̄ es in celis sanctificet nomē tuū. ¶ Q̄ b̄n sequit. q̄ b̄n p̄tinuatur. q̄ elegantissime ordinat̄ petitiō ad p̄dicta. scz (sanctificetur nomen tuū) ad (pater noster qui es in celis) quia filialis deuotio: celestis contemplatio totum animū reuerentis filij cōuertit in p̄zem celestēz: vt clamet z dicat Sanctificetur nomē tuū. Quasi dicat. nō terrenas diuitias. delicias z honores peto. sed vt sim in te tot⁹ cōuersus z totus diuinus. Sanctificet ergo nomen tuūz. vt scilicet mea vis rationalis tua sapientia illustrata et omni errore. ambiguitate z tenebrositate propulsa: purgatam habeā consciām. id est purissimā noticiām tui. ¶ Adueniat regnū tuū. vt mea vis irascibilis tua potētia roborata ad arduitatē regni tui conscendat. Fiat voluntas tua. vt mea vis concupiscibilis tua bonitate dulcorata: imo tua charitate p̄fecta: plenissime tuo beneplacito acquiescat. vt ex vera dilectionis amicicia sit idem velle idē nolle. Vel. sanctificetur nomē tuū: quātum ad purā noticiā intellectus. Adueniat regnū tuū: tum ad feruens desiderii affectus. Fiat voluntas tua sicut in celo z in terra. q̄ntū ad p̄fectū obsequiū effect⁹ Sanctificetur ergo nomen tuū in nobis domine quod ab eterno sanctissimū est ī se. vt quicquid videm⁹. quicquid audimus. quicquid intelligimus et sentimus tot⁹ q̄ntū ad sanctissimi nominis tui noticiām ordinemus. vt sit in nobis nomen tuum sanctum. id est sine terra z purum. vt exasi ab omni curiositate et vanitate. z omni inutili phantasia: te solum in omnibus cognoscām⁹ semper p̄ssime z sanctissime pater: mentis nostre ocul⁹ ad te lumē eternū incessabiliter dirigat: semp te q̄ in

Tertia

omnibus es ⁊ a quo omnia sunt. in omnibus te intuear.
in omnibus te cognosca. **Q**uod dulce lumen ⁊ delectabile
oculis: a te sole iusticie nunquam mentis intuitus amouere.
Quod dulce ⁊ amabilis. quod admirabilis oculis nostris:
tuorum claritas radioꝝ. Sanctificet ergo nomen tuum.
Adueniat regnum tuum. Nunc regnum huius mundi occu-
pauit totam animam meam: imo totam dissipauit animam meam.
totam lacerauit. totam fedauit. totam denigrauit sponsam
tuam dilectam animam meam. Totum cor meum. totum animam me-
um vanitas: imo feditas huius mundi allexit. Ideo non
nisi que mundi sunt sentio. que carnis sunt appeto. que
terrena sunt cogito ⁊ affecto. Factus sum ciuis huius mu-
di. ⁊ sub huius mundi principe sollicitate studeo militare.
Sed tu domine nonne creatura tua sum? Ergo adueniat
regnum tuum: ut princeps huius mundi eiciatur foras. Tu solus
in me regnes. tu solus inhabites mentem meam. totum me
occupet regnum tuum. totum sibi vendicet desiderium meum.
solus reficias affectum meum. Quid quero. quod desidero.
quod volo. quod vagoꝝ. quo discurreo. quo distrahor: Suf-
ficat mihi domine regnum tuum. sit tibi habitatio mea. sit tibi re-
fectio mea. sit tibi tota conuersatio mea. Tu solus bonus.
tu solus pulcher. tu solus amabilis. tu solus desiderabilis
animarum amator. Tu solus me regas. tu solus me dirigas
tu solus me allicias. tu solus cor meum tecum habeas anima-
rum zelator. In te solum quiescat cor meum ⁊ pectus meum
In te solum dulcoret cor meum. tu solus repleas animam
meam. Cum impetu ascendam ad te centrum meum ⁊ regnum
meum animarum redemptor. Ergo adueniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua sicut in celo ⁊ in terra. Hoc volo.
hoc desidero. hoc totum animi visceribus concupisco: ut in me
⁊ de me. ac pro me. non mea sed tua fiat voluntas. Totus tuus
sum. totus in tuum solum plaudam honorem. ad hoc factus sum

Pars

ad hoc natus sum: ut tuū solū honorē requirā. Jam nō
flectar ad meū appetitū. iam nō requiram p̄riū cōmo/
dum. iam nō desiderem amicoꝝ affectū. s̄ solū nitā tu/
um solū in oīb; bñplacitū adimplere. Nō cogitam qđ
amaz. qđ dulce: qđ onerosum vel leue. qđ aspez v̄ sua
ue. s̄ cū imperu z desiderio feruenti z cū anxietate curez
p̄ficere q̄ tue sunt beneplacita voluntati. Hoc solū mi/
hi sit iocundū. hoc mihi sit suaue. s̄ solū mihi sit leue. s̄
delectabile z amabile in quantūcūq; asp̄is. vilib; dif/
ficilib; effusis z amar; tuā requirere p̄ficereq; volūtātē
O gaudiū z iocunditas z exultatio medullaris. totum
z totaliter sp̄ z vbic; exponere me ad oēm tui honorē.
quē possem mō aliq̄ effectui mancipare O vtinā solus
possem om̄ia tua mysteria mi dñe adimplere. Magis
gaudeo. magis approbo. ampli⁹ totis artub; z viscerib;
cōcupisco me totū exponere z impēdere tuo honorē. me
de me tue satisfacere voluntati p̄ te. q̄ etiā quantūcūq;
celestib; z diuinis delicijs iocundari. Si em̄ p̄pter te mi
dñe totaliter lacerarer: z passiones z mortes quascūq;
ad tui honorē reciperem. eas magis approbarem. magis
diligere. z de his magis gaudere: q̄ de quacūq; delecta
tione: quā etiā in patria possem habere. nisi forte illa
delectatio tantū aut plus cederet ad tui honorē. z hoc
etiā rōne delectatōis. s̄ rōne tui honoris optarem. Nō
em̄ factus sum ad meā vanitatē solandā. s̄ ad tuā ma
gnificentia honorandā. Quid mihi maius. quid mihi
dulcius qđ mihi amabili⁹ q̄ me totū in tuū honorē re/
solui. O gaudiū dñi. o tripudiū. o mihi omne tubulare
solaciū: q̄ possim aliqđ quacūq; difficultate facere ad
tuū honorē. Hoc angeloz est gaudiū: celeste desiderū
posse tibi totaliter obseq;. totaliter te frui. tue volūtati
plenarie p̄formari. z tuū honorē z magnificentia admā

Tertía

rari. Non dubito: immo certus sum & plus gaudens
angeli & anime sancte de magnificentia honoris tui &
de magnificentia glorie sue. Et ideo fiat voluntas tua
sicut in celo. id est in celestibus spiritibus: & in terra. id
est in nobis hominibus. Et tue voluntati adeo libenter
& feruenter ac voluntarie obsequimur & ipsi secundum possibilita-
tem nostre proutis totaliter conformemur. ¶ Panem nostrum
quod quotidianum da nobis hodie. ¶ Quod bene ordinat. quod ele-
ganter coniungit hec verba premissis. Et quis de pane
materiali & etiam spirituali possit exponi. de sacramentali cum
pane maxime exponam ad presens. Et (ut dixi) in verbis domini
est egregius ordo. Quis enim adeo dignus est: quis adeo
habilis ad susceptorem huius sacramenti: ad offerendum
filium deo patri. ut ille qui (ut supradictum est) se totaliter in de-
um ordinavit. & quantum ad intellectum. affectum & effectum:
qui se totum deo obtulit. totum se sacrificio perseruauit. qui
in se annihilatus est: & in deum totus illatus est. qui iam non que-
sua sunt querit. sed qui iesu christi. Ille enim in hoc sacrificio
potest iesum christum recipere. iesum rogare. iesum christum deo
patris pro se & alijs offerre. & ideo petitioni istius magister ve-
rus preposuit. Sanctificet nomen tuum. & optime subiungit & con-
iungit ad illud verbum Panem nostrum quotidianum da nobis ho-
die. Qui enim egyptum peccatorum exiit: in sanctificet nomen tu-
um. Et mare rubrum tentationum inundantium submersis
egyptiis sicco pede transiit: in adueniat regnum tuum.
Et in deserto contemplationis soli deo intendit & se totum
deo dedicauit: in fiat voluntas tua. Jam in hoc deser-
to esuriens: manna. id est panem celestem a celesti patre requirit:
in panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Qui enim in egypto
pro aliquo super ollas carnum sedit. nunc illis speret solum pa-
nem viuum qui de celo descendit. exquirat postulat & acquirit.
¶ Admiranda christi dignatio. mira iubilatio mentis de-

Pars

us meus. sponsus meus. amor meus factus est cibi me-
us. Sanctoꝝ premiũ. gaudium angeloꝝ. dei patrꝝ ver-
bum est nutrimentũ meum. Lux mundi. sol celi. sapien-
tia dei est refectio animi mei. Proles virginea. redem-
ptio humana. celiqꝫ gloria facta est abatio mea. Quid
vltra affecto. quid vltra me potest allucere? Absit a me
domine vt ex quo cor meum habet tam nobilem cibum
& circa aliquid quod est in toto mundo afficiat. Quo-
modo obsecro post tam nobilissimum cibum. sufficien-
tissimum. suauissimũ & dulcissimũ potest cor meum cir-
ca vana. turpia & imunda delectari? Et si sp̄ non possit
ipsum sacramentaliter sumere. saltem cor meum ipsum
spiritualiter non desinat ruminare. In veritate mirũ &
plus q̄ mirum videtur quomodo pre dulcore & nimio
amoris feruore cor non deficit in hoc cibo. Tu sol⁹ bo-
ne iesu sis cibus meus & refectio mea. te solum esuriam
te solum auido & insatiabili appetitu comedam. & sem-
per sum famelicus tui. Quid te dulcius. quid suauius.
quid amabilius bone iesu. Te solum volo comedere.
te solum cupio masticare. tu mihi semper dulcescis in
corde. Si solus odor tuus deberet sufficere toti mun-
do. quãto magis abatio tua. Si in verbo quod de ore
tuo precedit reficimur & viuimus. quid est te verbum
eternũ ore recipere & cordis dentibus masticare? Quo-
modo in te cordis penetralia non liquefcunt? quomo-
do non sic cor meum delectatur in te vt obliuiscat oĩa
preter te? Si aliqd̄ terrenũ: imo aliqua similitudo ter-
reni tantũ cor meũ occupat aliqñ vt obliuiscat tui: quõ
tua verissima p̄sentia non me tantũ reficit & inebriat vt
oĩs mundi obliuiscar & etiã mei? Hunc ergo pater cele-
stis panẽ nostꝝ q̄tidianũ da nobis hodie. Dñe da no-
bis hunc panẽ. vt sp̄ in p̄senti & sp̄ p̄sentialiter eũ habeat

Tertia

mus. Sit semp pñs spūaliter hic ab. z nunq̄ sciat p̄re
teritum vel futur. sed (hodie) doces bone iesu vt dica
mus. Cur queso tantū festinas esse nobiscū: q̄re. nō dif
fers vsq; cras: Quid em̄ in nob vides: q̄d in nob sentz
quid in nob agnoscis: q̄ intm̄ nostro es inebriat⁹ amo
re. Quid nobiscum lucrarz: q̄d in nob reperis. quē fru
ctum de nob hēbis q̄ nescis tardare. Sed si sic amor
nostri te vrget vt differre nequeas q̄n statim velis esse
nobiscū cū quib; nullū habes lucrū. nos autē q̄ sumus fe
tidissima sanies: z indigni etiā tua creatura quantum
cunq; vilissima noiari: quō differim⁹ exq̄ tantū deside
ras nos esse tecū: q̄n te summū bonū: speculū sine ma
cula impetrem⁹ Tu ḡ bone dñe differre nō vis vt ostē
dis: nec nos differre volum⁹ ampli⁹. hodie ḡ te peti
mus vt habeam⁹. Nō em̄ tarda est institutio tua. q̄d
esset si peterem⁹ z nō impetrarem⁹. Quia ḡ te statim
petim⁹ z desideram⁹. z hoc ip̄m tu cupis: accede ad cor
nostz: qz ad te ascendit cor nrm̄. En inebriatus es nr̄i. z
nos tui amore. Te ḡ ad nos: z nos ad te cum impetu
iungit pondus amoris. z iam om̄i mora sublata mutu
us fit amplex⁹. z inter brachia tua deficit aīa mea ab
sorpta amoris seruore. Cū em̄ sensi amplexū tuū. exci
tasti animū meū. post cibasti: deinde inebriasti. tādem
tuis amplexib; z osculis sepasti aīam meā z in tuis bra
chijs quiescit. nō eam q̄uis indignā abijcis. nō eam re
fugis. s; ad te stringēs clamās: z dicis. Adiuro vos filie
hierlm̄ ne euigiletz neq; suscitare faciatis dilectā donec
īpa velit. Sed adiuro clementiā tuā bone iesu q̄re diri
sti quotidianū: Nōne q̄tidie vis esse ab; nr̄. nōne suffi
cit si p̄ vnā diē ī nob habitas z morar; nobiscū: Quid
fecim⁹ tibi: Quid ḡ dicam de tāta beniuolentiā tua:
Nescio. qz in illis thesaur; clemētie tue deficit animus

Pars

meus: ita ut non possit parvam considerare scintillam: tanta est abyssus eius. Et ideo aliud nescio dicere, nisi ex quo vis spiritus esse nobiscum: nos omni tempore sumus tecum, et nunquam a te sponso benignissimo specioso, cibo suavissimo recedamus. Ita enim domine tuo amore et devotione nos conglutines tecum: ut non possim a te recedere nec velim. Sic ergo panem nostrum quotidianum da nobis hodie. **¶** Et dimitte nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Hoc sic ordina et iunge predictis. **¶** O bone iesu nobilissimum cibum nobis indignis servulis tuis benignissime et instatissime obtulisti. Sed quid? Timeo ad convivium hester ut amari inuitari, et si illa bone iesu non sit intentio tua, tamen timeo de iniusticia mea, quia agnosco peccata mea. **¶** Quid ergo? Convivium opulentissimum paratum est, nuncij, id est, angeli sancti ministrant: esurientes me excitat et compellit tamen accedere non presumo quia peccavi. **¶** Quid ergo faciam? angustie sunt mihi undique. Sed certe quid eligam scio. **¶** Ibo enim ad patrem meum celestem: de quo superdictum est **Pater noster** etc. et dicam ei. **Pater** peccavi in celum et coram te, iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenariis tuis, id est, dimitte nobis debita nostra. Sed o felix recognitio culpe: que permittit patris amplexus. Forte amoris fervore inter amplexus eius resolvar: et mutabor in virum alterum et aliquantulum audebo comedere de vitulo sanguinato. **¶** Dimitte ergo nobis debita nostra. **¶** O mira dei nostri dignatio erga nos, ipsum contempsimus et per vilissima sanie commutauimus, et tamen nobis suadet ut veniam petamus: quia vult nobis veniam dimittere cum offensis. **¶** Hic autem non vult angelis elargiri. **¶** Quomodo ergo bone domine potes nos amplius aspicere: qui ita turpis a nobis abiicimus te? Ergo ex quo turpe suades. **¶** Dimitte nobis debita nostra dimitte nobis, quia iam pro nobis ipse debitum solvisti, iam teipsum pro nobis in sacrificium

X

Tertia

obtulisti. Tu es qui nos doces ut dicamus, dimitte nobis
his etc. Hoc facere potes. Nonne pax iam facta est: nonne
iam pax communi celebrata est. et quotidie celebratur. Dimitte
ergo nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris. O beatissime primi debitum. o felix offensa quam allegare
coram deo possumus in remissione debiti nostri. Non ergo charis-
simi fratres tristemur si nos offendunt homines. si nobis in-
iuriant. si nos affligunt. rapiunt et accipiunt nostra. sed in his
(quod est pro nobis) exultemus et gaudeamus: imo affectemus
et cupiamus: quia dimittendo ea primis: allegare poterimus
dimissionem debiti nostri. Non est dubium quod magne virtutis ma-
gnaeque efficacie est allegatio ista quam summus advocatus
et iudex noster nos docet. Ergo dimitte et dimittetur
vobis. Dimitte ergo nobis debita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris. ¶ Et ne nos inducas in tentationem
Quid enim domine prodest baptisari vel lauari a mortuo: si
iterum tango mortuum? Non sufficit mihi domine ut peccata promit-
sa dimittas: nisi etiam me domine a culpis et a peccatis imminetibus
custodias. Nam promptissimus sum ad peccatum. et nisi me cu-
stodias: sine freno irruam in peccatum. Quid domine profuit aman-
te quod a rege assuero super omnes principes fuit elatus: cum postea
inflatus superbia fuerit suspensus in ligno? Quid enim
mihi prodest quicquid in promissis peccatis promittis nisi me in tenta-
tiones perferes in bono. Ergo et ne nos inducas in tenta-
tionem. ¶ Mis bone iesu ut sic petam: quia multoties promit-
tis nos temptationibus stimulari ut ad te recurram. Quomodo
modum et viam (quam possis nos ad te trahere) exerces: quia tecum
nos cupis habere. Tentatus ergo ad amplexum pro nos fugiam ut
recipiat me fugientem et timidum: et dicam ei. Et ne nos indu-
cas in tentationem. Hoc vult. hoc desiderat. hoc expectat me-
us pater. ut ad refugium curram et auxilium et sinum eius. ut totaliter
de me diffidens solum de ipso confidam. Ergo et ne nos inducas in

Pars

temptationē. ¶ Sed libera nos a malo Amen. Verum
est dñe: qz sum⁹ digni oī malo qz ꝓtempsum⁹ oīne bonū
s̄ vide clemētissime ꝓz infinitā miscōdiam tuā z oīno de
restabilē nequiciā n̄ram. z releua a nob puulis. nob in/
firmis ipoꝛtabile on⁹. z a malo opp̄mente. destruyente z
retardāte a bono libera famulos tuos: vt libere possi/
mus dñatui tuo seruire z vacare. z maxie ab illo terri/
bili z horribili malo eterno nos libera: ne tua desidera/
bili visionē ꝓuemur. qđ horrēt oīa ossa n̄ra. Quid em̄
mihi ꝓdesset tuā creaturā fuisse nisi te habeas z tot⁹ in/
referat z tōliter in vita eterna. Quā nob ꝓcedat ille q̄
est bñdictus in sc̄la seculoz Amen.

¶ Sequunt̄ alie due breues expositiones super
cōzonem dñicam

Ca. XVIII.

Possunt autē omnia sup̄dicta aliter explicari sic. vt
Pater n̄r ꝓmittat: vt ꝓfiderer ad ch̄m accedam⁹
Qui es in celis. vt q̄ sursum st̄ q̄ram⁹ z sapiam⁹
non q̄ iup̄ terrā sunt. Sanctificet nomē nomē tuū: q̄tū
ad fida illustratōem. Adueniat regnuz tuū. q̄tum ad
spei firmitatē. Fiat volūtas tua: q̄tū ad charitatē cō/
formitatē z ꝓfectōem. Panē n̄r̄m q̄tidianū da nob ho/
die. q̄tū ad nutrimentū z fulcimentū tꝓantie. qđ maxie
exhibet in pane eucharistie. Et dimitte nob debita no/
stra zc̄. q̄tū ad corrdentiā z merituz iusticie. ꝓ hoc qđ
subditur. sicut z nos dimittim⁹ zc̄. Et ne nos inducas
zc̄. q̄tum ad actuz ꝓndētie. q̄ est in ꝓcauendis insidijs.
Sed libera nos a malo. q̄tū ad actū fortitudinis que
est in tolerādis aduersis. Amē.

¶ Alia expositio

¶ Possim⁹ autē sup̄dictas petitōes exponere ꝓ
his q̄ habituri sumus in patria. vt Sanctificet nomen
tuum. referat ad aptam visionem. quasi diceret. qđ nūc

Tertía

p speculuz z in enigmate videmus: tunc pure z sine terra z sine aliq̄ medio videam⁹. Adueniat regnū tuum. quantū ad firmā tentatōem vt i eternū regnem⁹. Fias voluntas tua. quantū ad p̄summatā dilectōem q̄ plene amantē in amatū transformat. Et tūc exponendū est. Sicut in celo z in terra. i. sicut in angelis z homib⁹ fiat. Panem nostrz quotidianū da nob̄ zc. q̄ntū ad suauissimā fructionē. Et exponendū est tūc quotidianū. i. cōtinuum. qz sp̄ ibi est dies. Et exponendū est hodie p̄ p̄ntia que nō hz p̄teritū z futurū. h̄ est tota sil: qd̄ melius p̄ p̄ns notat. Et dimitte nob̄ zc. In quo petis aduētus anni iubilei in q̄ oīa debita dimittunt̄ ver⁹ iudeis. i. penitentib⁹ z p̄fessis: z hō hōi z de⁹ hoib⁹ talib⁹ vniuersa delicta dimittet. Et ne nos inducas zc. In q̄ petis. illa pacis pulcritudo. de q̄ d̄r. Sedebit p̄pls me⁹ in pulcritudine pacis: vbi nō est ampli⁹ sathan nec mal⁹ occurfus. Sed libera nos a malo. q. d. duc nos ad illū statū q̄ est oīm bonoz aggregatōe p̄fect⁹. z priuatōe oīm maloz iocūdus. Vbi vere liberati erim⁹ a malo. Hec aut̄ expositio vltia multā admiratiōem z mirā vel nimīā deuotionē. medullarē exultationē z plenā laudis p̄solutionem requirit. Et sunt in ea satis miri z inenarrabiles p̄templatiōis thesauri. h̄ nō sufficīo nec sum dign⁹ eos dispensare nec ponere in os meū imundū. maxime cum regis assueri aulam ingredi nō valeā nō vocat⁹. Et iō simplicitati nr̄e sufficiāt q̄ sup̄ dixim⁹ foris in atrio existentes. Ipse aut̄ ch̄s ad nos i clemētie signū virgā auream extēdat: vt possim⁹ secure ad ip̄m introire z secuz in eternū regre. q̄ est b̄ndict⁹ in sc̄la sc̄loz. Amē.

Meditatio sup̄ Salue regina **Ca. XIX.**
A salutandū br̄am ḡginē mariā **P**ūo debes a⁹
A magnitudinē p̄siderare. **N**ec em̄ circa filiū ei⁹ po⁹

Pars

tuit amplius eleuari: q̄ vt mater dei vocares. Exultās
ḡ z admirās magnitudinē matr̄ nr̄e deuote z reueren
ter ad ip̄am accedēs dīcīto salue. Hoc dicto statim ī tu
am resiliās paruitatē z magnificentiam m̄ris dei: z dic
Patientiā habe ī inē d̄na. q̄ ego vilissimus hoīm au
deo assistere tāte d̄ne: z salutare p̄sumo reginā celozum
d̄nam angeloz: z matrē dei mei. S̄z de tua d̄na benigni
tate hūili z hūilitate benign̄ p̄fido q̄ me indignissimū
sustineb. Et q̄uis sis archa dei sine p̄patōe nobilitoz q̄
archa veter̄ testamēti: z ego multo ignobilior. tū cū te
tetigero corde z salutauero ore nō credo p̄cuti: s̄ tuo a
more poti⁹ inflāmari. z tua pietate largissima ī oībus
exaudiri. Ergo salue regina. Sub tuo regimīne d̄na
volo decetero militare: z me tōliter tue d̄nationi p̄mit
to vt me plenarie regas z gubernes. Nō mihi me relin
quas: qz sum mihi p̄i d̄ri⁹ nimis. Quicqd̄ ḡ mihi dimi
seris: nouer̄ miserrime deseruēnduz. S̄z cū plen⁹ sim
miseria z a plāta pedis vsq̄ ad verticem putrefact⁹ ge
rem horrozē fetozis: quō me regere dīgberis tā nobilis
sima creatura. Certe qz tu es regina misericōdie. z q̄ miseri
cordie s̄diti st̄ nisi miseri: S̄z regina misericōdie es z ego
miserrim⁹ pctōz s̄ditoz maxim⁹. Quō ḡ d̄na nō exer
cebis ī memetipm̄ tue miseratōis effectū. Vere d̄na re
gina es misericōdie. qz nō est ī hac vita sic despatus sic mi
ser. cui nō impetres misericōdiaz salutarē si ad tuuz declina
uerit regimē. Certe d̄na cū te aspicio nihil nisi misericōdiaz
cerno. Nā p̄ miser̄ m̄r̄ dei facta es. misericōdiam insup ge
nuisti: z demū tibi miserēdi est officiū p̄missuz. Vndi
q̄ sollicita de miser̄ vndiq̄ misericōdia vallar̄. solū misere
ri tu vider̄ appetere. Vultū sollicita es de miser̄. hos
ī tuos filios adoptasti. hos regere d̄na voluisti. z idō
regina misericōdie tu vocaris. Quid ḡ de cetero formida?

Tertía

mus. quid timemus? Et quis a te quod petierit non habebit? Certe nullus nisi qui se miserum non recognoscit. quia non subest tuo regimini nisi miser. Aut quis etiam (si se cognoscit miserum) de tua misericordia non confidit. Illi ergo paueant. soli qui se existimant esse iustos. et superbi presumptuosi: qui tuo regimini non subsistunt. et etiam illi miseri qui tuam misericordiam non requirunt. Nos ergo miseri decetero consolamur. tecum amicum dominam habitemus. demum te totius visceribus amplectamur quia tu es vita. Vita que mortem superbie humilitate tua vincit: que nobis vitam gratie impetrasti. vitam gratie genuisti. Et non est dubium quod vitam nature multum reddidisti. In omnibus enim te vitam morti opponis. O vita mirabilis que mortuos viuificare conaris. Per te o dominam a perditione est homo regressus ad habitum. O vita mortem non times. mortem expelles. mortales immortales constituens. O certe vita amabilis. vita desiderabilis. vita delectabilis. O vita non senescens sed potius senes ad iuuentutem reducens. O vita: carnales vitas ad nihilum redigens et abhorrens. o vita que uentris celestibus alimentis. o vita certe propria vite mundi. Qui enim vult te habere se affligat. delicias respiciat. delicata quecumque contemnat. et qui amplius mortificatus fuerit amplius te possidebit. O vita diuina fortificans potentiam. scilicet in impetratione diuina. diuina sapientia regulans: et diuina vegetas bonitate. Si vita mea es cur non spiritus in me es. cur non spiritus vegetas animam meam? Quis mihi tribuat ut spiritus gaudeam beneficio huius vite? Dulcedo. Vera dulcedo que amaritudinem peccati veniam impetrando expellis. que nobis dulcedinem gratie et vite acquiris. que ad suaves celestis patrie contemplationes introducis. O dulcis dominam: cuius sola memoria affectum dulcorat. cuius meditatio magnificentie mentem eleuat. cuius pulchritudo oculum interiorum exhilarat. cuius amenitatis immensitas cor meditantibus inebriat. O dominam que ro

Pars

pis corda dulcedine. Nonne cor meū domina rapuisti.
z vbi q̄so posuisti illud vt ipsum valeam inuenire? Nū
quid in sinu tuo ne inueniam collocasti? Numqd̄ inter
vbera tua posuisti illud? Forasse ibi posuisti illud cor
meū: vt qđ frigerat ibi calefiat. Raptrix cordiū: qñ
mihī restitues cor meum. Quare sic corda simplicium
rapis? q̄re violentiā facis tuis amicis? Numqd̄ sp̄ vis
ip̄m tenere? Cum id a te postulo mihī arrides. z statim
tua dulcedine consopitus quiesco. z in me reuersus cum
iteꝝ postulo me amplexaris dulcissima. z statim inebri/
or tui amore: z tunc cor meū non discerno. nec aliqd̄ scio
perere nisi tuū. Sed exquo sic est cor meuz tuo dulcore
inebriatū: guberna illd̄ cū tuo. z in sanguine agni p̄ser/
ua: z in latere filij colloca. Tūc assequar qđ intēdo. tūc
possidebo qđ spero: quia tu es spes nostra. Nōne dñā
tu es r̄gia. nōne tu es nr̄i m̄r̄ p̄mij. s. ch̄zi qđ ē p̄m̄iū bono
rum z bt̄oz. Nonne tu es q̄ tantū nos exaltare deside/
ras. Nonne pl̄ sine p̄patōe nos diligis ac bonū nostrū
p̄curas ampli⁹ q̄ m̄r̄ carnal. Si ḡ nos vis facere glori/
osos: imo qz vix qđ poterit te p̄hibere. Sperēt in te qui
nouerunt nomē tuū: qm̄ nō derelinqs querētes te dñāz
Certe qđ sperant in te mutabūt fortitudinem. assument
pennas: vt aquile volabūt z nō deficiēt. current z nō la/
borabunt. Quis em̄ nō sperabit ī te. q̄ etiam adiuuas
desperantes. Et quis non sperabit in te p̄ quā exaudite
sunt patꝝ preces z eoz adimpleta sunt p̄missa. Quid
potuerūt patriarche z p̄hete desiderare qđ per te dñā
non fuerint assecuti? Si antiq̄ hec om̄ia habuerūt p̄ te
quō nos qđ sumus vnici filij tui sanguine iam redempti
nō habebim⁹ qđ voluerimus postulare? Non dubito
qđ si ad te venerimus. habebimus quod voluerimus.
In te ergo speret qđ desperat. qđ deficit ad te recurrat cō

Tertia

fidenter, ad te pueniat q̄ vult aliquid impetrare dicen-
do. **Salue.** Quid ḡ de cetero a tui salutatione poterit
nos phibere: ex q̄ es vita, dulcedo: z spes n̄ra: Quid ḡ
a tua reuerētia: ex q̄ es regina nos poterit impedire. Et
q̄d est salutadōem replicare, nisi tibi sine fine reuerenti-
am exhibere: Quid est salutare z itez salutare: nisi sa-
lutem z salutē p̄fectū a te d̄na postulare. Quid saluta-
mus z itez salutam⁹: nisi vt tam interi⁹ q̄ exteri⁹ p̄ te
d̄na salubriter custodiamur. Quid saluto: nisi qz vt qz
hoiem tue reuerētie expono. Quare te salutauī: nisi vt
te haberē. Quare itez te salutauī: nisi vt p̄ te filiū tuū
possiderē. Quare te salutauī: nisi vt redderē te attentā
ad vota mea. Et itez q̄re te saluto: nisi vt b̄n suscipias
z p̄ficias ip̄a vota mea. Aut certe p̄mo te volum⁹ salu-
tare vt te p̄mēdem⁹. sc̄do vt post h̄ac miseriam filij tui
glia gaudeam⁹. Primo es d̄na salutata: vt p̄ te gratia
impetret. sc̄do vt p̄ te ad gliam pueniat. **Ad te.** Ad te
vere, qz tu sola d̄n̄m genuisti, tu sola interemisti vn̄uer-
sam hereticā prauitatem. Tu sola es d̄na regni, tu sola
es gubernatrix p̄mij. Ad te m̄rem misericōdie, matrē certe
q̄ lauas nos a fecib⁹ pctōz. q̄ nos cōsolaris in cunabul⁹
vagiētes, puulos esuriētes lactas, cui⁹ brachij sustēra-
mur deficientes. Tu se p̄solidas vulnetatos, ad salu-
tem pducis egrotos. Et nō solū mater: s̄ etiā medicina
facta es miseroz: q̄ es d̄na angeloz. Ad te certe q̄ non
derelinquis delinquētes, q̄ nō respuis fugiētes, q̄ blan-
dimētis nos allcis, delicis nos foues z nutris. Ad te
clamamus, q̄ nō clamarem⁹ q̄ vulnera sustinemus,
plagas sentim⁹, qz inimicis vndiqz circūdāmur. Clama-
mus angustiati, miserij infinitis oppressi. Clama-
mus cordis anxietate, stomachi vacuitate, doloris acer-
bitate. Aut forte erga te amoris imēstare clamamus:

Pars

ne somnolentia tibi erga nos inducat. Quare em̄ ob-
dormis dñā: surge z adiuua nos. Clamam⁹ etiam vt
nřam tibi manifestemus miserā. qz clamare necessitas
nos ꝓpellit. Et etiā ad te clamam⁹: vt te ad ꝓpassionē
ampli⁹ moueam⁹. Propter hūc clamorē rauce facte stꝑ
fauces mee. Quid ḡ ampli⁹ moraris: qđ affligi nos ꝓ-
mittis: Si ḡ multū tardaueris z vocē clamādo amise-
ro: ad te ampli⁹ clamare nequibo. Heu mihi qđ tūc fa-
ciam: cū nec exaudire me poterꝑ nec audire: Quid faci-
am dñā cū a te fuero penitus destitut⁹: cū tua vbera nō
poteris ministrare. Cito dñā subuenias clamāti: ne in
manibꝑ subijciar inimici. Curre festina dñā z tuū neq̄ssi-
mū seruū ac infidelissimū ad te clamantē parcēdo adiu-
ua z eripe de manibꝑ inimici z ꝓiculis tui hostꝑ. Si ali-
ud o dñā te allidere nō deberet: nisi qz tu⁹ hostis audet
tuos seruos fraudulēter iuadere: deberes ad nos q̄nto
cuis festinare. Curre z libera nos dñā ꝓpter suā supbiā
ꝓꝓmendā. Curre ne inimici tui dñentur i nob̄ clientul.
Curre ne dicāt. vbi est de⁹ eoz de cui⁹ clemētia ꝓfidebāt
Nec mireris dñā si clamam⁹. qz sum⁹ a te nimū elon-
gati in regionē lōginquā. dissipauim⁹ partē nřam. q. d.
si ꝓpe essem⁹ plani⁹ possem⁹ loq̄. Et iō qz longe sumus:
clamam⁹ exules. Exules a patria. exules a visione diui-
na. z vtinā nō exules a grā. exules a ꝓsolatōe materna
O aīa cur nō es poti⁹ separa a corꝓe q̄ a tua dñā exu-
lata. Si em̄ exulata es a mře exulata es a chřo capite.
Et quō potes miser sine capite ambulare: nōneambu-
lare sine capite monstruosum esset. Heu mihi cur in tā
longū exiliū relegat⁹ sum: quō vel qñ videbo deū salua-
torē meū. aut qñ potero saltē dñam meā intueri: Non
dubito dñā q̄ si ad te tanq̄ exules clamauerim⁹ corde:
te z tuū filiū plene possidebim⁹. Cur ḡ volum⁹ hic des

ⓧ

Tertia

tere. cur ad patriã non anhelamus. cur nõ affectamus
matrẽ dulcissimã amplexari. q̄re nõ desideram⁹ secum
z cū filio suo p̄morari. **O** dñã dū hīc sum⁹: exules con/
stituas nos: ne h̄ etiã tanq̄ in patria cōfidētes querere
te z filiū tuū desistam⁹. **S**ic tñ constituas exules i corpe:
vt hic tecū sum⁹ ciues in mēte. **F**ilij eue. Vere filij eue
qz supbi z p̄sumptuosi. vere filij eue: qz ambitiosi z aua/
ri: saltē scia. z vtinã nõ re aliena. gulosi. carnales. z ino/
bedientes. z breuiter in oib⁹ ip̄am euã sequētes. z pm/
ptissimi ad malū: difficilestq̄ ad bonū. **E**t si p̄tingat ali/
quẽ filiū bonoz opeꝝ generare: cū q̄dã cordis tristitia
z dolore parturim⁹. h̄ malū cū gaudio p̄petram⁹. **N**ec
nob̄ sufficiunt mala n̄ra. h̄ sicut eua adam: ita nos ali/
os maculam⁹ ad malū. **E**t etiã sicut ipsa excusabat se.
ita z nos in defectib⁹ nostr̄ excusam⁹. aut saltē (si possu/
mus) in alios retorquem⁹. **T**edet nos vesca ligno vite:
z in cruce dñm p̄templari. z man⁹ ad lignū phibitū appli/
camus. **N**õ curam⁹ p̄ p̄templatōem p̄adyssi delicijs cō/
solari. h̄ poti⁹ volum⁹ in pctōꝝ fecib⁹ habitare. **N**l̄ em̄
placet nob̄ in multo labore z sudore vilia agere z acq̄/
rere: q̄ dñm glie degustare. **N**isi em̄ dñã nos adiuuis/
ses. fortasse iam ad inferni profundissima venissemus.
Nec em̄ est qd̄ nos possit excusare. qz nõ te h̄ euã i oib⁹
imitamur. ac p̄pter h̄ dñã **A**d te suspiram⁹. **S**uspira/
mus aut̄ de tam bone matr̄ absentia: venire ad te dñã
cupiētes. suspiram⁹ ad te filiū tuū affectantes. suspira/
mus ad te tanq̄ puuli ad tua vbera anhelātes. suspira/
mus ad te desiderio. suspiram⁹ z amore n̄ro. **N**ull⁹ em̄
nisi tu⁹ amor q̄ erga te sum⁹ dñã inebriati intrinsecus:
cogit nos ad te dñã suspirare. **Q**uis em̄ nõ te diliget re/
paratricem oim̄ amoris caminū. pulciorẽ sole. dulcio
rem melle. bonitatis thesaurum. honestatis speculum

Pars

omnis sanctitatis exemplū. Omnibus es amabilis. omnibus affectabilis. omnibus delectabilis. Sedes es sapientius clementie. radius deitatis. nec est quod se abscondat a calore tuo. Quis ergo ad te non suspirabit? Amore etiam suspiramus et dolore. vndique namque nos angustie prement. Quomodo ergo nunc non suspirabimus ad te: que solacium es miserorum. refugium expulsoꝝ. liberatio captiuorum. medicina infirmoꝝ. mater puuloꝝ. sponsa adultorum. regina bellatoꝝ. domina vniuersoꝝ: et etiam inimicoꝝ. nec est qui tue voluntati valeat obuiare. Sic afflicti. sic miseri ad te tale dominam suspiramus. Gemetes et flentes in hac lachrymarum valle. Tu domina nonne vides quomodo et qualiter sumus amaritudine pleni. Intus sumus gementes et exterius flentes. in loco lachrymoso iacentes. Onerati peccatis gemimus. aggravati molestiis flemus. et abundantes miseriis in valle lachrymarum sumus. Gemimus fauciati. flemus spoliati. in valle lachrymarum sumus destituti. Gemimus solem iusticie non videntes. flemus inimicis nostris seruentes. in valle lachrymarum sumus tuum auxilium implorantes. Hec est certe vallis lachrymarum ad quam omnia lachrymabilia fluunt. gemitibus decurrunt. flebilis ruunt. Ad hanc vallē fluxerunt demones infernoꝝ. peccata perthoplaustoꝝ. miserie antiquoꝝ. Quid autem amplius dicam? Non sufficio nec scio huius vallis detestabilia enarrare. Oya ergo aduocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte. O laudabile deum mentia creatoris: qui sic afflictis tam nobile et laudabile subsidium dignatur largiri. O certe dei nostri mirabilem benignitatem. qui suis reis te dominam tribuit aduocatam: ut a filio tuo inter nos et ipsum iudicem constituta: quod volueris pro nobis valeas impetrare. Nec enim dubium est quod nostra culpa iuste damnabat quos conseruat tue aduocatio

Tertia

pietatis. **O** admirabilis erga nos misericordia dei nostri: & ne alius fugerem pro iniquitate. non solum dignatus est conicere se nobis in iudicium: ut esset deus et homo iesus christus a quo debet iniquitas promulgari. sed voluit ipse sua viscera misericordie matrem suam dominam gratie nostram constituere aduocatam. Et ideo non timendum est quoniam miserearis miseris: et ad illam partem inclines sententiam quam defendis: et nobis exhibeas gratiam quam causarum. Scio bene quod post iniquitatem non restat appellatio ad maiorem: quia etsi iudex sit homo tuus filius: est tamen et deus filius dei patris. Non enim video dominam quomodo aliquid tibi valeat denegare. et quoniam pro te celestem patriam habeamus. Hoc est enim quod cupit deus noster. hoc est quod desiderat. hoc est pro quo te matrem constituit aduocatam. Non ergo restat dominam nisi ut illos tuos misericordes oculos ad nos conuertas. Quia ergo aduocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte. Non enim dubito dominam quod si nostras aspexeris miseras non poterit tua miseratione suam retardare officium. Mirabiles necnon et amabiles tuorum radium oculorum: quibus nos allicis ad amorem. et plenam dominam impedit salutem. venenatos oculos eruunt basilisci. **O** uere oculi venenati. cur non offertis vos oculis virginis si vultis perfectam recipe medicinam. Nam suorum claritas oculorum umbras expellit. effugat cateruas demonum. purgat vicia mentium. corda congelata succedit. demum ad celestia trahit. **O** dominam quam beati sunt quos viderint oculi tui. hos ergo oculos ad nos conuerte. Et iesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende. **O** venter mirabilis qui potuit capere creatorem. **O** venter laudabilis qui meruit recipe redemptorem. **O** venter desiderabilis qui emanauit desiderium mentium. gratiarum fluuium. gratie premium. **O** venter non venter sed celum empyreum. In hoc ventre fuit precium perditorum. felicitas beatorum. deus angelorum. **O** beatus venter. o beata viscera. o beata vbera. **O** domina nostra. o

Pars

fons pietatis. lacus sanctitatis. flumen bonitatis ven-
ter tuus dñā. **O** felix venter q̄ solem genuisti. mundum
reparasti. celestē patriā recupasti. **O** q̄ preciosus ven-
ter qui protulit medicinaz infirmis. vitam mortuis. et
paradysum iustis. **O** venter eburneus z sedes sapiētie
O venter tornatilis z celsitudo glorie. **O** venter ama-
bilis z dulcedo anime. **O** elevatio mentiū. inebriatio
cordium. suavitas pectorū: fructus tuus dñā. **O** hic est
vere fructus beatus a principio sui ortus. hic est iesus
filius dei viui. hic est saluator noster dñs deus noster.
Hunc iesum benedictū fructuz ventris tui nobis post
hoc exilium ostende benignū: vt ipm̄ videndo ipm̄ ha-
beamus. ipm̄ habendo ip̄o pfruamur. **O** clemēs indī-
gentibz. **O** pia exorantibz. **O** dulcis diligentibz. **O** cle-
mens penitentibz. **O** pia pficientibz. **O** dulcis cōrem-
plantibz. **O** clemens laborando. **O** pia largiendo. **O**
dulcis te donando. **O** clemens solando. **O** pia blan-
diendo. **O** dulcis osculando. **O** clemēs in effectu. **O**
pia in affectu. **O** dulcis in affatu. **O** clemēs in pceptu
pia in aspectu. dulcis in amplexu. dulcis in amore rectz
Clemens in subiectis. pia in correptis. z dulcē i dilectz
O clemens. **O** pia. **O** dulcis maria. Amen.

De statu beatorū in celesti hierl̄m **Ca. XX.**
Ad contemplandum quietē oīm. de celesti hierl̄m
aliquid balbutiendo prumpam. Nam locus est
altissimus. splendidissimus. latissimus: z firmissi-
mus. Societas est nobilissima. speciosissima. benignis-
sima. z amabilissima. Quia ibi est charitas mutua fer-
uentissima. purissima. incessabilissima. id est nunquā
cessabit nec remittet. Ibi habebimus dñm potentissi-
mum. excellentissimū. iustissimū. z liberalissimū. Patrē
nobilissimū. ditissimuz. providentissimū. z p̄ssimum.

Tertia

Fratrem simillimū. curialissimū. sapientissimū. et opti-
mū. Sponsū pulcherrimū. singulariter summū. suavis-
simū. et amore feruētissimū. Quātū ad nos erit ibi ap-
ta visio. firma tentio. et summata dilectio. continua lau-
datio. reuerentia pfundissima. admiratio altissima. ex-
ultatio sanctissima et deuotio intima. Et in corpore erit
agilitas. claritas. subtilitas. et impassibilitas. Et pre-
dictis omnib; consurget fructio pfectissima. satietas suf-
ficientissima. sobrietas sobriissima. voluptas pudicissi-
ma. cordialis diffusio. iocundissima amplexio seu com-
plexio. medullaris transformatio. centralis quietatio.
Om̄is amenitas. om̄is suauitas. om̄is securitas. et ois
libertas. qz liberi erimus ab om̄i iniuria. violentia. cul-
pa. et miseria. Et sic absterget deus oēm lachrymam ab
oculis sanctorū suorū: et mors vltra non erit. neq; luctus
neq; clamor. neq; dolor erit vltra. qz prima transierunt
vt veritas in Apocalypsi testat. Felices lachryme q̄s
manus pditoris absterget. Et ideo veritas p̄ Esaiam
dicit. Ad vbera portabimini: et sup genua blandientur
vobis. Quō si mater blandiat filio suo. sic et ego conso-
labor vos et in hierlm̄ psolabimini. Et qm̄ tantū gau-
debimus de bono alterius quantum diligimus eum. et
ibi vere diligemus om̄es alios sicut et nos. et deum pfe-
ctissime plus q̄ nosmetip̄os. Ideo multiplicabit gau-
dium nostrū fm̄ inestimabilem numerū angelorū et san-
ctorum. de quorū gaudio gaudebimus sicut de nostro.
Et plus sine compatione gaudebimus de immensita-
te diuine potentie. sapientie et bonitatis: q̄ de felicitate
nostra. Et qz istud est excessiuū: sic absorbebitur gau-
dio de felicitate diuina. et intrabimus in gaudium dñi
intus et foris. vndiq; absorpti et circumdati gaudio ex-
cessiuo. Nec mirum. qz plus sine compatiōe nos diligit

Pars

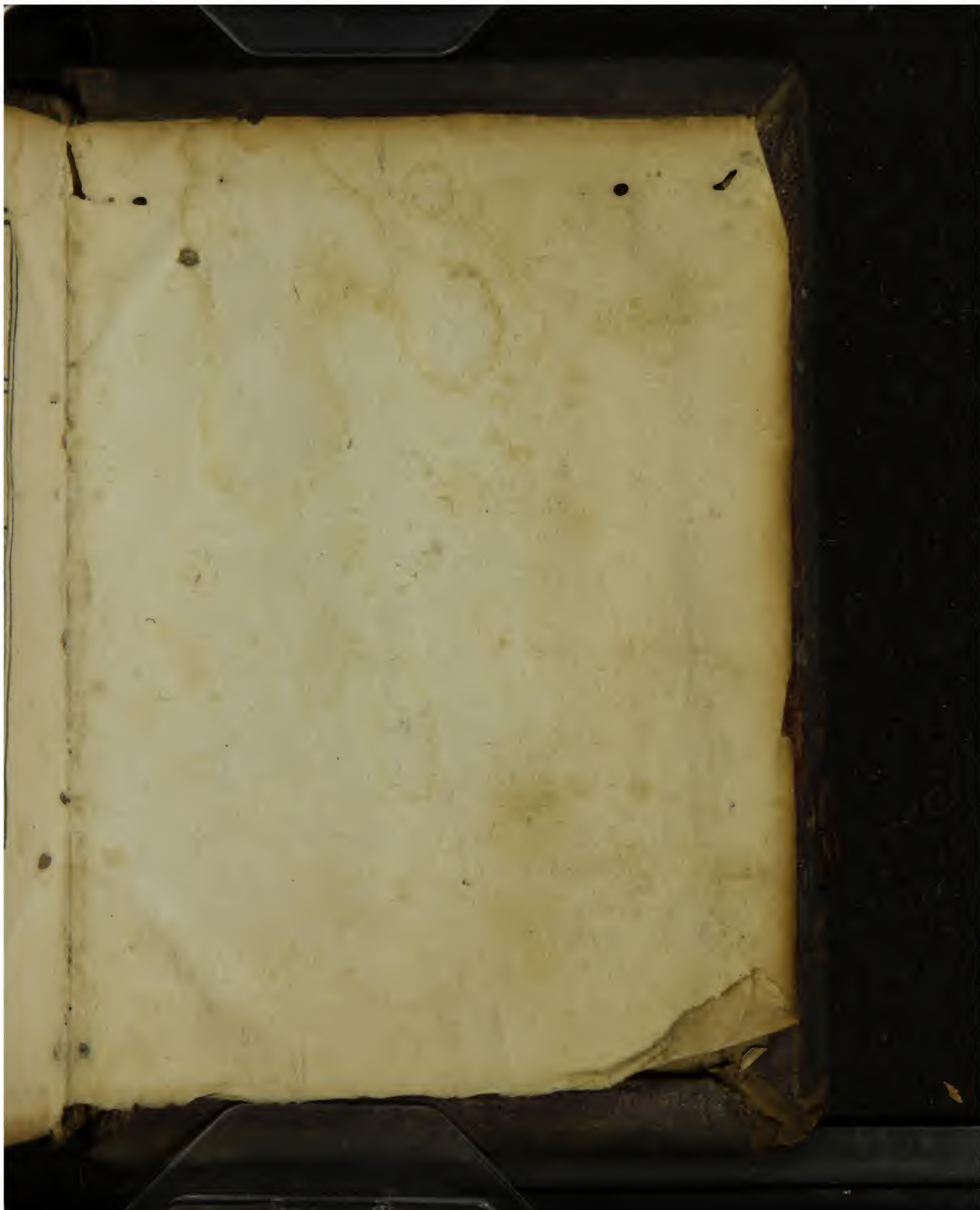
deus q̄ nos ipsi nos. z ideo sine compatione plus dabit
nobis gaudij z leticie q̄ sciremus aut possemus petere
vel appetere. Sic ḡ abundabimus z supabundabim⁹
gaudio: quia diligentes z quia dilecti: quia nec oculus
vidit: nec auris audiuit. nec in cor hominis ascēdit que
preparauit dñs diligentib⁹ se: imo non solum cor homi
nis viatoris: sed nec etiam comprehensoris: aut alicu
ius angeli potest aut poterit illud bonū infinitū z gau
dium nobis paratum z oblatum comprehendere. Sic
ergo intrabimus in gaudium dñi nostri. Gaudens er
go gaudebo in domino z exultabit anima mea in deo
meo. Gaudebo ergo in dño semp z ei de tantis benefi
cij⁹ gratias exhibebo. Gaudebunt labia mea cum can
tauerō sibi: z anima mea quam sic nobiliter seipō rede
mit. Lauda ergo hierl̄m dñm: lauda deum tuum syon
Imo laudent eum celi z terra: mare z omnia que i eis
sunt. Jam super omnes vicos hierl̄m alleluia dicamus
Lauda ergo anima mea dñm. laudabo deum meum
in vita mea: z illum mecū laudet omnis creatura. Sic
ergo finiat⁹ noster tractatus vt laudet deum omnis
spiritus. A D E N.

Expliciunt Meditationes seu
Stimulus diuini amoris s̄m
quosdam a sancto Bonauen
rura: s̄m alios vero a quodā
deuoto p̄re Henrico de Bal
ma ordinis seraphici Fr̄ncisci

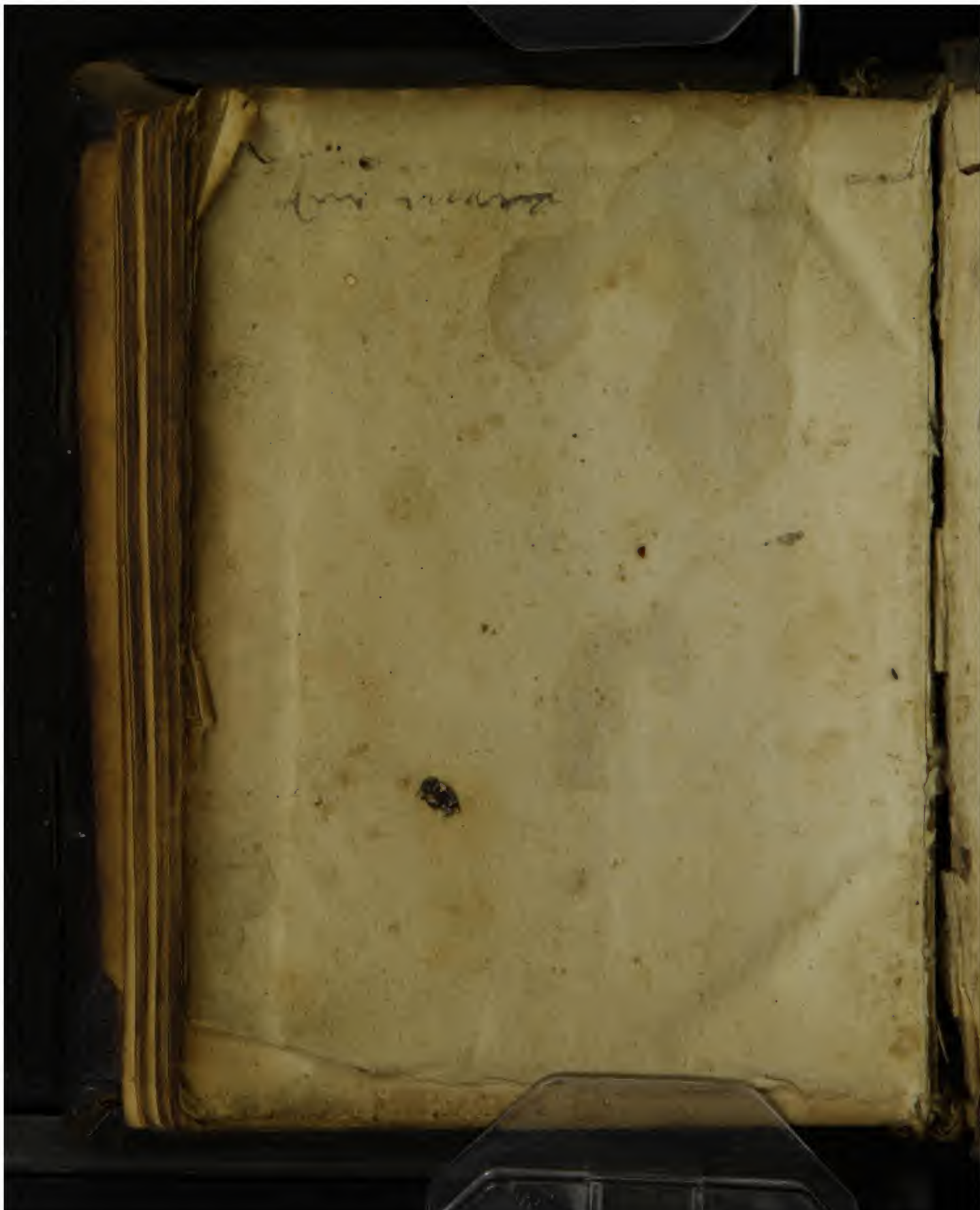

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Guicciardini 3.5.26

Handwritten text in a cursive script, likely a list or account, with several lines of text.